

ЖЫЛДЫҚ ЕСЕП | 2015

ҚОР ТУРАЛЫ ТҮЙІНДІ АҚПАРАТ

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамы – Жалғыз акционері Қазақстан Республикасының Үкіметі болып табылатын Қор және оның **Миссиясы** Қазақстан Республикасының ұлттық әл-ауқатын арттыру және ұлттық экономиканы жаңғыртуға қолдау көрсету болып табылады.

Қор өз **Миссиясын** Қоржынды компанияларды тиімді басқару арқылы – олардың ұзақ мерзімді құнын ұлғайту үшін және ұлттық экономиканың басым секторларын дамытуға каталитикалық инвестицияларды жүзеге асыру арқылы орындайды.

ҚОРДЫҢ ПАЙЫМЫ ЖӘНЕ ҚЫЗМЕТТІҢ ТИІМДІЛІГІН БАҒАЛАУ ӨЛШЕМШАРТТАРЫ

Ұзақ мерзімді перспективада біз Қорды – тиімділігі жоғары және серпінді даму үстіндегі стратегиялық холдинг ретінде көреміз.

Біз өз қызметіміздің тиімділігін жетекші ұлттық әл-ауқат қорларымен және әлемдік озық практикалар деңгейіне төмендегі үш бағытта қол жеткізген ірі тікелей инвестициялар қорларымен салыстырып бағалаймыз:

- ▶ Әлемдік деңгейде бәсекеге қабілетті ойыншылар болып табылатын өз Қоржын компанияларына қатысы бойынша белсенді инвестор рөлін орындау;
- ▶ Экономиканың шикізаттық емес секторларын жедел дамытуға ықпал ететін катализаторлық инвестицияларды оңтайлы таңдау және осы инвестицияларды тиімді басқару;
- ▶ Қазақстанның іскерлік қоғамдастығы мен халқы үшін жоғары еңбек өнімділігіне, капитал мен ресурстарға, сондай-ақ ЭЫДҰ стандарттарын, құндылық жүйесін және қағидаттарын енгізуге қатысты үлгілі ұйым рөлін орындау.

БІЗДІҢ НЕГІЗГІ БАСҚАРУ ҚАҒИДАТТАРЫМЫЗ

Тиімді басқару

- ▶ Біз Қоржын компанияларды Акционер функцияларын іске асыру жолымен және Қоржын компаниялардың Директорлар кеңестері арқылы басқарамыз;
- ▶ Қызметтің негізгі көрсеткіштер жүйесі Қордың және Қоржын компаниялар қызметінің тиімділігін бағалаудың негізгі элементі болып табылады;

Тиімді инвестициялар

- ▶ Біздің басты мақсатымыз – құн жасау. Бағаның негізгі өлшемшарты – инвестициялардың рентабельділігі. Қоржынды басқарудың түпкі мақсаты – активтердің құнын ұлғайту және оларды толық немесе ішінара жекешелендіруге дайындау.
- ▶ Біздің жаңа активтеріміз елдің жетекші компанияларына айналуға тиіс, ал елдің жетекші компаниялары халықаралық деңгейде бәсекеге қабілетті болуға тиіс;
- ▶ Біздің инвестицияларымыздың басым бөлігі ұлттық экономиканы дамытуға салынады. Шетелге инвестициялар Қоржын компаниялар үшін айтарлықтай синергетикалық тиімділікті қамтамасыз ететін стратегиялық активтерге ғана немесе технологиялық және басқарушылық ноу-хау мақсатында жүргізіледі.

Тұтастық

- ▶ Қордың барлық функционалдық бөлімшелері бірінші кезекте оның коммерциялық бөлімшелерінің құн жасау саласындағы тиімділігін арттыруға бағдарланады.

ҚОР ТОБЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

ҚОР ТОБЫНДАҒЫ

545

КОМПАНИЯ

КОРПОРАТИВТІК
ОРТАЛЫҚТЫҢ

23

ЕНШІЛЕС
КОМПАНИЯСЫ

332

ЕНШІЛЕС
КОМПАНИЯ

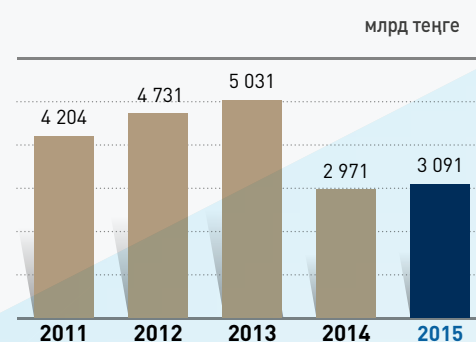
213

ҚАУЫМДАСҚАН ЖӘНЕ
БІРЛЕСКЕН КОМПАНИЯ
ЖӘНЕ ҚАРЖЫ
ИНСТИТУТТАРЫ

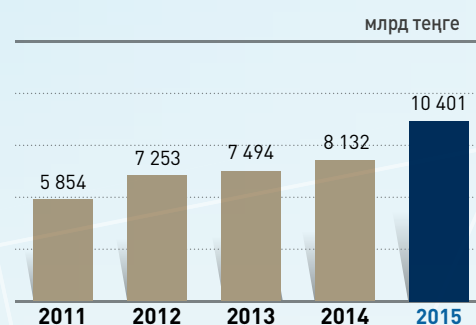
ҚЫЗМЕТТІҢ НЕГІЗГІ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ҚАРЖЫЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕР

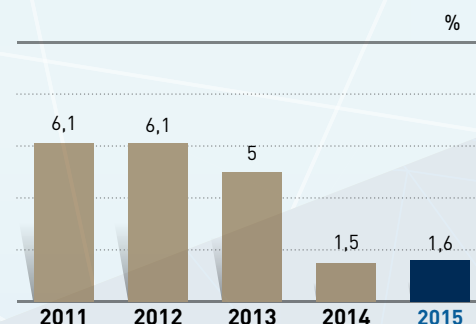
КІРІС

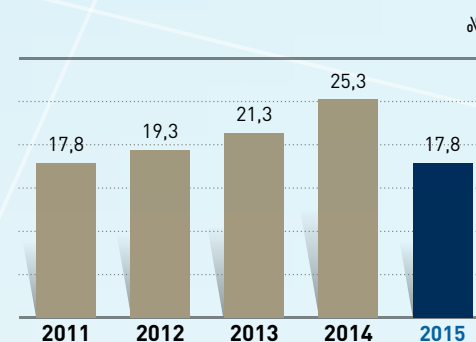
МЕНШІКТІ КАПИТАЛ

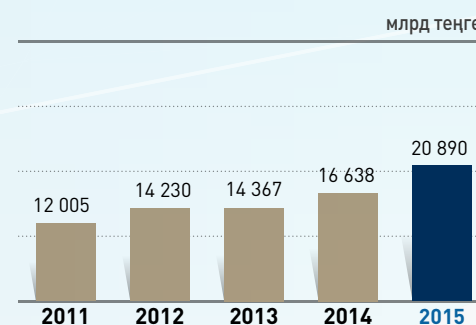
ROA (активтер тиімділігі)

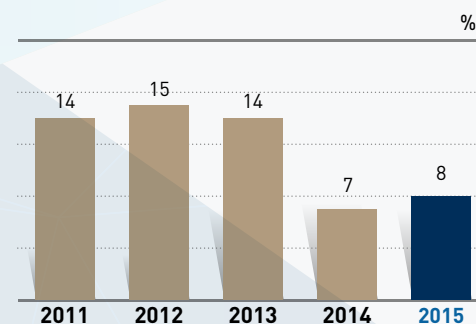
EBITDA MARGIN*

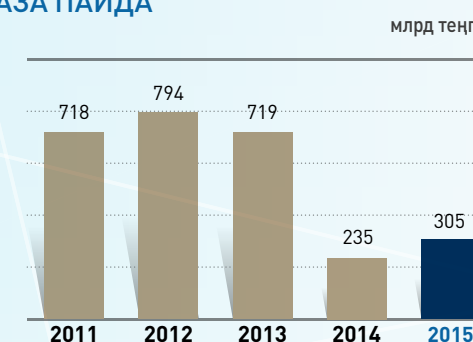
АКТИВТЕР

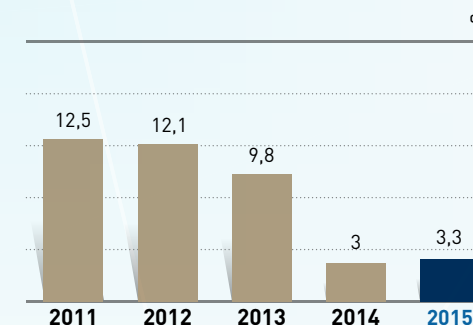
ЕЛ ІЖӨ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ТҮСІМ КӨЛЕМІ

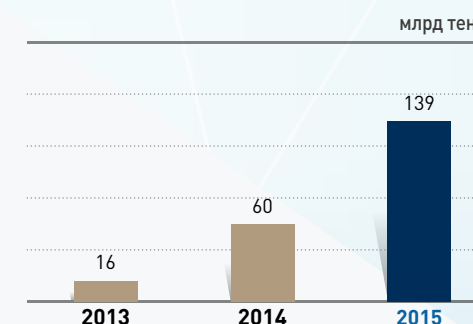
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ТАЗА ПАЙДА

ROE (меншікті капитал тиімділігі)

САТЫП АЛУ ҚОРЫТЫНДЫЛАРЫ БОЙЫНША ҮНЕМ

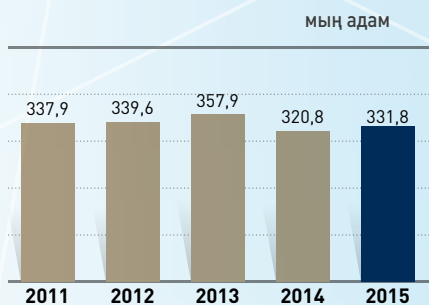

* EBITDA опер. = (Сатудан түскен кіріс – Сатудың өзіндік құны – ЖӘШ* – ТСШ*) + (НҚ мен МЕА ӨҚ, ЖӘШ және ТСШ тозуы). 2015 және 2014 жылғы операциялық EBITDA есептеу кезінде KMG International N.V. Топтан шықты деген болжам жасалды, демек, шикі мұнайды KMG International N.V. пайдасына сатудан түсетін топшілік кіріс операциялық кірістерде қалпына келтірілді (шоғырландырылған қаржылық есептілікке 5-ескертпені қараңыз).

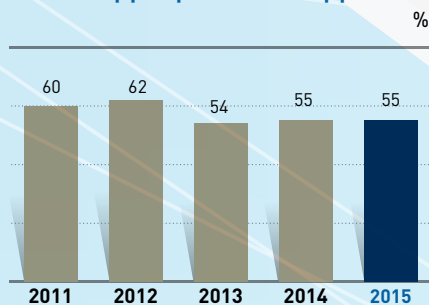
ҚЫЗМЕТТІҢ НЕГІЗГІ КӨРСЕТКІШТЕРІ

ҚАРЖЫЛЫҚ ЕМЕС КӨРСЕТКІШТЕР

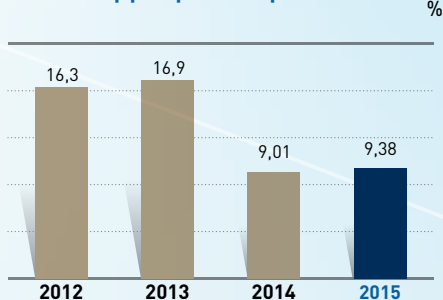
ҚОР ТОБЫ БОЙЫНША
ПЕРСОНАЛ САНЫ

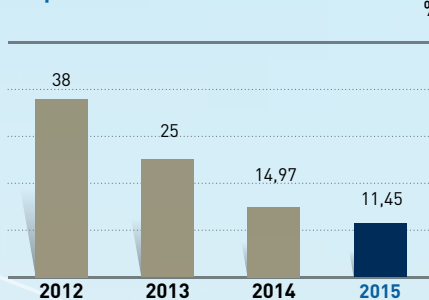
ҚОР ТОБЫ БОЙЫНША
ПЕРСОНАЛДЫҢ ТАРТЫЛУ ДӘРЕЖЕСІ

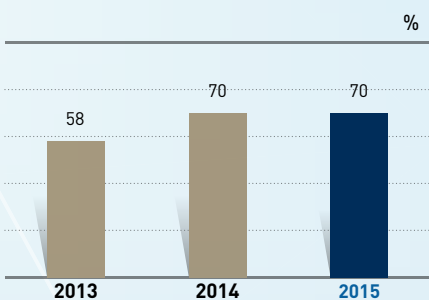
ҚОР ТОБЫ БОЙЫНША
ПЕРСОНАЛДЫҢ ТҰРАҚТАМАУЫ

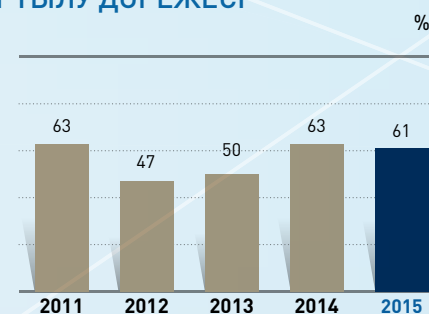
ҚОР БОЙЫНША ПЕРСОНАЛДЫҢ
ТҰРАҚТАМАУЫ

ӘЛЕУМЕТТІК ТҰРАҚТЫЛЫҚ РЕЙТИНГІ

ҚОР БОЙЫНША ПЕРСОНАЛДЫҢ
ТАРТЫЛУ ДӘРЕЖЕСІ

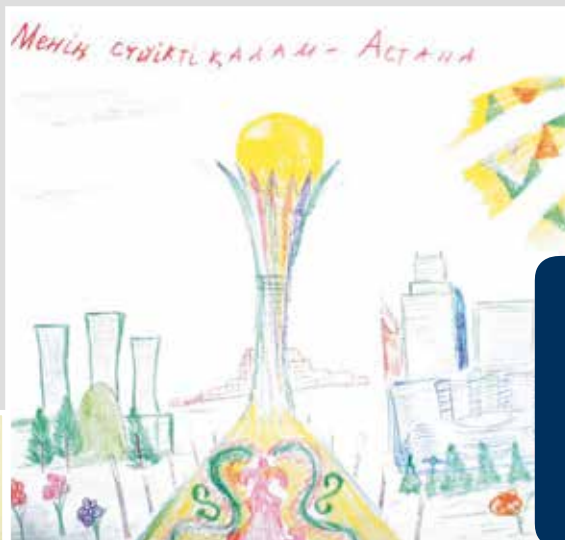
ДЕМЕУШІЛІК ЖӘНЕ
ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ КӨМЕК

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПKE ЕНГІЗІЛГЕН КОМПАНИЯЛАРДЫҢ ТІЗІМІ

		ИЕЛЕНУ ҮЛЕСІ		СЕГМЕНТ
		2015	2014	
1	«ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы» АҚ және еншілес ұйымдары	90% –1	100%	Мұнай-газ
2	KMG Kashagan B.V.	100%	100%	Мұнай-газ
3	«Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» АҚ және еншілес ұйымдары	100%	100%	Көлік және логистика
4	«Қазатомөнеркәсіп» ұлттық атом компаниясы» АҚ және еншілес ұйымдары	100%	100%	Өнеркәсіп
5	«Самұрық-Энерго» АҚ және еншілес ұйымдары	100%	100%	Электр энергетикасы
6	«Электр желілерін басқару жөніндегі қазақстандық компания» АҚ («KEGOC») және еншілес ұйымдары	90% +1	90%+1	Электр энергетикасы
7	«Қазпочта» АҚ және еншілес ұйымдары	100%	100%	Коммуникациялар
8	«Қазақтелеком» АҚ және еншілес ұйымдары	51%	51%	Коммуникациялар
9	«Эйр Астана» АҚ («Эйр Астана»)	51%	51%	Көлік және логистика
10	«Қазақстан Инжиниринг» ұлттық компаниясы» АҚ және еншілес ұйымдары	100%	100%	Өнеркәсіп
11	«Самұрық-Қазына» жылжымайтын мүлік қоры» АҚ	100%	100%	Қаржы институттары және даму институттары
12	«Тау-Кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» АҚ және еншілес ұйымдары	100%	100%	Өнеркәсіп
13	«Біріккен химия компаниясы» ЖШС және еншілес ұйымдары	100%	100%	Өнеркәсіп
14	«Самұрық-Қазына Инвест» ЖШС	100%	100%	КО және жобалар
15	«Самұрық-Қазына Келісімшарт» ЖШС	100%	100%	КО және жобалар
16	«КОРЭМ» АҚ	100%	100%	Электр энергетикасы
17	«Атырау халықаралық әуежайы» АҚ	100%	100%	Көлік және логистика
18	«Ақтөбе халықаралық әуежайы» АҚ	100%	100%	Көлік және логистика
19	«Павлодар әуежайы» АҚ	100 %	100 %	Көлік және логистика
20	«Қарағандыгипрошахт және К» ЖШС	—	90%	Электр энергетикасы
21	«СҚ Финанс» ЖШС	100%	100%	Қаржы институттары және даму институттары
22	« Ш.Ш.Шөкин атындағы Қаз энергетика ҒЗИ» АҚ	—	50% +1	Электр энергетикасы
23	KGF IM	—	100%	Қаржы институттары және даму институттары
24	«QAZAQ AIR» АҚ	100%	—	Көлік және логистика
25	«Қазақстан атом электр станциялары» АҚ	100%	100%	Электр энергетикасы
26	«Air Kazakhstan» әуе компаниясы» АҚ	53,55%	53,65%	Көлік және логистика

БІ БОЛА ҚОРДЫҢ БІР ҚАЛАЙ

3 ШАҚ ІРГЕСІН ГЕ МЫЗ

«САМУРЫҚ-ҚАЗЫНА» ҰЛТТЫҚ ӘЛ-АУҚАТ ҚОРЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

ЖЫЛДЫҚ ЕСЕП 2015

ҚҰРМЕТТІ СЕРІКТЕСТЕР!

Сіздердің назарларыңызға «Самұрық-Қазына» АҚ ішіндегі жылдық есебін ұсынып отырмыз.

Ашықтық, жариялылық, есептілік – біздің қызметіміз осы қағидаттардың негізінде құрылған, ол туралы осы Есеп куәландырады. Құжат жаңа форматта дайындалған және корпоративтік есептілік саласындағы осы заманғы талаптарға сәйкес әзірленген. Биылғы жылы біз біздің жылдық Есебіміздің нысанын ғана емес, сонымен бірге мазмұнын де өзгерту туралы шешім қабылдадық.

Біз ауқымды өзгерістер жолында басқа сапалы деңгейге өтеміз.
Біз – трансформацияланамыз.

2015 жыл Трансформация бағдарламасын іске асыруға арналды. Біздің трансформация – бұл уақыттың сын-тегеуріндеріне жауап беруге қабілетті жанды процесс. Біз Сіздермен жұмысымыздың нәтижелерімен және болашақ жылдарға арналған жоспарларымызбен бөлісеміз. Сондықтан Сіздердің де трансформацияның бір бөлігіне айналуларыңызды қалаймыз.

Қорда 2015 жылғы қарашада өзіміздің қызметкерлердің балаларының суреттеріне конкурс өткізілген болатын. Ең жоғары дауыс санын жинаған суреттер 2015 жылғы Қордың жылдық есебін және Қордың 2016 жылға арналған имидждік күнтізбесін безендірді. Сондай-ақ жылдық есепте Қордың Қоржынды компаниялары қызметкерлері балаларының суреттері пайдаланылған болатын. Осылайша, қазіргі Жылдық есепте сіздер Қор тобын Қазақстанның болашағы болып табылатын балалардың көзімен көре аласыздар.

«САМҰРЫҚ-ҚАЗЫНА» АҚ ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ТӨРАҒАСЫНЫҢ

КІРІСПЕ СӨЗІ

Қазақстан
Республикасының
Премьер-Министрі
К.Қ.Мәсімов

ҚҰРМЕТТІ СЕРІКТЕСТЕР, ӨРІПТЕСТЕР, ИНВЕСТИТОРЛАР!

Әлемдік экономиканың бір бөлігі ретінде Қазақстан жаһандық қаржы-экономикалық дағдарыстың салдарларына теріс әсерін тигізуді жалғастыруда. Ел экономикасының бұрынғыша елеулі дәрежеде ресурстық базаға, атап айтқанда, мұнай секторына тәуелді екенін ескеріп, және 2015 жылдың аяғында мұнайға бағаның біршама түсуіне байланысты Standard&Poor's пен Fitch Ratings рейтингілік агенттіктері Қазақстан Республикасының, сонымен бірге «Самұрық-Қазына» АҚ рейтингісінің де егеменді рейтингтерін төмендетті.

Қор мен Қоржынды компаниялардың ауқымды Трансформациялау бағдарламасына сәйкес операциялық холдингті стратегиялық холдингтің бизнес-моделіне – әлемнің таңдаулы ұлттық әл-ауқат қорларының тәжірибесі мысалы бойынша белсенді инвесторға айналдыру бойынша жұмыс басталды. Трансформациялауға, Қордан басқа, 7 Қоржынды компания тартылған.

2015 жылы Қордың даму бағыттары мен мақсаттарын айқындайтын 2012–2022 жылдарға арналған даму стратегиясы және Қоржынды компанияларға қатысты оның рөлі жаңартылды.

Басқару деңгейлерінің санын қысқарту бойынша жұмыс жалғастырылды. Қоржынды компанияларды иеленудің заң құрылымын оңтайландыру нәтижесінде Қордың қоржынындағы компаниялар саны 545-ке дейін азайды.

Жекешелендірудің 2014–2016 жылдарға арналған кешенді жоспарына сәйкес «Самұрық-Қазына» АҚ 76 активті сауда-саттыққа шығарған болатын. Ақыр соңында осының ішінен 36 компания өткізілді. Оларды сатудан түскен түсім 49 млрд. теңгені құрады, ол өткізілген активтердің жиынтық бағалау құнын 5,6 %-ға асырды. Есепті жылдың соңында Жекешелендірудің 2016–2020 жылдарға жаңартылған кешенді жоспары қабылданды, оның шеңберінде «Самұрық-Қазына» АҚ бәсекелі ортаға тағы 217 активті шығару алдында тұр.

Сондай-ақ ЭЫДҰ стандарттарына толық сәйкес келетін «Самұрық-Қазына» АҚ жаңа Корпоративтік басқару кодексі бекітілген болатын. Жаңа Кодексте корпоративтік басқарудың озық қағидаттарын енгізуге, атап айтқанда, ашықтықты жоғарылатуға, тәуекелдерді басқаруға, тұрақты дамытуға, директорлар кеңесінің тиімділігін арттыруға және акционерлерге әділ қарым-қатынасқа басты назар аударылған. Қордың ірі компанияларындағы корпоративтік басқару рейтингінің орташа мәні 2009 жылы 47%-дан бастап 2015 жылы 79%-ға дейін өсті, осылайша Қордың 2015 жылға арналған Даму стратегиясының ҚНК 75% мөлшерінде қол жеткізді.

Тұтастай алғанда жұмыс нәтижелері іске асырылып отырған Трансформациялау бағдарламасы «Самұрық-Қазына» АҚ тобы қызметінің қойылған мақсаттарына қол жеткізуге және тиімділігін белгілі бір арттыруын қамтамасыз етуге мүмкіндік жасайтынын көрсетті.

75%-ы
Қордың 2015 жылға
арналған Даму
стратегиясы ҚНК

«САМҰРЫҚ-ҚАЗЫНА» АҚ БАСҚАРМАСЫ ТӨРАҒАСЫНЫҢ

КІРІСПЕ СӨЗІ

«САМҰРЫҚ-ҚАЗЫНА» АҚ
Басқармасының төрағасы
Ө.Е.Шөкеев

БІЗ БОЛАШАҚ ҚОРДЫҢ ІРГЕСІН БІРГЕ ҚАЛАЙМЫЗ

«Самұрық-Қазына» АҚ 2015 жылғы шоғырландырылған таза пайдасы 2014 жылмен салыстырғанда 30% ұлғайып, 304,8 млрд теңгені құрады.

«Самұрық-Қазына» АҚ компаниялары тобы бойынша 2015 жылы 663 млрд. теңге сомасында салықтар мен төлемдер төленді.

2015 жылы «Самұрық-Қазына» АҚ 2014 жылғы қызмет қорытындылары бойынша 34,7 млрд. теңге мөлшерінде Жалғыз Акционерге дивидендтер төледі. Есепті кезең ішінде Жалғыз Акционерге өзге де бөлу 32,2 млрд. теңгені құрады.

2015 жыл «Самұрық-Қазына» АҚ Трансформация бағдарламасының периметрінің одан әрі кеңеюімен есте қалды. Қазіргі кезде елдің аса ірі 6 ұлттық компаниясы, Қордың өзі, сондай-ақ Қор компаниялары тобының сатып алу қызметінің жүзеге асырылуына жауап беретін Қордың Қоржын компаниясы трансформациямен қамтылды.

Біз осы Жылдық есептің беттерінде өз нәтижелерімізді Сіздермен бөліскіміз келді.

Трансформация бағдарламасын іске асыру үшін Қордың және Қоржын компаниялардың деңгейінде үздік қызметкерлердің және нарықтан тартылған сарапшылардың арасынан трансформация командалары құрылды. Трансформациялау жөніндегі жұмыстарды халықаралық консалтингтік жетекші компаниялардың сараптамалық қолдауымен жүргізіледі.

Тиімді командалардың жемісті жұмысының арқасында біз өткен жылы мынадай нәтижелерге қол жеткіздік:

- ▶ Қордың және аса ірі 6 Қоржын компаниялардың стратегиялық ҚНҚ бекітілді, Қордың және аса ірі 5 Қоржын компаниялардың даму стратегиялары бекітілді;
- ▶ Қор, Қазпочта және ҚТЖ мақсатты операциялық модельдерді бекітті және енгізу сатысына көшті;
- ▶ ҚМГ, Қазатомөнеркәсіп, Самұрық-Энерго және КEGOC дизайн сатысын аяқтады және 2016 жылғы жоспарлау сатысына кірісті.

Бірінші кезекте, Трансформацияның басты міндеті «Самұрық-Қазына» АҚ-ның халықаралық ауқымдағы стратегиялық егемен қорға өзгеруі болып табылады, және 2015 жылы осы міндет жолына маңызды қадамдар жасалды. Қордың жаңа бизнес-моделі әзірленді, оған сәйкес Қор «Стратегиялық холдингке» және «Белсенді инвесторға» айналуға тиіс.

Жаңа модельде – салалық командаларды күшейту, стратегия мен қоржынды басқару, жаңа салалар ашу жөнінде жаңа функциялар құру арқылы «Коммерциялық блокқа» екпін берілді. Бұл ретте Қор қызметкерлерінің 60%-ы нақ осы бағытта іске қосылатын болады. Өзгерістер сондай-ақ адам ресурстарын басқару моделіне, корпоративтік мәдениетке, басқару есептілігі мен қаржылық бақылаудың сапасын арттыруға, басқаруға жобалық тәсілдемені және тұрақты жетілдіру практикасын, сондай-ақ комплаенс жаңа функциясын енгізуге де қатысты.

2015 жылдың соңында Қордың жаңа ұйымдық құрылымын енгізу жұмысы басталды. Жаңа ұйымдық құрылымның шеңберінде CEO-1 деңгейінің позициялары – 16-дан 8 басқарушы директорға дейін қысқарды, сондай-ақ Қордың стратегиялық міндеттеріне сәйкес блоктар мен департаменттерді қайта ұйымдастыру және толықтыру жүргізілді. Біз жаңа ұйымдық құрылымға көшуді 2016 жылдың бірінші жартысында аяқтауды жоспарлап отырмыз.

Стратегиялық тұрғыдан алғанда, жетекші егемен қорлармен және ірі жеке меншік акционерлік топтармен бір деңгейдегі бизнес тиімділігі бар жоғары тиімділікті және икемді стратегиялық холдингке айналу үшін, Қордың күш-жігері мынадай үш стратегиялық мақсатқа қол жеткізуге бағытталатын болады: **ұзақ мерзімді құнды арттыру, ұлттық экономиканы жаңғыртуға қатысу және тұрақты даму.**

Болашақ Қордың стратегиялық пайымы негізгі үш жағдайдан көрінеді:

1. Өз компанияларын тиімді Директорлар кеңестері арқылы басқаратын **Стратегиялық холдинг** және қызметтің негізгі көрсеткіштері;
2. **Белсенді инвестор** – қоржын құрылымы үшін мақсатты көрсеткіштер белгілеу, акцияларды сатып алу / сату көмегімен мақсаттарға қол жеткізу бойынша шаралар қабылдау, дивидендтерді қайта бөлу;
3. **Ықшам ұйым** – Жекешелендіру бағдарламасын іске асыру арқылы топтағы қоржын мөлшерінің және басқару деңгейлері санының азаюы.

Қордың «стратегиялық холдинг» және «белсенді инвестор» рөліне көшуі Қордың жаңа салаларды айқындау және құру жөніндегі қағидаттары мен тәсілдемелерін қайта қарауды болжайды. Біз бұл жұмысқа 2015 жылы кірістік және Қордың қоржынын белсенді басқару жөнінде күтілетіндерді, мақсаттарды және ұзақ мерзімді пайымды, сондай-ақ Қордың болашақ қоржынының негізгі қағидаттарын, тұтқаларын, мақсатты секторларын, параметрлерін, осындай мақсаттарға қол жеткізуге арналған құралдар

мен қаражат көздерін бекітетін негізгі құжат болып табылатын жаңа Инвестициялық стратегия қабылдауды жоспарлап отырмыз.

Қордың өз компанияларын тиімді Директорлар кеңестері арқылы басқаратын стратегиялық холдинг болып қалыптасуына 2015 жылы қабылданған жаңа **Корпоративтік басқару кодексі** ықпал ететін болады. Кодекс, ең алдымен, Трансформация бағдарламасын іске асыруға, сондай-ақ корпоративтік басқарудың тиісті қағидаттарын қолдауға және сақтауға, Қорда және Топ ұйымдарында корпоративтік басқарудың тиімді практикасын қолдануға бағытталған.

Таяудағы екі жылда Қор қажетті білімдер мен дағдылардың толық жиынтығын иеленетін, кәсібилік деңгейіне сәйкес келетін, сондай-ақ олардың қызмет стандарттарын арттыратын Директорлар кеңестерінің кәсібилігі жоғары және теңгерімделген құрамдарын қалыптастыру есебінен Директорлар кеңестерінің рөлін күшейтеді.

304,8

млрд теңге

таза шоғырландырылған пайда

Қордың маңызды міндеттерінің бірі өз қызметінің және Қоржын компаниялар қызметінің тұрақты даму қағидаттарына сәйкестігін қамтамасыз ету болып табылады: Қор және Қоржын компаниялар тұрақты даму және ұзақ мерзімді перспективада экономикалық құн жасау үшін өздерінің экономикалық, экологиялық және әлеуметтік мақсаттарының үйлесімділігін қамтамасыз етуге тиіс. Біз сондай-ақ ҰИИДМБ, «Нұрлы жол» мемлекеттік бағдарламаларының шеңберіндегі жобаларды іске асыруды және жаңартылған «Samruk-Kazyna Trust» компаниясы арқылы әлеуметтік жобаларды іске асыруды жалғастырамыз.

Мен Қор қызметкерлеріне адалдығы және компания мен біздің Қазақстанымыздың дамуына қосқан үлесі үшін зор алғысымды білдіремін. Команданың әрбір мүшесі Қордың алдына қойылған мақсаттарға қол жеткізуде зор рөл атқарады. Мен Сіздерге **Біз болашақ қордың іргесін бірге қалаймыз!**

МАЗМҰНЫ

11

I. 2015 ЖЫЛДЫҢ ҚОРЫТЫНДЫЛАРЫ

12

Есепті кезеңнің шешуші оқиғалары

14

Трансформация бағдарламасы

25

Жекешелендіру бағдарламасы

32

ҚEXC (MD&A) сәйкес менеджментке түсініктер

37

Есепті күннен кейінгі шешуші оқиғалар

39

II. СТРАТЕГИЯ ЖӘНЕ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ

41

Экономиканы және сыртқы ортаны шолу

46

Даму стратегиясы

48

Инвестициялық қызмет

65

III. КОРПОРАТИВТІК БЕЙІН

66

Қоржынды компаниялары және сегменттер бойынша нәтижелер

73

IV. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ТУРАЛЫ ЕСЕП

74

Корпоративтік басқарудың
негізгі қағидаттары мен
құрылымы

76

2015 Жылдың маңызды сәттері
және 2016 жылға арналған
жоспарлар

80

Жалғыз акционер

82

Директорлар кеңесінің бейіні
және директорлар кеңесінің
қызметі туралы есеп

94

Басқарманың профилі және
басқарма қызметі туралы есеп

101

«Самұрық-Қазына» АҚ-
ның жасауда мүддесі бар
мәмілелердің тізбесі

102

Директорлар кеңесі мен
басқарма мүшелерінің сыйақысы
туралы ақпарат

104

Тәуекелдерді басқару және ішкі
бақылау

107

V. ТҰРАҚТЫ ДАМУ

110

Мүдделі тараптармен өзара іс-
қимыл

111

Таланттарды басқару және
оларды дамыту

118

Демеушілік және қайырымдылық
көмек

120

Қоршаған ортаны, еңбекті қорғау
және қауіпсіздік

121

Әдеп және комплаенс

124

Сатып алу

126

VI. ҚОСЫМШАЛАР

127

Сыртқы аудит және аудитордың
қорытындысы

130

2015 Жылы 31 желтоқсанда
аяқталған жылға аудиттелген
шоғырландырылған қаржылық
есептілік

231

Глоссарий

234

Байланыс ақпараты

БІЗ

БОЛАШАҚ
ҚОРДЫҢ ІРГЕСІН
БІРГЕ
ҚАЛАЙМЫЗ

БІЗ – бұл біздің әрқайсымыздың үлгіміз, бұл біздің әрқайсымыздың өзіміз атқаратын істер үшін жауапкершілік. Біздің үлкен командамыздың әрбір мүшесі стратегиялық мақсаттарымызға қол жеткізуде зор рөл атқарады.

2015 ЖЫЛДЫҢ ҚОРЫТЫНДЫЛАРЫ

Есепті кезеңнің шешуші оқиғалары
Трансформация бағдарламасы
Жекешелендіру бағдарламасы
ҚЕХС (MD&A) сәйкес менеджментке түсініктер
Есепті күннен кейінгі шешуші оқиғалар

12
14
25
32
37

ЕСЕПТІ КЕЗЕҢНІҢ ШЕШУШІ ОҚИҒАЛАРЫ

ҚАҢТАР

- 16/01** ҚР Президенті Қор компаниялары жұмысының 2015 жылға арналған жоспарын қайта қарауды, сондай-ақ дағдарысқа қарсы арнайы бағдарламалар әзірлеуді тапсырды
<http://sk.kz/news/view/4087>
- 20/01** Біз дағдарысқа қарсы шараларды іске асыруға кірістік
<http://sk.kz/news/view/4096>
- 21/01** Біз 2015 жылдың экономикалық қиындықтарының алдын алу шараларын іске асыруға кірістік. Қордың шығындарды қысқарту жөніндегі жоспарлары 2015 жылы 1,3 млрд. долларды құрады
<http://sk.kz/news/view/4099>

АҚПАН

- 02/02** «Самұрық-Қазына» АҚ 2015–2019 жылдарға арналған даму жоспары бекітілді
<http://sk.kz/news/view/4103>
- 04/02** «Қазпочта» АҚ Қазақстанның алты қаласында почта байланысының жаңғыртылған қалалық бөлімшелерін ашты
<http://sk.kz/news/view/4121>
- 13/02** Трансформация бағдарламасының шеңберінде «Қазатомөнеркәсіп» ҰАК» АҚ ұлттық атом компаниясының стратегиялық бастамаларын әзірледі
<http://sk.kz/news/view/4107>
- 20/02** Қор басшылығы 2014 жылды қорытындылады және Мемлекет басшысының тапсырмаларын іске асыру шараларын қарады
<http://sk.kz/news/view/4110>

НАУРЫЗ

- 18/03** Қазатомөнеркәсіптің еншілес компаниясы «СКЗ-У» ЖШС күкірт қышқыл зауыты күкірт қышқылының миллион тоннасын өндірді
<http://sk.kz/news/view/4141>

ШІЛДЕ

- 04/07** «Самұрық-Энерго» АҚ Бизнесті трансформациялау бағдарламасын ресми түрде іске қосты
<http://sk.kz/event/view/254>
- 06/07** Астанада QAZAQ AIR өңірлік әуе компаниясының тұсауы кесілді
<http://sk.kz/news/view/4237>

ТАМЫЗ

- 18/08** «Самұрық-Қазына» АҚ Қазақстанға «зәкірлік инвесторлар» тартады
<http://sk.kz/news/view/4262>

ҚЫРКҮЙЕК

- 01/09** QAZAQ AIR әуе компаниясы өңірлік бағыттар бойынша жолаушылар тасымалын орындауға кірісті
<http://sk.kz/news/view/4269>

ҚАЗАН

- 16/10** «Қазатомөнеркәсіп» ҰАК» АҚ Бизнесті трансформациялау бағдарламасын ресми түрде іске қосты
<http://www.inform.kz/rus/article/2829036>

ҚАЗАН

- 16/10** «KMG Kashagan B.V.» ЖШЖК акцияларының 50% сатып алу жөніндегі мәміле аяқталды
<http://sk.kz/news/view/4341>
- 28/10** «Самұрық-Қазына» АҚ \$1,5 млрд. дейінгі көлемде 5 жылдық синдикатталған кредит желісін ашу туралы келісімге қол қойды
<http://sk.kz/news/view/4345>
- 30/10** «ҚТЖ» ҰК» АҚ клиенттерге қызмет көрсетудің қағазсыз технологиясын енгізуде
<http://sk.kz/news/view/4346>

СӘУІР

МАМЫР

- 02/04** «Эйр Астана» АҚ Қазақстанды Франциямен қосады
<http://sk.kz/news/view/4148>
- 06/04** Бизнесі трансформациялау бағдарламасының іске асырылуын бақылау комитетінің бірінші отырысы өтті – **нақты 91-беттен оқыңыз**
- 15/04** Үкімет қаулысымен Қордың жаңа Корпоративтік басқару кодексі бекітілді – **нақты 77-беттен оқыңыз**
- 29/04** «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ және Schneider Electric бірлескен кәсіпорын құруда
<http://sk.kz/news/view/4177>

- 08/05** «Самұрық-Қазына» АҚ QAZAQ AIR еншілес компаниясын құрды
<http://sk.kz/news/view/4180>
- 13/05** «KEGOC» АҚ Бизнесі трансформациялау бағдарламасын ресми түрде іске қосты
<http://sk.kz/event/view/247>
- 14/05** Ірі байланыс операторы «Транстелеком» АҚ акциялар пакеті Трансформация бағдарламасы шеңберінде бастапқы бағадан 30% жоғары сатылды
<http://sk.kz/news/view/4192>
- 20/05** «Қазатомөнеркәсіп» ҰАК» АҚ 500 млн АҚШ доллары сомасындағы еврооблигация шығарылымын өтеді
<http://sk.kz/news/view/4209>

- 21/05** Трансформация бағдарламасының алғашқы қорытындылары VIII АЭФ шеңберінде «Самұрық-Қазына» АҚ жалпы сессиясында талқыланды
<http://sk.kz/news/view/4202>
- 22/05** VIII АЭФ шеңберінде «Самұрық-Энерго» АҚ инновациялық технологияларды дамыту жөніндегі бірқатар келісімдерге қол қойды
<http://sk.kz/news/view/4206>

МАУСЫМ

- 22/06** Трансформация бағдарламасы шеңберіндегі Қордың болашақ жаңа функционалдық моделі бекітілді – **нақты 21-беттен оқыңыз**

ҚАРАША

ЖЕЛТОҚСАН

- 03/11** «Қазақтелеком» акционерлік қоғамы ДК Алтел және Tele 2 базасында ұтқыр сегментте бірлескен кәсіпорын құру туралы шешім қабылдады
<http://sk.kz/news/view/4352>
- 06/11** «Қазатомөнеркәсіп» ҰАК» АҚ және EDF табиғи уран беруге келісімшарт жасасты
<http://sk.kz/news/view/4358>
- 12/11** «Қазатомөнеркәсіп» ҰАК» АҚ 14 әлеуметтік объектіні Қызылорда және Оңтүстік Қазақстан облыстарының әкімдіктеріне берді
<http://sk.kz/news/view/4367>

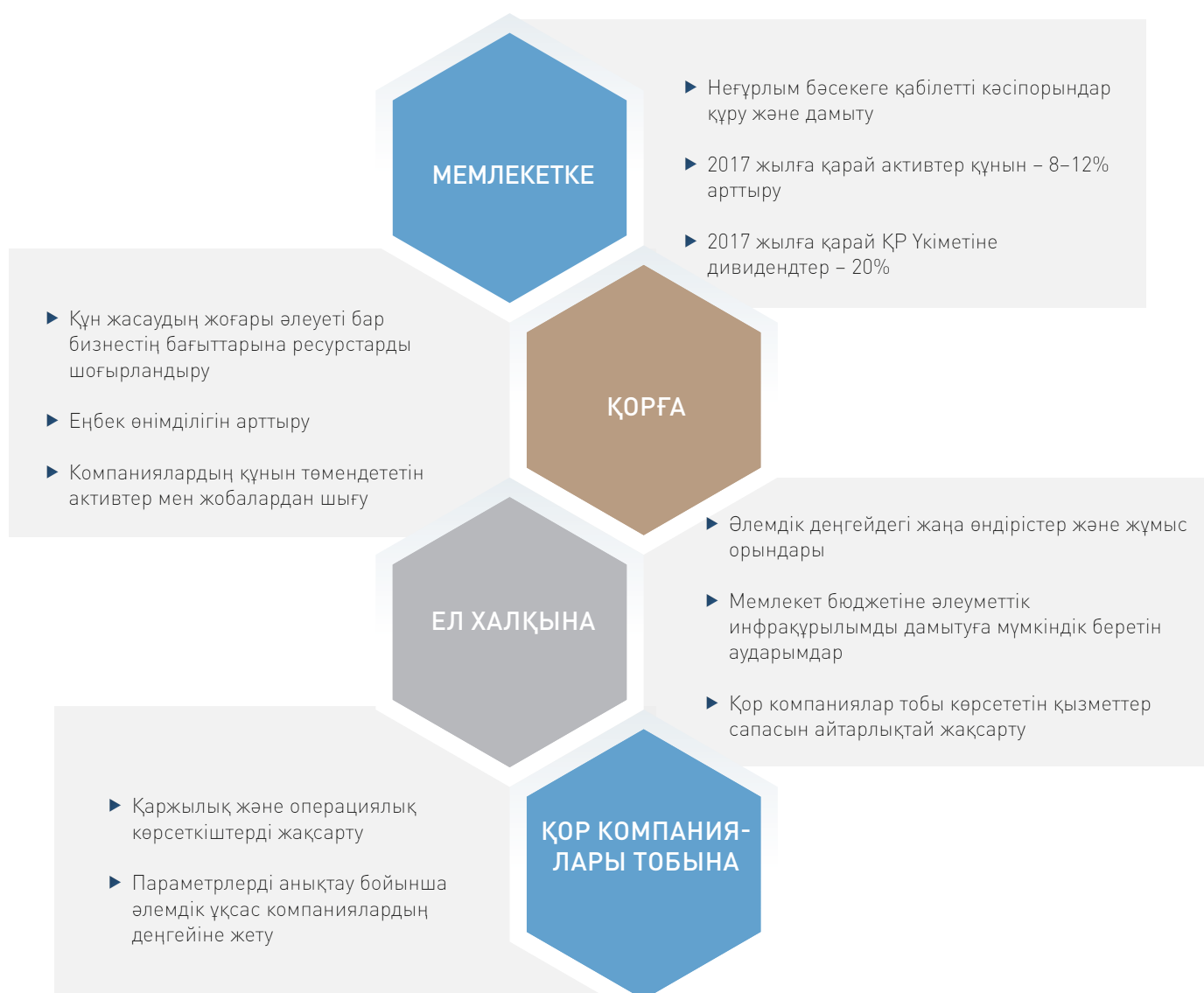
- 18/11** Қор жаңа функционалдық моделінің тұсаукесері өткізілді – **нақты 21-беттен оқыңыз**
- 23/11** «Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының шешімімен «Самұрық-Қазына» АҚ тобына комплаенс-бақылау (комплаенс функциялары) рәсімдерін енгізу жөніндегі әдістемелік ұсынымдар бекітілді

- 03/12** «Атамекен» ҰКП және «Самұрық-Қазына» АҚ сатып алу саласындағы өзара іс-қимыл туралы уағдаласты
<http://sk.kz/news/view/4392>
- 08/12** Қордың жаңа ұйымдық құрылымының тұсаукесері өткізілді – **нақты 113-беттен оқыңыз**
- 18/12** Қор мен Stewardship Asia Centre арасында өзара түсіністік туралы меморандум жасалды – **нақты 109-беттен оқыңыз**
- 28/12** Астанада «Қазпочта» АҚ-дан алғашқы сәлемдемелер супермаркеті ашылды
<http://sk.kz/news/view/4423>

ТРАНСФОРМАЦИЯ БАҒДАРЛАМАСЫ

«Стратегия 2050» Қазақстанның алдына көтеріңкі міндет – экономикаға инвестициялар көлемін ұлғайту және **2050 жылға қарай әлемнің дамыған 30 елінің** қатарына кіру үшін еңбек өнімділігін арттыру міндетін қояды. Қор компаниялары тобы бірқатар аса ірі активтерді иеленеді және Стратегия мақсаттарына қол жеткізуді қамтамасыз етуде маңызды рөл атқарады. 2014 жылғы қыркүйекте Қор Директорлар кеңесі Трансформация бағдарламасын мақұлдады. Бағдарламаны іске асыру қарқынды жүруде, Трансформацияға Қордан басқа 7 **Қоржын компания тартылды.**

ТРАНСФОРМАЦИЯ НЕ БЕРЕДІ?

Трансформация бағдарламасымен нақтырақ
<http://sk.kz/page/programma-transformatsii-ao-samruk-kazyna> танысуға болады

ТРАНСФОРМАЦИЯ ҚОРҒА ДА, ОНЫҢ ҮКІМЕТПЕН, ҚК ЖӘНЕ ЕЛМЕН ҚАТЫНАСТАРЫНА ДА ӘСЕР ЕТЕДІ

ДЕЙІН

ТРАНСФОРМАЦИЯЛАУ
ДЕҢГЕЙІ

КЕЙІН

Қор және Қазақстан

- ▶ Ұлттық экономиканы әртараптандыруға және жаңғыртуға жәрдемдесудің мәлімделген, бірақ іс жүзінде іске асырылмаған мақсаты

- ▶ Міндеттерді орындау және ұлттық маңызы бар жаңа инвестицияларды жүйелі іздеу үшін жаңа салаларды дамыту жөніндегі бөлімше құрылады

Қор және ҚК

- ▶ операциялық холдинг – «микроменеджмент» ретінде жұмыс істеуін жалғастыруда
- ▶ қызметкерлердің басым бөлігі бэк-офисте жұмыс істейді (~ 58%¹)

- ▶ «Макроменеджмент» – өкілеттікті жүктеудің түрлі дәрежесі бар басқарудың 3 моделі
- ▶ Коммерциялық функцияларды иелену – 2–3 жылдан соң 60%¹ құнды құрайтын бөлімшелер айналысады

Қор және Үкімет

- ▶ Салалық дирекциялар жұмыс уақытының 40 %-дан астамын сұрауларға және кездесулерге қатысуға жұмсайды

- ▶ Қор мен мемлекеттік билік органдарының жұмысын қайта форматтау үшін Үкіметтің жанындағы Қордың жинақы өкілдігі

Қордың шеңберінде

- ▶ Қоржынды басқару мақсаты айқындалмаған

- ▶ Қоржынның өмірлік циклін басқаруға өту – активтің ең жоғарғы құнына қол жеткізген кезде толық немесе ішінара жекешелендіру

1. Ағымдағы бағалау коммерциялық және корпоративтік функцияларды бөлу бойынша жаңа пайымды қолдана отырып штат кестесі негізінде жасалды. Нысаналы бағалау бенчмаркинг негізінде жасалды.

БАХМУТОВА ЕЛЕНА ЛЕОНИДОВНА

Қаржы және операциялар жөніндегі
басқарушы директор – Басқарма мүшесі

«Трансформацияның бірінші кезектегі міндеті – Қорды белсенді инвесторға айналдыру. Бұл Қорда жұмыстың негізгі екі бағытының болатынын білдіреді. **Бірінші бағыт** – жұмыс істеп тұрған компаниялардың пайда, еңбек өнімділігі, клиентке бағдарланушылық бөлігінде ең жоғары тиімділікке қол жеткізу. **Екінші бағыт** – ресурстардың шектеулілігіне байланысты жеке меншік сектор іске асыра алмайтын, бірақ ұлттық экономиканы дамыту үшін аса маңызды және мемлекеттің басымдықтарына жатқызылатын startup-жобалар арқылы экономиканың жаңа салаларын құру.

Біздің міндеттеріміздің басқа елдердегі егемен қорлармен, оның ішінде ең тиімді деген қорлармен ұқсастығы осында. Әлемнің барлық ҰӘҚ-да әрқашан мемлекеттің алдында елдің дамуы бөлігінде нақты міндеттемелер болды және бола береді де. Мәселе мемлекеттік инвестициялардың қаншалықты тиімді жүзеге асырылатындығында, міне бұл трансформацияның міндеті.

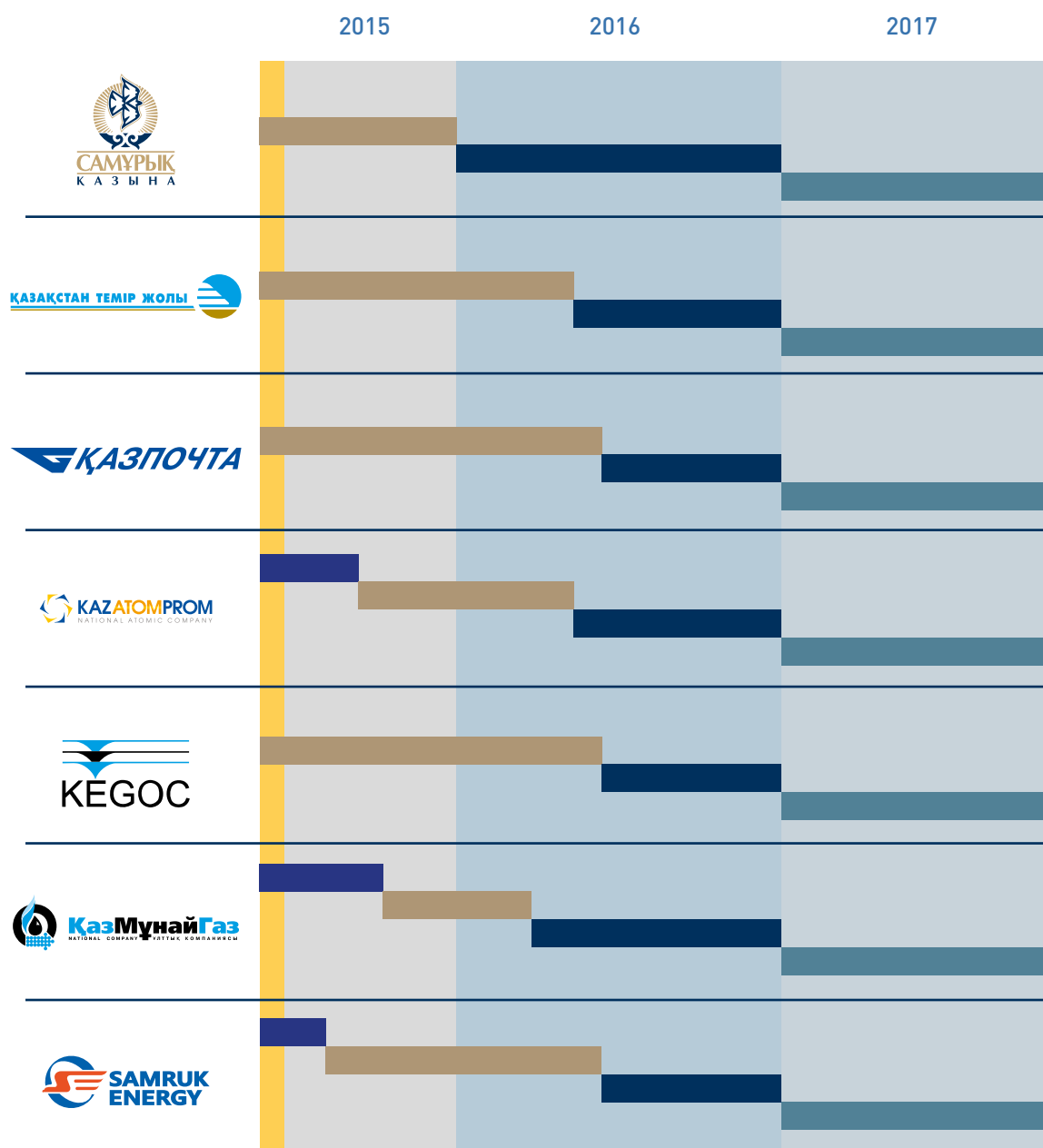
Мемлекет қор трансформациясынан Акционерге дивидендтердің ұлғаюы түрінде тікелей пайда да, сонымен бірге – жаңа индустриялардың дамуы, жаңа жұмыс орындарының құрылуы, елге инвестициялар ағынының артуы, еңбек өнімділігінің және соның салдарынан тұтастай экономиканың өсуі есебінен жанама пайда да алатын болады.

Әлемдік практика трансформация нәтижелерінің іске асырылған дәл жобалармен және тапқан дивидендтермен ғана өлшенбейтінін көрсетті: көбінен егемен қорлар трансформацияның арқасында тұтастай мемлекеттің әлеуметтік-экономикалық дамуын қамтамасыз етті.

Сингапурлық Temasek Holdings және малайзиялық Khazanah холдингтерінде активтерді әртараптандыруға, халықаралық инвестициялар тартуға, жаңа индустрияларды тартуға қол жеткізілді. Мұндай мысалдар көп, барлық егемен қорлар болашақ ұрпақтардың әл-ауқаты мен өмір сүру сапасын жақсартуға бағытталады. **Біздің Қор да сол бағытта жұмыс істеуде».**

ТРАНСФОРМАЦИЯ ЖОЛ КАРТАСЫ

2016 жылғы 26 сәуірдегі жағдай бойынша

Трансформациялау бағдарламасын іске асыру кезеңдері:

- 0-КЕЗЕҢ. ДАЙЫНДЫҚ
Команда және белгілейтін құжаттар қалыптастырылады. Команданы оқыту.
- 1-КЕЗЕҢ. ДИАГНОСТИКА ЖӘНЕ ДИЗАЙН
Қызметтің нысаналы моделін қалыптастыру, нәтижелерді жобаға топтастыру.
- 2.1-КЕЗЕҢ. ІСКЕ АСЫРУ
1-саты. Іске асыруға бекітілген жобалар графикке сәйкес орындалып жатыр.
- 2.2-КЕЗЕҢ. ІСКЕ АСЫРУ
Іске асыруға бекітілген жобалар графикке сәйкес орындалып жатыр.

АДАМАС ИЛЬКЯВИЧЮС
Трансформация және
арнайы жобалар жөнін-
дегі басқарушы дирек-
тор

«Болашақтағы Қор үшін біз ол жұмыс істеуге тиіс екі негізгі бағытты көреміз. Ол – қолда бар активтерді оңтайландырушы, яғни ол қолда бар активтерді неғұрлым тиімді жұмыс істеуге итермелейтін ұйым, және тіпті Трансформация бағдарламасының өзі – біз сол бағдарлама арқылы компанияны жылына 2–3%-дан емес, 10–15%-дан жақсартуға қол жеткізуге итермелейтін құрал. Бұл бірінші бағыт.

Екінші бағыт – ол жаңа салалардың негізін қалайтын бағыт. Өзінің құрылу тарихы бар және бүгінгі таңда жұмыс істеп жатқан Қор активтері әлі де қажет, және олар одан әрі жұмыс істей беруге тиіс. Алайда жаңа индустрияларды дамыту, жаңа қызмет бағыттарын дамыту – ол болашақтағы Қордың негізгі басымдықтарының бірі. Біздің өз өндірісіміздің болуы және ол Қазақстан экономикасын дамытуға пайдаланылуы тиіс. Қордың рөлі – ұлттық компаниялар деңгейінде синергия тиімділігін жасау, ол үшін біздің шығындарымыздың қайда екендігін, экономиканы дамыту тиімдігін қайдан алуға болатындығын анықтау және қаражатты сонда жұмсау қажет. Осыны біз жаңа индустриялар құру деп атаймыз».

**ЗЯМЗИНА ЛАРИСА
ВЛАДИСЛАВОВНА**
Қор Трансформациясы
жобасының басшысы

«Біз өткелі тұрған өзгерістердің қызметкерлерге, Қорға және бүкіл елге тек пайда әкелетіндігіне сенімдіміз. Бұл сенімділік әлемнің озық компанияларының өздерінің оң нәтижелеріне қалай қол жеткізгендігі туралы көп ақпаратты иеленетіндігімізден туындайды. Біз әлемдік тәжірибені зерттеу бойынша ауқымды жұмыс жүргіздік, жақында компания қызметкерлерінің қатары халықаралық жұмыс тәжірибесі бар мамандармен толықтырылды, солародың ішінде мен де бармын. Біз ұсынып отырған жаңа философия бизнес жүргізудің сапалық жағынан жаңа деңгейге шығуға мүмкіндік береді. Трансформацияның қысқа мерзімді де емес, ұзақ мерзімді де емес жоба екендігін түсіну қажет. Алдымызда белгілі бір бастапқы кезеңнен өту, біздің қызметіміздің көптеген бағыттарын трансформациялау, содан соң тұрақты өзгерістер мәдениетін енгізу міндеті тұр. Көптеген шетелдік компанияларда тұрақты өзгерістер жүріп жатады – бір бағыт жетілдіріледі, содан соң басқасы қолға алынады, сөйтіп жалғаса береді. Бұл – бизнес жүргізудің бір бөлігі және жоғары бәсекеге қабілеттілікті ұстап тұрудың қажетті шарты. Жалпы алғанда, жетілдірудің шегі болмайды, сондықтан осы философияны біз Қорға енгізетін боламыз.

Қызметкерлер үшін бұл жағымды процесс болады, өйткені жаңа перспективалар пайда болады, нәтижеге бағдар алушылық ынталандырылады, бірақ сонымен бірге жұмыс сапасына қойылатын талаптар да артады – өзінің кәсіптік деңгейін үнемі арттыру, жағымды бәсекелестікке дайындалу қажет болады.

Біздің алдымызда аса зор, ауқымды міндет тұр. Сондықтан біздің ортақ жетістігіміз барлығымыздың осы өзгерістерге қаншалықты дайын болатындығымызға, өз жұмысымызды біртұтас команда ретінде қаншалықты тиімді құра алатындығымызға байланысты.

Біздің тарихи жағынан маңызды миссиямызды өте дұрыс сипаттайтын Алан Кейдің пікірінен үзінді келтіргім келеді: «Болашақты болжаудың жалғыз мүмкіндігі – оны жасау».

ТРАНСФОРМАЦИЯ БАҒДАРЛАМАСЫН ІСКЕ АСЫРУ

1-БАҒЫТ: ҚОРЖЫН КОМПАНИЯЛАРДЫҢ ҚҰНЫН АРТТЫРУ

1А: БИЗНЕСТІ ЖАҢҒЫРТУ

Бизнесті жаңғырту жөніндегі жұмыс бірнеше сатыдан тұрады:

- **0-саты: «Жұмылдыру»**, жобалау командасын және белгілеуші құжаттар қалыптастыруды қамтиды;
- **1-саты: «Диагностика және дизайн»**, мұнда жаңартылған компания қызметінің мақсатты моделін қалыптастыру жүреді;
- **2-саты: «Жоспарлау»**, мұнда жобалар мен регламенттер бекітіледі;

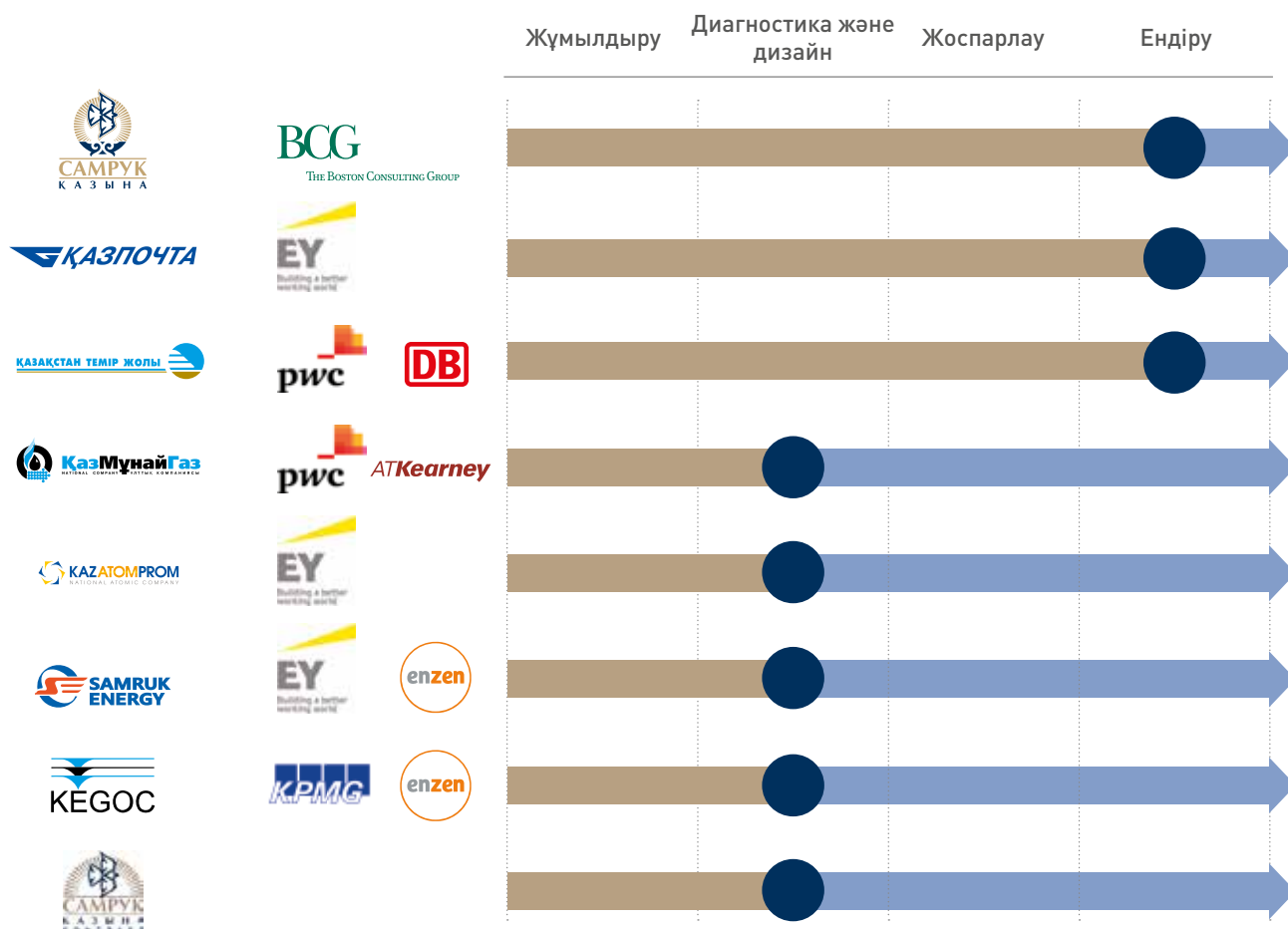
- **3-саты: «Ендіру»**, мұнда трансформация бойынша бекітілген жобаларды іске асыру басталады.

Көрсетілген жұмыс түрлерін орындау үшін және ұлттық компаниялардың бәсекеге қабілеттілігін арттыру және тиісті салалардың үздік әлемдік ұқсастары деңгейіне жету жөніндегі нәтижені қамтамасыз ету мақсатында, 1, 2 және 3-сатыларда жетекші консалтингтік компаниялар тартылады.

КОМПАНИЯ

КОНСУЛЬТАНТТАР

ТРАНСФОРМАЦИЯЛАУ БАҒДАРЛАМАСЫНЫҢ САТЫСЫ

ҚОР

- ▶ Біз **Қордың жаңа бизнес-моделін** әзірледік, оған сәйкес біз Қорды «Стратегиялық холдинг» және «Белсенді инвестор» ретінде көреміз.
 - ▶ Біз **Қордың негізгі жаңа қағидаттарын** қабылдадық.
 - ▶ Жаңа бизнес-модельге сәйкес, біз үш негізгі блогы – **«Коммерциялық блогы», «Корпоративтік блогы»** және **«Мониторинг блогы»** бар **Қордың жаңа функционалдық моделін әзірледік:**
 - ▷ Негізгі назарды біз **«Коммерциялық блокты»** күшейтуге аудардық – салалық командаларды күшейту, стратегияны және қоржынды басқару бойынша жаңа функциялар құру, жаңа салалар құру Қордың стратегиялық мақсатына қол жеткізудің негізі болып табылады. Бұл ретте, **біз Қор қызметкерлерінің 60%-ы «Коммерциялық блокта»** болады деп болжаймыз.
 - ▷ Сондай-ақ **«Корпоративтік блок»** пен **«Мониторинг блок»** та күшейтіледі, олардың негізгі міндеті бизнес жүргізу этикасының аса жоғары стандарттарының (комплаенс) және ЭЫДҰ стандарттары бойынша корпоративтік басқару жүйесінің сақталуы кезінде **«Коммерциялық блокты»** тиімді қолдау болып табылады.
 - ▷ Компаниялар тобында таланттарды дамытуға және бүкіл Қазақстан үшін кадрлар ұстаханасын құруға бағытталған HR-функцияларды трансформациялау көзделген.
 - ▷ Компаниялар тобы бойынша операциялық модельдер мен бизнес-процестерді әзірлеу шеңберінде Қордағы және ҚК-лардағы қосымша корпоративтік процестер бойынша бірыңғай референстік модельдер енгізілетін болады, олар процестерді стандарттауға мүмкіндік береді және уақытты (50–70%) және шығындарды (2016 жылы 800 млн теңгеге жуық) үнемдеуге ықпал ететін болады:
 - референстік модель **озық практикалардың** үлгісінде жасалған эталондық процестердің коллекциясы болып табылады;
 - референстік модель Қор тобындағы корпоративтік процестерге **бірыңғай тәсілдеме** құруға көмектеседі
 - ▶ **Қордың жаңа функционалдық моделін** енгізу үшін, біз трансформация жобалары қоржынын іске асырамыз, ол «Коммерциялық блоктың» жаңа функцияларын құрудан басқа, трансформация және «Корпоративтік блок» пен «Мониторингтік блоктың» төмендегілер сияқты жаңа процестерін жасау жөніндегі жобаларды қамтиды:
 - ▷ HR моделін өзгерту, ол мынадай «тіректерге» құрылады: грейдинг, ашық жалдау, құзыретті бағалау, аттестаттау, тиімділігін уәждеу;
 - ▷ тиімділікке бағдарланған корпоративтік мәдениетті ендіру;
 - ▷ басқарушылық есептілік пен қаржылық контроллингтің сапасын арттыру;
 - ▷ жобалық басқару жөніндегі тәсілдемені және тұрақты жетілдіру практикасын ендіру;
 - ▷ озық халықаралық стандарттарға сәйкес бизнес жүргізудің корпоративтік ортасын қалыптастыратын, барлық қызметкерлердің арасында ашықтықты, адалдықты қамтамасыз ететін комплаенстің жаңа функциясын ендіру
- Қордың жаңа функционалдық моделіне көшу** үшін қажетті құзыреттер ұйымдастыру трансформациясы жөніндегі жобаның іске асырылуымен қамтамасыз етіледі, соның нәтижесінде персонала 20% жаңарту, штат санын 20% оңтайландыру жүргізіледі.

ҚОРДЫҢ ЖАҢА ФУНКЦИОНАЛДЫҚ МОДЕЛІ

ПРОЦЕСТЕР

115 1-деңгейдегі процестер

320 2-деңгейдегі процестер

> 2000

3-деңгейдегі процестер

ТРАНСФОРМАЦИЯЛАУ КОМАНДАСЫ

> 20 Қордың
қызметкерлері

> 15 Консультанттар
Deloitte.

> 10 Өңірлік және
жағандық
сарапшылар

BCG **McKinsey**

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ОЗЫҚ ПРАКТИКА

**TEMASEK
HOLDINGS**

The Blackstone Group

NOREGS BANK

**KHAZANAH
NASIONAL**

KOCH

**مبادلة
MUBADALA**

КОММЕРЦИАЛЫҚ БЛОК

- ▶ Стратегия мен қоржынды басқару
- ▶ Жаңа салаларды дамыту
- ▶ ҚК оңтайландыру
- ▶ Зерттеулер және білімді басқару
- ▶ Қордың және ҚК трансформациясы

КОРПОРАТИВТІК БЛОК

- ▶ HR басқару
- ▶ Қаржыны басқару
- ▶ АТ басқару
- ▶ Әкімшілік қызметті басқару

МОНИТОРИНГІЛЕУ БЛОГЫ

- ▶ Әдеп және комплаенс
- ▶ Құқықтық қамтамасыз ету
- ▶ Тәуекелдерді басқарудың және ішкі бақылаудың біріктірілген жүйесі
- ▶ Ішкі аудит
- ▶ Корпоративтік басқару және тұрақты дамыту

НЕГІЗІН ҚАЛАЙТЫН ҚАҒИДАТТАР

- ▶ Стратегияны басшылыққа алу
- ▶ Ұзақ мерзімді құнды арттыру
- ▶ Корпоративтік басқару кодексін сақтау
- ▶ Тұрақты жетілдіру
- ▶ Стандарттарға, заңнамаға және ішкі нормативтік құжаттарға сәйкестігі
- ▶ Бірыңғай стандарттар және әдіснама
- ▶ Өзектілігі
- ▶ Тәуекелдерді басқарудағы және ішкі бақылаудағы белсенділігі
- ▶ Ықпалдастырылуы және жауапкершілігі
- ▶ Құрылымдық бөлімшелердің өзара іс-қимыл тиімділігі
- ▶ Ресурстарды пайдалану тиімділігі
- ▶ Жобалық басқару тиімділігі
- ▶ Ішкі клиентке бағдарлау

2С: ИНВЕСТИЦИЯ САЛУҒА БЕЛСЕНДІ ТӘСІЛДЕМЕНІ ЕНДІРУ

Трансформация бағдарламасын іске асыру шеңберінде Қор бірқатар іс-шараларды іске асыру есебінен белсенді тәсілдеме ендіруді мақсат етті.

- ▶ Қордың жаңа салаларды құру және анықтау жөніндегі қағидаттары мен тәсілдемелерін әзірлеу жұмысы басталды, ол:
 - ▶ салалар, тәуекел және кірістілік, сондай-ақ инвестициялар мерзімі бойынша бөліністе Қор активтері қоржынының мақсатты құрылымын;

▶ инвестициялық басымдықтарды іске асыру тетіктерін: Қор ресурстарын қайта бөлу және ол бойынша шешімдер қабылдау тәртібін анықтайды.

- ▶ **Қордың** таңдап алынған **бизнес-моделі** шетелдік ҰӘҚ озық практикаларына және жекешелендіруден кейін Қоржын компаниялардың үлестерін басқару жөніндегі ЭЫДҰ ұсынымдарына сәйкес келеді.

3-БАҒЫТ. ҚОРДЫҢ «КОММЕРЦИЯЛЫҚ СТРАТЕГИЯЛЫҚ ХОЛДИНГ» МОДЕЛІНЕ ӨТУ

3А: МЕМЛЕКЕТТІК ОРГАНДАРМЕН ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛДЫҢ ТИІМДІЛІГІН АРТТЫРУ

**Рахметов Нұрлан
Құсайынұлы**
Үкіметпен өзара
іс-қимыл жөніндегі
басқарушы дирек-
тор

«GR-функцияларды сипаттауға көшпестен бұрын, әуелі осы екі әріптің нені білдіретінін анықтап алайық. GR аббревиатурасы ағылшын тілінде Government Relations – мемлекеттік билік органдарымен жұмысты, өзара іс-қимылды білдіреді. GR-функциялардың тиімділігін арттыру Трансформация бағдарламасының шеңберінде жүргізілетін Қор үшін маңызды бағыттардың бірі болып табылады. Үкіметпен және мемлекеттік органдармен өзара іс-қимыл жөніндегі процестерді реттеуге және жақсартуға мүмкіндік беретін жеке функция осы мақсат үшін құрылды.

GR-функция немен айналысады? Бірінші кезекте GR-функция Қор және ҚК бөлімшелері басшылығының және қызметкерлерінің уақытша ресурстарын мемлекеттік органдармен өзара іс-қимылдан құн жасауды қамтамасыз ететін міндеттерге ішінара қайта бөлуді қамтамасыз етеді. Екіншіден, GR-функция Қорға да, сонымен бірге Қоржын компанияларға да мемлекеттік органдардан келіп түсетін, мемлекеттің реттеуші функцияларымен байланысты емес сұраулардың санын барынша қысқартады. Үшіншіден, GR-функция әдіснама мен қағидалар әзірлейді, сондай-ақ мемлекеттік органдармен өзара іс-қимылдың жаңа моделіне өту бойынша оқыту жүргізеді.

Өзгерістер түбегейлі де болады. Бірақ мемлекеттік органдармен өзара іс-қимыл схемасын өзгертуді біз бірге, біріккен күш-жігермен жүргіземіз.

«3А» бастамасының №4 тармағын (Үкіметпен өзара іс-қимыл жасау үшін бірыңғай байланыс жасау орнын құру) іске асыру шеңберінде біз Қор тобында мемлекеттік органдармен өзара іс-қимыл функцияларын құру бойынша бірқатар іс-шаралар жүргіземіз:

- ▶ Қазіргі сәтте біз Қордың стратегиялық міндеттерін іске асыру, оның ішінде Трансформация бағдарламасын табысты іске асыру үшін Акционер және реттеуші ретінде мемлекеттік органдармен өзара іс-қимылдың тиімді жүйесін құрамыз.

- ▶ «Мемлекеттік органдармен өзара іс-қимылдың жаңа моделіне өту» және Үкіметпен өзара іс-қимыл жөніндегі департаменттің (GR Департамент) функционалын қалыптастыру жобасын іске асыру шеңберінде, 2015 жыл бойына біз Қор құжат айналымындағы мемлекеттік органдардың үлесіне талдау жүргіздік, функциялардың бизнес-процестерін жаздық, GR Департаментінің функционалын талқылау және келісу үшін бірқатар кездесулер мен тұсаукесерлер өткіздік.

- ▶ GR – Департаментінің басты мақсаты:
 - ▷ Қордың Жалғыз акционері ретіндегі Үкіметтің Қор тобының операциялық қызметіне араласуын қысқарту;
 - ▷ Үкіметпен қатынастарды Қордың коммерциялық қызметіне жәрдемдесуге арналған Реттеуші ретінде құру
- ▶ мемлекеттік саясатты қалыптастыруда негізгі мүдделі тараптармен ынтымақтасу жолымен Қордың мүдделерін ілгерілету арқылы Үкіметпен тиімді іс-қимыл жасау жолымен Қор компаниялары тобының құнын ұлғайту болып табылады.

GR ДЕПАРТАМЕНТТІҢ НЕГІЗГІ ФУНКЦИЯЛАРЫ:

- ▶ Мемлекеттік органдардың барлық хат-хабарын мониторингілеу және сұрауларын өңдеу – Жаңа функция
- ▶ Консультациялық-кеңесу органдарына қатысу – Жаңа функция
- ▶ Мемлекеттік органдарда Қордың мүдделерін білдіру – Жаңа функция
- ▶ Үкіметпен Келісімнің орындалуына мониторинг
- ▶ Қорды басқару жөніндегі кеңесті ұйымдастыру және өткізу
- ▶ GR-функцияларды жетілдіру және ҚК әдіснамалық қолдау – Жаңа функция

ЗВ: ФУНКЦИЯЛАРДЫ КҮШЕЙТУ, АКТИВТЕРДІ ОҢТАЙЛАНДЫРУ ЖӘНЕ ЖАҢА ФУНКЦИЯЛАР ҚҰРУ ЕСЕБІНЕН ҚОРДЫҢ КОММЕРЦИЯЛЫҚ БЛОГЫН КҮШЕЙТУ:

- ▶ Шетелдік ҰӘҚ және инвестициялық қорлардың жетекші практикаларына ұқсастық бойынша активтер қоржынын басқару
- ▶ Қазақстан Республикасының экономикасын жаңғырту жөніндегі Қордың миссиясын іске асыру үшін жаңа салалар құру

ЗС: БАСҚАРУДЫҢ ЖАҢА МОДЕЛІ

- ▶ Біз жаңа Корпоративтік басқару кодексін енгіземіз, ол Директорлар және ҚНК басқару кеңестері арқылы ҚК өзара іс-қимылды қамтамасыз етеді. *Нақты 73-беттегі «Корпоративтік басқару туралы есеп» деген бөлімнен оқыңыз.*
- ▶ КБК белгіленген басқарудың жаңа моделіне өтудің негізгі тәсілі Қордың ҚК ДК қызметінің негізгі аспектілеріне тәсілдемесін өзгерту болып табылады:
 - ▷ Директорлар кеңестерінің өкілеттіктерін кеңейту;
 - ▷ әлемдік деңгейдегі Директорлар кеңестерін қалыптастыру;
 - ▷ Директорлар кеңестерінің қызметін бағалаудың тиімді жүйесін жасау;
 - ▷ Директорлар кеңестерінің жұмысын озық практикаға сәйкес келтіру.
- ▶ Қордың мақсатты функционалдық модельге өтуі жобаларын іске асыру 2017 жылдың ортасына дейін есептелген. Бұл ретте Қор командасын толық қалыптастыру және мақсатты бизнес-процестердің 70% ендіру 2016 жылдың аяғында қамтамасыз етілуге тиіс. 22 жобаны іске асырудан тиімділікке сандық бағалау жүргізілді: Қордың EVA жиынтық әсері 2018 жылдың соңында +20 млрд теңгені құрайды, Қор бизнес-процестерінің тиімділігін арттырудан пайда 400 астам млн. теңгені құрайды.
- ▶ 2017 жылы трансформация жобаларын іске асыру нәтижесінде Қор ЭЫДҰ озық практикаларына сәйкес стратегиялық холдинг моделіне өтеді:
 - ▷ стратегиялық (операциялық емес) холдинг – компанияларды ДК арқылы басқарушы;
 - ▷ стратегиялық, катализаторлық және жаңа инвестициялар қоржынын басқарушы белсенді инвестор;
 - ▷ жазық басқару құрылымы және оңтайлы процестері бар ықшам ұйым.

ЖЕКЕШЕЛЕНДІРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Жекешелендіру – бұл өндірісті негізінен мемлекеттік-директивалық реттеуден нарықтық тетіктер негізінде реттеуге көшуі болжанатын экономиканы мемлекеттің иелігінен алу процесінің бір бөлігі. 1991 жылғы ҚР Конституциясы жеке меншік құқығын алғаш рет айқындады. Сол кезде жекешелендіру және мемлекеттің иелігінен алу бойынша алғашқы шаралар қабылданды, олардың мақсаты мемлекеттік меншікті басқа нысандарға айналдыру, нарықтық экономикаға көшу үшін жағдайлар жасау болып табылды.

**Бейсенғалиев
Берік
Тұрсынбекұлы**
Активтерді
оңтайландыру
жөніндегі
басқарушы
директор, Басқарма
мүшесі

«Жекешелендіру бағдарламасының басты мақсаты – мемлекеттік активтерді бәсекелік ортаға шығару және жеке инвесторлар тарту есебінен Қазақстан экономикасының тиімділігін арттыру. Бағдарламаның шеңберінде барлығы 783 компанияны, оның ішінде Қор тобының меншігінен 217 компанияны жекешелендіру жоспарланғаны белгілі. Бұл ретте 217 компанияның 44-і – ұлттық ауқымдағы ірі компаниялар. Бағдарламаны іске асыру кезінде бізде айтарлықтай артықшылық – 2014 жылдан бергі бизнесті трансформациялау тәжірибесі бар. Жекешелендіруді табысты жүргізу үшін мынадай құрамдастар қажет: активтер қызметіндегі ашықтық, айқын стратегия және осы заманғы бизнес-процестер. Біз бір жарым жыл бұрын бүкіл топ бойынша осы мәселелермен жұмыс істеуді бастадық және бүгінгі таңда нәтижелеріміз де бар. Сондықтан Жекешелендіру бағдарламасы біздің трансформациямыздың заңды жалғасы болып табылады, оған біз басқаларға қарағанда көбірек дайынбыз.

Қор халықаралық озық практикаларға сәйкес Қоржые компанияларды дайындауды жүргізуде. Осы компанияларды дамытуға, олардың қызметінің тиімділігін арттыруға мүдделі жеке бизнеске әртүрлі механизмдердің көмегімен беру жоспарланып отыр. Жекешелендіру сондай-ақ жағымды бәсекелестікті дамыту және бизнес-сектордағы мемлекеттік реттеуді азайту үшін ынталандыруға да айналады.

2015

- ▶ Сауда-саттыққа шығару жоспарлары – 22 актив
- ▶ Өткізілген объектілер – 15
- ▶ Бастапқы құн – 25,6 млрд. теңге
- ▶ Сату бағасының бастапқы бағадан асуы – 4%

2014

- ▶ Сауда-саттыққа шығару жоспарлары – 64 актив
- ▶ Өткізілген объектілер – 21
- ▶ Бастапқы құн – 21,4 млрд. теңге
- ▶ Сату бағасының бастапқы бағадан асуы – 5,3 %

ЖЕКЕШЕЛЕНДІРУ БАҒДАРЛАМАСЫНЫҢ ТАЙМЛАЙНЫ

2014

ҚАҢТАР

- 17/01** ҚР Президентінің Жолдауы – 2014–2016 жылдарға арналған жекешелендіру бағдарламасы

НАУРЫЗ

- 31/03** Жекешелендірудің 2014–2016 жылдарға арналған кешенді жоспарының бекітілуі

МАМЫР

- 19/05** «Самұрық-Қазына» АҚ компаниялары активтерін өткізу жөніндегі басқарушы комитетті құру
- 28/05** «Самұрық-Қазына» АҚ активтері мен объектілерін өткізу бірыңғай қағидаларының бекітілуі

МАУСЫМ

- 5/06** Алғашқы сату – ТОО «МЗ-Секьюри» ЖШС

ШІЛДЕ

- 10/07** Жекешелендіру бағдарламасы шеңберінде активтер мен объектілерді өткізу жөніндегі Қор комиссиясын құру
- 23/07** Жекешелендіру бағдарламасы шеңберінде активтер мен объектілерді өткізу жөніндегі Қор комиссиясының бірінші отырысы
- 24/07** Қордың жекешелендіру мәселелері жөніндегі колл-орталығы іске қосылды +7 (7172) 55 22 66

ТАМЫЗ

- 1/08** Электрондық конкурстар өткізу үшін Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитетінің электрондық сауда алаңының функционалы іске қосылды www.gosreestr.kz
- 23/08** «ҚазГеоМаш» ЖШС аукцион тәсілімен сату бойынша сауда-саттық туралы алғашқы хабарлама жарияланды

- 29/08** Әлеуетті инвесторлармен Жекешелендіру бағдарламасының негізгі ережелерін түсіндіру бойынша алғашқы жария кездесу өтті

ҚЫРКҮЙЕК

- 15/09** Барынша ірі активтердің сауда-саттығын ұйымдастыру үшін виртуалды ақпараттық бөлмелер жасақталды – dataroom – онда тиісті тексеру жүргізуге арналған толық ақпарат ұсынылған (Due diligence)

ҚАЗАН

- 10/10** ҚТЖ үш активін 2,6 млрд. теңге сомаға сату
- 30/10** ҚМГ-да Жекешелендіру бойынша кешенді бағдарламаны орындау шеңберінде әлеуетті инвесторлармен кездесу

ҚАРАША

- 14/11** «Жекешелендіру бағдарламасын іске асыру – табыстар, қиындықтар, перспективалар» атты тақырыпта баспасөз брифингі

2015

АҚПАН

20/02 «Жекешелендірудің екінші толқыны: Бағдарламаның алғашқы қорытындылары және жаңа экономикалық болмыстардағы оның перспективалары» атты тақырыптағы «дөңгелек үстел»

МАМЫР

12/05 «Транстелеком» АҚ акцияларының 49%-ы 8,94 млрд теңге сомаға өткізілді

ШІЛДЕ

22/07 Реализовано 51% акций ТОО «ФН Менеджмент» на сумму 48,321 млн теңге

ҚЫРКҮЙЕК

22/09 «Самұрық-Қазына» АҚ тағы 38 компаниясы жекешелендірілетін объектілер тізіміне кірді

ҚАЗАН

1/10 «Біржан-Атырау» ЖШС және Қасқор-Транссервис» АҚ акциялары пакетінің 13,4%-ын өткізу бойынша сауда-саттықтар аяқталды

29/10 Сауда-саттыққа 13 объекті шығарылды

ҚАРАША

18/11 «АВЗ» АҚ 4,7 млрд теңгеге сатты

24/11 Жекешелендіру бағдарламасын іске қосқан сәттен бастап 35 активті өткізді

26/11 «Ақ Берен» ЖШС 124,2 млн теңгеге өткізді

ЖЕЛТОҚСАН

30/12 Жекешелендірудің 2016–2020 жылдарға кешенді жоспары, сондай-ақ бәсекелі ортаға беруге ұсынылатын компаниялар тізбесі бекітілді

2016

ҚАҢТАР

28/01 «Самұрық-Қазына» АҚ активтерін өткізу, қайта құрылымдаудың бірыңғай қағидалары бекітілді

АҚПАН

1/02 Активтерді өткізу, қайта құрылымдау бойынша компаниялардың Салалық комиссиялары құрылды

НАУРЫЗ

3/03 Қазақстан Республикасы экономикасын жаңғырту мәселелері жөніндегі мемлекеттік комиссия сауда-саттыққа шығармай, қайта құрылымдауға жатқызылатын активтерді қарады

СӘУІР

22/04 Қазақстан Республикасы экономикасын жаңғырту мәселелері жөніндегі мемлекеттік комиссия 2016 жылдың II тоқсанында сауда-саттыққа шығаруға жататын активтерді қарады

29/04 Сауда-саттыққа шығаруға тиесілі активтер бойынша толық ақпараты бар виртуалды ақпараттық бөлмелер құрылды

МАМЫР

4/05 «Қазэнергопровод» ЖШС жарғылық капиталындағы қатысу үлесінің 49,9%-ын өткізу бойынша электрондық аукцион өткізу туралы хабарлама жарияланды

* Жекешелендіру бағдарламасымен <http://privatization.sk.kz/> сайтында нақты танысуға болады

2014–2015 ЖЫЛДАР ІШІНДЕГІ ЖИЫНТЫҚ НӘТИЖЕ

ҚОР	
Қордың активтерді өткізуі	36 компания
Бағалаудың жиынтық құны («Халықтық IPO» бағдарламасын ескермегенде)	46 339 196 мың теңге
Өткізудің жиынтық құны («Халықтық IPO» бағдарламасын ескермегенде)	48 952 837 мың теңге
«Халықтық IPO» бағдарламасын іске асыру шеңберінде «KEGOC» АҚ өткізуінен түскен түсім	13 129 999 мың теңге
«Халықтық IPO» бағдарламасын іске асырудан түскен түсімді ескергенде өткізу жиынтық құнының жиыны	62,1 млрд теңге
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ	
Тұтастай ҚР бойынша мемлекеттік және квазимемлекеттік секторларының өткізілген активтері	250 компания
Тұтастай ҚР бойынша мемлекеттік және квазимемлекеттік секторлары өткізілген активтерінің жалпы сомасы	80,5 млрд теңге

ӨТКІЗІЛГЕН АКТИВТЕР БОЙЫНША ЖИЫНТЫҚ АҚПАРАТ («ХАЛЫҚТЫҚ IPO» БАҒДАРЛАМАСЫН ЕСКЕРМЕГЕНДЕ) (мың теңге)

№	ҚК атауы	ҚК өткізілген активтерінің саны	Өткізілген активтердің жиынтық бағалау құны	Жиынтық өткізу құны	Өткізудің жалпы сомасындағы өткізу сомасының үлесі, %
1	«Самұрық-Қазына» АҚ	1	493 763	503 687	1,03
2	«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ	7	10 633 172	7 912 114	16,16
3	«Қазақстан темір жолы» ҰК» АҚ	21	32 642 043	37 941 881	77,51
4	«Қазақстан инжиниринг» ҰК» АҚ	4	479	725	0,00
5	«Самұрық-Энерго» АҚ	1	2 448 757	2 469 307	5,04
6	«Қазатомөнеркәсіп» ҰАК» АҚ	1	72 663	76 801	0,16
7	«Самұрық-Қазына» жылжымай-тын мүлік қоры» АҚ	1	48 320	48 321	0,10
	ЖИЫНЫ	36	46 339 196	48 952 837	100,00

ЖЕКЕШЕЛЕНДІРІЛГЕН КОМПАНИЯЛАРДЫҢ ТОЛЫҚ ТІЗІМІ

1	100% Ecomaster Servicii Ecologice SRL (ҚМГ);
2	100% «Игілік РД» ЖШС (ҚТЖ);
3	100% «МЗ-Секьюрити» ЖШС (КИ);
4	100% «Ертіс сервис» ЖШС (ҚТЖ);
5	100% «Қазықұрт-Оңтүстік» ЖШС (ҚТЖ);
6	30% «РемСервис-СҚ» ЖШС (КИ);
7	20% «МАРС» ЖШС (КИ);
8	25% «Bioengineering» ЖШС (КИ);
9	100% «Ғасыр-Маңғыстау» ЖШС (ҚТЖ);
10	50,0005% «Академик Ш.Ш.Шөкин атындағы Қаз энергетика ҒЗИ» АҚ (Қор) ;
11	40% «Инвестициялардың рентабельділігін зерттеу агенттігі» ЖШС (ҚМГ);
12	49% «Қазгеомаш» ЖШС (ҚАӨ);
13	100% «Көлік сервисі орталығы» АҚ (ҚТЖ);
14	50 % «Т.И.Батуров атындағы Жамбыл МАЭС» ЖШС (С-Э);
15	60,8% «Локомотив 2030» ЖШС (ҚТЖ);
16	60,8% «Қамқор жылу» ЖШС (ҚТЖ);
17	100% «Теміржолжөндеу» ЖШС (ҚТЖ);
18	60,8% «Теміржолэнерго» ЖШС (ҚТЖ);
19	60,8% «Экспресс Консалтинг» ЖШС (ҚТЖ);
20	100% «Орда Астана» ЖШС (ҚТЖ);
21	50% «Қамқор Менеджмент» ЖШС (ҚТЖ);
22	70% «Central Asia Protrans» ЖШС (ҚТЖ);
23	100% «Қазақстан вагон жасау компаниясы» ЖШС (ҚТЖ);
24	60,8% «Қамқор Вагон» ЖШС (ҚТЖ);
25	60,8%, «Қамқор Локомотив» ЖШС (ҚТЖ);
26	49% «Транстелеком» АҚ (ҚТЖ);
27	51% «ФН Менеджмент» ЖШС (СҚЖМҚ);
28	100% «Қазақ мұнай және газ институты» АҚ (ҚМГИ)» (ҚМГ);
29	100% «ҚМГИ ғылыми-зерттеу орталығы» ЖШС (ҚМГ);
30	100% «Каспиймұнайгаз» ғылыми-зерттеу және жобалау институты» АҚ (ҚМГ);
31	50% «ҚМГИ-КГНТ біріккен инжинирингілік компания» ЖШС (ҚМГ);
32	20% KPJV Limited (ҚМГ);
33	100% «Алматы вагон жөндеу зауыты» АҚ (ҚТЖ);
34	13,4 % «Каскор-Транссервис» АҚ (ҚТЖ);
35	100% «Біржан-Атырау» ЖШС (ҚТЖ);
36	100% «Ақ Берен» ЖШС (ҚТЖ).

ЖЕКЕШЕЛЕНДІРУДІҢ 2016–2020 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН КЕШЕНДІ ЖОСПАРЫ

Мемлекеттік және квазимемлекеттік секторлардан бәсекелік ортаға беру жоспарланған активтер	783 компания
«Самұрық-Қазына» АҚ компаниялар тобының активтері	217 компания

217 активтің «Самұрық-Қазына» АҚ компаниялар тобының активтері 2 Тізбеге бөлінді. Бірінші Тізбеге ел үшін әлеуметтік-экономикалық маңызы бар 44 барынша ірі басым активтер кіреді. Мұндай активтер тәуелсіз консультанттар тартыла отырып өткізіледі.

Осы 44 активті 7 компания 2017–2020 жылдар аралығындағы кезеңде IPO шығаруды жоспарлап отыр:

- ▶ «Қазақстан темір жолы» ҰК» АҚ;
- ▶ «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ;
- ▶ «Қазатомөнеркәсіп» ҰАК» АҚ;
- ▶ «Самұрық-Энерго» АҚ;

▶ «Тау-Кен Самұрық» ҰТК» АҚ;

▶ «Қазпочта» АҚ;

▶ «Эйр Астана» АҚ.

Екінші Тізбенің активтері – 173 компания, негізінен электрондық аукцион тәсілімен жеңілдетілген тәртіппен өткізілетін болады. Екінші Тізбенің активтерін өткізу жөніндегі жұмысты 2017 жылдың аяғына дейін аяқтау жоспарлануда.

Қазіргі кезде Қор арнайы Жобалау кеңсесін құрды, оның шеңберінде активтерді дайындау, тәуелсіз консультанттар таңдау және ҚР экономикасын жаңғырту мәселелері жөніндегі мемлекеттік комиссиямен активтерді сату тәсілдері және шарттары жөніндегі шешімдерді келісу бөлігінде өзара іс-қимыл бойынша жұмыс жүргізіледі.

«ХАЛЫҚТЫҚ IPO» БАҒДАРЛАМАСЫ

«KEGOC» АҚ 2014 жылы «Халықтық IPO» бағдарламасының шеңберінде 10% минус бір акцияны немесе 25 999 999 акцияны бір жай акция үшін 505 теңгеден Қазақстан қор биржасына орналастырды. Соның нәтижесінде «KEGOC» АҚ 13 млрд. теңге мөлшерінде қаражат тартуға қол жеткізді, ол қаражат компанияны дамытуға, оның ішінде инвестициялық жобаларды іске асыруға бағытталды. Қазақстан Республикасының 40 мыңнан астам азаматы, сондай-ақ заңды тұлғалар «KEGOC» АҚ-ның акционерлеріне айналды.

2015 жылдың ішінде «KEGOC» АҚ акционерлердің екі Жалпы жиналысын өткізді (2015 жылғы 30 сәуірде және 2015 жылғы 16 қазанда), оларда Компанияның қызметін реттейтін мәселелер қаралды және бекітілді. Бұдан басқа, акционерлердің Жалпы жиналыстарында 2014 жылдың қорытындылары бойынша жалпы сомасы 8 614 млн теңге (бір акция үшін 33,13 теңге) және 2015 жылдың 1-жарты жылдығы бойынша жалпы сомасы 2 444 млн теңге (бір акция үшін

9,40 теңге) дивидендтер төлеу туралы шешім қабылданды. Көптеген акционерлер және олардың өкілдері акционерлердің Жалпы жиналыстарына қатысты, сол арқылы олар бірегей құқықты – Қазақстан Республикасының аса ірі электр-желілік компаниясын басқару құқығын іске асырды.

Өткен 2015 жыл «KEGOC» АҚ-ның жария компания мәртебесінде өткізген алғашқы жылы болды және бүкіл 2015 жыл ішінде «KEGOC» АҚ акционерлер, инвесторлар және бағалы қағаздар нарығына кәсіби қатысушылар үшін барлық қажетті ақпаратты ашуды қамтамасыз етті.

2016 жылғы 5 қаңтардағы жағдай бойынша Қазақстан қор биржасының деректеріне сәйкес бір акцияның орташа бағасы 723,90 теңгені құрады, бұл орналастыру бағасынан 43,35 % жоғары.

Нақты ақпаратты «KEGOC» АҚ-ның www.kegoc.kz сайтынан алуға болады

ҚЕХС (MD&A) СӘЙКЕС МЕНЕДЖМЕНТКЕ ТҮСІНІКТЕР

2015 ЖЫЛҒЫ ҚЫЗМЕТТІ 2014 ЖЫЛМЕН САЛЫСТЫРЫП ШОЛУ

**Бахмутова Елена
Леонидовна**

Қаржы және операциялар жөніндегі басқарушы директор, Басқарма мүшесі

«Деректерге сәйкес Қордың шоғырландырылған таза пайдасы 2014 жылмен салыстырғанда 30% ұлғайып, 304,8 млрд теңгені құрады.

Ұлғаюы негізінен бағам айырмаларының оң әсеріне байланысты. Сонымен бірге, бірлескен және қауымдасқан компаниялардың пайдасындағы үлестің төмендеуіне әкеп соқтырған әлемдік нарықтарда мұнай бағасының құлдырауы, сондай-ақ жекелеген сегменттер бойынша қызмет нәтижелеріне әсер еткен Қытай мен Ресейдегі экономика өсімінің баяулауы шоғырландырылған таза пайдаға теріс әсер етті.

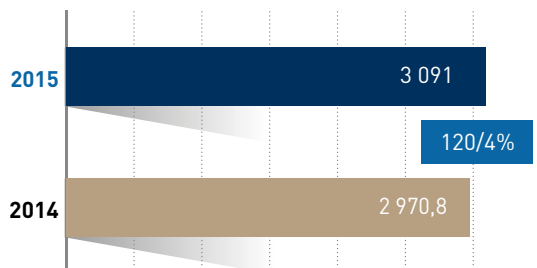
Операциялық EBITDA 638,9 млрд теңгені құрады, бұл 2014 жылдың қорытындылары бойынша ұқсас көрсеткіштен 35% төмен және әлемдік нарықтарда мұнай бағасының 47% төмендеуімен байланысты. 2015 жылы бір баррель мұнайдың орташа құны 2014 жылғы \$99 салыстырғанда \$52 құрағаны белгілі.

«Борыш/EBITDA» көрсеткіші өткен жылғы 4,39 көрсеткішін құраған нәтижелермен салыстырғанда 12,3% ұлғайып, 4,93 құрады. Бұл негізінен теңгенің елеулі девальвациясының салдарынан Қор шоғырландырылған борышының ұлғаюымен түсіндіріледі.

Біз экономикалық тұрғыдан алғанда 2016 жылы аса күрделі болады деп болжаудамыз, соған қарамастан біз оны пайдамен аяқтау ниетіндеміз».

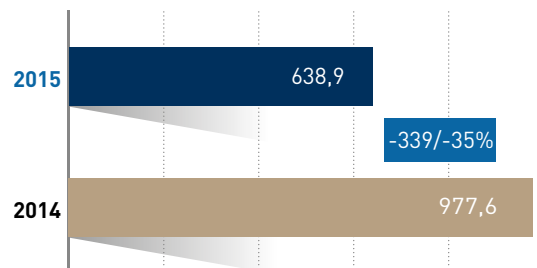
Шоғырландырылған түсім

млрд теңге

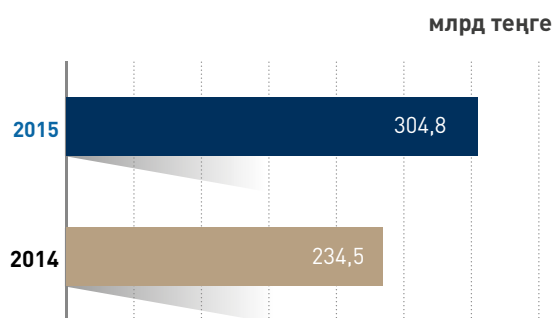
Операциялық EBITDA*

млрд теңге

* EBITDA опер. = (Сатудан түскен кіріс – Сатудың өзіндік құны – ЖӘШ* – ТСШ*) + (НҚ мен МЕА ӨҚ, ЖӘШ және ТСШ тозуы). 2015 және 2014 жылғы операциялық EBITDA есептеу кезінде KMG International N.V. Топтан шықты деген болжам жасалды, демек, шикі мұнайды KMG International N.V. пайдасына сатудан түсетін топшілік кіріс операциялық кірістерде қалпына келтірілді (шоғырландырылған қаржылық есептілікке 5-ескертепін қараңыз).

Таза пайда

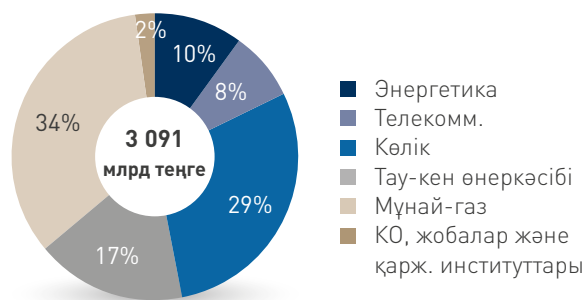
2015 жылы жалпы түсімнің 34%-ы мұнай-газ сегментіне келеді (2014: 34%). Бұл ретте, 2015 жылғы желтоқсанда Топтың KMG International N.V. (KMG I) үлесінің 51%-ын сату туралы шешім қабылдағанын атап өту қажет. Шығаруды 2016 жылы аяқтау жоспарланып отыр, тиісінше, 2015 жылғы 31 желтоқсанда бұл компания тоқтатылған қызмет ретінде жіктеледі. Осы жіктемесіз мұнай-газ сегментіне келетін түсімнің көлемі 57% құрады (2014: 62%).

Операциялық EBITDA margin төмендеуі негізінен мұнайдың әлемдік бағасының құлдырауымен байланысты. 2015 және 2014 жылдар үшін операциялық EBITDA есептеу кезінде KMG I Топтан шықты деген болжам жасалды, демек, KMG I пайдасына шикі мұнай сатудан түсетін топшілік кірістер операциялық кірістерде қалпына келтірілді (шоғырландырылған қаржылық есептілікке 5-қосымша).

Түсімнің артуына негізінен тау-кен өнеркәсіптік сегмент (+157,1 млрд теңге) әсер етті, негізгі ұлғаю факторлары:

- ▶ +5,1 млрд теңге – уран өткізуден түсімнің өсуі;
- ▶ +54 млрд теңге – KZT/USD айырбастау бағамының өсуі;

Сегменттер бойынша түсім, %

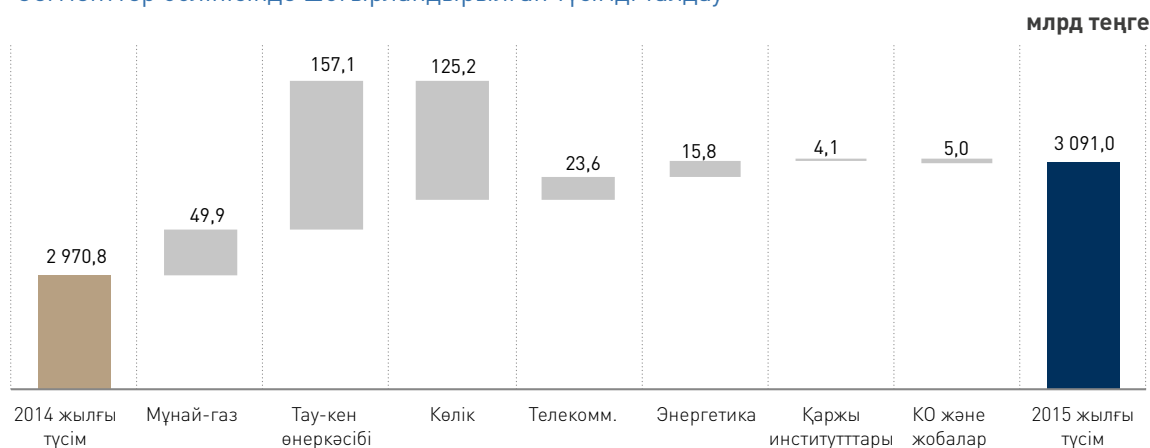

- ▶ +55 млрд теңге – тазартылған алтын өткізудің артуы себепті ТКС түсімінің артуы;
- ▶ +27,3 млрд теңге – мамандандырылған өнім өткізуден түскен кірістің өсуі себепті ҚИ түсімінің артуы (2015 жылғы мамырдан бастап ҚИ мемлекеттік қорғаныс тапсырысының жалғыз операторы болып табылады).

Түсімнің төмендеуіне негізінен көлік сегменті (-125,2 млрд теңге) әсер етті, негізгі ұлғаю факторлары:

- ▶ -58,4 млрд теңге – жүк айналымы көлемінің орта есеппен 12,4%, жолаушылар айналымының 5,2% төмендеуі;
- ▶ -37,7 млрд теңге – жүктердің түрлері бойынша жүк айналымы құрылымының өзгеруіне байланысты кіріс мөлшерлемелерінің төмендеуі;
- ▶ -36,2 млрд теңге – тиеу көлемінің азаюы;
- ▶ -10,3 млрд теңге – қосымша алымдардың ұлғаюы (көлемнің азаюы есебінен);
- ▶ +23,3 млрд теңге – айырбастау бағамының өсуі (транзит бойынша кірістің ұлғаюы салдарынан).

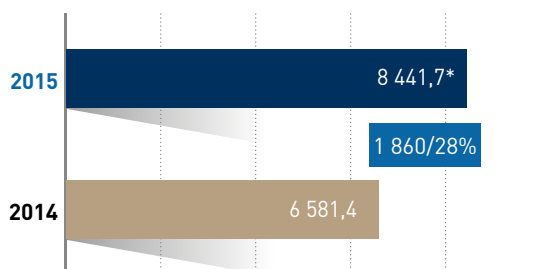
Сегменттер бөлінісінде шоғырландырылған түсімді талдау

ҚОР ТОБЫНЫҢ ҚАРЖЫЛЫҚ ТҰРАҚТЫЛЫҒЫ

Топтың борышы

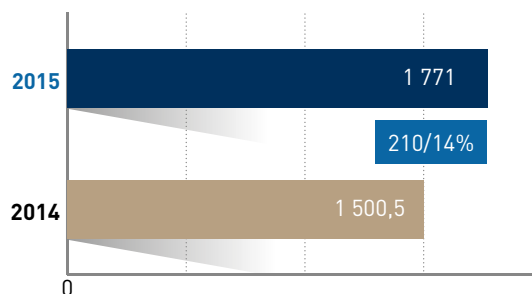
млрд теңге

* Оның ішінде қаржы институттарынан алынған 6 093 млрд. теңге сомасындағы қарыздар/облигациялар, бірақ тоқтатылған қызметтен қарызды қоспағанда

EBITDA (толық)

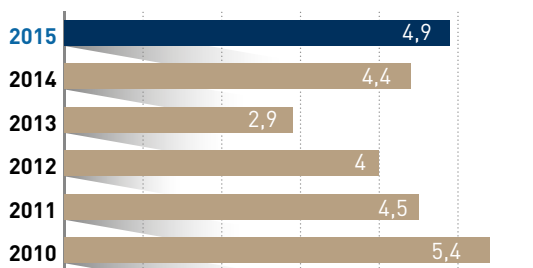
млрд теңге

EBITDA (толық) – салықтар, амортизация (материалдық және материалдық емес активтер) және есепті күннің алдындағы 12 ай үшін пайыздық сыйақы бойынша шығыстарға дейінгі таза кіріс.

EBITDA (толық)

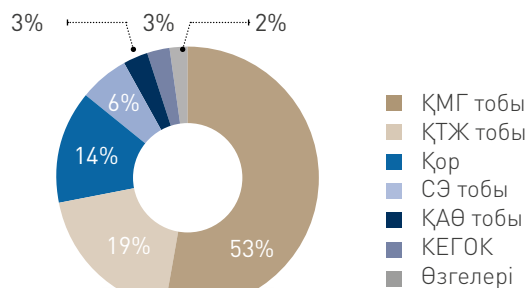
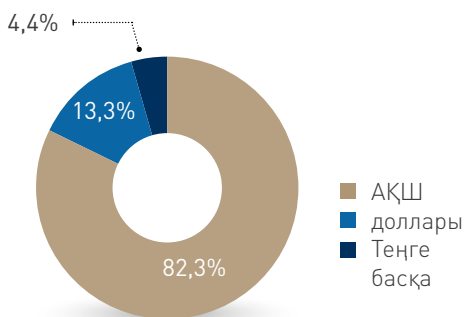
млрд теңге

2015 ЖЫЛЫ ҚАРЖЫ ИНСТИТУТТАРЫНАН АЛЫНҒАН ҚАРИЗДАР ҚҰРЫЛЫМЫ (ЖИЫНЫ: 6 093 МЛРД ТЕҢГЕ)

2015 жылғы Борыш/EBITDA шоғырландырылған көрсеткішінің 2014 жылмен салыстырғанда ұлғаюы Топ борышының ұлғаюына байланысты. 2015 жылғы тамызда теңгенің еркін өзгермелі айырбастау бағамайна көшуі және одан кейінгі ұлттық валютаның девальвациясы борыштың ұлғаюына айтарлықтай әсер етті, өйткені Топ борышының көп бөлігі АҚШ долларында тартылды.

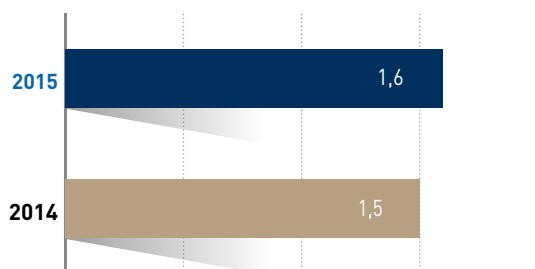
2015 жылы Топтың сыртқы борышы 7,0 млрд. АҚШ долларына немесе 30% азайды (2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сыртқы борыштың мөлшері тиісінше 24,3 млрд. АҚШ долл., 2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша – 17,3 млрд. АҚШ долл. құрады). Сыртқы борыштың құрылымында 59% ҚМГ, 18% ҚТЖ, 9% Қорға, қалғаны топтың басқа компанияларына келеді.

ҚОР ТОБЫНДА АКТИВТЕРДІ ПАЙДАЛАНУ ТИІМДІЛІГІ

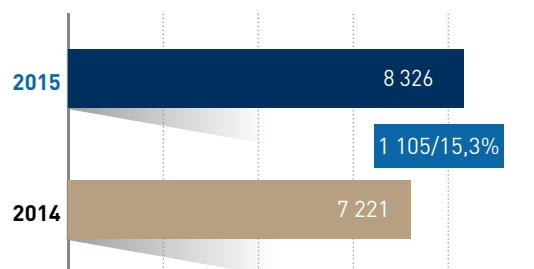
ROA

%

Таза активтерінің құны*

млрд теңге

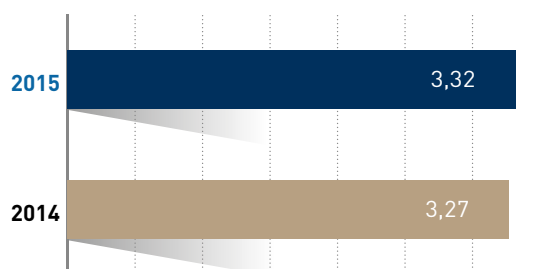

* Акционердің үлесіне таза активтер = Активтер – Міндеттемелер – Бақыланбайтын қатысу үлесі – Жарғылық капиталдағы салымдар + Бөлулер + Дивидендтер

ҚОР ТОБЫНДАҒЫ КАПИТАЛ ҚҰРЫЛЫМЫНЫҢ ТИІМДІЛІГІ

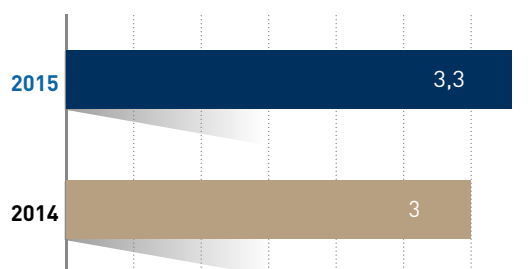
ROACE

%

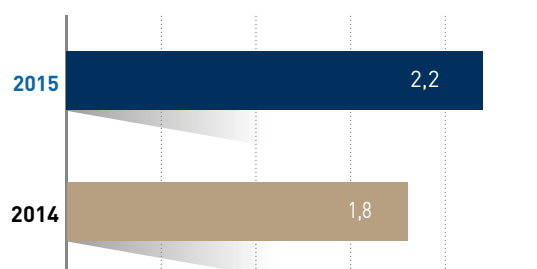
ROE

%

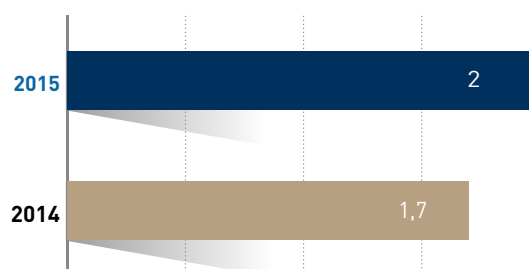

ӨТІМДІЛІК КОЭФФИЦИЕНТТЕРІ

Ағымдағы өтімділік коэффициенті

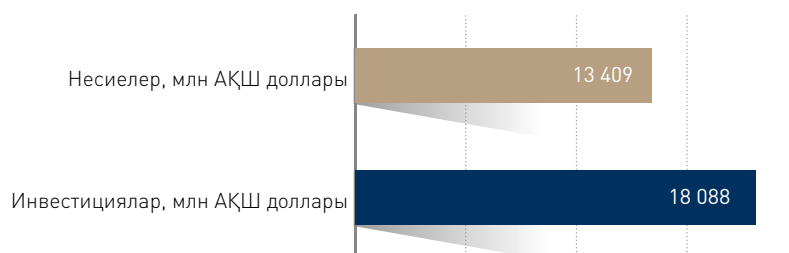

Жылдам өтімділік коэффициенті

ХЕДЖИРЛЕУ ТИІМДІЛІГІ (2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНҒА)

Жылдам өтімділік коэффициенті

Қор тобы АҚШ долларындағы қарыз алуға қарсы, функционалдық валютасы АҚШ доллары болып табылатын еншілес ұйымдарға таза инвестицияларды хеджирлеуді пайдаланды. Қор тобы бойынша хеджирлеу тиімділігі 2015 жылы

2 417 млрд теңгені құрады. Қор тобы бойынша хеджирлеусіз (ҚМГ, Қор деңгейіндегі хедж) 2015 жыл үшін бағамдық шығын 1 733 млрд теңгені құрар еді.

2016 ЖЫЛДЫҢ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ӘСЕР ЕТЕТІН ФАКТОРЛАР МЕН ТӘУЕКЕЛДЕР

Төмендегі кестеде ықтимал тәуекелдер және олардың Қор тобының негізгі сегменттеріне әсері ұсынылған

Сегмент	Ықтимал тәуекелдер
Мұнай-газ	Мұнайдың әлемдік бағасының болжамды төмендеуіне байланысты 2016 жылы мұнай-газ сегменті өсуінің төмендеу тәуекелі. 2016 жылғы теңге бағамының төмендеуі шығынның бір бөлігін өтейді, өйткені ҚМГ экспорт кірісті АҚШ долларымен алады (жалпы түсімнің 75–80%-ы).
Электр энергетикасы	Қытай экономикалық дамуының баяулауы және 2016 жылы Ресейдегі жалғасып отырған рецессиялар жағдайында өндіріс пен өңдеу өнеркәсібінің жалпы құлдырауы – электр энергияның тұтынылуына теріс әсер етеді, бұл С-Э мен KEGOC кірістерін азайтуы мүмкін.
Өнеркәсіп	Табиғи уранға споттық баға белгіленімдерінің төмендеу тәуекелі бар, ол ҚАӨ операциялық түсіміне әсер етуі мүмкін. Сондай-ақ 2016 жылы теңгенің одан әрі құнсыздануының валюталық қарыздарға теріс әсері болуы мүмкін. Бұл ретте, шығындардың бір бөлігі ҚАӨ валюталық түсімі арқылы өтелетін болады. Негізгі тапсырыс берушілер – ҚТЖ, С-Э, ҚМГ тарапынан тауарларға сұраныстың азаю тәуекелі. ҚИ өндірісінде пайдаланылатын көптеген материалдар импортталады, сондықтан 2016 жылы ұлттық валютаның ықтимал құнсыздануына байланысты аталған тауарларға бағаның көтерілуі тәуекелі бар.
Көлік және логистика	Эйр Астана және ҚТЖ («Жолаушылар тасымалы» АҚ) бизнесі үй шаруашылықтарының сатып алу қабілетіне тәуелді, ол 2016 жылы ұлттық валюта ықтимал құнсызданған жағдайда төмендеуі мүмкін. Қытай экономикалық дамуының баяулауы және 2016 жылы Ресейдегі жалғасып отырған рецессиялар жағдайында өндіріс пен өңдеу өнеркәсібінің жалпы құлдырауы – компаниялардың көлік шығыстарына теріс әсер етеді, ол тиісінше ҚТЖ кірісін азайтады.
Телекоммуникация	Үй шаруашылықтарының сатып алу қабілетіне тәуелділік, ол 2016 жылы ұлттық валюта ықтимал құнсызданған жағдайда төмендеуі мүмкін.

ЕСЕПТІ КҮННЕН KEЙІНГІ ШЕШУШІ ОҚИҒАЛАР

2016 ЖЫЛ

ҚАҢТАР

- 05/01** Жаңа ұйымдық құрылым қолданысқа енгізілді және Қор Басқармасының жаңа құрамы анықталды
- 31/01** Он бір бағыт бойынша референстік модельдер әзірленді
- 21-22/02** Ынтымақтастық перспективаларын талқылау және тұрақты даму қағидаттарын енгізу тақырыбында форум ұйымдастыру үшін Stewardship Asia Centre өкілдерінің Астанаға ресми сапары болды
- 29/02** «АЛТЕЛ» АҚ және «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС қосылуы жолымен мобильдік сегментте бірлескен кәсіпорын құру жөніндегі мәміле аяқталды
<http://telecom.kz/news/view/19449>

АҚПАН

- 12/02** Трансформация жөніндегі ҚК 2016 жылға арналған жол карталары бекітілді
- 18/02** Корпоративтік басқару кеңесінің алғашқы отырысы өткізілді

НАУРЫЗ

- 15/03** «Самұрық-Қазына Келісімшарт» ЖШС бизнесті трансформациялау бағдарламасын іске қосты

СӘУІР

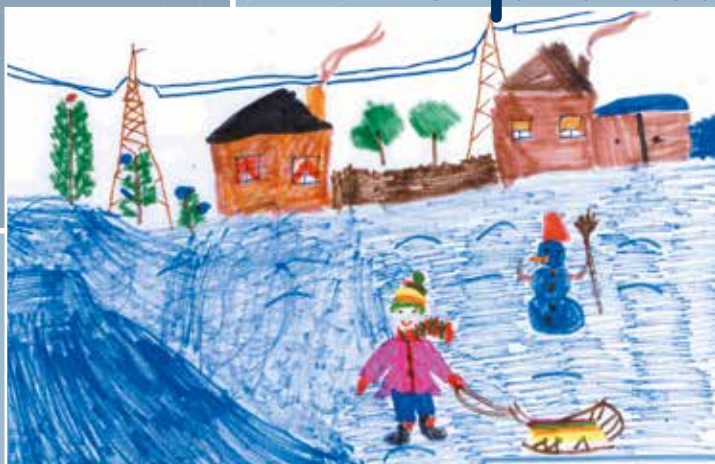
- 18/04** ҚМГ Директорлар кеңесінің құрамына Стратегия және активтер қоржынын басқару жөніндегі басқарушы директор – Басқарма мүшесі Балжит Каур Грюал енгізілді

МАМЫР

- 23 – 24/05** Қор Басқармасының төрағасы Қор компаниялары тобы Директорлар кеңестерінің мүшелерімен кездесу өткізді, онда меритократия, тұрақты даму, трансформация және жекешелендіру бағдарламаларын іске асыру мәселелері талқыланды
- 26/05** 2016 жылғы 26 мамырда ІХ АЭФ шеңберінде «Самұрық-Қазына» АҚ және Financial Times қолдауымен Kazakhstan Privatization Forum болып өтті. Іс-шараға ҚР Премьер-Министрі Кәрім Мәсімов, Қор және қоржын компаниялардың басшылығы, отандық және шетелдік инвесторлар, нарық сарапшылары қатысты

- 26/05** «Самұрық-Қазына» қорының трансформациясы туралы кітап АЭФ таныстырылды. «Samruk-Kazyna 2020» кітабы Қордың және оның қоржын компаниялары туралы. Басылым бүгінгі таңдағы ең өзекті ақпаратты және Трансформация бағдарламасын іске асырудан туындайтын тиімділіктерді қамтиды.

БІЗ БОЛАШАҚ ҚОРДЫҢ ІРГЕСІН БІРГЕ ҚАЛАЙМЫЗ

БОЛАШАҚ – бұл біздерміз. Біздің күнделікті жұмысымыз қазіргі және келесі ұрпақтың әл-ауқаты мен өмір сүру сапасын арттыруға бағытталады. Біз – Қор тобының жұмыскерлері ғана емеспіз. Біз – Қордың және еліміздің болашағымыз.

СТРАТЕГИЯ ЖӘНЕ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ

Экономиканы және сыртқы ортаны шолу
Даму стратегиясы
Инвестициялық қызмет

41
46
48

ГРЮАЛ БАЛЖИТ КАУР

Стратегия және активтер қоржынын басқару жөніндегі басқарушы директор, Басқарма мүшесі

«Ұлттық әл-ауқат қорының стратегиясын басқару жөніндегі функция – бұл стратегиялық әлеуетті дамыту, корпоративтік ресурстарды оңтайландыру, жаңа инвестициялық мүмкіндіктерді ойластыру, сондай-ақ патенттелген идеяларды жинақтау. Бұл Қорға ғана емес, сонымен бірге стратегиялық қадағалауды қамтамасыз ету үшін Қоржын компанияларға да қатысты. Стратегияны басқару рөлі Қордың корпоративтік және инвестициялық стратегияларының ұлттық даму бағдарламаларына сәйкестігін, сондай-ақ акционерлердің күтетіндерін стратегиялық мақсаттар мен нәтижелерге айналдыру үшін Директорлар кеңестерімен әріптестіктегі жұмысты қамтамасыз етеді.

Өзгерістер кезеңінде инновациялық бизнес-модель құн жасауды және неғұрлым ұйымдасқан және тұтас ортадағы орынды қамтамасыз етеді. Қор және Қоржын компаниялар деңгейіндегі ағымдағы Трансформация бізге осы мақсаттарға қол жеткізуге мүмкіндік беретін тұрақты бәсекелік артықшылықтарға әкеледі.

Сіздерге Khazanah, Mubadala және Temasek мысалдарын еске салуға рұқсат етіңіздер: олардың трансформациясы активтерді оңтайлы әртараптандырды, жаңа салаларды дамытуды, мемлекеттің экономикалық әл-ауқатын арттыруды қамтамасыз етті және қазіргі кезде әлемдік стандарттарға сәйкес жұмыс істеп жатқан жаңа компаниялар құруға көмектесті.

Қор құн жасаудың трансформациялық стратегиясы арқылы сол жолмен жүріп келеді. Біздің экономикалық аспектілермен жұмыс істей отырып, эволюциялық процестерді бастан кешіріп жатқанымыз елеулі сәт болып табылады. Сондықтан бизнестің гүлденуін қамтамасыз ету үшін біз тұрақты негізде дамуға тиіспіз. Өзгеріс пен эволюция өзектілікті қолдаудың іргелі де қажетті шартына айналды – және Қордың Трансформациясы осы мүмкіндікті пайдаланады. Бизнес-процестердің тиімділігін арттыру, адамдарды оңтайландыру, технологиялар мен функциялар; және ресурстарды тиімді бөлу біздің Қоржын компаниялардың стратегиялық фокусқа қол жеткізуінде және «саладағы үздіктер» моделін жасауда қосымша тиімділікке ие болады.

Қорыта келгенде, жаңа индустриялар құру, негізгі ұлттық компанияларды әлемдік көшбасшылар қатарына шығару және өз салалары бойынша олардың бенчмарктер белгілеуі арқылы Қордың бүкіл Қазақстанның әлеуметтік және экономикалық дамуына барынша елеулі үлес қосуына мүмкіндік беретініне менің күмәнім жоқ. Осылайша, Қордың трансформациясы тұтастай Қазақстанның игілігі үшін аса маңызды».

ЭКОНОМИКАНЫ ЖӘНЕ СЫРТҚЫ ОРТАНЫ ШОЛУ

МАКРОЭКОНОМИКАЛЫҚ ОРТА

Қазақстан Орталық Азиядағы аса ірі және ең күшті экономиканы иеленеді. Оның өңірдің жиынтық ІЖӨ-дегі үлесі 60% құрайды. Мұнай өндіруді ұлғайтудың және бағаның артуының арқасында 2000–2007 жылдар аралығындағы кезеңде экономиканың өсуі 8,9 %-дан 13,5 % дейінгіні құрады. 2008–2009 жылдардағы әлемдік

қаржылық дағдарыс басталғаннан кейін ол 1–3 % дейін баяулады. Кейіннен 2010–2013 жылдары ІЖӨ-нің өсімі 4,7–7,2 % деңгейінде қалпына келді. 2000–2013 жылдар аралығындағы кезеңде ҚР экономикасы өсуінің орташа қарқыны 8,0 % құрады, бұл басқа дамушы елдердің әлемдік нарықтағы көрсеткіштеріне сәйкес келеді.

ҚАЗАҚСТАН ТУРАЛЫ ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

8% НАҚТЫ ІЖӨ
жылына

Қазақстан Орта Азия елдерінің арасында ірі және ең күшті экономикаға ие, өңірдің жиынтық ІЖӨ-дегі оның үлесі 60%-ды құрайды

топ **40%**

Дүниежүзілік банктің есебіне сәйкес Қазақстан саяси жоспарда неғұрлым тұрақты болып саналатын әлемдегі 40% елдің қатарына кіреді

190 Тікелей шетелдік
инвестициялар 2014 ж.
млрд долл.

2014 жылы Қазақстан осы көрсеткіш бойынша ТМД басқа елдерін басып озып, 1991 жылы тәуелсіздік алғаннан бері 190 млрд. АҚШ доллары мөлшерінде жалпы шетелдік инвестицияларды тартты.

топ **50**

2013 жылы Қазақстан барынша бәсекеге қабілетті 50 елдің біреуі болып өз мақсатына жетті және Дүниежүзілік экономикалық форумның жандық бәсекеге қабілеттілігі туралы есепке сәйкес 2014–2015 жылдары өз орнын сақтап қалды.

177 Тікелей шетелдік инвестициялар 2012 ж.
млрд долл.

2014 жылы елде мұнай бағасының құлдырауынан және Ресейдегі дағдарыстың әсерінен туындаған

экономикалық өсімнің баяулауы басталды. 2015 жылы ІЖӨ өсімі 1,2 % құрап, тағы төмендеді.

ІЖӨ өсуіне ықпал ететін факторлар

1	Мұнайға әлемдік бағаның күрт құлдырауы және өзгермелілігі	Мұнай саласына экспорттың >70% келеді, мұнай бағасы 2014 жылдың ортасынан бастап 70% төмендеді
2	Негізгі экспорттық тауарларға әлемдік сұраныстың төмендеуі	Ресейдегі экономикалық рецессия және Қытай экономикасындағы теңгерімнің өзгеруі рубльдің және юанның девальвациясына әкелді
3	Ресейдегі дағдарыстың әсері	Басты сауда әріптестері болып табылатын елдердегі геосаяси жағдаймен үйлесімде
4	Ішкі сұраныс өсуінің баяулауы	Теңгенің девальвациясынан, жоғары инфляциядан және тұтынушылық кредиттің төмен деңгейінен

ЗАҢНАМАЛЫҚ ОРТА

Қордың қызметі «Ұлттық әл-ауқат қоры туралы», «Мемлекеттік мүлік туралы», «Акционерлік қоғамдар туралы», «Жауапкершілігі шектеулі және қосымша жауапкершілігі бар серіктестіктер туралы» ҚР Заңдарымен және т.б. реттеледі.

Жоғарыда аталған «Ұлттық әл-ауқат қоры туралы» ҚР Заңы (2012 жылғы 1 ақпандағы) Қордың құқықтық жағдайын айқындайтын екінші арнайы заңнамалық акт болып табылатындығын атап айту қажет. Оның бұрынғы Заңнан (2009 жылғы 13 ақпандағы) қағидаттық айырмашылығы Қор қызметі мақсатының, оның ҚР Үкіметімен, Есеп комитетімен және басқа да мемлекеттік органдармен өзара іс-қимыл тетігінің өзгеруі, Қор қызметі негізгі көрсеткіштерінің белгіленуі, Қордың еншілес ұйымдарының бірінші басшыларын тағайындау процесінің өзгеруі және т.б. болып табылады.

Қор сондай-ақ өз қызметінде ҚР Азаматтық кодексі, «Салық және бюджетке төленетін басқа да төлемдер туралы» ҚР Кодексі (Салық кодексі), ҚР Бюджет кодексі, ҚР Еңбек кодексі, Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодекс және т.б. сияқты жалпы заңнамалық актілердің нормаларын басшылыққа алады.

Бұдан басқа, Қор жеке кәсіпкерліктің субъектісі ретінде ҚР Кәсіпкерлік кодексінің қолданысына түседі, ал мемлекеттік аудиттің субъектісі ретінде – «Мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау туралы» ҚР Заңының қолданысына түседі.

Қор тобының компаниялары да жоғарыда санамаланған барлық заңнамалық актілерді басшылыққа алады.

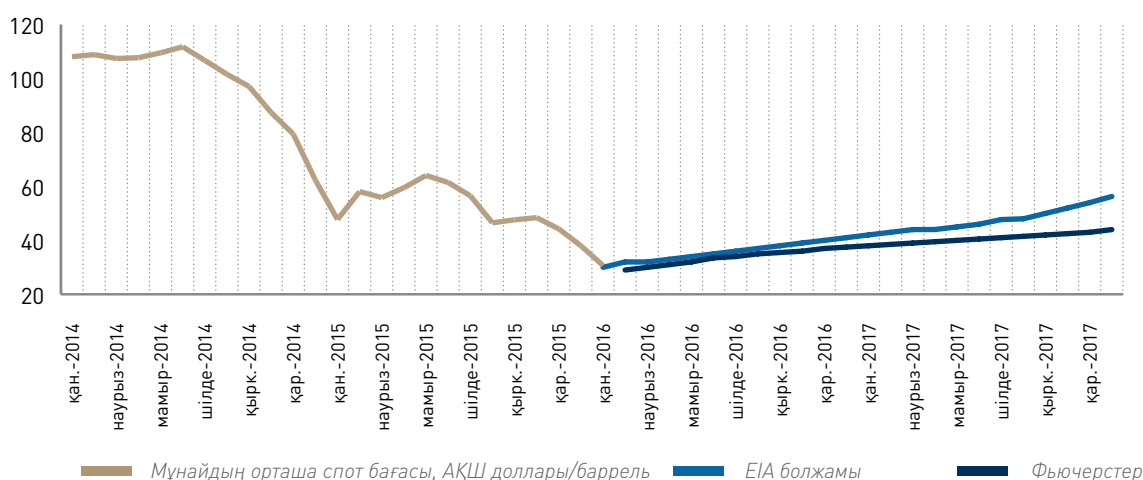
Қор тобы компанияларының қызметі жоғарыда көрсетілген актілерден басқа салалық заңдармен реттеледі («Көлік туралы», «Темір жол көлігі туралы», «Почта туралы», «Байланыс туралы», «Электр энергетикасы туралы», «Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы», «Табиғи монополиялар және реттелетін нарықтар туралы» және т.б.).

2016—2020 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН ПЕРСПЕКТИВА

Қазақстанның ІЖӨ өсуінің болжамдары көбіне-көп мұнай бағасының болашақтағы деңгейіне қатысты негізгі жол берілімдерге байланысты болады. Қор 2016 жылы мұнай бағасы бір баррель үшін 30 АҚШ долларын, 2017–2018 жылдары – бір баррель үшін 40 АҚШ долларын, ал 2019–2020 жылдары – бір баррель үшін 50 АҚШ долларын құрайды деп есептейді. Алайда фьючерстік және опциондық келісімшарттардың ағымдағы сомасы қысқа мерзімді перспективада мұнай бағасы

мырыш және алюминий) экспорттың 12,6 %-ынан тура келеді. Қазақстанның экономикалық өсуіне осы металдарға әлемдік сұраныс пен бағалар серпіні әсерін тигізеді. Thomson Reuters Global Commodity CRB әлемдік индексіне сәйкес, 2015 жылы 19 шикізаттық тауарға сұраныстың деңгейі 13 жыл ішінде ең төменгі белгілерге қол жеткізді (2016 жылғы 31 қаңтардағы жағдай бойынша CRB индексі 167,3 АҚШ долл. құрады).

Мұнай бағаларының үрдістері мен перспективалары (2014–2017 қаржылық жылдар)

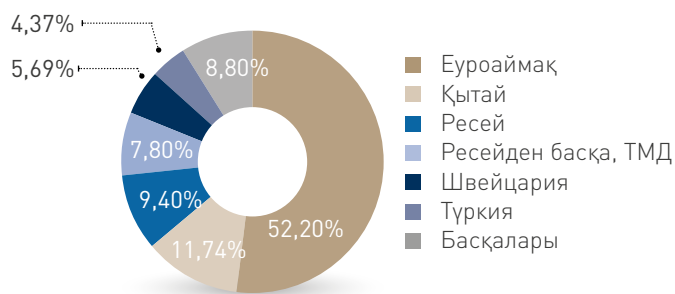
Дереккөзі: EIA, Thomson Reuters (2016ж. ақпандағы деректер бойынша), «Самұрық-Қазына» АҚ

белгісіздігінің және өзгермелілігінің жоғары деңгейін болжайды. АҚШ Энергетикалық ақпарат басқармасының (EIA) есебіне сәйкес 2016 жылғы қаңтарда мұнайдың орташа бағасын соңғы келісімшарттар құнының мәнмәтінінде қарастыру қажет: онда 2016 жылы мұнай бағасына қатысты нарықтық күтілімдер бір баррель үшін 25–56 АҚШ доллары диапазонында өзгереді деп болжанады.

Таза экспорт ІЖӨ өсуінің тарихи негізгі факторларының бірі болды. 2015 жылы қысқартылған экспорттық түсімге және сауда талаптарының жалпы нашарлауына байланысты ІЖӨ-ге (таза экспорттауға байланысты 2015 жылғы 9 ай ішінде ІЖӨ өсуі өткен жылғы ұқсас кезеңмен салыстырғанда 1,8 көрсеткішті тармаққа қысқарды) әсер ететін теріс фактор болды. Ұлттық банктің алдын ала деректеріне сәйкес 2015 жылы доллар мәніндегі экспорттың көлемі 2014 жылмен салыстырғанда 42,4 %-ға төмендеді, ал импорт 22,9 %-ға қысқарды.

Отын және энергия — қазақстандық экспорттың басты құрамдауыштарының бірі (2015: 72,7 %). Бұл ретте 2015 жылы металдарға (негізінен мыс,

Ең алдымен металдарға сұранысты азайтуға инвестициялардың ұлғаюы және Қытайдағы өндіріс көлемінің өсуі себеп болды, металдарға бағалардың әлемдік үрдістері елеулі дәрежеде әсерін тигізді (Қытайға темір, цемент пен мысқа әлемдік сұраныстың шамамен 50 %-ы тура келеді). Қытай экономикасындағы ІЖӨ өсу теңгерімінің жалғастырылып отырған өзгерісі нәтижесінде 2016 жылы 2015 жылғы 6,9 %-бен салыстырғанда 6,3 %-ға дейін тағы көбірек баяулап отыр. ХВҚ сәйкес, Қытайдың болашақ экономикалық көрсеткіштер себебі бойынша нарықтағы алаңдаушылықпен үйлестіргендегі осы

Дереккөзі: Қазақстанның Статистика агенттігі

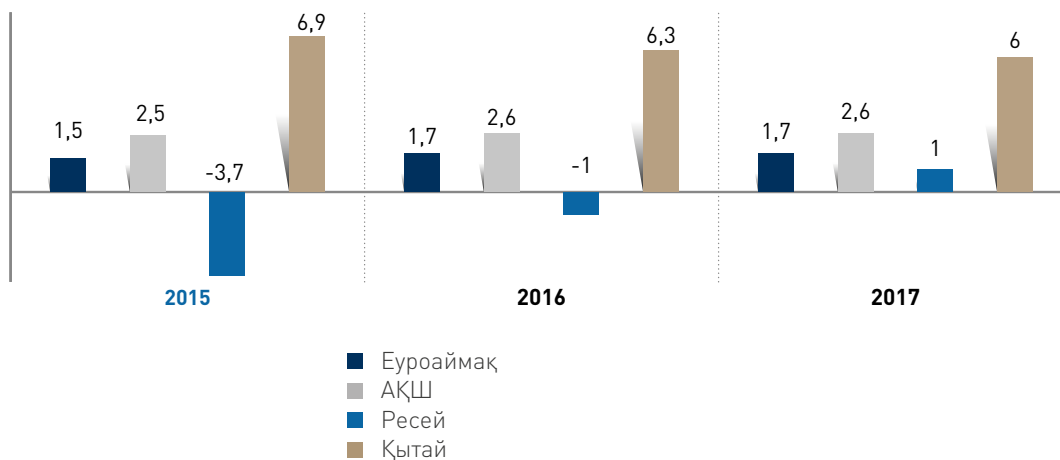
өзгерістер Қазақстанға теріс әсерін тигізуде. Өткізу арналары және шикізат тауарларына арналған бағалар арқылы бұл қаржы нарықтарындағы сенімге және құбылмалылыққа әсерін тигізуде. Қазақстан экспортының жалпы көлеміндегі Қытайдың үлесі шамамен 12 % құрады, сондықтан Қытай экономикасының баяулауы 2016 жылы Қазақстанның ІЖӨ өсуіне теріс әсерін тигізіп отыр.

ХВҚ деректері бойынша, Ресей қалыптасқан экономикалық жағдайлар мен батыс елдердің санкциялары салдарынан 2016 жылдың ішінде рецессия сатысында болады. Қазақстанды қоса алғанда, ТМД елдері бұрынғыша Ресейдегі өсудің баяулату ықпалына ұшырайтын болады. Бұдан басқа, негізгі сауда әріптестері валюталарының, әсіресе рубльдің құнсыздануы Қазақстан экономикасының бәсекеге қабілеттілігіне теріс әсерін тигізуді жалғастыруда және Қазақстан экономикасын долларландыруды ынталандыра отырып, теңгенің америкалық долларға қатынасы бойынша бағамына қысым жасай фактор болып табылады.

ЕЦБ сәйкес, 2016–2017 жылдар кезеңінде кредит саясаты, тиімді инвестициялық саясат және еңбек нарығындағы оң өзгерістер сияқты осындай ынталандыру факторлардың салдарынан ішкі сұраныстың өсуі болжанып отыр, ол экономиканы жандандыруға алып келеді. Осыған қарамастан, Еуроаймақты қолдау дамушы елдердегі экономикалық өсуді баяулатуға байланысты шектеулі оң әсерге ие болады. Еуроаймақтағы ІЖӨ өсуі 2016 және 2017 жылдары 1,7 % деңгейінде орташа болып күтіледі. Сірә, евроның қолданыстағы бағамын азайтумен үйлестірудегі бос экономикалық өсуі қазақстандық экспортқа сұраныс деңгейінде теріс көрсетіледі.

2016–2017 жылдары жоғарыда көрсетілген факторларды ескере отырып, Дүниежүзілік банктің болжамы бойынша, Қазақстанның ІЖӨ өсуі азғантай болады. Еуроаймақтың экономикасы баяу көрсетілетін, алайда тұрақты өсетін болады, сонымен бір мезгілде Қытайда баяулайды деп күтіледі. АҚШ-та жұмыспен қамту және өндірістік индекстер көрсеткіштерінің біршама жақсаруына байланысты 2016 жылғы 2 және 3-тоқсанда өсуді жылдамдату болжанып отыр.

Кейбір елдер бойынша ІЖӨ өсуінің болжамы, %

Дереккөзі: ХВҚ, 2016 ж. Қаңтар

Осыған байланысты Қазақстан үшін өсуді азайту тәуекелдері сақталады, ол сыртқы факторларда айрықша түсіндірілген.

Өсу қарқындарына әсер етуге қабілетті сыртқы факторлар

1	Шикізатқа әлемдік бағалардың құбылмалылығы	Мұнайды қоса алғанда, шикізатқа арналған бағалар экспорттаушы елдердегі валюталық бағамдарға әсер етеді
2	АҚШ кредит-ақша саясатының жай-күйі	АҚШ кредит-ақша саясатының өзгерістері әлемдік қаржылық нарықтардағы құбылмалылыққа алып келді
3	Геосаяси шиеленісушілік	Инвестициялық белсенділікке, өндірістің көлеміне, жұмыспен қамту деңгейіне әсерін тигізеді

2016 жылы Қазақстанда экономикалық белсенділікті баяулату күтілуде, бұл ретте ел мұнай бағасын азайту және ұлттық валютаның құнсыздануы салдарынан қалпына келтірілуін жалғастырады. Қалпына келтіру мұнайға

бағаны бекіткеннен кейін 2017 жылдан ерте емес басталуы мүмкін. Бұдан әрі болжамды макроэкономикалық көрсеткіштер Қордың 2016–2020 жылдарға арналған Даму жоспарын құруға негіз ретінде пайдаланылады.

Негізгі болжамды көрсеткіштер

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Нақты ІЖӨ өсуі, %	1,2	0,5	3,6	2,9	3,0	3,2
Кезең соңындағы инфляция, %	13,5	6–8	6–8	5–7	4–6	3–4
Қазақстандық теңгенің американдық долларға бағамы	222	360	360	360	360	360
Брент маркалы мұнайға әлемдік баға, АҚШ доллары/баррель	51,2	30	40	40	50	50

ІЖӨ өсуі және инфляция бойынша ақпарат көзі – Әлеуметтік-экономикалық дамудың 2016–2020 жылдарға болжамы

Осы кезеңде Қор Қазақстанның 2050 стратегиясында және басқа ұлттық бағдарламаларында сипатталған ұлттық

әлеуметтік-экономикалық саясатты іске асыруға белсенді қатысуын жалғастыруда.

Қордың ұлттық стратегиялық арқауы

1. Экономиканы жаңғырту және әртараптандыру

«Нұрлы жол» өнеркәсіптік және инновациялық дамыту бағдарламасын іске асыру арқылы

2. Теңгерімді өңірлік дамыту

Өмір сүру сапасын жақсарту мақсатында бірқалыпты өңірлік дамуға қол жеткізу

3. Халықаралық ықпалдастыру және ынтымақтастық

Евратоммен уағдаластық – мүше-елдер арасындағы тауарлар, қызметтер, капитал, жұмыс күшінің еркін қозғалысы

4. Сыртқы сауда саясаты

Әлемдік сауда жүйесіне ықпалдастыру

ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ

Қордың жаңа функционалдық моделіне сәйкес біз 2015 жылы Қордың стратегиялық бағыттары мен мақсаттарын және Қоржынды компанияларға қатысты оның рөлін айқындай отырып, өзінің **2012–2022 жылдарға арналған Даму стратегиясын** жаңартты. Қоржынды компанияларының басшылығы жан-жақты жедел басқарудан кететін және үздік халықаралық практикаға сәйкес активтер қоржынын басқаратын болады.

ҚОРДЫҢ СТРАТЕГИЯЛЫҚ МАҚСАТТАРЫ

2015–2016 жылдары алты Қоржынды компания болашақ дамудың айқын мақсатын тұжырымдап, өзінің корпоративтік стратегияларын жаңартты. Қазіргі уақытта Қор өзінің Стратегиясы мен Даму жоспарына сәйкес Қоржынды компаниялардың стратегиясын келтіреді.

ЖАҢАРТЫЛҒАН КОРПОРАТИВТІК СТРАТЕГИЯЛАРДЫҢ ҚЫСҚАША СИПАТТАМАСЫ

СТРАТЕГИЯЛЫҚ ПАЙЫМ

	Тиімділігі жоғары, қарқынды дамып келе жатқан стратегиялық холдинг және белсенді инвестор
	Компанияның қаржылық тиімділігі мен әлеуметтік міндеттемелері арасында теңгерімді қолдайтын қызметтердің әмбебап кешені көрсету жөніндегі ұлттық көшбасшы
	ҚР логистикалық әлеуетінің дамуын қамтамасыз ететін т/ж инфрақұрылымының жүйе құрайтын компаниясы
	Қауіпсіздік пен корпоративтік басқарудың ең жоғары стандарттарына сәйкес келетін тиімділігі жоғары мұнай-газ өндіретін және мұнай-газ-көлік компаниясы
	Ядролық-отын циклінің реакторға дейінгі барлық сатысы үшін әртараптандырылған табиғи уранның жетекші әлемдік өндірушісі
	Еуразиялық маңызы бра тиімді операциялық энергия холдингі – Қазақстан нарығының көшбасшысы
	Әлемдік деңгейдегі компания, өңірлік ауқымдағы электрэнергетика саласындағы құзыреттер орталығы

ҚОРДЫҢ 2016–2020 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН НЕГІЗГІ БИЗНЕС-МАҚСАТТАРЫ

2016 жылдан бастап 2020 жылдарға дейінгі кезеңде Қордың басымдығы 2012–2022 жылдарға арналған жаңартылған Даму стратегиясында жазылған оның мақсаттарына қол жеткізуі болады.

Қор олардың ұзақ мерзімді құнын ұлғайту мақсатында Қоржынды компанияларды тиімді басқаруға басымды назар аударуын жалғастырады:

- ▶ Қор өзінің ҚК ЭНК ретінде EVA қабылдағаннан кейін 2018 жылы өзінің тиімділігінің негізгі көрсеткіштерінің бірі ретінде EVA қолдана бастайды. Осы уақытқа дейін Қор қызметінің экономикалық тиімділігі ROIC және қоржын бойынша таза кіріс негізінде бағаланатын болады;
- ▶ Қор өзінің дамуы және Акционерге дивидендтер төлеу үшін оң бос ақша ағынын қамтамасыз етеді;
- ▶ Компанияларды басқару стратегиялық холдинг ретінде Қор қызметінің негізі болып қалып отыр. Қор өз Акционері мен Қоржынды компанияларына қатысты корпоративтік басқару практикасын тұрақты жетілдіретін болады. Қор корпоративтік басқаруды бағалаудың жаңа әдістемесіне сәйкес өз корпоративтік басқару рейтингін арттыруға ұмтылатын болады;
- ▶ Қор жоспарға сәйкес корпоративтік орталықта және Қоржынды компанияларда

Трансформациялау бағдарламасын іске асыруды жалғастырады. 2018 жылы барлық қатысушы компаниялар Трансформациялау бағдарламасының орындалуын аяқтайды.

Қор ұлттық экономиканың дамуын жеделдететін инвестициялар арқылы ұлттық экономиканы жаңғыртуға жәрдемдесетін болады:

- ▶ 2016 жылдан бастап Қор инвестициялық мүмкіндіктерді белсенді іздейтін және өз инвестициялық қоржынын әртараптандыру және жаңарту мақсатында жаңа және өсіп келе жатқан компанияларды дамытатын болады.

Қор Қоржынды компаниялардың ұзақ мерзімді тұрақты дамуын қамтамасыз ететін болады:

- ▶ 2016 - 2017 жылдардың ішінде Қор тұрақты дамыту қағидаттарын енгізумен жұмыс істейтін болады. 2018 жылдан бастап Қор Тұрақты даму жөнінде шоғырландырылған есепті жариялайтын болады, ол Қор мен оның Қоржынды компанияларының қоршаған ортаға, қоғамға және ұлттық экономикаға әсері туралы ақпаратты қамтитын болады. Есеп GRI қағидаттары мен стандарттарына сәйкес жасалатын болады.

Стратегиялық мақсаттарға қол жеткізу үшін Қордың 2016–2020 жылдарға арналған қызметі түрлері дамыту жөніндегі негізгі бастамаларда айқындалатын болады.

Дамыту бойынша негізгі бастамалар

Қоржынды басқаруды жақсарту

Активтерді сату және жою арқылы инвестициялық қоржынды қайта ұйымдастыру (Жекешелендіру бағдарламасы)

Жаңа салаларға ерекше назар аударып, инвестициялық қоржынды дамыту

Қоржынды компаниялардың қызмет тиімділігін жақсарту

Қордың корпоративтік орталығының жаңа функционалдық модельге өтуі

Қаржылық тұрақтылық

ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ

Қордың «стратегиялық холдинг» және «белсенді инвестор» рөліне көшуі жаңа бизнес-модельге сәйкес жаңа салаларды айқындау және құру бойынша Қордың қағидаттары мен тәсілдемелерін әзірлеуді көздейді. Біз 2015 жылы осы жұмысқа кірістік және **Қордың қоржынын белсенді басқару бойынша күтілімдер, мақсаттар мен ұзақ мерзімді пайымды бекітетін негізін қалаушы құжат болып табылатын Жаңа салаларды айқындау және құру бойынша Қордың жаңа қағидаттары мен тәсілдемелерін, сондай-ақ Қордың болашақ қоржынының негізгі қағидаттарын, тіректерін, нысаналы секторларын, параметрлерін, осы мақсаттарға қол жеткізу құралдары мен қаражат көздерін қабылдауды жоспарлап отырмыз.**

Қордың жаңа бизнес-модельдерін ендіру Қордың қоржынына қатысты мынадай бастамаларды іске асыруды болжайды:

- ▶ Жекешелендіру бағдарламасы арқылы **Қордың ағымдағы қоржынын қайта құрылымдау** және одан әрі дамыту үшін капиталды босату;
- ▶ Оларда құрылатын экономикалық құнды арттыру мақсатында **Қордың қоржынында қалған кемелденген компаниялардың трансформациясы;**
- ▶ Қолжетімді қаражатты қайта инвестициялау арқылы **жаңа компанияларды құру және өсіп келе жатқан компанияларды дамыту.**

Таңдаулы әлемдік практиктер негізінде Қор тобында жаңа инвестициялық мәдениетті құру және жоғары ашықтықты, кәсібилікті және инвестицияларды басқару тиімділігін қамтамасыз ету мақсатында есепті кезеңде біз мынадай іс-шараларды іске асыруды жалғастырдық:

- ▶ Қор тобының инвестициялық қызметін жүзеге асыруға қойылатын бірыңғай талаптар мен тәсілдемелерді белгілейтін **Инвестициялық қызметтің корпоративтік стандарты** (бұдан әрі – Стандарт) бекітілді. Стандарт Қордың іске асырып отырған трансформациялау бағдарламасын және Yellow pages Rules негізгі қағидаттарын ескере отырып әзірленді. Атап айтқанда, Стандарт Қорға қатысты төртінші деңгейден төмен Қоржынды компаниялар жобаларының іске асырылуын шектейді.
- ▶ **Қордың инвестициялық қызметін басқару жөніндегі регламент** және енгізілуі Қор тобының инвестициялық жобаларын жоспарлау және бағалау сапасын жақсартуға мүмкіндік беретін **Инвестициялық жобалардың экономикалық тиімділігін бағалау жөніндегі корпоративтік стандарт** қабылданған.

ҚОР ТОБЫ ІРІ ЖОБАЛАРЫНЫҢ ТІЗБЕСІ

1

АТЫРАУ МҰНАЙ ӨНДЕУ ЗАУЫТЫН ҚАЙТА ЖӨНДЕУ ЖӘНЕ ЖАҢҒЫРТУ

ІСКЕ АСЫРУ КЕЗЕҢІ

2010-2016

ЖОБАНЫҢ ҚҰНЫ

1 271 КПА млн \$
2 050 КГПН

ИНВЕСТИЦИЯЛАРДЫ ИГЕРУ

97,7% КПА
42,2% КГПН

2

ПАВЛОДАР МҰНАЙ—ХИМИЯ ЗАУЫТЫН ЖАҢҒЫРТУ

ІСКЕ АСЫРУ КЕЗЕҢІ

2012-2017

ЖОБАНЫҢ ҚҰНЫ

831 млн \$

ИНВЕСТИЦИЯЛАРДЫ ИГЕРУ

32%

3

ШЫМКЕНТ МҰНАЙ ӨНДЕУ ЗАУЫТЫН ҚАЙТА ЖӨНДЕУ ЖӘНЕ ЖАҢҒЫРТУ

ІСКЕ АСЫРУ КЕЗЕҢІ

2011-2017

ЖОБАНЫҢ ҚҰНЫ

2 043 млн \$

ИНВЕСТИЦИЯЛАРДЫ ИГЕРУ

12,7%

4

«ЖЕЗҚАЗҒАН – БЕЙНЕУ» ЖАҢА Т/Ж ЖЕЛІСІН САЛУ

ІСКЕ АСЫРУ КЕЗЕҢІ

2012-2016

ЖОБАНЫҢ ҚҰНЫ

1 198,07*
млн \$

ИНВЕСТИЦИЯЛАРДЫ ИГЕРУ

88,1%*

5

«АРҚАЛЫҚ – ШҰБАРКӨЛ» ЖАҢА Т/Ж ЖЕЛІСІН САЛУ

ІСКЕ АСЫРУ КЕЗЕҢІ

2012-2016

ЖОБАНЫҢ ҚҰНЫ

283,11*
млн \$

ИНВЕСТИЦИЯЛАРДЫ ИГЕРУ

89,7%*

6

«ҚОРҒАС-ШЫҒЫС ҚАҚПАЛАРЫ» АРНАЙЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ АЙМАҒЫН (ОНЫҢ ІШІНДЕ ИНФРАҚҰРЫЛЫМ МЕН ҚҰРЛЫҚТАҒЫ ПОРТ) ҚҰРУ ЖӘНЕ КЕШЕНДІ ДАМУ

ІСКЕ АСЫРУ КЕЗЕҢІ

2014-2020

ҚМЖ 2014-2016
жабдық 2014-
2020

ЖОБАНЫҢ ҚҰНЫ

225,29
млн \$

ИНВЕСТИЦИЯЛАРДЫ ИГЕРУ

71%

* Аталған жобалар екі кезекке шартты түрде бөлінген, кестеде бірінші кезекке қатысты ғана көрсеткіштер берілген.

7

«ҰЛТТЫҚ ИНДУСТРИЯЛЫҚ МҰНАЙ-ХИМИЯ ТЕХНОПАРКІ» АЭА ИНФРАҚҰРЫЛЫМЫ ОБЪЕКТІЛЕРІН САЛУ

ІСКЕ АСЫРУ КЕЗЕҢІ

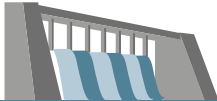
2014-2019

ЖОБАНЫҢ ҚҰНЫ

659
млн \$

ИНВЕСТИЦИЯЛАРДЫ ИГЕРУ

17%

8	БІРІКТІРІЛГЕН ГАЗ-ХИМИЯ КЕШЕНІН САЛУ	ІСКЕ АСЫРУ КЕЗЕҢІ 2010-2019	ЖОБАНЫҢ ҚҰНЫ 7 735 млн \$	ИНВЕСТИЦИЯЛАРДЫ ИГЕРУ 1,3%
9	ЖАМБЫЛ ОБЛЫСЫНДА «ТАРАЗ ХИМИЯ ПАРКІ» АРНАЙЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ АЙМАҒЫН ҚҰРУ	ІСКЕ АСЫРУ КЕЗЕҢІ 2013-2018	ЖОБАНЫҢ ҚҰНЫ 125 млн \$	ИНВЕСТИЦИЯЛАРДЫ ИГЕРУ 45%
10	КАУСТИКАЛЫҚ СОДА, ҮШ ХЛОРЛЫ ФОСФОР ЖӘНЕ ГЛИФОСАТ ӨНДІРУ	ІСКЕ АСЫРУ КЕЗЕҢІ 2012-2018	ЖОБАНЫҢ ҚҰНЫ 335 млн \$	ИНВЕСТИЦИЯЛАРДЫ ИГЕРУ 0,5%
 				
11	ЕКІБАСТҰЗ МАЭС-1 КЕҢЕЙТУ ЖӘНЕ ҚАЙТА ЖӨНДЕУ	ІСКЕ АСЫРУ КЕЗЕҢІ 2010-2019	ЖОБАНЫҢ ҚҰНЫ 851,1 млн \$	ИНВЕСТИЦИЯЛАРДЫ ИГЕРУ 82%
12	БАЛҚАШ ЖЭС САЛУ	ІСКЕ АСЫРУ КЕЗЕҢІ 2010-2020	ЖОБАНЫҢ ҚҰНЫ 4 689,4 млн \$	ИНВЕСТИЦИЯЛАРДЫ ИГЕРУ 3,2%

1. АТЫРАУ МҰНАЙ ӨНДЕУ ЗАУЫТЫН ҚАЙТА ЖӨНДЕУ ЖӘНЕ ЖАҢҒЫРТУ

ХОШ ИІСТІ КӨМІРСУТЕГІЛЕРІН ӨНДІРУ КЕШЕНІН САЛУ

КЕЗЕҢ 1

ІСКЕ АСЫРУ КЕЗЕҢІ

2010-2015

КЕЗЕҢНІҢ ҚҰНЫ

1 270,5 млн \$

ІСКЕ АСЫРУ ОРНЫ

Атырау

Атырау облысы

ҚҰРЫЛЫСТЫҢ
БАСТАЛУЫ

ҚАЗАН 2010

Жобаның сипаттамасы және мақсаттары

- ▶ Жоғары қосылған құны бар өнім өндірісін қамтамасыз ету – бензол (жылына 133 мың тоннаға дейін) және параксиллол (жылына 496 мың тоннаға дейін).
- ▶ Кеден одағы Техникалық регламентінің талаптарына сәйкес К3 класындағы моторлы отындардың шығарылуын қамтамасыз ету.
- ▶ Зауыттың теңгерімделген қуатын жылына 5 млн тоннаға дейін ұлғайту.
- ▶ Атмосферадағы ластаушы заттар шығарындыларын қысқарту есебінен қоршаған ортаға зиянды әсерін азайту.

Ағымдағы мәртебесі

- ▶ Бірінші іске қосу кешені бойынша (Бензолды тарту блогымен катализаторлық риформинг орнату) – Мемлекеттік қабылдау комиссиясының актісіне 2015 жылғы 4 желтоқсанда қол қойылды.
- ▶ Екінші іске қосу кешені бойынша (хош иісті көмірсутектерді өндіру қондырғысы) – пайдалануға беру бойынша жұмыстар жүргізіліп жатыр. Параксиллолдың сынама партиясы алынды.

ПАЙДАЛАНУҒА ЕНГІЗУ

4 тоқсан 2015

ЖҰМЫС ОРЫНДАРЫНЫҢ САНЫ

3 500 салу

277 пайдалану

МҰНАЙДЫ ТЕРЕҢДЕТІП ӨНДЕУ КЕШЕНІН САЛУ

КЕЗЕҢ 2

ІСКЕ АСЫРУ КЕЗЕҢІ

2012-2016

КЕЗЕҢНІҢ ҚҰНЫ

2 050 млн \$

ІСКЕ АСЫРУ ОРНЫ

Атырау

Атырау облысы

ҚҰРЫЛЫСТЫҢ
БАСТАЛУЫ

ЖЕЛТОҚСАН 2012

Жобаның сипаттамасы және мақсаттасание и цели проекта

- ▶ Мұнайды қайта өңдеудің қайталама процестері мен тереңдігі қуаттарын ұлғайту.
- ▶ Кеден одағы Техникалық регламентінің талаптарына сәйкес К4, К5 моторлы отындарының шығарылуын қамтамасыз ету.
- ▶ Зауыт өнімділігін жылына 5,5 млн тоннаға дейін ұлғайту.

Ағымдағы мәртебесі

- ▶ Жұмыс құжаттамасын әзірлеу (құрылысқа арналған сызбалар) 96%-ға орындалды.
- ▶ Құрылыс-монтаж жұмыстары 53 құрылыс алаңында жүргізілуде: қада құю, іргетастарды орнату, резервуарларды, металл құралымдары мен жабдықтарды монтаждау бойынша жұмыстар орындалуда.
- ▶ Ірі қорамды жабдықтарды дайындауға арналған тапсырыстарды орналастыру аяқталды, 915 бірлік жеткізіліп, 335 бірлік жөнделді.

ПАЙДАЛАНУҒА ЕНГІЗУ

4 тоқсан 2016

ЖҰМЫС ОРЫНДАРЫНЫҢ САНЫ

3 879 салу

490 пайдалану

2. ПАВЛОДАР МҰНАЙ-ХИМИЯ ЗАУЫТЫН ЖАИҒЫРТУ

ІСКЕ АСЫРУ КЕЗЕҒІ

2012-2017

КЕЗЕҒІНІҢ ҚҰНЫ

830,8 млн \$

ІСКЕ АСЫРУ ОРНЫ

Павлодар
Павлодар облысы

ҚҰРЫЛЫСТЫҢ
БАСТАЛУЫ

3 тоқсан 2014

ПАЙДАЛАНУҒА ЕНГІЗУ

4 тоқсан 2017

Жобаның сипаттамасы және мақсаттары

- ▶ К4 экологиялық класының талаптарына сәйкес моторлы отындарды шығаруды қамтамасыз ету мақсатында Павлодар МХЗ-да қолданыстағы қондырғыларды жаңарту, жаңа қондырғылар салу, заманауи технологияларды ендіру.

Ағымдағы мәртебесі

1-іске қосу кешені бойынша

- ▶ «Мемсараптама» РМК ЖСҚ-ға оң қорытындысы алынды.
- ▶ Жұмыс құжаттамасын әзірлеу жалғастырылуда.
- ▶ Жабдықтарды дайындауға және жеткізуге тапсырыстар орналастырылды – 100% (136 бірл.), 103 бірл. жабдық жеткізілді.
- ▶ Іргетастар құрылысы 72%-ға (409-дың 293 данасы) орындалды, жабдықтардың 26% монтаждау аяқталды (136 бірліктің 35-і.).

Күкірт өндіру қондырғыларының блогы бойынша

- ▶ Жұмыс құжаттамасын әзірлеу жалғастырылуда.
- ▶ Жабдықтарды дайындауға және жеткізуге тапсырыстар орналастырылды – 93% (213-тің 200 бірлігі).
- ▶ Жер жұмыстары 94%-ға орындалды, іргетастар құрылысы 80%-ға орындалды.
- ▶ 2015 жылғы мамырда Жобаның құны мен жұмыстар көлемін қысқарта отырып Жобаны оңтайландыру жүргізілді, 2015 жылғы 26 мамырда мұнай-газ және энергетика саласын дамыту жөніндегі ВАК келісілді.
- ▶ Ірі қорамды жабдықтарды дайындауға тапсырыстарды орналастыру аяқталды, 915 бірлік жеткізілді, 335 бірлік жөнделді.

ЖҰМЫС ОРЫНДАРЫНЫҢ САНЫ

2 000 салу

266 пайдалану

3. ШЫМКЕНТ МҰНАЙ ӨНДЕУ ЗАУЫТЫН ҚАЙТА ЖӨНДЕУ ЖӘНЕ ЖАҢҒЫРТУ

ІСКЕ АСЫРУ КЕЗЕҒІ

2011-2017

КЕЗЕҒІНІҢ ҚҰНЫ

2 043

ІСКЕ АСЫРУ ОРНЫ

Шымкент

Оңтүстік Қазақстан
облысы

ҚҰРЫЛЫСТЫҢ
БАСТАЛУЫ

СӘУІР 2013

Жобаның сипаттамасы және мақсаттары

- ▶ Оның өнімділігін және қайта өңдеу тереңдігін ұлғайту, сондай-ақ мына мақсатта жоғары қосылған құны бар өнімді шығару үшін жұмыс істеп тұрған МӨЗ-ді 2016 жылға дейін қайта жөндеу және жаңғырту;
- ▶ Шығарылатын моторлы отындардың экологиялық кластардың К-4,5 талаптарына сәйкестігін қамтамасыз ету.
- ▶ Зауыт өнімділігін жылына 6,0 млн тонна мұнайға дейін ұлғайту.
- ▶ Ашық мұнай өнімдерінің шығарылымын ұлғайту.
- ▶ Ішкі нарықта мұнай өнімдеріне сұранысты қамтамасыз ету бөлігінде ҚР энергетикалық қауіпсіздігін қамтамасыз ету.

Ағымдағы мәртебесі

- ▶ 1-кезең: дизельдік отынды гидротазалау қондырғысы және күкірт өндіру қондырғысы пайдалануға енгізілді. өлшеу қондырғысы бойынша – жұмыс құжаттамасын әзірлеу аяқтау сатысында, жабдықтар тапсырысы (148 бірліктің 145-не тапсырыс орналастырылды) және іргетастар құрылғысы (97%).
- ▶ 2-кезең: 2015 жылғы 16 қаңтарда ЕРС-келісімшартына қол қойылды. Жұмыс жобалау сатысы орындалуда. Түзетілген ТЭН және ЖСҚ-ға қорытынды алды. ҚМЖ және технологиялық жабдықтар тапсырысы басталды.

ПАЙДАЛАНУҒА ЕНГІЗУ

ЖЕЛТОҚСАН 2017

ЖҰМЫС ОРЫНДАРЫНЫҢ САНЫ

3 500 салу

380 пайдалану

4. «ЖЕЗҚАЗҒАН – БЕЙНЕУ» ЖАҢА Т/Ж ЖЕЛІСІН САЛУ

ІСКЕ АСЫРУ КЕЗЕҢІ

2012-2016

КЕЗЕҢНІҢ ҚҰНЫ

1 198,07 млн \$

ІСКЕ АСЫРУ ОРНЫ

**Қарағанды, Ақтөбе,
Қызылорда,
Маңғыстау облыстары**

ҚҰРЫЛЫСТЫҢ
БАСТАЛУЫ

МАУСЫМ 2012

ПАЙДАЛАНУҒА ЕНГІЗУ

ЖЕЛТОҚСАН 2016

Жобаның сипаттамасы және мақсаттары

- ▶ Ұзындығы 1036 км «Жезқазған – Бейнеу» теміржол желісінің салу.
- ▶ Түркіменстанға кейіннен шығуымен Ақтау портына дейін Жетіген-Қорғас желісін пайдалануға енгізуді ескере отырып және Парсы шығанағы елдеріне «Өзен-Түркіменстанмен мемлекеттік шекара» теміржол желісін енгізуді ескере отырып Қазақстан-Қытай шекарасынан жүктердің қолдануының қысқа бағыттарын қалыптастыру.
- ▶ Қолданыстағымен салыстырғанда батыс бағытта жүктерді тасымалдаудың қашықтығын 500 км астамға және жүктерді жеткізу уақытын 8 сағатқа қысқарту.

Ағымдағы мәртебесі

- ▶ Жобалау және салу бойынша кешенді жұмыстар «толық беру» талаптарында жұмыстарды ұзақ мерзімді сатып алу туралы шарттардың негізінде жүзеге асырылуда.
- ▶ 37,7 млн м³ жер төсемін салып беру аяқталды, 38 көпір жән 446 бірлік су өткізу құбырын монтаждау орындалды, бас жолды төсеу аяқталды.
- ▶ Тіректерді орнату және 3 786 км-ге электрмен жабдықтау желілері сым ілгіші орындалды, 37 кіші станция жөнделді, БТОЖ 1 470 км салынды.
- ▶ Барлығы 1 164 км рельс-шпалды тор салынды.
- ▶ Жолды балластирлеу жүргізілуде, қардан қорғау дуалдары 16 км орнатылды.
- ▶ ЭЦ 46 бекетін салу аяқталды, СЦБ жабдығын монтаждау орындалды, жедел-технологиялық байланыс және радиобайланыс құрылғысы орындалды. Өндірістік ғимараттарды, тұрғын үй объектілерін, инженерлік желілерді салуды жалғастыруда.

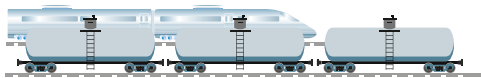
ЖҰМЫС ОРЫНДАРЫНЫҢ САНЫ

10 000 салу

2 956 пайдалану

5. «АРҚАЛЫҚ-ШҰБАРКӨЛ» ТЕМІРЖОЛ ЖЕЛІСІН САЛУ

ІСКЕ АСЫРУ КЕЗЕҢІ

2012-2016

КЕЗЕҢНІҢ ҚҰНЫ

283,11 млн \$

ІСКЕ АСЫРУ ОРНЫ

**Қостанай, Қарағанды
облыстары**

ҚҰРЫЛЫСТЫҢ
БАСТАЛУЫ

ШІЛДЕ 2012

ПАЙДАЛАНУҒА ЕНГІЗУ

ҚЫРКҮЙЕК 2016

Жобаның сипаттамасы және мақсаты

- ▶ Ұзындығы 214 км «Арқалық-Шұбаркөл» теміржол желісін салу;
- ▶ Орталық Қазақстаннан ҚР солтүстік өңірлеріне жаңа теміржол шығуын құру, Орталық Қазақстанның ҚР батыс өңірлеріне, Ресей мен Еуропаға қатынасымен экспорттық және өңірлік тасымалдауды оңтайландыру.
- ▶ Қолданыстағы бағытпен салыстырғанда солтүстік бағытта жүктерді тасымалдау қашықтығын 540 кмге және жүктерді жеткізу уақытын орташа есеппен 8 сағатқа қысқарту.

Ағымдағы мәртебесі

- ▶ Жер төсемін салу аяқталды (8,2 млн м³-100%), 9 көпірді және 122 бірлік су өткізу құбырын монтаждау орындалды (100%), электрмен жабдықтау желілері қиылыстарын қайта орнату орындалды, 487 кмге (100%) сыртқы электрмен жабдықтау тірегі және өткізгіш ілгішін орнату орындалды, 14 кіші станция (100%) жөнделді, 321 км БТОЖ салынды (100%). Барлығы 243 км рельс-шпалды торлар салынды, жолдарды балластирлеу аяқталды, қардан қорғау қоршауларын салу жүргізілуде.
- ▶ 2014 жылғы 22 тамыздан бастап Арқалық-Шұбаркөл теміржол желісі уақытша пайдалануға енгізілді.
- ▶ Электрмен жабдықтау объектілерін салу, СЦБ және байланыс құрылғыларын монтаждау, қызметтік-техникалық ғимараттар мен құрылыстарды, тұрғын үй объектілерін салу бойынша жұмыстар жалғастырылды. Құрылыс барысында 150 астам бірлік техника және персоналдың 600 адамы жұмылдырылды. 1-кезектегі құрылыстың 1-іске қосу кешені объектілері 2015 жылғы желтоқсанда пайдалануға енгізілді. 2016 жылы 2-іске қосу кешені объектілерін салу бойынша жұмыстар жалғастырылды.

ЖҰМЫС ОРЫНДАРЫНЫҢ САНЫ

2 200 салу

572 пайдалану

6. «ҚОРҒАС-ШЫҒЫС ҚАҚПАЛАРЫ» АЗА ҚҰРУ ЖӘНЕ КЕШЕНДІ ДАМУЫ

ІСКЕ АСЫРУ КЕЗЕҢІ

2014-2020

КЕЗЕҢНІҢ ҚҰНЫ

225,29 млн \$

ІСКЕ АСЫРУ ОРНЫ

Алматы облысы

ҚҰРЫЛЫСТЫҢ
БАСТАЛУЫ

МАУСЫМ 2014

ПАЙДАЛАНҒА ЕНГІЗУ

2 полугодие **2016 – ҚМЖ, 2020 – жабдық**

Жобаның сипаттамасы және мақсаты

- ▶ «Қорғас – Шығыс қақпалары» арнайы экономикалық аймағы Қазақстан Республикасын үдемелі индустриялық-инновациялық дамыту жөніндегі мемлекеттік бағдарламаны іске асыру шеңберінде Қазақстан Республикасы Президентінің 2011 жылғы 29 қарашадағы № 187 Жарлығымен құрылды.
- ▶ Жоба «Жетіген – Қорғас» теміржолымен, «Батыс Еуропа – Батыс Қытай» автомобиль дәлізімен технологиялық байланыстыруда қысқа мерзімде Еуропа мен Азияға қолжетімділікті қамтамасыз ететін қуатты индустриялық-логистикалық ХАБ құруға мүмкіндік береді, мұның өңірдің іскерлік, саудалық және логистикалық Хабы ретінде Қазақстанды қалыптастыруда маңызы зор.
- ▶ Қазақстанның транзиттік әлеуетін іске асыруға және сауда-экспорттық қызметін қамтамасыз ететін тиімді көлік-логистикалық және индустриялық орталық құру.

Ағымдағы мәртебе

- ▶ «Жоба» сатысына «Мемсараптама» РМК 2014 жылғы 29 желтоқсандағы №01 – 0800/14 оң қорытындысы бар, «Жұмыс құжаттамасы» әзірлеу жүргізіліп жатыр.
- ▶ 2015 жылғы қарашада мемлекеттік қабылдау комиссиясы 1-іске қосу кешені объектілерін қабылдауды жүргізді.

ЖҰМЫС ОРЫНДАРЫНЫҢ САНЫ

939 салу

10 000 пайдалану

7. «АТЫРАУ ОБЛЫСЫНДА ҰЛТТЫҚ ИНДУСТРИЯЛЫҚ МҰНАЙ-ХИМИЯ ТЕХНОПАРКІ» АРНАЙЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ АЙМАҒЫ ИНФРАҚҰРЫЛЫМЫНЫҢ ОБЪЕКТІЛЕРІН САЛУ

ІСКЕ АСЫРУ КЕЗЕҢІ

2014-2019

КЕЗЕҢНІҢ ҚҰНЫ

659 млн \$

ІСКЕ АСЫРУ ОРНЫ

Атырау облысы

ҚҰРЫЛЫСТЫҢ
БАСТАЛУЫ

2016

ПАЙДАЛАНУҒА ЕНГІЗУ

2019

Жобаның сипаттамасы және мақсаты

- ▶ Полипропилен, полиэтилен, бутадиен, полибутадиен каучугі және полимер өнімдерін шығару жобаларын оның аумағында іске асыру мақсатында «Ұлттық индустриялық мұнай-химия технопаркі» АЭА инфрақұрылымы объектілерін салу.
- ▶ ҰИМТ АЭА инвестициялық жобаларын қажетті инфрақұрылыммен қамтамасыз ету.

Ағымдағы мәртебе

- ▶ «Doosan Heavy Industries & Construction Co. Ltd» компаниясының консорциумы және «ҚазҒИЖИЭнергопром» институты» АҚ АҚШ доллары төлемі валютасымен жалпы сомасы \$310 млн-ға келісімшарт жасасты.
- ▶ Қазіргі кезде DHI газ турбиналық электр станциясы үшін негізгі жабдықтарды (газ турбиналық жабдық, бу турбиналық жабдық, қазан-кәдеге жаратқыштар) дайындауға Siemens Industrial Turbomachinery AB, Doosan Skoda Powers.r.o., Doosan Engineering & Construction Co.,Ltd-мен келісімшарттар жасасты.
- ▶ ҰИМТ АЭА түзетілген ТЭН әзірлеу (ҰИМТ АЭА ТЭН түзету, оның құрамына су дайындау және су тазалау, техникалық газдарды өндіру бойынша бірыңғай қондырғыларды қосу бөлігінде) аяқталды. Қазіргі уақытта КРІ жобасы үшін ғана бастапқы бағдарлаумен инфрақұрылым объектілерін оңтайландыру бөлігінде ТЭН түзету жүргізілуде.
- ▶ ГТЭС ЖСҚ әзірлеу аяқталды.

ЖҰМЫС ОРЫНДАРЫНЫҢ САНЫ

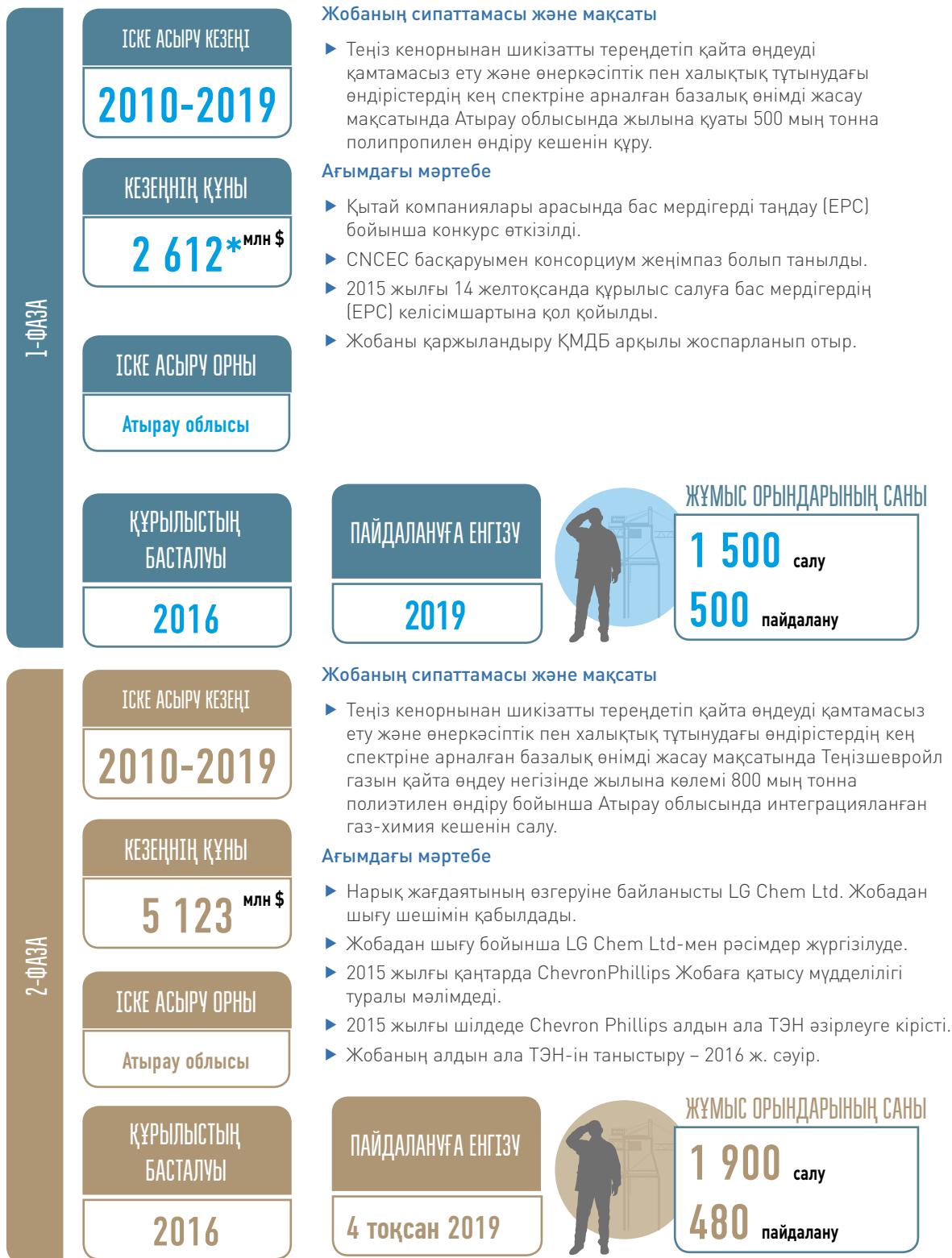
1 500 салу

500 пайдалану

8. ИНТЕГРАЦИЯЛАНҒАН ГАЗ-ХИМИЯ КЕШЕНІН САЛУ

* (АҚШ доллары үшін 360 теңге бағамы бойынша)

9. ЖАМБЫЛ ОБЛЫСЫНДА «ТАРАЗ ХИМИЯ ПАРКІ» АРНАЙЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ АЙМАҒЫН ҚҰРУ

ІСКЕ АСЫРУ КЕЗЕҒІ

2013-2018

КЕЗЕҒІНІҢ ҚҰНЫ

125 млн \$

ІСКЕ АСЫРУ ОРНЫ

ШУ

Жамбыл облысы

ҚҰРЫЛЫСТЫҢ
БАСТАЛУЫ

I кезек

НАУРЫЗ

2014

II кезек

ҚЫРКҮЙЕК

2016

ПАЙДАЛАНУҒА ЕНГІЗУ

I кезек

ҚЫРКҮЙЕК

2016

II кезек

ҚЫРКҮЙЕК

2018

ЖҰМЫС ОРЫНДАРЫНЫҢ САНЫ

400 салу

244 пайдалану

Жобаның сипаттамасы және мақсаты

- ▶ АЭА аумағында жалпы құны \$2,5 млрд болатын 16 инвестициялық жобаны іске асыру, оның ішінде каустикалық соданы, хлорды, үш хлорлы фосфорды, глифосатты өндіру индикативті түрде жоспарланып отыр.
- ▶ Химиялық өнімдердің импорталмастыратын, экспортқа бағдарланған, жоғары технологиялы және бәсекеге қабілетті өндірісіне тікелей инвестицияларды тарту үшін қолайлы жағдайлар жасау.
- ▶ Химия саласын дамыту, атап айтқанда заманауи, қауіпсіз, экологиялық қауіпсіз технологияларды қолдана отырып жоғары қосылған құны бар өнімдерді өндіру.

Ағымдағы мәртебе

- ▶ Жобаның ТЭН-іне түзету жүргізілді, мемсараптаманың 2015 жылғы 30 шілдедегі қорытындысы алынды, ТЭН түзету БХК БТ 2015 жылғы 11 қыркүйектегі №69 бұйрығымен бекітілді.
- ▶ Құрылыс-монтаж жұмыстары жүргізілуде.

10. КАУСТИКАЛЫҚ СОДА, ҮШ ХЛОРЛЫ ФОСФОР ЖӘНЕ ГЛИФОСАТ ӨНДІРУ

СОДА ЖӘНЕ ХЛОР

ІСКЕ АСЫРУ КЕЗЕҢІ

2012-2018

КЕЗЕҢНІҢ ҚҰНЫ

155 млн \$

ІСКЕ АСЫРУ ОРНЫ

ШУ

Жамбыл облысы

ҚҰРЫЛЫСТЫҢ
БАСТАЛУЫ

3 тоқсан 2016

Жобаның сипаттамасы және мақсаты

- ▶ Жоба Жамбыл облысында «Тараз химия паркі» АЭА аумағында технологиялық байланысқан өндірістерді құруды көздейді.
- ▶ Каустикалық сода, хлор мен тұз қышқылын өндіру. Үш хлорлы фосфор мен глифосат өндірістерін бастапқы шикізатпен қамтамасыз ету.

Ағымдағы мәртебе

- ▶ 2015 жылғы 5 наурызда ЖСҚ әзірлеу бойынша жұмыстар басталды (Жоба сатысы), 80%-ға аяқталды.
- ▶ ЖСҚ-ға мемсараптама қорытындысын алу 2016 жылдың 2-тоқсанына жоспарлануда.
- ▶ ЖСҚ әзірлеу шеңберінде жобаның ТЭН түзету жүргізу жоспарланып отыр.

ПАЙДАЛАНУҒА
ЕНГІЗУ

3 тоқсан 2018

ЖҰМЫС ОРЫНДАРЫНЫҢ САНЫ

ДЕЙІН **600** салу
411 пайдалану

ГЛИФОСАТ ЖӘНЕ ҮШ ХЛОРЛЫ ФОСФОР

ІСКЕ АСЫРУ КЕЗЕҢІ

2012-2018

КЕЗЕҢНІҢ ҚҰНЫ

180 млн \$

ІСКЕ АСЫРУ ОРНЫ

ШУ

Жамбыл облысы

ҚҰРЫЛЫСТЫҢ
БАСТАЛУЫ

2 тоқсан 2016

Ағымдағы мәртебе

- ▶ 2015 жылғы 1 қыркүйекте Қытайдың «Hualu Engineering and Technology Co. Ltd» компаниясының басқаруымен консорциуммен бірге 187 млн. АҚШ доллары сомасына келісімшарт жасалды.
- ▶ 2015 жылғы 1 қыркүйекте 100 млн доллар сомаға China Development Bank-пен кредиттік шарт жасалды.
- ▶ «Самұрық-Қазына» АҚ Кредит комитеті ҚМДБ пайдасына кепілдік беруді мақұлдады.
- ▶ ЖСҚ әзірлеу шеңберінде жобаның ТЭН түзету жүргізу жоспарлануда.

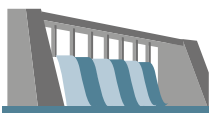
ПАЙДАЛАНУҒА ЕНГІЗУ

4 тоқсан 2018

ЖҰМЫС ОРЫНДАРЫНЫҢ САНЫ

ДЕЙІН **660** салу
436 пайдалану

11. ЕКІБАСТҰЗ МАЭС-1 КЕҢЕЙТУ ЖӘНЕ РЕКОНСТРУКЦИЯЛАУ

ІСКЕ АСЫРУ КЕЗЕҢІ

2010-2019

КЕЗЕҢНІҢ ҚҰНЫ

851,1 млн \$

ІСКЕ АСЫРУ ОРНЫ

Екібастұз, Солтүстік
Қазақстан облысы

ҚҰРЫЛЫСТЫҢ
БАСТАЛУЫ

ЖЕЛТОҚСАН 2010

ПАЙДАЛАНУҒА ЕНГІЗУ

ЖЕЛТОҚСАН 2019

Жобаның сипаттамасы және мақсаты

- ▶ Жобада Екібастұз МАЭС-1 №8 (қуаты 500 МВт), №2 (қуаты 500 МВт) және №1 (қуаты 550 МВт) блоктарын қалпына келтіруді жүзеге асыру жоспарлануда.
- ▶ Қазақстанда ірі өнеркәсіптік кәсіпорындар мен халықтың электр энергияға сұранысын қанағаттандыру.

Ағымдағы мәртебе

№1 блок:

- ▶ Бөлшектеу жұмыстарының нақты көлемі: қазан жабдығы бойынша – 76,1%, турбина жабдығы бойынша – 71,1%.
- ▶ Энергия блоқты қалпына келтіру үшін қазан және турбиналық жабдықтарды жеткізу жүргізіледі, жеткізілді – 100%.

№2 блок:

- ▶ МАЭС-1 ішкі комиссиясы 2014 жылғы 30 желтоқсанда №2 энергия блоқты қалпына келтіріп жөндеудің қабылдау актісіне қол қойды. 2015 жылғы 26 ақпанда №2 блок жұмысқа енгізілді.
- ▶ 2016 жылғы 26 ақпандағы жағдай бойынша пайдалану басталғаннан бері №2 энергия блогының іс жүзінде өндіруі 1 291,7 млн кВтсағ құрады.

№8 блок:

- ▶ 2012 жылғы шілдеде №8 энергия блогын іске қосу жүргізілді.
- ▶ 2012 жылғы қазанда күрделі жөндеуден №8 энергия блогының жабдықтарды қабылдау актісіне қол қойды.
- ▶ 2016 жылғы 26 ақпандағы жағдай бойынша пайдаланудан бастап №8 энергия блогының іс жүзінде өндіруі 7 715,8 млн кВт сағатты құрады.

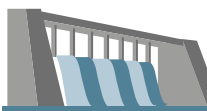
ЖҰМЫС ОРЫНДАРЫНЫҢ САНЫ

450-500 салу

пайдалану

БЛОК 1 **54** | БЛОК 2 **54** | БЛОК 8 **25**

12. БАЛҚАШ ЖЭС САЛУ

ІСКЕ АСЫРУ КЕЗЕҢІ

2010-2020

КЕЗЕҢНІҢ ҚҰНЫ

4 689,4 млн \$

ІСКЕ АСЫРУ ОРНЫ

Алматы облысы

ҚҰРЫЛЫСТЫҢ
БАСТАЛУЫ

ҚЫРКҮЙЕК 2012

ПАЙДАЛАНУҒА ЕНГІЗУ

ҚАЗАН 2020

Жобаның сипаттамасы және мақсаты

- ▶ Қазақстанның Оңтүстік аймағын электр энергиясына өсіп келе жатқан қажеттілігін қанағаттандыру мақсатында қуаты 1 320 МВт болатын көмір жылу электр станциясының бірінші модулін салу жобасын іске асыру жылына 10 млрд квтсағаттан астам электр энергиясының өндірілуін жүзеге асыруға мүмкіндік береді.

Ағымдағы мәртебе

- ▶ 25 тамызда Жобаны іске асыру бойынша ҚР Үкіметі мен Корея Республикасының Үкіметі арасындағы келісімге (YAK) қол қойылды. 2013 жылғы 30 сәуірде YAK ратификациялау туралы Заңға қол қойылды. 2013 жылғы 11 қарашада Мемлекет басшысы YAK-ке өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялау туралы Заңға қол қойды.
- ▶ 2014 жылғы ақпанда Жобаның түзетілген ТЭН-іне «Мемсараптама» РМК қорытындысы алынды. 2014 жылғы шілдеде ЖСҚ-ға «Мемсараптама» РМК қорытындысын алды. 2014 жылғы 21 қарашада ЖСҚ ҚР ҰЭМ ҚІ, ТКШ және жер ресурстарын басқару комитетінің бұйрығымен бекітілді.
- ▶ 2012 жылғы маусымда «Балқаш ЖЭС» АҚ және Samsung Engineering Company Limited арасында қуаты 1 320 МВт болатын Балқаш ЖЭС бірінші модулін жобалауға, жеткізуге және «толық» салуға келісімшарт жасалды. 2015 жылғы 12 қаңтарда Алматы облысы бойынша ГАСК-тен құрылысқа рұқсат алды. Жұмыстар бойынша орындалғаны – 18,2%.
- ▶ 2012 жылғы желтоқсанда ашық халықаралық тендердің қорытындылары бойынша жабдықтардың өнім берушілері болып Siemens AG (бу турбиналы генераторы) және Dongfang Electric Corporation Limited (қазан қондырғысы) анықталды. Бұрғылау-жарылыс жұмыстары жүзеге асырылды, құрылыс ауласы бойынша жұмыстар жүргізілуде. Балқаш көлінен су таратқыш пайдалануға енгізілді.
- ▶ 2014 жылғы 19 маусымда «Балқаш ЖЭС» АҚ мен «KEGOC» АҚ арасында Мемлекет басшыларының қатысуымен қуатты сатып алуға ұзақ мерзімді шарт жасалды.

ЖҰМЫС ОРЫНДАРЫНЫҢ САНЫ

3 550-5 500 салу

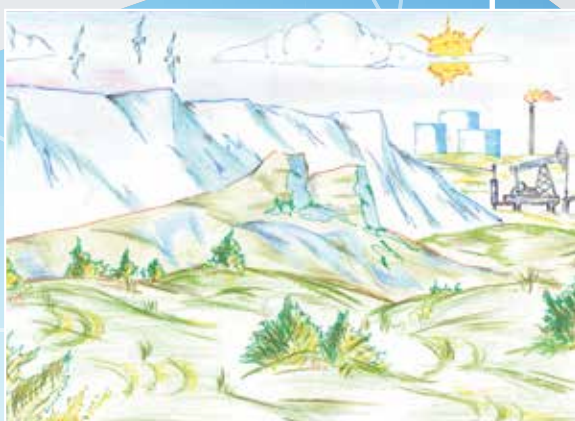
970 пайдалану

ЖИЫНЫ

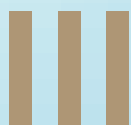
22 295 млн \$

БІЗ
БОЛАШАҚ
ҚОРДЫҢ
ІРГЕСІН
БІРГЕ
ҚАЛАЙМЫЗ

ҚОР – бұл отандық экономиканың бәсекеге қабілеттілігін арттыру үшін құрылған холдинг және ол еліміздің аса ірі активтерін қамтиды. Біз Қорды «Стратегиялық холдинг» және «Белсенді инвестор» ретінде көреміз. Біз жаңа индустриялық жобаларды дамыту мақсатында халықаралық инвестициялар тартатын Қорды бірге құрамыз.

КОРПОРАТИВТІК БЕЙІН

Қоржынды компаниялар және сегменттер бойынша нәтижелер

ҚОРЖЫНДЫ КОМПАНИЯЛАР ЖӘНЕ СЕГМЕНТТЕР БОЙЫНША НӘТИЖЕЛЕР

МҰНАЙ-ГАЗ СЕГМЕНТІ

www.kmg.kz

Мемлекеттің Қазақстанның мұнай-газ саласындағы мүдделерін білдіретін көмірсутектерін барлау, өндіру, өңдеу және тасымалдау жөніндегі қазақстандық оператор.

ҚМГ-нің 90 % -1 акциясы Қорға тиесілі, ҚМГ-нің 10 % +1 акциясы ҚРҰБ тиесілі.

ҚМГ компаниялары тобының құрамына 201 компания кіреді.

ҚМГ Қазақстанда мұнай мен газ конденсатын өндірудің жалпы көлемінің 28%-ын және табиғи мен ілеспе газдың 16%-ын өндіреді, мұнайды магистралды мұнай құбырларымен тасымалдаудың 65%-ын, мұнайды Ақтау портынан танкерлермен тасымалдаудың 77%-ын, сондай-ақ табиғи газды магистралды газ құбырлары арқылы тасымалдаудың 95%-ын қамтамасыз етеді, мұнай өнімдерінің бөлшек нарығының 17% үлесімен қазақстандық мұнайдың 87%-ын қайта өңдеуді жүзеге асырады.

КОММУНИКАЦИЯ СЕГМЕНТІ

www.telecom.kz

Аппараттық-коммуникациялық қызметтердің кең спектрін көрсететін Қазақстан Республикасы жетекші байланыс операторы.

ҚТ акцияларының 51%-ы Қорға тиесілі, ҚТ акцияларының 16,87%-ы BODAM B.V.-ға тиесілі, ҚТ акцияларының 9,81%-ы BNY Mellon (номиналды ұстаушы) тиесілі, ҚТ акцияларының 7,6 % -ы DERAN SERVICES B.V. тиесілі, акцияларының 14,72%-ы кемінде 5% үлесі бар өзге де акционерлерге тиесілі.

Компанияның орталық офисі Қазақстанның астанасы – Астана қаласында орналасқан.

ҚТ елдің әр саласында өңірлік бөлімшелері бар және елдің бүкіл аумағы бойынша байланыс қызметтерін көрсетуді қамтамасыз етеді.

www.kaspost.kz

Миссиясы қалалар мен ауылдарды, елдер мен құрлықтарды біріктіру, қарым-қатынас үшін уақыт пен қашықтықты қысқарту, қазақстандықтарды заманауи, сапалы өнімдермен және почта және қаржы салаларының сервистерімен қамтамасыз ету болып табылатын Қазақстан Республикасының Ұлттық почта операторы. Қазпочта қаладағы немесе ауылдағы өзінің кез келген бөлімшесінен

барлық қажетті базалық өнімдер мен сервистердің қолжетімділігін қамтамасыз етеді.

Қазпочтаның облыстарда, аудандарда және селолық елді мекендерде кең ауқымды филиалдық желісі бар, активтердің құрылымы 2 деңгейдегі 3 компанияны құрайды.

ЭЛЕКТР ЭНЕРГЕТИКАСЫ СЕГМЕНТІ

www.samruk-energy.kz

Халықаралық энергия теңгеріміне ойдағыдай кіріктірілген, энергиямен жабдықтаудың тиімді

жоғары жүйесін қалыптастыратын, сондай-ақ Қазақстанның барлық салаларында орнықты дамытуды қамтамасыз ететін ірі көп бейінді энергетика холдингі.

Қор С-Э жалғыз акционері болып табылады.

Самұрық-Энерго активтерінің құрылымы 4 деңгейдегі 38 компаниядан тұрады.

www.kegoc.kz

ҚР Бірыңғай электр энергетика жүйесінің (ҚР БЭЖ) желілік операторы. Электр энергиясын беру, желіге және электр энергиясын тұтынуға техникалық диспетчерлендіруді жіберу, электр энергиясын өндіру/тұтыну теңгерімделуін ұйымдастыру және жасалған шарттарға сәйкес іргелес мемлекеттердің энергия жүйелерімен электр энергиясы өтулерінің шарттық шамаларын қамтамасыз ету бойынша қызметтер көрсетеді,

меншік нысанына қарамастан, ҚР БЭЖ объектілерінің орталықтандырылған жедел-диспетчерлік басқарылуын жүзеге асырады.

KEGOC еліміздің 9 облысында кең ауқымды филиалдық желісі бар.

Қор 90%+1 акция иелену үлесімен «KEGOC» АҚ акционері болып табылады.

www.railways.kz

ҚР-дағы басқарылатын активтерінің көлемі 3,5 млрд АҚШ долларынан астам ірі холдинг.

ҚТЖ ұзындығы 14,8 мың км елдің темір жолдары магистралдық желісінде, 4,2 мың км

электрлендірілген учаскесінде жұмыс істейді. Олардың ішінде шамамен 2000 км компания Қазақстанның транзиттік артықшылығын біршама нығайтып, 2010–2013 жылдар аралығында салды.

Қор ҚТЖ Жалғыз акционері болып табылады.

ҚТЖ 22 еншілес пен тәуелді компаниялары бар холдингтік құрылымға ие.

www.airastana.com

Халықаралық деңгейдегі қауіпсіздік пен техникалық сараптаудың ең жоғары көрсеткіштерімен тез дамып келе жатқан халықаралық авиакомпания, ҚР ұлттық тасымалдаушысы.

Эйр Астана акцияларының 51%-ы Қорға, 49%-ы – BAE Systemsке тиесілі.

Эйр Астана EASA директивасы 145-бөлімінің талаптары бойынша әуе кемелерінің техникалық қызмет көрсетуді орындауға Еуропалық авиациялық қауіпсіздік агенттігінде (EASA) сертификатталған және IATA IOSA тасымалдаушысымен тіркелген Қазақстандағы алғашқы тасымалдаушы, Халықаралық әуе көлігі қауымдастығының (IATA) толық мүшесі болып табылады.

Эйр Астана – соңғы төрт жыл ішінде «Skytrax» халықаралық рейтингтік агенттігінің нұсқасы бойынша 4 жұлдызды рейтингі бар әлемдегі 39 әуе компанияларының бірі. Эйр Астана Skytrax 4 жұлдызды беделді рейтингісіне лайықты ТМД мен Шығыс Еуропа елдерінің арасындағы алғашқы компания болды.

Сондай-ақ төрт жыл қатарынан (2012–2015 жылдар) компания «Орталық Азия және Үндістандағы үздік әуе компаниясы» деп танылды.

www.kazatomprom.kz

ҚР уран, сирек металдар, ядролық отын, арнайы жабдықтар мен қос мақсаттағы технологиялардың экспорты мен импорты жөніндегі ұлттық оператор.

ҰАК Қазақстанның алты өңіріне – Оңтүстік Қазақстан, Шығыс Қазақстан, Қызылорда,

Маңғыстау, Ақмола мен Алматы облыстарына, сондай-ақ елден тыс жерлерге – Ресейге, Украинаға, Германияға, Қытайға және басқа елдерге өз қызметін жүзеге асыратын 72 кәсіпорыннан тұратын топпен берілген.

Компанияның бас офисі Астанада орналасқан.

Қор ҚАӨ-нің жалғыз акционері болып табылады.

www.ke.kz

ҚР ірі машина жасау кәсіпорындарында бірыңғай қаржы, өндірістік және технологиялық саясатты қамтамасыз ететін холдингілік құрылым.

ҚИ құрамына барлығы ҚР әртүрлі өңірінде орналасқан, мұнай-газ, теміржол, агроөнеркәсіп, жылу энергетикасы кешендерін ұсынатын, тапсырыс берушілер үшін өнімдерді және

қызметтерді шығаруға, сондай-ақ қаруландыру мен әскери техникаларды өндіруге және жөндеуге маманданған 27 кәсіпорын кіреді.

Қор ҚИ жалғыз акционері болып табылады.

www.ucc.com.kz

Химия саласындағы жобаларды іске асыруға құрылған арнайы компания. БХК негізгі міндеті – оны Қазақстан экономикасының озық салаларының біріне айналдыру үшін химия саласын дамытуға қатысу.

БХК активтерінің қоржыны 14 еншілес пен тәуелді ұйымды, оның ішінде 8 еншілес, 4 тәуелді ұйымды, 2 бірлесіп бақылайтын ұйымды қамтиды.

БХК жалғыз қатысушысы – Қор.

www.tks.kz

Қатты пайдалы қазбаларды барлау, дайындау, өндіру, қайта өңдеу және өткізу, сондай-ақ ҚР минералды-шикізаттық базасын ұдайы өндіру саласындағы жер қойнауын пайдалану аясында тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында құрылған компания.

ТКС 2009 жылы құрылды.

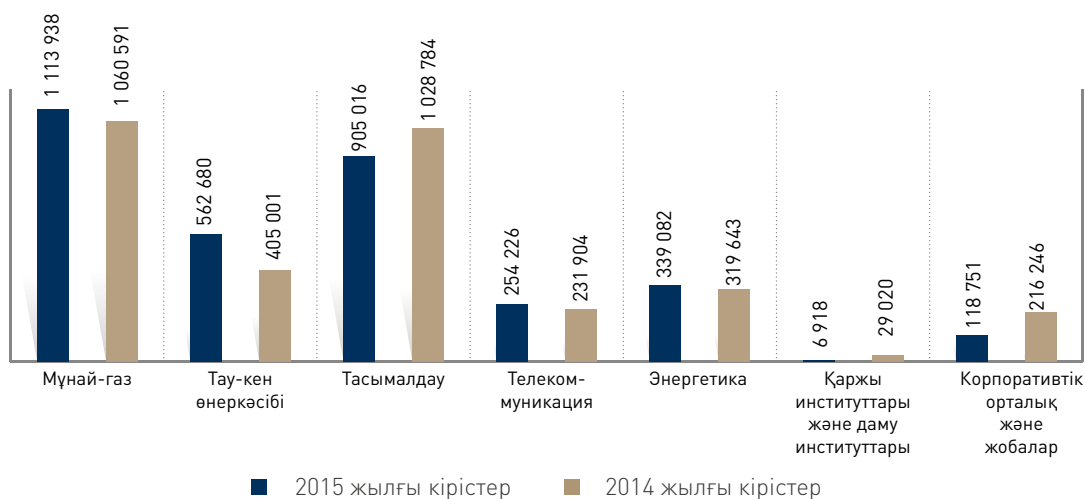
Қазіргі кезде ТКС-де толық жұмыс істейтін 2 еншілес компаниясы бар.

СЕГМЕНТТЕР БОЙЫНША НӘТИЖЕЛЕР

ҚК өндірістік көрсеткіштері ҚК ресми сайттарындағы жылдық есептерде қолжетімді.

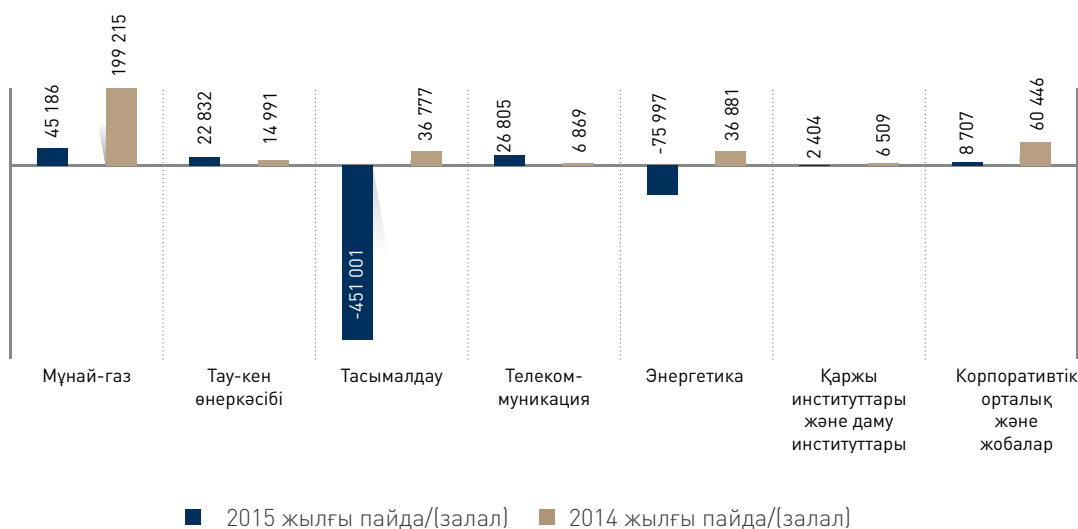
2015 және 2014 жылдар ішінде Топтың операциялық сегменттерінің пайдалары мен шығындары, активтері мен міндеттемелері туралы ақпарат элиминациясыз берілген.

СЕГМЕНТТЕР БОЙЫНША КІРІСТЕР*

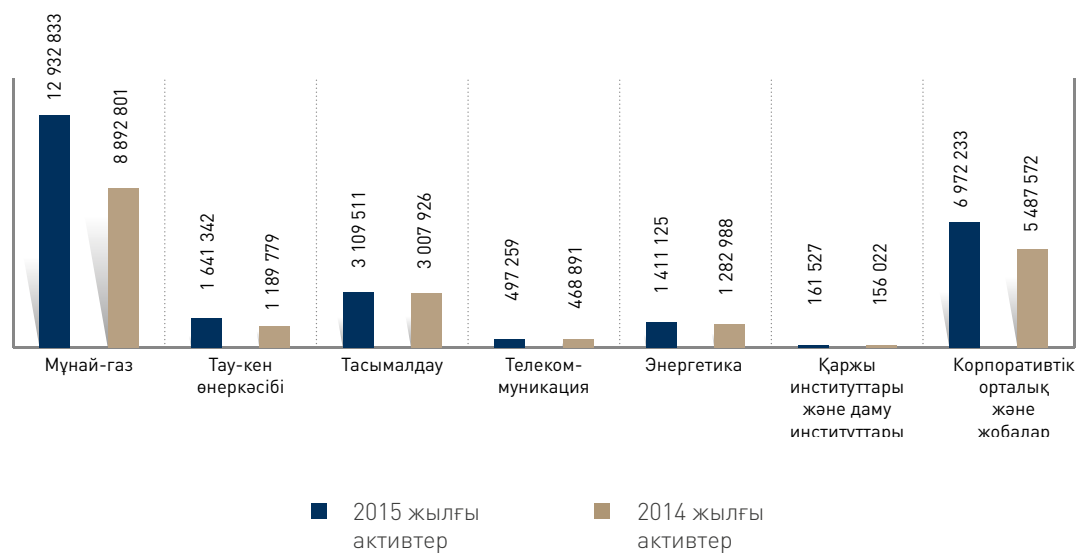

* 2014 жыл ішіндегі кіріс сомасы 2016 жылы KMG International N.V. жоспарлап отырған өткізуге байланысты және 2014 жылғы кіріс сомасын тоқтатылған қызметтен пайдаға қайта жіктеуге байланысты 2014 жыл ішіндегі жылдық есепте «мұнай-газ» сегменті бойынша көрсетілген сомаға сәйкес келмейді.

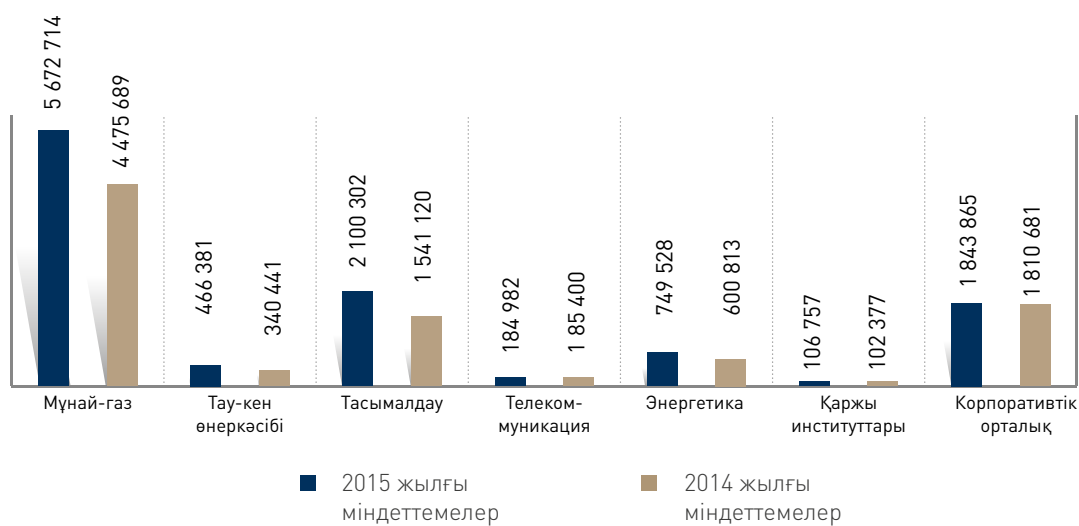
СЕГМЕНТТЕР БОЙЫНША КЕЗЕҢ ІШІНДЕГІ ПАЙДА (ЗАЛАЛ)

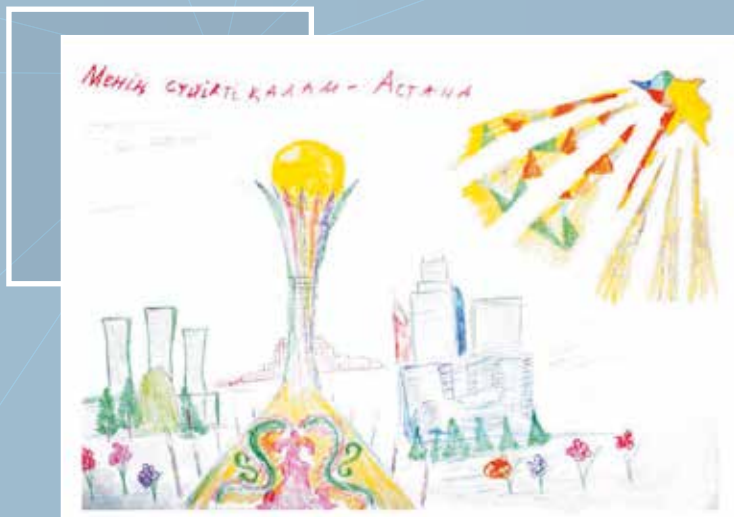
СЕГМЕНТТЕР БОЙЫНША АКТИВТЕР

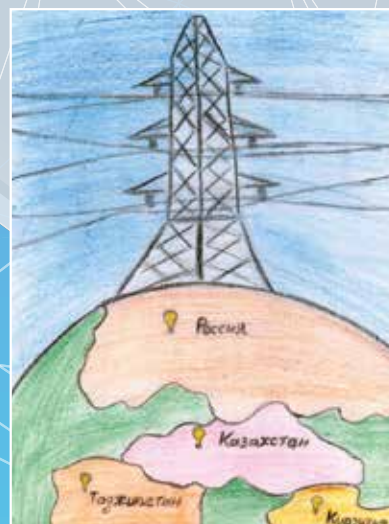

СЕГМЕНТТЕР БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

БІЗ БОЛАШАҚ ҚОРДЫҢ ІРГЕСІН БІРГЕ ҚАЛАЙМЫЗ

БІРГЕ – бұл біздің команда. Біздің әрқайсысымыздың өз ерекшелігіміз бар, біздің әрқайсымыз Қор тобының және бүкіл Қазақстанның дамуына өз үлесімізді қосамыз. Бұл ретте біздің құндылықтарымыз бен мақсатымыз бірдей. Бірлескен күш-жігеріміздің арқасында ғана біз стратегиялық мақсаттарға міндетті түрде қол жеткіземіз.

IV

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ТУРАЛЫ ЕСЕП

Корпоративтік басқарудың негізгі қағидаттары мен құрылымы	74
2015 Жылдың маңызды сәттері және 2016 жылға арналған жоспарлар	76
Жалғыз акционер	80
Директорлар кеңесінің бейіні және директорлар кеңесінің қызметі туралы есеп	82
Басқарманың профилі және басқарма қызметі туралы есеп	94
«Самұрық-Қазына» АҚ-ның жасауда мүддесі бар мәмілелердің тізбесі	101
Директорлар кеңесі мен басқарма мүшелерінің сыйақысы туралы ақпарат	102
Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау	104

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАТТАРЫ МЕН ҚҰРЫЛЫМЫ

СЭР РИЧАРД ЭВАНС

Қордың ДК мүшесі, Тәуелсіз директор
Аудит комитетінің төрағасы

«Компаниялардың барлық тобы бойынша корпоративтік басқаруды жетілдіру әрдайым Қордың Стратегиялық дамуының негізгі қағидаттарының бірі болатын. Бұл бағыттың бастауы 2006 жылдың өзінде белгіленген болатын және сол уақыттан бастап біздің басымыздан өткен барлық өзгерістерді ескеретін болсақ, тіпті сонау «Самұрық-Қазына» АҚ-ның жеке холдинг ретінде қалыптасуынан бастап бізбен ілесіп келеді.

Корпоративтік басқаруда, ең жақсы дегенде, топтағы әр кім өзінің рөлі мен міндеттерін және олардың өкілеттіктерінің шегін білетіндігіне кепілдік береді. Біз бұрынғыдай, осыған қол жеткізуге ұмтылудамыз, өз басым осы жолда елеулі ілгерілеуге қол жеткізуді жалғастырып келе жатырмыз деп санаймын.

Корпоративтік басқару жүйесі сыртқы диагностикасының жарияланған нәтижелерінен өздеріңізге белгілі болғандай, Топтың көптеген компанияларының көрсеткіштері біз алғаш рет өлшеулерді бастап және әлемдегі таңдаулы компаниялармен бәсекелесу мүмкіндігіне ие болу үшін не талап етілетіні туралы нақты ұсыныстар бере бастаған сәттен бастап елеулі түрде жақсара түсті. Ашықтық корпоративтік дамудың барынша табысты жетілдіріліп келе жатқан қырларының бірі болып табылады, алайда бізді алда әлі ұзақ жол күтіп тұр.

Диагностика нәтижелері ірі компаниялардың дұрыс бағыттағы негіздердің бел ортасына қазірдің өзінде қол жеткізгендігін көрсетіп берді. Енді олар денсаулық сақтау және қауіпсіздік сияқты маңызды мәселелердің экономикалық нәтижелермен қатар дамудың күн тәртібінің негізгі мәселелерінің бірі екендігіне көз жеткізуі тиіс. Сондықтан да мен жуырда қабылданған Корпоративтік басқару кодексінің Тұрақты дамудың жалпы бағытында осы салаға да ерекше мән бергенін қуанышпен атап көрсеткім келеді.

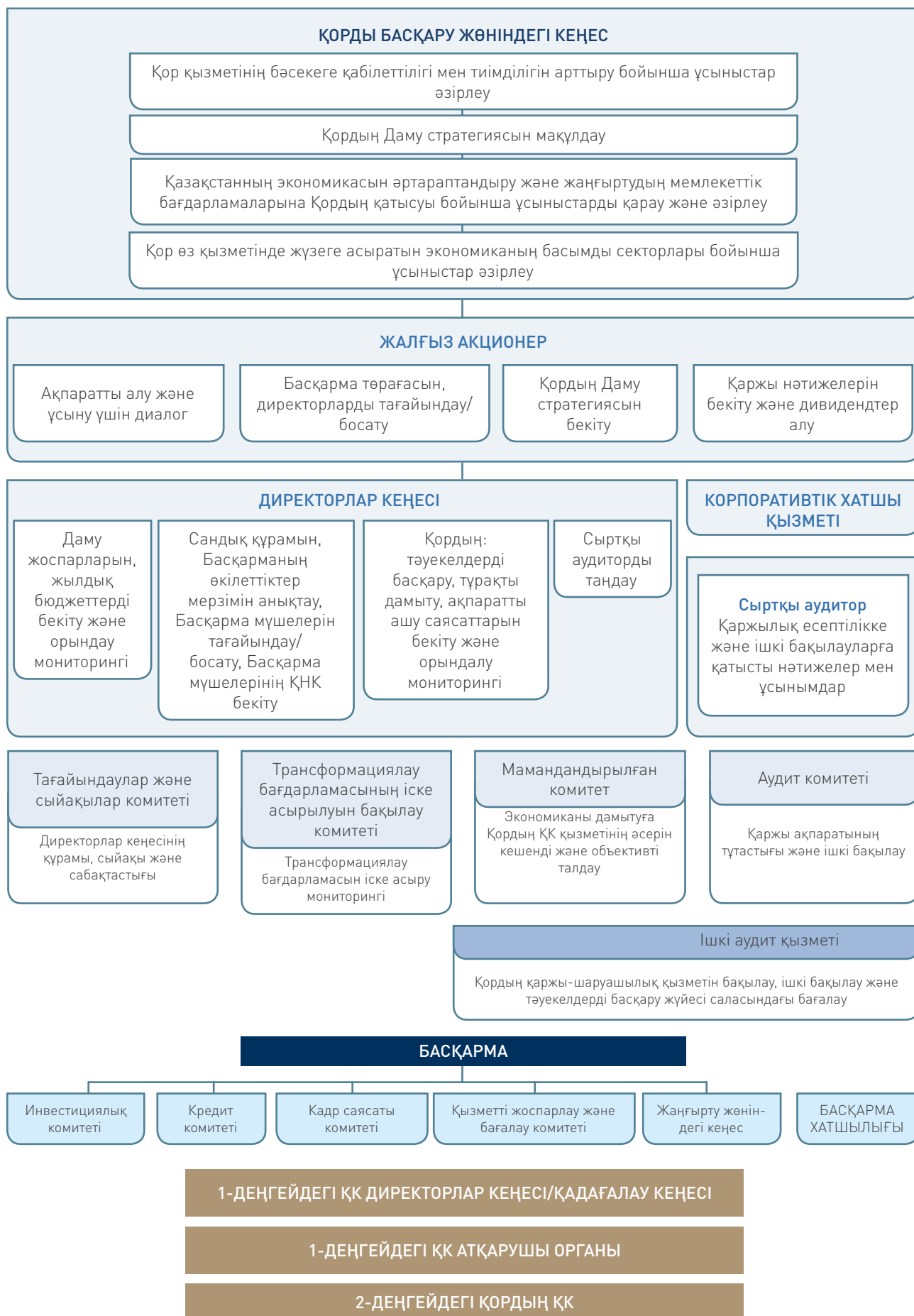
Топ, әсіресе, қазіргі қиын уақыттың өзінде мониторингілеуді, Директорлар кеңестерінің құрамын жақсартуды және бұған дейін талап етілгенмен салыстырғанда дағдылардың тамаша жиынын талап ететін жоспарланған IPO-ны жалғастыруда.

Шын мәнінде адамдар табыс кілті болып табылады және Топ жергілікті жерлердегі дұрыс адамдардың дұрыс істер тындыруына күш-жігерін тұрақты жұмсауда. Бұл компаниялардың топ-менеджментінен басталады және Трансформациялау бағдарламасын іске асыру көмегімен бүкіл Топ бойынша тігінен төмен қарай жол бастайды.

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІ

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамы – бұл компаниялардың біртұтас тобы. Біздің корпоративтік басқару жүйеміз жалпы алғанда Қор компанияларының тобы бойынша, біріншіден соңғы деңгейге дейін басқару органдарының басқаруын, бақылауын және жауапкершілігін қамтиды. Қор туралы заңға сәйкес Қор компаниялары тобына корпоративтік басқарудың таңдаулы практикасын ендіру Қордың алдында тұрған басымды міндеттердің бірі болып табылады, ол сондай-ақ Қордың Даму стратегиясында көрсетілген.

Қордың Директорлар кеңесі мен Басқармасы өз мандатын орындау үшін лайықты өкілеттіктермен және міндеттермен бөлінген. Өз кезегінде, корпоративтік басқарудың жоғары деңгейі және ашықтықтың жоғары дәрежесімен корпоративтік есептілік сапасы мүдделі тараптардың Қорға, Директорлар кеңесіне және Қордың Басқармасына сенімді қолдау үшін шешуші мәнге ие.

2015 ЖЫЛДЫҢ МАҢЫЗДЫ СӘТТЕРІ ЖӘНЕ 2016 ЖЫЛҒА АРНАЛҒАН ЖОСПАРЛАР

2015 ЖЫЛҒЫ НЕГІЗГІ ЖЕТІСТІКТЕР

Біз жаңа КБК бекіттік

Біз 10 ҚК-ға корпоративтік
басқару диагностикасын
жүргіздік

Біз 9 ҚК-ға GAP-талдау
жүргіздік

Біз жаңа Кодекстің
талаптарына сәйкес 3
ҚК Директорлар кеңесін
құруды бастадық

Біз корпоративтік
басқаруды бағалаудың
жаңа әдістемесін
әзірледік

2016 ЖЫЛҒА НЕГІЗГІ БАСТАМАЛАР

GAP-талдау негізінде
жаңа Корпоративтік
басқару кодексін енгізу

Қорда және ҚК-
да тұрақты даму
қағидаттарын енгізу

Қор мен ҚК-дағы
ақпараттың ашықтығын
арттыру және ашу

ҚК Директорлар кеңесінің
тиімділігін арттыру

Корпоративтік басқаруды
бағалаудың жаңа
әдістемесін бекіту

ЖАҢА КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ КОДЕКСІ

Трансформациялау бағдарламасы шеңберінде Қор жаңа КБК әзірледі. Жаңа Корпоративтік басқару кодексі Қордың Жалғыз акционерінің 2015 жылғы 15 сәуірдегі шешімімен бекітілді.

Біз ЭЫДҰ қолдауымен Кодексті әзірледік және оны әзірлеу барысында көпұлтты кәсіпорындарға арналған ЭЫДҰ басқару қағидаттарын қоса алғанда, ЭЫДҰ корпоративтік басқару жөніндегі негізгі трендтері мен стандарттарын зерттедік.

Бірінші кезекте, Кодекс Қордың Трансформациялау бағдарламасын іске асыруға,

сондай-ақ корпоративтік басқарудың тиісті қағидаттарын қолдауға және сақтауға, Қорда және ұйымдарда корпоративтік басқарудың тиімді практикасын әзірлеуге және қолдануға бағытталған.

Кодекс жеті тараудан және екі бөлімнен тұрады. Бірінші бөлім негізгі қағидаттарды, екінші бөлім – негізгі қағидаттарға түсіндірме-андатпалар мен қағидаларды қамтиды, ол ЭЫДҰ корпоративтік басқару жөніндегі қағидатының құрылымына сәйкес келеді.

I	Үкімет Қордың акционері ретінде	Қордың Жалғыз акционері ретінде Үкіметтің рөлдерін және Қорды басқару ерекшеліктерін нақтылау
II	Қор мен ұйымдардағы Корпоративтік басқару жүйесі. Ұлттық басқарушы холдинг ретінде Қордың рөлі	Қор тобындағы басқару моделін айқындау Қор тобындағы басқару ерекшеліктері, активтерді барлық жағынан тігінен басқару және бақылау сияқты корпоративтік басқару жүйесін қарау қағидаты
III	Тұрақты даму – Жаңа бөлім	Қордың тобы өзінің экономикаға, экологияға және қоғамға деген ықпалының маңыздылығын сезінеді және ұзақ мерзімді құнды жасауға және өсіруге ұмтылып, Мүдделі тараптардың мүдделер теңгерімін сақтай отырып, ұзақ мерзімді кезеңде өзінің тұрақты дамуын қамтамасыз етуге тиіс
IV	Акционерлердің құқықтары және оларға әділ қатынасы	Қор тобы компаниялары акционерлерінің (қатысушыларының) негізгі құқықтарын, сондай-ақ олаға әділ қарым-қатынасты сақтау қағидаттары
V	Директорлар кеңесінің және атқарушы органның тиімділігі	Трансформациялау бағдарламасына негізге алынған ережелерді ескере отырып, Директорлар кеңесінің және атқарушы органның тиімділігін арттыру
VI	Тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және аудит – Жаңа бөлім	Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылауға жүйелі тәсілдемені бекіту Қор тобының әр компаниясына тәуекел-мәдениетті және Директорлар кеңесінен бастап және қатардағы жұмыскерлерге дейін тәуекелдерді тиісінше бағалау негізінде шешімдер қабылдау жүйесін енгізу
VII	Ашықтық	Халықаралық стандарттарға сәйкес Қордың және оның ұйымдарының қызметі туралы қаржылық және қаржылық емес ақпаратты ашу қағидаттары

Қордың және ұйымдардың жылдық есебінде Кодекстің ережелерін сақтамау фактілері мен себептері, сондай-ақ тұрақты даму саласындағы есептіліктің жарияланымдары туралы ақпаратты міндетті түрде ашу туралы талаптар 2017 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізілетін болады. Кодекстің толық нұсқасы Қордың www.sk.kz интернет-сайтында қолжетімді.

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ДИАГНОСТИКАСЫ ЖӘНЕ КОМПАНИЯЛАРДЫҢ ЖАҢА КОДЕКСТІҢ ТАЛАПТАРЫНА АҒЫМДАҒЫ СӘЙКЕСТІГІН ТАЛДАУ

Қордың 2012–2022 жылдарға арналған Даму стратегиясына сәйкес 2015 жыл «Корпоративтік басқару рейтингі» ҚНҚ бойынша есепті болып табылады.

Барлық ҚК үшін ортақ түйінді оң сәттердің арасында мыналарды атап көрсетуге болады:

- ▶ тиімді корпоративтік басқару қағидаттарын іс

2015 жылы корпоративтік басқару диагностика 10 ірі ҚК жүргізілді:

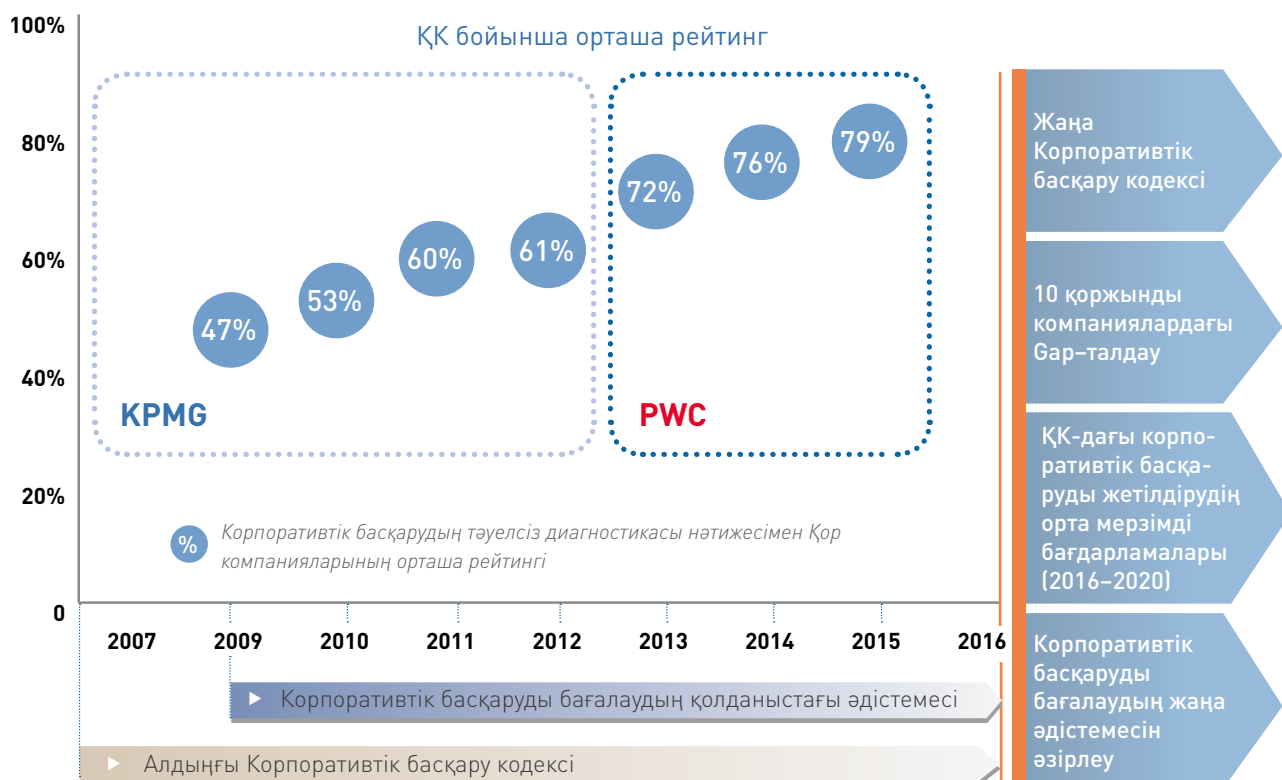
10 компания бойынша рейтингтің орташа мәні 79 р.к. құрады. Осылайша, Корпоративтік басқару рейтингі бойынша біз 2015 жылға арналған стратегияда белгіленген көрсеткішке қол жеткіздік.

Корпоративтік басқару диагностикасын жүргізу шеңберінде 2015 жылы ҚК-де «Эйр Астана» АҚ-ны қоспағанда, Гар-талдау жүргізілді, онда Гар-талдау жүргізу туралы шешім ҚК Директорлар кеңесінде қабылданған жоқ.

жүзінде қолданудың мазмұнды бағалауында саясаттар мен рәсімдерді формалды бекіту бағалауына акцентті жылжыту;

- ▶ ҚК корпоративтік басқаруындағы Директорлар кеңесінің рөлдерін арттыру үшін Қор мен ҚК Директорлар кеңесі арасында белсенді диалогы;
- ▶ Трансформациялау бағдарламасы шеңберінде Кодекстің түйінді ережелерін енгізуді жүйелендіруге мүмкіндік беретін жаңа бизнес-процестерді әзірлеу.

СТРАТЕГИЯДАҒЫ НЫСАНАЛЫ КӨРСЕТКІШКЕ ҚОЛ ЖЕТКІЗУ (75%)

Жетілдіруге арналған негізгі салалар мынадай бағыттарды қамтиды:

- ▶ ДК құрамы және тиімділігі;
- ▶ тұрақты даму;
- ▶ мемлекеттік органдармен өзара іс-қимылы;
- ▶ корпоративтік хатшының рөлі мен функциялары;
- ▶ тәуекелдерді басқару;
- ▶ сыбайлас жемқорлыққа және алаяқтыққа қарсы іс-қимыл жүйесі;
- ▶ ашықтық.

Қор диагностика қорытындылары және Гар-талдау бойынша Қордың ҚК-ге Директорлар кеңесінің отырыстарында қарау және кейіннен бекіту үшін жіберілген Корпоративтік бақсаруды жетілдірудің орта мерзімді бағдарламалары дайындалды.

Бұдан басқа, 2015 жылы Қор жаңа Кодекс бойынша Қордың ірі ҚК Директорлар кеңестерінің мүшелері үшін семинарлар өткізді. Семинарлар жаңа Кодекстің ережелері туралы хабардарлығын арттыруға, корпоративтік басқарудың жетілдірілуін талқылауға және Трансформациялау бағдарламасы барысында Кодекстің ережелерін енгізуге бағытталған.

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУДЫҢ ЖАҢА МОДЕЛІНІҢ ТАЛАПТАРЫНА СӘЙКЕС ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСТЕРІН ҚҰРУ

Трансформациялау бағдарламасы шеңберінде ҚК Директорлар кеңестерін күшейту корпоративтік басқаруды жетілдіру бағытының ішкі құрамдауышы ретінде атап көрсетілді.

Директорлар кеңесі негізгі стратегиялық шешімдерді қабылдайтын және атқарушы органның қызметіне бақылауды жүзеге асыратын акционерлердің мүдделерін білдіретін компанияның басқару органы болып табылады. Қоржынды компаниялардың Директорлар кеңестерінің рөлі мен жауапкершілігі қайта құруларды іске асыру үшін сыни маңызы бар фактор болып танылады.

Таяудағы екі жылда Қор қажетті білім мен дағдылардың толық жиынына ие, кәсібилік деңгейіне сай келетін, сондай-ақ өкілеттіктер және жауапкершілікпен бөлінген Директорлар кеңесі жоғары кәсіби және теңгерімделген құрамдарын құру есебінен Директорлар кеңесінің рөлін күшейтеді.

Біз Қордың ірі ҚК Директорлар кеңесі құрамдарын талдау және Директорлар кеңесінің құрамындағы

кандидаттардың деректер қорын құру бойынша жұмыс жүргізіп отырмыз.

Қордың жаңа корпоративтік басқару кодексінің ережелерінде Директорлар кеңесі мүшелерін іздеу және сайлаудың арнайы процесі де белгіленген. Осыған сәйкес 2015 жылы «Қазатомөнеркәсіп» ҰАҚ» АҚ Директорлар кеңесінің тәуелсіз директоры Джон Дудасты (BHP Billiton бұрынғы Атқарушы директоры) іздеу және іріктеу жүзеге асырылды.

Бұдан басқа, жаңа КБК алты жылдан астам кезеңге Директорлар кеңесінің құрамына сайлаудың кез келген мерзімі айрықша қарауға үздіксіз жататындығын көрсетеді. Бұл Директорлар кеңесі құрамын сапалы жаңарту қажеттілігінде айтылған. Осыған байланысты Қор ірі ҚК Директорлар кеңестерінің барлық мүшелеріне талаптарды жоғарылатты және атап айтқанда Директорлар кеңестерінің құрамдарындағы өз өкілдерінің Кодекстің осы ережелерін іске асыруға кірісті.

ЖАЛҒЫЗ АКЦИОНЕР

Қордың Жалғыз акционері Қазақстан Республикасының Үкіметі болып табылады. Қор мен Жалғыз акционер арасындағы өзара қарым-қатынастар **«Ұлттық әл-ауқат қоры туралы» Қазақстан Республикасының Заңында және** біздің қызметтің мәселелері бойынша Үкіметтің Қорға қойған талаптары мен өзара іс-қимылының негізгі қағидаттарын белгілейтін **Қазақстан Республикасының Үкіметі мен «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ арасындағы өзара іс-қимыл туралы келісімде** реттеледі.

Үкімет пен Қордың арасындағы өзара іс-қимылдың негізгі қағидаттары мыналар болып табылады:

► Үкімет тарапынан Қорды басқару, ол көбінесе «Ұлттық әл-ауқат қоры туралы» Қазақстан Республикасының Заңында және (немесе) Қордың Жарғысында көзделген Жалғыз акционердің және Қордың Директорлар кеңесіндегі Үкімет мүшелері өкілдігінің өкілеттіктерін іске асыру арқылы жүзеге асырылады;

► Қазақстан Республикасы Президентінің заңдарында, актілерінде және

тапсырмаларында көзделген жағдайларды қоспағанда, Қор тобының жедел (ағымдағы) қызметіне Үкіметтің, оның мүшелерінің, сондай-ақ мемлекеттік органдардың лауазымды тұлғаларының араласпауы;

► Қор тобы қызметінің есептілігі және транспаренттілігі.

Қордың Жалғыз акционерінің шешімдері тікелей Жалғыз акционер қабылдауға тиіс міндеттердің тізбесі бар. Жалғыз акционердің айрықша құзыретіне жатқызылатын мәселелерге шолу төменде келтірілген. Бұл мәселелер стратегиялық және қаржылық қорытындыларды жүргізген кезде Қор үшін негізін қалаушы болып табылады.

- Қордың Жарғысын бекіту;
- Қордың жылдық қаржылық есептілігін бекіту;
- Қордың даму стратегиясын бекіту;
- Қордың Корпоративтік басқару кодексін бекіту;
- Қордың дивидендтік саясатын айқындау, есепті кезеңнің қорытындылары бойынша Қордың таза кірісін бөлу туралы шешімдер қабылдау, дивидендтерді төлеу туралы шешімдер қабылдау;
- Қорды ерікті қайта ұйымдастыру немесе тарату туралы шешімдер қабылдау;
- Қордың Директорлар кеңесінің сандық құрамын, өкілеттіктер мерзімін анықтау, оның мүшелерін сайлау және олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату;
- Басқарма төрағасы лауазымына тағайындау және лауазымнан мерзімінен бұрын босату;
- Қордың Жалғыз акционері айқындаған тізбе бойынша компаниялардың акцияларын иеліктен шығару, сондай-ақ көрсетілген акцияларды сенімгерлік басқаруға беру;
- Қордың Жалғыз акционері белгілеген тізбе бойынша компанияларды тарату, қайта ұйымдастыру туралы шешімдер қабылдау.

Жалғыз акционердің айрықша құзыретіне жатқызылған мәселелердің толық тізбесі www.sk.kz Қордың жарғысында ашып көрсетілген.

АКЦИОНЕРЛІК КАПИТАЛ

- ▶ Қордың жариялаған акцияларының саны – **3 500 000 000**
- ▶ Қордың орналастырған акцияларының саны – **3 481 667 508**
- ▶ Қордың орналастырмаған акцияларының қалдығы – **18 332 492**

Есепті кезеңде Қордың акциялары **43 774** акция көлемінде орналастырылған, оның ішінде:

- ▶ Жалпы сомасы 149 539 млн теңгеге саны 12 000 дана ақша қаражаты;
- ▶ Қазақстан Республикасы Үкіметімен шартқа сәйкес «Каспий құбыр Консорциум-К»

акционерлік қоғамына 126 591 млн теңге мөлшерінде саны 30 350 дана «Қазақстандық вексель» бойынша төлемдерді талап ету құқығын беру жолымен мүліктік салым нысанында;

- ▶ Жалпы сомасы 13 456 млн теңгеге саны 1000 дана 6 облысқа газ құбырлары түріндегі мүлік;
- ▶ Құны 2–323 млн теңге болатын саны 120 дана Қарабатан теміржол станциясы және жалпы сомасы 73 млн теңгеге саны 7 дана өзге мүлік;
- ▶ Құны 725 млн теңге болатын саны 297 дана «М. Тынышбаев атындағы Қазақ көлік және коммуникациялар академиясы» АҚ-дағы 35% мөлшеріндегі акциялар пакетінің жарналары.

ДИВИДЕНДТЕР

2015 жылғы 29 қазанда Қор Үкіметтің 2015 жылғы 21 қазандағы қаулысына сәйкес (2013 жылғы қорытындылары бойынша 2014 жылы: 9 077 млн.теңге) 2014 жылғы қорытындылар бойынша Акционерге 34 713 млн теңге мөлшерінде дивидендтер төлеуді жүзеге асырды.

Қордың дивидендтік саясаты www.sk.kz қолжетімді.

Жалғыз акционерге өзге де бөлулер туралы ақпарат «Самұрық-Қазына» АҚ Шоғырландырылған қаржылық есептілігінің 16.3 ашып көрсетуде қолжетімді.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ БЕЙІНІ ЖӘНЕ ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ҚЫЗМЕТІ ТУРАЛЫ ЕСЕП

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ БЕЙІНІ

Қордың Директорлар кеңесі Жалғыз акционерге есеп беретін, **стратегиялық басшылықты** және **Қор Басқармасының қызметіне бақылауды қамтамасыз** ететін басқару органы болып табылады. Директорлар кеңесінің рөлі тігінен жоғарыдан төмен бойынша тиісті басқаруды қамтамасыз ету жолымен Қор басшылығымен жасалады.

Директорлар кеңесінің айрықша құзыретіне жатқызылған негізгі міндеттер тізбесіне мыналарға қатысты шешімдер қабылдау мен бекітуді талап ететін мәселелер кіреді:

- ▶ Қор қызметінің негізгі көрсеткіштерін орта мерзімді және қысқа мерзімді жоспарлау;
- ▶ Аудиторлық ұйымды, аудиторлық қызметтерге ақы төлеудің шекті мөлшерін белгілеу;
- ▶ Тәуекелдерді басқару, әлеуметтік жауапкершілік, демеушілік және қайырымдылық көмек, ақпаратты ашу жөніндегі саясаттар;
- ▶ Кредиттік және индустриялық-инновациялық саясаттар;
- ▶ Қордың тәуелсіз директорларының сыйақысы;
- ▶ Директорлар кеңесінің комитеттері;
- ▶ Басқарманың сандық құрамы, өкілеттіктер мерзімі, Басқарма төрағасын қоспағанда, Басқарма мүшелерін сайлау және өкілеттіктерін тоқтату;
- ▶ Ішкі аудит қызметінің сандық құрамын, өкілеттіктер мерзімі, оның басшысын тағайындау және өкілеттіктер мерзімін тоқтату;
- ▶ Қордың басқа заңды тұлғалардың он және одан көп пайыздан тұратын акцияларын сатып алу;
- ▶ Корпоративтік басқарудың бағалаулары және Қордың Директорлар кеңесінің қызметін бағалау;
- ▶ Оның жасалуында мүдделілігі бар мәмілелер;
- ▶ Қордың жылдық есебі.

Директорлар кеңесінің айрықша құзыретіне жатқызылған мәселелердің толық тізбесі www.sk.kz Қордың Жарғысында ашып көрсетілген.

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ҚҰРАМЫ

**МӘСІМОВ
КӘРІМ ҚАЖЫМҚАНҰЛЫ**

Қазақстан Республикасының
Премьер-Министрі, Директорлар
кеңесінің төрағасы

ҚР азаматы

Кәрім Қажымқанұлы 2014 жылғы сәуірден бастап Директорлар кеңесінің төрағасы болып табылады.

1965 жылы 15 маусымда дүниеге келді.

Пекин тілдер институтын, Ухань университетінің. Заң институтын (ҚХР), Қазақ мемлекеттік басқару академиясын тәмамдады, АҚШ-тың Колумбия университетінде тағылымдамадан өтті. Экономика ғылымдарының докторы.

2000–2001 жылдары – ҚР көлік және коммуникация министрі.
2001–2003 жылдары – ҚР Премьер-Министрінің орынбасары.
2003–2006 жылдары – ҚР Президентінің көмекшісі
2006 жылы – ҚР Премьер-Министрінің орынбасары, одан соң ҚР Премьер-Министрінің орынбасары – Экономика және бюджеттік жоспарлау министрі.
2007 жылы – ҚР Премьер-Министрі.
2012 жылы – ҚР Президенті Әкімшілігінің басшысы.
2014 жылы – ҚР Премьер-Министрі.

Директорлар кеңесінің комитеттеріне мүшелігі:

Тағайындаулар және сыйақылар жөніндегі комитеттің төрағасы.

Трансформациялау бағдарламасының іске асырылуын бақылау комитетінің төрағасы.

**ДОСАЕВ
ЕРБОЛАТ АСҚАРБЕКҰЛЫ**

Қазақстан Республикасы Ұлттық
экономика министрі, Директорлар
кеңесінің мүшесі

ҚР азаматы

Ерболат Асқарбекұлы 2014 жылғы қазаннан бастап Директорлар кеңесінің мүшесі болып табылады.

1970 жылы 21 мамырда дүниеге келді.

Алматы энергетика институтын, Бауман атындағы Мәскеу мемлекеттік техникалық университетін тәмамдады.

2000 жылы – ҚР Қаржы вице-министрі.
2001 жылы – Қазақстанның Даму банкі Директорлар кеңесінің төрағасы.
2001–2003 жылдары – ҚР табиғи монополияларды реттеу, бәсекелестікті қорғау және шағын бизнесті қолдау агенттігінің төрағасы.
2003–2004 жылдары – ҚР қаржы министрі; Қазақстандағы ЕҚДБ басқарушысы; ҚРҰБ Басқарма мүшесі.
2004–2006 жылдары – ҚР денсаулық сақтау министрі.
2006–2012 жылдары – «ҚазИнвестБанк» АҚ Директорлар кеңесінің төрағасы.
2012 жылы – ҚР экономикалық даму және сауда министрі.
2013 жылы – ҚР экономика және бюджеттік жоспарлау министрі.

Директорлар кеңесінің комитеттеріне мүшелігі:
жоқ.

СҰЛТАНОВ БАҚЫТ ТҰРЛЫХАНҰЛЫ

Қазақстан Республикасы Қаржы министрі, Директорлар кеңесінің мүшесі

ҚР азаматы

Бақыт Тұрлыханұлы 2008 жылғы қазаннан бастап Директорлар кеңесінің мүшесі болып табылады.

1971 жылы 29 қарашада дүниеге келді.

1994 жылы Қазақ ұлттық техникалық университетінің автоматика және басқару жүйелері факультетін және 1995 жылы Қазақ мемлекеттік басқару академиясын тәмамдады.

2002–2003 жылдары – ҚР Экономика және бюджеттік жоспарлау министрлігі Бюджеттік саясат және жоспарлау департаментінің директоры.

2003–2006 жылдары – ҚР экономика және бюджеттік жоспарлау вице-министрі.

2006–2007 жылдары – ҚР Статистика агенттігінің төрағасы.

2007 жылы – ҚР Қаржы вице-министрі.

2007–2010 жылдары – ҚР экономика және бюджеттік жоспарлау министрі, одан кейін ҚР Президентінің көмекшісі.

2012–2014 жылдары – ҚР Президенті Әкімшілігі басшысының орынбасары.

2014 жылы – ҚР Қаржы министрі.

Директорлар кеңесінің комитеттеріне мүшелігі:

Мамандандырылған комитеттің төрағасы.

СМАИЛОВ ӘЛИХАН АСХАНҰЛЫ

Қазақстан Республикасы Президентінің көмекшісі, Директорлар кеңесінің мүшесі

ҚР азаматы

Әлихан Асханұлы 2015 жылғы желтоқсаннан бастап Директорлар кеңесінің мүшесі болып табылады.

1972 жылы 18 желтоқсанда дүниеге келді.

1994 жылы Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік ұлттық университетін және 1996 жылы Қазақстан Республикасы Президенті жанындағы Қазақстан менеджмент, экономика және болжау институтын тәмамдады.

1999–2003 жылдары – ҚР Статистика агенттігінің төрағасы.

2003 жылы – ҚР сыртқы істер вице-министрі.

2003–2006 жылдары – «Экспорттық кредиттер және инвестицияларды сақтандыру жөніндегі мемлекеттік сақтандыру компаниясы» АҚ Басқарма төрағасы.

2006–2007 жылдары – Қазақстан Республикасының қаржы вице-министрі.

2007–2008 жылдары – «Қазагро» ұлттық холдингі» АҚ президенті.

2008–2009 жылдары – ҚР қаржы вице-министрі.

2009–2014 жылдары – ҚР Статистика агенттігінің төрағасы.

2014–2015 жылдары – ҚР Ұлттық экономика.

министрлігінің Статистика комитетінің төрағасы

2015–2016 жылдары – Қазақстан Республикасы Президентінің көмекшісі.

Директорлар кеңесінің комитеттеріне мүшелігі:

Жоқ.

МИРЧЕВ АЛЕКСАНДР ВАСИЛЬЕВИЧ

Директорлар кеңесінің мүшесі,
Тәуелсіз директор

АҚШ азаматы

Д-р Александр Мирчев 2008 жылғы қазаннан бері Директорлар кеңесінің мүшесі болып табылады.

1957 жылы 28 сәуірде дүниеге келді.

Д-р Мирчев Джордж Вашингтон университетінің (Вашингтон қаласы, АҚШ) Ұлттық заң орталығында халықаралық және салыстырмалы құқық жөніндегі заң ғылымдарының магистрі дәрежесін және Св. Климент Охрид университетінің философия докторы дипломын алды, Лондон экономика және Гарвард бизнес мектебінде экономика мен қаржыны зерттеді. Сондай-ақ ол Украина сыртқы сауда академиясы докторының құрметті дәрежесін және Ресей ғылымдар академиясы саяси ғылымдар докторының құрметті дәрежесін алды.

Д-р Мирчев жаңа экономикалық үрдістерге және туындайтын саяси шақыруларға акцентпен макроэкономика саласында консультация ұсынатын «Крулл корпорейшн» президенті (АҚШ) болып табылады. Ол бұрыннан және қазіргі кезде Директорлар кеңесінің төрағасы және көптеген миллиардтаған халықаралық өнеркәсіптік компаниялардың директоры, «NASDAQ» биржасында тіркелген тәуекелдерді басқару бойынша жоғары білікті қызметтерді көрсететін бірлескен жетекші корпорациялардың біреуінің Директорлар кеңесінің төрағасы, «Қазына» тұрақты даму қорының тәуелсіз директоры және Басқарма төрағасы, Вашингтон қаласындағы жетекші заңды фирмалардың бірі Стюарт & Стюарт адвокат бюросының директоры лауазымдарын атқарып келеді. Өз мансабында болған кезде Мирчев Дүниежүзілік сауда ұйымына және өтпелі экономикасы бар бірқатар елдердің Еуропалық одағына қосылуға қатысты.

Д-р Александр Мирчев қорғаныс және қауіпсіздік саласындағы Халықаралық Корольдік біріккен зерттеулер институтының Атқарушы төрағасы (РУСИ Интернэшнл) және РУСИ-дің Вице-президенті болып табылады. Ол – Қытай мен АҚШ-ты зерттеу жөніндегі Киссинджер институты Америкалық құрылтай кеңесінің пәрменді мүшес, сондай-ақ Вудро Вильсон атындағы Халықаралық орталық жанындағы Вильсон ұлттық кабинетінің мүшесі. Мирчев үлестес профессор және Джорд Мейсон университеті Саясат, Мемлекет және Халықаралық қатынастар мектебінің аға ғылыми қызметкері болып табылады.

Сондай-ақ ол АҚШ Атланта кеңесінің Директорлар кеңесінің мүшесі және Атқарушы комитетінің мүшесі және Атланта кеңесінің стратегиялық құжаттарының атқарушы редакторы болып табылады.

Д-р Мирчев бірқатар монографиялар мен саяси мақалардың авторы болып табылады, академиялық және кәсіби журналдардың редакторы және басып шығарушысы болып қызмет етті, жетекші халықаралық БАҚ сарапшы-талдаушысы ретінде шықты.

Сондай-ақ ол «Неделя Уолл-стрит» фокус бизнес арнасының Консультациялық кеңесінің мүшесі болып табылады.

Директорлар кеңесінің комитеттеріне мүшелігі:

Аудит комитетінің мүшесі.

Тағайындаулар және сыйақылар комитетінің мүшесі.

СЭР РИЧАРД ЭВАНС

Директорлар кеңесінің мүшесі,
Тәуелсіз директор

Ұлыбритания азаматы

Сэр Ричард Эванс 2008 жылғы қазаннан бастап Директорлар кеңесінің мүшесі болып табылады.

1942 жылы 9 маусымда дүниеге келді.

1960 жылы Корольдік массон мектебін (Хартфордшир, Лондон) тәмамдады 1960–1967 жылдары – Ұлыбританияның және Солтүстік Ирландияның Біріккен Корольдігі Көлік және технологиялар министрлігінің шарттар бөліміндегі жұмыс.

1969–1981 жылдары – әскери авиация бөлімінің коммерциялық менеджері, одан соң BAC коммерциялық директоры.

1981–1983 жылдары – «British Aerospace plc.» компаниясы басқарушы директорының көмекшісі.

1983–1987 жылдары – «British Aerospace plc.» компаниясы басқарушы директорының орынбасары және авиациялық тобының директоры.

1987 жылы – «British Aerospace plc.» компаниясының маркетинг жөніндегі директоры. 1988–1990 жылдары – «British Aerospace Defence Company» компаниясының төрағасы.

1990–1992 жылдары – «British Aerospace plc.» компаниясының бас атқарушы директоры. 1992–2002 жылдары – «Airbus Industry» компаниясы қадағалау кеңесінің мүшесі.

1998–2000 жылдары – National Westminster Bank атқарушы емес директоры. 1998–2004 жылдары – «BAE Systems» компанияның төрағасы.

2001–2008 жылдары – «United Utilities plc.» компаниясының төрағасы, Ланкашир орталық университетінің ректоры. 2006–2008 жылдары – «Самұрық» мемлекеттік активтерді басқару жөніндегі қазақстандық холдин» АҚ Директорлар кеңесінің төрағасы.

2006–2008 жылдары – «Самұрық» мемлекеттік активтерді басқару жөніндегі қазақстандық холдин» АҚ Директорлар кеңесінің төрағасы.

Директорлар кеңесінің комитеттеріне мүшелігі:

Аудит комитетінің төрағасы.

Тағайындаулар және сыйақылар комитетінің мүшесі.

Трансформациялау бағдарламасының іске асырылуын бақылау комитетінің мүшесі.

БАРОН ДЕКАМП ОЛИВЬЕ ЭДУАРД ЭММАНУЭЛЬ

Директорлар кеңесінің мүшесі,
Тәуелсіз директор

Бельгия азаматы

Барон Декамп Оливье Эдуард Эммануэль 2015 жылғы желтоқсаннан бастап Директорлар кеңесінің мүшесі болып табылады.

1950 жылы 3 шілдеде дүниеге келді.

1971 жылы Левен Католикалық университетін (Бельгия) тәмамдады.

1974–1993 жылдары – ChaseManhattanBank, 3 құрлықта корпоративтік қаржы және банк қызметі саласындағы жанандық мансап.

1993–2014 жылдары – ЕҚДБ, Лондон. ЕҚДБ атқарушы органының мүшесі. 2013 жылдың қарашасынан бастап Елдердің 5 Басқарушы директорына және Банк қызметі департаментінің Шағын бизнесті қаржыландыру жөніндегі Басқарушы директорына жетекшілік жасайтын Операциялар елдерінің Басқарушы директоры жаңа лауазымына ие болды.

Мемлекеттік және жеке секторлар саясатына бағдарлана отырып, Президент, Премьер-Министр, Министрлер және Бас директор деңгейінде негізгі қатынастарды және бизнестің барлық негізгі сектор-ларындағы инвестициялық мәселелерді басқарды (инфрақұрылым, жергілікті ШОК пен ТШИ және тұрақты энергетика) ЕҚДБ елдік стратегияларын құрды әрі басқарды және ЕҚДБ мандатына сәйкес олардың табысты іске асырылуына жауапкершілікте болды, оның ішінде саясат және диалог мәселелері бойынша консультациялар берді.

Басқа да халықаралық қаржы ұйым-дарымен (ХВҚ, ДБ, ЕИБ, АДБ), ЕО, негізгі донорлармен және Кеңес акционерлерінің өкілдерімен ынтымақтастықты жақсартуға және жұмылдыруға белсенді түрде қатысты.

Жыл сайын 37 млн фунт стерлинг бюджетті және 400 қызметкерді қадағалауды басқаруды жүзеге асырды.

Директорлар кеңесінің комитеттеріне мүшелігі:
Жоқ.

ШӨКЕЕВ ӨМІРЗАҚ ЕСТАЙҰЛЫ

Директорлар кеңесінің мүшесі,
«Самұрық-Қазына» АҚ Басқарма төрағасы

ҚР азаматы

Өмірзақ Естайұлы 2011 жылғы желтоқсаннан бастап Директорлар кеңесінің мүшесі болып табылады.

1964 жылы 12 наурызда дүниеге келді.

1986 жылы МЭСИ тәмамдады.

1986–1988 жылдары – ҚазКСР Мемлекеттік жоспары жанындағы Жоспарлау үрдістерін автоматтадыру және басқару құрылымдарын жетілдіру ҒЗИ кіші ғылыми қызметкері

1988–1991 жылдары – МЭСИ аспиранты.

1991–1992 жылдары – НИИ АСПУ жетекші ғылыми қызметкері.

1992–1993 жылдары – ҚР Президенті жанындағы Жоғары экономикалық кеңестің консультанты.

1993 жылы – ҚР Президенті Аппараты және

Министрлер Кабинетінің Қаржы және еңбек бөлімі меңгерушісінің орынбасары.

1993–1995 жылдары – Әкімшілік басшысының

орынбасары, Оңтүстік Қазақстан облысының әкімі.

1995–1997 жылдары – ҚР экономика министрі.

1997 жылы – ҚР экономика және сауда министрі, ҚР Премьер-Министрінің орынбасары.

1997–1998 жылдары – БТА Банк «Банк Тұран-Өлем» ЖАҚ Басқарма төрағасы.

1998 жылы – ҚР Президенті Әкімшілігі басшысының орынбасары.

1998–2004 – Қостанай облысының әкімі.

1997–1998 жылдары – ҚР тұрақты дамыту жөніндегі Ұлттық кеңестің мүшесі.

1997 жылы – «Қазақойл» ҰМК» ЖАҚ Қадағалау кеңесінің төрағасы.

2004–2006 жылдары – Астана қаласының әкімі.

2006–2007 жылдары – Оңтүстік Қазақстан облысының әкімі.

2007–2009 жылдары – ҚР Премьер-Министрінің орынбасары.

2009–2011 жылдары ҚР Премьер-Министрінің бірінші орынбасары.

Директорлар кеңесінің комитеттеріне мүшелігі:
Трансформациялау бағдарламасының іске асырылуын бақылау комитетінің мүшесі.

2015 ЖЫЛЫ ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ҚҰРАМЫНДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР

Күні	Директорлар кеңесінің мүшесі	Оқиға
2015 жылғы 1 шілде	Найджл Стейплтон	Тәуелсіз директор лауазымынан босатылды
2015 жылғы 24 тамыз	Орынбаев Ерлан Тұрмаханұлы	ҚР Президентінің көмекшісі лауазымынан босатылды
2015 жылғы 29 желтоқсан	Смаилов Әлихан Асханұлы	Директорлар кеңесінің мүшесі болып тағайындалды
2015 жылғы 29 желтоқсан	Барон Декамп Оливье Эдуард Эммануэль	Тәуелсіз директор болып тағайындалды

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ҚЫЗМЕТІ ТУРАЛЫ ЕСЕП

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ ЖҰМЫСЫ

2015 жылы Директорлар кеңесінің 9 жоспарлы отырысы, олардың ішінде 7 ішкі және 2 сыртқы отырыс өткізілді. Барлығы 104 мәселе қаралып,

ол бойынша 153 шешім қабылданды, 54 тапсырма берілді.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ МҮШЕЛЕРІНІҢ 2015 ЖЫЛЫ ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ МЕН КОМИТЕТТЕРІНІҢ ОТЫРЫСТАРЫНА ҚАТЫСУЫ

ДК, Комитеттің мүшесі	Тәуелсіз	ДК	Аудит комитеті	Тағайындаулар және сыйақылар комитеті	Трансформациялау бағдарламасының іске асырылуын бақылау комитеті	Мамандандырылған комитет
Мәсімов К.Қ.	Жоқ	9/9		6/6	4/4	
Орынбаев Е.Т.	Жоқ	2/9			0/4	
Сұлтанов Б.Т.	Жоқ	9/9				2/2
Досаев Е.А.	Жоқ	9/9	-	-	-	-
Сэр Р. Эванс	Иә	9/9	9/9	6/6	4/4	
Мирчев А.В.	Иә	8/9	4/9	5/6		
Стейплтон Н.	Иә	3/4	6/9	2/3		
Шөкеев Ө.Е.	Жоқ	9/9			4/4	
О. Декамп	Иә	-	-	-	-	-
Смаилов А.А.	Жоқ	-	-	-	-	-

Директорлар кеңесі шешімдерімен мыналар бекітілді:

- ▶ «Самұрық-Қазына» АҚ Директорлар кеңесінің жанындағы Трансформациялау бағдарламасының іске асырылуын бақылау комитеті туралы ереже;
- ▶ «Самұрық-Қазына» АҚ 2015–2019 жылдарға арналған Даму жоспары;
- ▶ 2014 жылғы «Самұрық-Қазына» АҚ жылдық қаржылық есептілігі және Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің 2010 жылғы 20 тамыздағы № 422 бұйрығына сәйкес дайындалған жылдық қаржылық есептілігі;

- ▶ «Самұрық-Қазына» АҚ 2014 жылғы жылдық есебі;
- ▶ Жаңа редакциядағы «Самұрық-Қазына» АҚ корпоративтік есеп саясаты;
- ▶ «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамының және дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу пайыздан астамы тікелей немесе жанама түрде «Самұрық-Қазына» АҚ-қа меншік немесе сенімгерлік басқару құқығында тиесілі ұйымдардың активтерін өткізуінің бірыңғай қағидалары;

- ▶ «Самұрық-Қазына» АҚ-ның сатып алу қызметін басқару саясаты;
- ▶ «Самұрық-Қазына» АҚ 2016 жылға арналған жылдық бюджеті.

«Самұрық-Қазына» АҚ 2012–2022 жылдарға мақұлданған Даму стратегиясын, сондай-ақ Трансформациялау бағдарламасын іске асыру шеңберінде Директорлар кеңесі Қордың және оның компаниялар тобында ұзақ мерзімді құн және тұрақты даму өсуі бойынша мынадай шаралар қабылдады;

- ▶ Қор Трансформациялау бағдарламасын құрылымдайды, жетекшілік жасайды, енгізеді, сондай-ақ референстік модельдер құрады;
- ▶ Қордың ҚК-на Қордың Трансформациялау бағдарламасы мен Даму стратегиясы шеңберінде бастамалар ендіріледі;
- ▶ Қор жаңа салалар мен активтерге Қордың Даму стратегиясына сәйкес қоржындарды және инвестицияларды оңтайландыру жолымен Қор мен ҚК қоржынына өзгерістер енгізеді.

ТРАНСФОРМАЦИЯЛАУ БАҒДАРЛАМАСЫН ІСКЕ АСЫРУ

- ▶ Басқару есептілігін жетілдіру мақсатында Директорлар кеңесінде Қор Басқармасы Директорлар кеңесінің мүшелеріне тоқсан сайын берілетін басқару есептілігі пакетінің нысаны қабылданды;
- ▶ 2015 жылғы 30 қаңтарда Қордың Директорлар кеңесі жанынан Трансформациялау

бағдарламасының іске асырылуын бақылау комитеті құрылды, ол Қор компанияларының барлық тобы бойынша трансформациялау бағдарламасының табыстылығы мен нәтижелілігіне тәуелсіз сараптамалық бағалауды жүзеге асырады.

Стратегиялық және орта мерзімді жоспарлау

- ▶ «Самұрық-Қазына» АҚ 2012–2022 жылдарға арналған Даму стратегиясының жобасы мақұлданды;
- ▶ 2014 жыл ішіндегі нақты жұмыс істеген уақытын ескере отырып, басшы жұмыскерлерге 2014 жыл ішіндегі жұмыс қорытындылары бойынша сыйақылар төленді;

- ▶ Қор Басқармасы төрағасы мен мүшелерінің нысаналы мақсаттарымен қызметтің негізгі көрсеткіштерінің карталары, «Самұрық-Қазына» АҚ басшы жұмыскерлерінің 2015–2017 жылдарға арналған ұзақ мерзімді негізгі көрсеткіштері бекітілді.

ІШКІ АУДИТ

- ▶ Директорлар кеңесінде тоқсан сайынғы негізде «Самұрық-Қазына» АҚ Ішкі аудит қызметінің есептері қаралды, тәуекелдің негізгі факторлары бойынша ақпарат Аудит комитетінің қызметі туралы есептің шеңберінде ұсынылды;

- ▶ Директорлар кеңесі 2016 жылға «Самұрық-Қазына» АҚ Ішкі аудит қызметінің жылдық Аудиторлық жоспарын бекітті.

ТӘУЕКЕЛ-МЕНЕДЖМЕНТ ЖӘНЕ ІШКІ БАҚЫЛАУ

- ▶ Директорлар кеңесінде тоқсан сайынғы негізде тәуекелдер бойынша есептер қаралды;
- ▶ Директорлар кеңесі тәуекел-тәбет, тәуекелдер тізілімі, тәуекелдер картасы, негізгі тәуекел көрсеткіштері, Негізгі тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шаралар жоспарын бекітті.

Директорлар кеңесінің пікірінше, «Самұрық-Қазына» АҚ Трансформациялау бағдарламасы мен Даму стратегиясын іске асыруға ықпал жасайтын тәуекелдің негізгі факторлары мыналар болып табылады:

- ▶ Сыртқы талаптардың айтарлықтай нашарлауы (мұнай, уран бағаларының түсуі, теңгенің тұрақты емес бағамы және т.б.);

- ▶ Қоржынды жекешелендіру және оңтайландыру жоспарын дер кезінде немесе сапалы емес іске асырмауы;

- ▶ Қорға ҚК-ден дивидендтердің және жекешелендіруден түскен қаражаттардың сақталуына қатысты саясатты қайта қарауы;

- ▶ Трансформациялау бағдарламасының бастамаларын уақытында емес немесе сапасыз ендіруі;

- ▶ Ұйымдастыру тәуекелдері (теңгенің құнсыздануына, ұйымдық өзгерістерге, біліктілікке байланысты);

- ▶ ҚК ірі жобаларына қатысты технологиялық тәуекелдер.

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ КОМИТЕТТЕРІ

Директорлар кеңесінің жанынан Директорлар кеңесінің төрт Комитеті жұмыс істейді:

- ▶ Аудит комитеті;
- ▶ Тағайындаулар және сыйақылар комитеті;

- ▶ Трансформациялау бағдарламасының іске асырылуын бақылау комитеті;
- ▶ Мамандандырылған комитет.

АУДИТ КОМИТЕТІ

Сэр Ричард Эванс Комитеттің төрағасы

Аудит комитеті Қордың қаржылық есептілігі процесінің, ішкі бақылау саясатының және тәуекелдерді сәйкестендіру, бағалау және есептілігі бойынша рәсімдердің тиімділігін талдауға жауапты болып табылады. Сондай-ақ Аудит комитеті Қордың жеке және шоғырландырылған қаржылық

есептілігінің тұтастығын қадағалайды, сыртқы аудиторлармен, оның ішінде олар жүзеге асыратын аудиторлық емес қызметтердің көлемі, деңгейі және құны бойынша байланысты бақылауда ұстайды, сондай-ақ Ішкі аудит қызметінің рөлін және жұмыс тиімділігін бақылайды.

Аудит комитетінің құрамы және Аудит комитетінің отырыстарына қатысу

Аудит комитетінің мүшесі	Аудит комитетінің отырыстарына қатысу		
	Барлығы	Ішкі	Сыртқы
Сэр Ричард Эванс	9/9	6/6	3/3
Найджел Стэплтон	6/9	5/6	1/3
Александр Мирчев	4/9	1/6	3/3

Аудит комитетінің жұмысы

2015 жылы Аудит комитеті барлығы 9 отырыс, оның ішінде 6 ішкі және 3 сыртқы отырыс өткізді.

Аудит комитетінің отырыстарында өз құзыреті шегінде әртүрлі салалардағы 53 мәселе қаралды.

Ішкі аудит:

- ▶ 2015 жылға арналған жылдық аудиторлық жоспарға сәйкес жүргізілген тексерулер бойынша аудиторлық есептер қаралды;
- ▶ Қордың бірқатар ҚК ақпараттық технологияларды дамыту және Трансформациялау бағдарламасын іске асыруға қатысты синергетикалық тәсілдеме негізінде ішкі аудит бойынша бастамалар шеңберінде аудиторлық есептер қаралды;
- ▶ Саясат шеңберінде болжанатын бұзушылықтар туралы жұмыстардың нәтижелері қаралды;
- ▶ Ішкі аудит қызметі берген ұсынымдардың орындалу мәртебесі туралы тоқсандық есептер қаралды;
- ▶ Ішкі аудит қызметінің жұмысы қаралды және оның тиімділігі бағаланды.

Ішкі аудит

- ▶ 2014 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішіндегі Қордың шоғырландырылған және жеке қаржылық есептілігі аудитінің нәтижелері қаралып, сондай-ақ аудиторлардың тәуелсіздігі туралы растау алынды;
- ▶ 2015 жылғы 30 маусымда аяқталған алты айлық кезең ішінде Қордың қысқартылған аралық шоғырландырылған және жеке қаржылық есептілігінің шектеулі шолу рәсімдерінің нәтижелері қаралды;
- ▶ 2015 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішіндегі Қордың шоғырландырылған және жеке қаржылық есептілігінің аудит жоспары қаралды және мақұлданды;
- ▶ Қордың аудиторлық ұйымында Қор мен оның еншілес ұйымдары үшін консультациялық аудиторлық емес қызметтерді көрсетуді мақұлдау туралы мәселе бірнеше рет қаралды.

Қаржылық есептілік

- ▶ Қор тобы компанияларының сыртқы аудиторларымен анықталған қаржылық есептілікті дайындау процесінде елеулі кемшіліктерді жою жөніндегі іс-шаралардың бірыңғай жоспарын орындау мәртебесі туралы мәселе қаралды;
- ▶ Қордың Корпоративтік есеп саясатына ұсынылатын өзгерістер мен толықтырулар қаралды және алдын ала мақұлданды;
- ▶ Қаржылық есептілік және қаржылық есептілікте қамтылған пайымдаулар қаралды. Алдын ала бекіту үшін 2014 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішіндегі Қордың қаржылық есептілігі алдын ала мақұлданды және Директорлар кеңесіне ұсынылды.

Тәуекелдерді және ішкі бақылауды басқару жүйесі

- ▶ Тәуекелдерді басқару жүйесінің ішкі құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы мәселелер қаралды;
- ▶ Аудит комитеті жыл ішінде тәуекелдер бойынша тоқсан сайынғы есептерді қарады;
- ▶ Қордың тәуекелдер картасы және тізілімі, тәуекел-тәбеті қаралды және алдын ала мақұлданды.

Трансформация

- ▶ Трансформациялау бағдарламасы шеңберінде жол картасын орындау мәртебесіне қатысты мәселе қаралды;
- ▶ Қордың Директорлар кеңесі жанындағы Трансформациялау бағдарламасының іске асырылуын бақылау комитетін құруға қатысты мәселе қаралды.
- ▶ Трансформациялау бағдарламасы шеңберінде қызметті сыртқы бағалауға қатысты мәселе қаралды;

ТАҒАЙЫНДАУЛАР ЖӘНЕ СЫЯҚЫЛАР КОМИТЕТІ

Мәсімов Кәрім қажымқанұлы Комитеттің төрағасы

Тағайындаулар және сыйақылар комитеті

Директорлар кеңесінің, Басқарманың құрамына, Корпоративтік хатшы лауазымына білікті мамандарды тарту мәселелері бойынша ұсыныстар жасау және ұсынымдарды беруге, тәуелсіз

директорлардың сыйақыларын, Басқарма мүшелері мен Корпоративтік хатшының еңбекақы төлеу және сыйлықақы беру талаптарына жауап болып табылады.

Тағайындаулар және сыйақылар комитетінің құрамы және Тағайындаулар және сыйақылар комитетінің отырыстарына қатысу

Тағайындаулар және сыйақылар комитетінің мүшесі	Тағайындаулар және сыйақылар комитетінің отырыстарына қатысу
	Ішкі отырыстардың барлығы
Мәсімов Кәрім Қажымқанұлы	6/6
Сэр Ричард Эванс	6/6
Мирчев Александр Васильев	5/6
Найджл Стейплтон	2/3

Тағайындаулар және сыйақылар комитетінің жұмысы

Тағайындаулар және сыйақылар комитетінің 2015 жылға арналған жұмыс жоспарына сәйкес 6 ішкі отырыс өткізіліп, онда құзырет шегінде 11 мәселе қаралды. Барлық мәселелер бойынша Директорлар кеңесінің тиісті хаттамалық шешімдері қабылданды, Комитеттің ұсыныстар және/немесе ұсынымдарының ауытқулары болған жоқ. 2015 жылы Тағайындаулар және сыйақылар комитеті 2015 жылы 7 ұсыным берді, олар Қордың Директорлар кеңесінде қолдау тапты.

Комитеттің отырыстарында мынадай мәселелер қаралды:

- ▶ «Самұрық-Қазына» АҚ Директорлар кеңесінің Тағайындаулар және сыйақылар комитетінің 2014 жыл ішіндегі қызметі туралы есеп жөнінде;
- ▶ «Самұрық-Қазына» АҚ Директорлар кеңесінің Тағайындаулар және сыйақылар комитетінің 2015 жылға арналған жұмыс жоспарын бекіту туралы;
- ▶ «Самұрық-Қазына» АҚ Басқарма төрағасына және мүшелеріне арналған нысаналы мәндерімен 2015 жылға ҚНҚ бекіту туралы;
- ▶ «Самұрық-Қазына» АҚ басшы жұмыскерлерінің 2014 жыл ішіндегі нақты мәндерімен ҚНҚ карталарын бекіту және басшы жұмыскерлерге 2014 жыл ішінде жұмыс қорытындылары бойынша сыйақы төлеу туралы;
- ▶ «Самұрық-Қазына» АҚ Басқарма төрағасының 2015 жылға арналған қызметінің негізгі көрсеткіштерін түзету туралы;
- ▶ «Самұрық-Қазына» АҚ тәуелсіз директорына сыйақы мөлшерін белгілеу туралы;
- ▶ «Самұрық-Қазына» АҚ басшы жұмыскерлерінің 2015–2017 жылдарға арналған қызметінің ұзақ мерзімді негізгі көрсеткіштерін бекіту туралы;
- ▶ «Самұрық-Қазына» АҚ Басқарма төрағасы және оның орынбасарының 2015 жылға арналған қызметінің негізгі көрсеткіштерінің карталарын түзету туралы;
- ▶ «Самұрық-Қазына» АҚ Директорлар кеңесі мүшесінің өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату және «Самұрық-Қазына» АҚ Директорлар кеңесінің жаңа мүшесін сайлау туралы;
- ▶ «Самұрық-Қазына» АҚ омбудсменінің жұмысы туралы;
- ▶ «Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының төрағасы және мүшелеріне еңбекақы төлеу және сыйлықақы беру талаптарының кейбір мәселелері туралы.

ТРАНСФОРМАЦИЯЛАУ БАҒДАРЛАМАСЫНЫҢ ІСКЕ АСЫРЫЛУЫН БАҚЫЛАУ КОМИТЕТІ

Мәсімов Кәрім қажымқанұлы Комитеттің төрағасы

Трансформациялау бағдарламасының іске асырылуын бақылау комитеті Қордың Директорлар кеңесінің консультациялық-кеңес органы болып табылады және Қордың Трансформациялау бағдарламасының

мониторингін жүргізу және іске асырылуын бағалау және Қордың Директорлар кеңесіне қажетті ұсынымдарды дайындау бойынша міндеттерді орындайды.

Трансформациялау бағдарламасының іске асырылуын бақылау комитетінің құрамы және Трансформациялау бағдарламасының іске асырылуын бақылау комитетінің отырыстарына қатысу

Трансформациялау бағдарламасының іске асырылуын бақылау комитетінің мүшесі	Трансформациялау бағдарламасының іске асырылуын бақылау комитетінің отырыстарына қатысу
	Ішкі отырыстардың барлығы
Мәсімов Кәрім Қажымқанұлы	4/4
Сэр Ричард Эванс	4/4
Шөкеев Өмірзақ Естайұлы	4/4
Орынбаев Ербол Тұрмаханұлы	0/4

Трансформациялау бағдарламасының іске асырылуын бақылау комитетінің жұмысы

Трансформациялау бағдарламасының іске асырылуын бақылау комитетінің 2015 жылға арналған Жұмыс жоспарына сәйкес ішкі тәртіппен барлығы 4 отырыс өткізіліп, онда 11 мәселе қаралды, олардың арасында Трансформациялау бағдарламасының іске асырылу барысы туралы мәселе бірнеше рет қаралды. Атап айтқанда, Трансформациялау бағдарламасының іске асырылуын бақылау комитеті мынадай мәселелерді қарады:

- ▶ «Самұрық-Қазына» АҚ компанияларының тобы бойынша Трансформациялау бағдарламасын іске асыру барысы туралы есеп жөнінде;
- ▶ «Самұрық-Қазына» АҚ корпоративтік орталығының болашақ функционалдық моделі туралы;
- ▶ «Самұрық-Қазына» АҚ Трансформациялау бағдарламасының іске асыру сапасын тәуелсіз бақылау бағдарламасы туралы;

- ▶ «Самұрық-Қазына» АҚ Трансформациялау бағдарламасына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы;
- ▶ «Самұрық-Қазына» АҚ Трансформациялау бағдарламасын іске асыру сапасын тәуелсіз бақылау шеңберінде сыртқы консультанттарды тарту туралы;
- ▶ Трансформациялау бағдарламасының іске асырылуын бақылау комитеті Комитеттің 2015 және 2016 жылдарға арналған жұмыс жоспарын бекітуге қатысты мәселені де қарады.

Трансформациялау бағдарламасының іске асырылуын бақылау комитетінің отырыстарына шақырылған қатысушылар ретінде Трансформациялау бағдарламасының іске асыруға тартылған Қордың ҚК бірінші басшылары қатысты.

МАМАНДАНДЫРЫЛҒАН КОМИТЕТ

Сұлтанов Бақыт Тұрлыханұлы Комитеттің төрағасы

Мамандандырылған комитет «Самұрық-Қазына» АҚ тобына кіретін ұйымдардың Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының, республикалық бюджеттің қаражатын, сондай-ақ мемлекеттің кепілгерлігі мен активтерін пайдалануына

байланысты мәселелерді қоспағанда, олардың қызметінің экономиканы немесе экономиканың бөлек алынған саласын дамытуға ықпалына кешенді әрі объективтік талдауды жүзеге асырады.

Мамандандырылған комитеттің құрамы және Мамандандырылған комитеттің отырыстарына қатысу

Мамандандырылған комитеттің мүшесі	Лауазымы, дауыс беру құқығы	Мамандандырылған комитеттің отырыстарына қатысуы
Сұлтанов Бақыт Тұрлыханұлы	ҚР Қаржы министрі, «Самұрық-Қазына» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі Комитет төрағасы	2/2
Мұхаметкәрім Айгүл Мұхаметкәрімқызы	Республикалық бюджеттің атқарылуын бақылау жөніндегі есеп комитетінің мүшесі Дауыс беру құқығы бар сарапшы	1/2
Рахметов Нұрлан Құсайынұлы	«Самұрық-Қазына» АҚ Басқарушы директоры – Басқарма мүшесі (2016 жылдан бері Үкіметпен өзара іс-қимыл жөніндегі басқарушы директор) Дауыс беру құқығы бар сарапшы	2/2
Боранғалиева Мәрзия Мұханбетрахымқызы	«Самұрық-Қазына» АҚ Экономика және жоспарлау департаментінің директоры Дауыс беру құқығы бар сарапшы	2/2

Мамандандырылған комитеттің мүшесі	Лауазымы, дауыс беру құқығы	Мамандандырылған комитеттің отырыстарына қатысуы
Айтпаева Қ. Қ.	«Самұрық-Қазына» АҚ Аудит және бақылау департаментінің директоры Дауыс беру құқығы бар сарапшы	2/2
Исенов А. С.	ҚР Қаржы министрлігі Бюджеттік кредит беру, ҚР Ұлттық қоры және қаржы секторымен өзара іс-қимыл департаментінің директоры Комитеттің тұрақты мүшесі Дауыс беру құқығы бар сарапшы	2/2
Қияқбаева А. Б.	ҚР Қаржы министрлігі Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитетінің Мемлекеттік меншік объектілерін басқару тиімділігіне мониторинг жасау басқармасы басшысының міндетін атқарушы Дауыс беру құқығы бар сарапшы	2/2
Төлешов Г. М.	ҚР Қаржы министрлігінің Қаржылық бақылау комитеті Республикалық бюджеттің атқарылуын бақылау басқармасының басшысы Дауыс беру құқығы бар сарапшы	2/2
Мыншәріпова С.Н.	«Самұрық-Қазына» АҚ Аудит және бақылау департаментінің директоры Дауыс беру құқығы бар сарапшы	0/1
Молдашев А.Т.	ҚР Қаржы министрлігінің Қаржылық бақылау комитеті төрағасының орынбасары Дауыс беру құқығы бар сарапшы	0/1

Мамандандырылған комитеттің 2015 жылға арналған жұмыс жоспарына және «2015 жылы кешенді талдауға жататын ұйымдардың тізбесіне» сәйкес Мамандандырылған комитет «Самұрық-Қазына» АҚ тобына кіретін 5 компанияның қызметіне кешенді талдау жүргізді, оның ішінде:

- ▶ «Самұрық-Қазына» жылжымайтын мүлік қоры» АҚ;
- ▶ «Эйр Астана» АҚ;
- ▶ «Павлодар әуежайы» АҚ;
- ▶ «Ақтөбе халықаралық әуежайы» АҚ;

- ▶ «Атырау халықаралық әуежайы» АҚ.

Жоғарыда санамаланған компаниялардың қызметіне талдау жүргізу мақсатында Қор Қордың Аудит және бақылау департаментінің жұмыскерлері және «Делойт» ЖШС жұмыскерлері құрамында тексеру тобын құрды, ол кешенді талдау өткізу бойынша консультациялық қызметтерді сатып алу бойынша ашық конкурстың жеңімпазы болып анықталды. 2013–2014 жылдары берілген ұсынымдардың орындалуына мониторинг қорытындылары 2015 жылғы қарашада Мамандандырылған комитеттің отырысында қаралды.

БАСҚАРМАНЫҢ ПРОФИЛІ ЖӘНЕ БАСҚАРМА ҚЫЗМЕТІ ТУРАЛЫ ЕСЕП

БАСҚАРМАНЫҢ БЕЙІНІ

Қор Басқармасы Қордың ағымдағы қызметіне басшылықты жүзеге асыратын Директорлар кеңесіне есепті орган болып табылады.

Басқарманың құзыретіне жататын негізгі міндеттердің тізбесіне мыналар жатқызылады:

- ▶ Қордың бағалы қағаздарын айырбастау талаптары мен тәртібін, сондай-ақ олардың өзгеруін анықтау;
- ▶ Қордың акцияларына төлемге берілген не ірі мәміленің мәні болып табылатын мүліктің нарықтық құнын бағалау бойынша бағалаушының қызметтеріне төлем мөлшерін анықтау;
- ▶ Қазақстан Республикасының заңнамасына және компаниялардың жарғыларына сәйкес Басқарма немесе Басқарма төрағасы шешім қабылдайтын (Заңға сәйкес Қордың Жалғыз акционері немесе Директорлар кеңесі қабылдайтын компаниялар қызметінің мәселелері бойынша шешімдерді қоспағанда) компаниялардың акционерлерінің (қатысушыларының) жалпы жиналыстарының құзыретіне жататын дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу пайыздан астамы Қордың меншік құқығына немесе сенімгерлік басқаруына жататын компаниялар қызметінің тізбесін анықтау және олардың мәселелері бойынша шешімдер қабылдау, сондай-ақ осындай шешімдер қабылдау тәртібін анықтау;
- ▶ барлық дауыс беретін акциялары (қатысу үлестері) Қордың меншік құқығына және (немесе) сенімгерлік басқаруына тиесілі компаниялардың атқарушы органдары басшыларын тағайындау және олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату мәселелерін келісу;
- ▶ инвестициялық шешімдердің және инвестициялық жобалардың толықтығы және мерзімі бойынша олқылықтарды болдырмау жөнінде компанияларға қатысты шұғыл шаралар қабылдау;
- ▶ қаржы, инвестициялық қызмет, өндірістік-шаруашылық қызмет саласында, олардың ақшаны басқару жөнінде, кадрларды басқару жөнінде бірыңғай саясаткер қалыптастыру;
- ▶ дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу пайыздан астамын тікелей немесе жанама Қор иеленетін ҚК қатысты әдіснамалық ұсынымдар мен корпоративтік стандарттарды бекіту;
- ▶ Қордың штат кестесін және ұйымдық құрылымын бекіту;
- ▶ Қордың филиалдары мен өкілдіктерін құру туралы шешімдер қабылдау;
- ▶ Қор Басқармасы үшін ұсыныстар әзірлеу мақсатында Қордың, компаниялардың жұмыскерлерінен және өзге де адамдардан тұратын Қордың Басқармасының жанынан комитеттер құру туралы шешімдер қабылдау;
- ▶ Қызметтік, коммерциялық немесе өзге де заңмен қорғалатын құпияны құрайтын Қор немесе оның қызметі туралы ақпаратты анықтау;
- ▶ ҚК қызметінің қорытындыларын жыл сайынғы негізде тыңдау және Қордың Директорлар кеңесіне компаниялардың қызметінің қорытындылары туралы есептерді беру.

31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША БАСҚАРМАНЫҢ ҚҰРАМЫ

ШӨКЕЕВ ӨМІРЗАҚ ЕСТАЙҰЛЫ

Басқарма төрағасы, Директорлар кеңесінің мүшесі

Басқарма төрағасы болып 2011 жылғы желтоқсанда тағайындалды.

Қордың қызметіне жалпы басшылықты жүзеге асырады, заңнамада, Қордың Жарғысында және Қордың ішкі құжаттарында анықталған функцияларды орындайды.

БАХМУТОВА ЕЛЕНА ЛЕОНИДОВНА

Басқарма төрағасының орынбасары

ҚР азаматы

Елена Леонидовна 2012 жылғы қаңтардан бері Басқарма төрағасының орынбасары болып табылады.

1962 жылы 27 ақпанда туылған.

Алматы халық шаруашылығы институтын «Экономика» мамандығы бойынша бітірген. 1983–1993 жылдары – нақты экономика секторы кәсіпорындарында түрлі лауазымдар атқарды. 1993–2001 жылдары – ҚР Қаржы министрлігінің бөлімшелерінде басшы лауазымдарда болды. 2001–2004 жылдары – ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау вице-министрі, ҚР ҰБ Жинақтаушы зейнетақы қорларының қызметін реттеу департаментінің директоры, Қаржылық қадағалау департаментінің директоры. 2004–2011 жылдары – Қазақстан Республикасы Қаржы нарығы мен қаржылық ұйымдарды реттеу агенттігі төрағасының орынбасары, төрайымы. 2012–2015 жылдары – Қор Басқармасы төрағасының орынбасары.

ҚК Директорлар кеңестеріне мүшелігі:

«Қазпочта» АҚ Директорлар кеңесінің төрайымы.

ЕРДЕБАЙ ДӘУРЕН ИМАНЖАНҰЛЫ

Басқарма төрағасының орынбасары

ҚР азаматы

Дәурен Иманжанұлы 2013 жылғы мамырдан бері Басқарма төрағасының орынбасары болып табылады.

1977 жылы 20 қарашада туылған.

Қазақ мемлекеттік басқару академиясын «Экономист» мамандығы бойынша бітірген; Insead бизнес мектебі (Фонтенбло, Әбу-Даби, Сингапур), «Global Executive MBA» дәрежесін иеленген, Certified Director, IoD (Лондон, Ұлыбритания) болып табылады.

1998–2003 жылдары – мемлекеттік қызметте басқарушы лауазымдарды атқарды.
2003–2004 жылдары – ҚР Индустрия және сауда министрлігі Инвестициялар комитеті төрағасының орынбасары.
2005–2006 жылдары – «SAT & Company» ЖШС бас директорының бірінші орынбасары.
2006–2009 жылдары – «Kazakhstan Petrochemical Industries» АҚ президенті, «Kazakhstan Petrochemical Industries» бас директоры.
2009–2013 жылдары – «Біріккен химия компаниясы» ЖШС Басқармасының төрағасы.
2013–2015 жылдары – Қордың Басқарма төрағасының орынбасары.

ҚК Директорлар кеңестеріне мүшелігі:

«ҚазмұнайГаз» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі.
«Біріккен химия компаниясы» ЖШС Қадағалау кеңесінің төрағасы.

БЕЙСЕНҒАЛИЕВ БЕРІК ТҰРСЫНБЕКҰЛЫ

Бизнесті дамыту жөніндегі бас директор

ҚР азаматы

Берік Тұрсынбекұлы 2014 жылғы наурыздан бері Бизнесті дамыту жөніндегі бас директор болып табылады.

1966 жылы 12 ақпанда туылған.

Қарағанды мемлекеттік университетін «Экономика» және «Заңгер» мамандықтары бойынша бітірген, экономика ғылымдарының докторы.

1990–1994 жылдары – Қарағанды мемлекеттік университетінің оқытушысы, аспиранты.
1994–1995 – «Компьютерлік емдеу-диагностикалық жүйесі» КК бас бухгалтері.
1995–1996 жылдары – «Қазкоммерцбанк» АБ дилингті басқару дилері.
1996–1997 жылдары – «Alem Bank «Kazakhstan» Қарағанды басқармасы бастығының орынбасары.
1997–2002 жылдары – «ТұранӘлемБанкі» ЖАҚ, «Алматы сауда-қаржы банкі» ЖАҚ және «АТФ Банкі» ААҚ өңірлік филиалдарында басқарушы лауазымдарды атқарды.
2002–2006 жылдары – «АТФ Банкі» ААҚ басқарушы директоры, басқарма төрағасының бірінші орынбасары.
2006–2012 жылдары – «Astana Capital Investment Group» ЖШС бас директоры, «ҚазАгро» ұлттық холдингі» АҚ Басқарма төрағасының орынбасары, кейінірек Басқарма төрағасы қызметін атқарды.
2012–2015 жылдары – Қордың Басқарушы директоры, Бизнесті дамыту жөніндегі бас директоры.

ҚК Директорлар кеңестеріне мүшелігі:

«Самұрық-Қазына Инвест» ЖШС мен «Самұрық-Қазына Финанс» ЖШС Қадағалау кеңестерінің төрағасы.

РАХМЕТОВ НҰРЛАН ҚҰСАЙЫНҰЛЫ

Қаржы директоры**ҚР азаматы**

Нұрлан Құсайынұлы 2011 жылғы мамырдан бері қаржы директоры болып табылады.

1965 жылы 24 қыркүйекте туылған.

М. В. Ломоносов атындағы Мәскеу мемлекеттік университетін «Математика» мамандығы бойынша бітірген, IE Business School халықаралық бизнес мектебі (Мадрид, Испания), «Global Executive MBA» дәрежесінің иелері, физика-математика ғылымдарының кандидаты.

1990–1991 жылдары – ҚазКСР ҒА Математика және механика институтының кіші ғылыми қызметкері.
1991–1996 жылдары – Абай атындағы Алматы мемлекеттік университетінің математикалық талдау кафедрасының аға оқытушысы.

1996–1998 жылдары – «Butya» ЖҰАҚ экономисі, жоспарлау-қаржы бөлімінің бастығы, Қаржы директоры.

1998–2002 жылдары – ҚР Мемлекеттік кіріс министрлігі Талдау және болжау департаментінің директоры, бірінші вице-министрі, вице-министрі.

2002–2003 жылдар – Қаржы вице-министрі.
2003–2004 жылдары – «ҚазТрансГаз» ЖАҚ және «Intergas Central Asia» ЖАҚ Бас директордың корпоративтік дамыту жөніндегі бас директордың орынбасары, бас директордың бірінші орынбасары.

2004–2006 жылдары – ҚМГ экономика және қаржы жөніндегі басқарушы директоры.

2006–2008 жылдары – ҚР Қаржы министрлігі Салық комитетінің төрағасы.

2008–2015 жылдары – Қордың басқарушы директоры, қаржы директоры.

ҚК Директорлар кеңестеріне мүшелігі:

«ҚазмұнайГаз» ҰК» АҚ Директорлар кеңесінің және «Самұрық-Қазына Финанс» ЖШС Қадағалау кеңесінің мүшесі.

СӘРСЕНБАЕВ ТАЛҒАТ ЕСЕНАӘЛІҰЛЫ

Құқықтық мәселелер жөніндегі бас директор**ҚР азаматы**

Талғат Есенәліұлы 2012 жылғы мамырдан бері Құқықтық мәселелер жөніндегі бас директор болып табылады.

1966 жылы 31 тамызда туылған.

КСРО Ішкі істер министрлігінің Қарағанды жоғары мектебін «Заңгер» мамандығы бойынша бітірген, Executive MBA Nazarbayev University (Graduate School of Business) дәрежесінің иелері, заң ғылымдарының докторы, профессор.

1987–2002 жылдары – Металлургия АІБ тергеушісі, Теміртау ҚІБ тергеушісі, бөлімше бастығы, ҚЖМ оқытушысы, РФ Ішкі істер министрлігінің ІҒЗИ адъюнкты, ҚР Ішкі істер министрлігінің Қарағанды заң институтының аға оқытушысы, қылмыстық процес кафедрасы бастығының орынбасары, №8 арнайы кафедраның бастығы, қылмыстарды тексеруді ұйымдастыру кафедрасының бастығы, ҚЖМ доцент-докторанты.

2002–2003 жылдары – Парламенттегі ҚР Президенті өкілдігінің бас сарапшысы.

2003–2007 жылдары – ҚР Парламентінің Сенаты Аппаратының құқықтық сараптама бөлімі меңгерушісінің орынбасары, Заңнама және сот реформасы жөніндегі комитетпен өзара іс-қимыл жөніндегі бөлімнің меңгерушісі, Мемлекеттік құрылым және құқықтық саясат жөніндегі комитетпен өзара іс-қимыл бөлімінің меңгерушісі, әкімшілік бөлімінің меңгерушісі.

2007–2009 жылдары – ҚР Парламентінің Сенаты Аппараты басшысының орынбасары.

2009–2012 жылдары – ҚР Бас прокурорының ерекше тапсырмалар жөніндегі аға көмекшісі, ҚР Парламентінің Сенаты Аппаратының басшысы.

20012–2015 жылдары – Қордың Құқықтық мәселелер жөніндегі бас директоры.

ҚК Директорлар кеңестеріне мүшелігі:

Жоқ.

**2016 ЖЫЛҒЫ 28 ҚАҢТАРДА «САМҰРЫҚ-ҚАЗЫНА» АҚ ДИРЕКТОРЛАР
КЕҢЕСІНІҢ ОТЫРЫСЫ БОЛЫП ӨТТІ, ОНДА «САМҰРЫҚ-ҚАЗЫНА»
АҚ-НЫҢ ЖАҢА ҚҰРАМЫ АНЫҚТАЛДЫ:**

Шөкеев Өмірзақ Естайұлы
Басқарма төрағасы

**Бахмутова
Елена Леонидовна**
Қаржы және
операциялар жөніндегі
басқарушы директор

Бұдан бұрын Қорда Басқарма төрағасының орынбасары лауазымын атқарған. Өртүрлі жылдары ҚР Қаржы министрлігінің, – ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің, ҚР Ұлттық Банкінің басшы позицияларында қызмет атқарды, ҚР Қаржы нарығы мен қаржылық ұйымдарды реттеу агенттігінің төрайымы болды.

**Бейсенғалиев Берік
Тұрсынбекұлы**
Активтерді оңтайланды-
ру жөніндегі басқарушы
директор

Бұдан бұрын Қордың бизнесті дамыту жөніндегі бас директоры лауазымын атқарды. Өртүрлі жылдарда «АТФБанк» АҚ басқарушы директоры – Басқарма төрағасының бірінші орынбасары, «Astana Capital Investment Group» инвестициялық компаниясының бас директоры, «ҚазАгро» холдингі басқармасының төрағасы лауазымдарын атқарды.

Битенов Ғани

Құқықтық сүйемелдеу және тәуекелдер жөніндегі басқарушы директор

Өртүрлі жылдары ҚР Әділет министрлігінде, Еуразиялық даму банкінде және қазақстандық заң компанияларында басшы позицияларды атқарды. Bracewell & Giuliani LLP халықаралық заң компаниясында жұмыс істеді, мұнда ЕҚДБ, Merrill Lynch International, JPMorgan Chase Bank N.A. және басқа да ірі әлемдік инвестициялық банктердің, сондай-ақ «Қазатомөнеркәсіп» ҰАҚ» АҚ, «ҚазМұнайГаз» БӨ» АҚ, Қазақстанның Даму Банкінің және Қазақстанның ірі ЕДБ мүдделерін білдірді. Экономика магистрі және құқық докторы, Гарвард университетінде біліктілігін арттырудан өтті. Шанхай Халықаралық арбитраж орталығының арбитражы болып табылады.

Грюал Балжит Каур

Стратегия және активтер қоржынын басқару жөніндегі басқарушы директор

Қаржы және банктік компанияларда және ұлттық әл-ауқат қорларында жоғары басшы посттарда 15 жылдық халықаралық жұмыс тәжірибесі бар. Азия Даму Банкінің Ұлттық қорының Даму бағдарламасының аға кеңесшісі және Kuwait Investment Authority & Kuwait Finance House вице-төрағасы, (стратегия және инвестициялар), ABN AMRO Bank, Maybank Malaysia и Deutsche Bank вице-президенті позицияларын атқарды.

Тәжібаев Ұлан Қалмұханұлы

Адам ресурстарын басқару жөніндегі басқарушы директор

Бұдан бұрын Қорда Аппарат басшысы лауазымын атқарған. Әл-Фараби атындағы ҚазМУ түлегі (Халықаралық қатынастар және құқық), Executive MBA Institutode Empresa (Испания) дәрежесі бар.

БАСҚАРМАНЫҢ ҚЫЗМЕТІ ТУРАЛЫ ЕСЕП

2015 жылы Қор Басқармасы 48 отырыс өткізді, онда Қор және оның ҚК қызметінің әртүрлі

аспектілеріне қатысты 364 мәселе қаралды, мыналарды қоса алғанда:

Трансформациялау бағдарламасы:

- ▶ Қордың Трансформациялау бағдарламасының іске асырылу барысы туралы;
- ▶ «Самұрық-Қазына» АҚ тобына «комплаенс-бақылау рәсімін (комплаенс функциясы)» енгізу жөніндегі әдіснамалық ұсынымдарды бекіту туралы.
- ▶ Қордың болашақтағы функционалдық моделін бекіту туралы;

Орта мерзімді және қысқа мерзімді жоспарлау

- ▶ Қордың 2015–2019 жылдарға арналған даму жоспарын түзету туралы;
- ▶ Қордың 2015–2019 жылдарға арналған даму жоспарын іске асырудың мониторингі қорытындылары туралы.
- ▶ Қордың 2015 жылға арналған жылдық бюджетіне өзгерістер енгізу туралы;

Қызметтің қорытындылары

- ▶ Дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу пайыздан астамы меншік немесе сенімгерлік басқару құқығында «Самұрық-Қазына» АҚ-ға тиесілі ұйымдармен «Самұрық-Қазына» АҚ-ның шоғырландырылған қызмет қорытындылары туралы ақпарат туралы және Қазақстан Республикасының Үкіметі мен «Самұрық-Қазына» АҚ арасындағы өзара іс-қимыл туралы келісімнің іске асырылу барысы туралы есеп.

Тәуекелдерді басқару

- ▶ 2015 жылғы тәуекелдер бойынша есептерді Қордың Директорлар кеңесінің қарауына шығару туралы;
- ▶ Іске асырылған және ықтимал тәуекелдерді есепке алу және талдау бойынша «Самұрық-Қазына» АҚ Регламентін жаңа редакцияда бекіту туралы.

Сатып алу

- ▶ «Самұрық-Қазына» АҚ сатып алу қағидаларын жаңа редакцияда бекіту туралы;
- ▶ «Самұрық-Қазына» АҚ сатып алу функциясының тұжырымдамасын қарау туралы.

Инвестициялар, сатып алу және ынтымақтастық

- ▶ Қордың Инвестициялық саясатына толықтырулар енгізу туралы;
- ▶ Қытай мемлекеттік электр-желі корпорациясы, «Самұрық-Қазына» АҚ және «KEGOC» АҚ арасындағы ынтымақтастық туралы меморандум жасасу туралы.
- ▶ «QAZAQ AIR» акционерлік қоғамының 100 % (жүз пайыз) акцияларын сатып алу туралы;
- ▶ «Біріккен химия компаниясы» ЖШС пайдасына «Ұлттық индустриалдық мұнай-химия технопаркі» арнайы экономикалық аймағы басқарушы компаниясы» АҚ-ның 49% жай акциясын беру туралы;

Демеушілік және қайырымдылық

- ▶ «Самұрық-Қазына» АҚ қайырымдылық саясатын және «Самұрық-Қазына» АҚ қайырымдылық бағдарламасын бекіту туралы;
- ▶ Президенттің, Премьер-Министрдің тапсырмалары бойынша және Демеушілік және қайырымдылық көмектің жалпы жоспары шеңберінде демеушілік және қайырымдылық көсек көрсету туралы.

«САМҰРЫҚ-ҚАЗЫНА» АҚ-НЫҢ ЖАСАУДА МҮДДЕСІ БАР МӘМІЛЕЛЕРДІҢ ТІЗБЕСІ

№	Мәміленің атауы	«Самұрық-Қазына» АҚ-ның шешімі
1	Қор мен Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі арасындағы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінің ҚМГ акцияларын Қордың сенімгерлік басқаруына беру туралы сенімгерлік басқару шартының қорытындысы	«Самұрық-Қазына» АҚ Директорлар кеңесі ішкі отырысының 2015 жылғы 19 маусымдағы № 120 шешімі
2	«Самұрық-Қазына» АҚ мен Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі арасындағы Қордың облигацияларының он бірінші шығарылымына облигацияларды сатып алу-сату шартын жасасу	«Самұрық-Қазына» АҚ Директорлар кеңесі ішкі отырысының 2015 жылғы 04 қыркүйектегі № 122 шешімі
3	«Самұрық-Қазына» АҚ мен Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі арасындағы Қордың облигацияларының он екінші шығарылымына облигацияларды сатып алу-сату шартын жасасу	«Самұрық-Қазына» АҚ Директорлар кеңесі ішкі отырысының 2015 жылғы 12 қазандағы № 123 шешімі
4	Осындай төлемнен кейін шығарылатын Акцияларға тең «ҚМГ Қашаған Б.В.» ЖШЖК акционерлері жүзеге асыратын алдын ала ақшалай төлем арқылы 2015–2016 жылдар ішінде «ҚМГ Қашаған Б.В.» ЖШЖК акцияларын (бұдан әрі – Акциялар) бөлшектеп сатып алу	«Самұрық-Қазына» АҚ Директорлар кеңесі ішкі отырысының 2015 жылғы 10 желтоқсандағы № 125 шешімі

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ МЕН БАСҚАРМА МҮШЕЛЕРІНІҢ СЫЙАҚЫСЫ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ СЫЙАҚЫСЫ

КБК-ге сәйкес Директорлар кеңесі мүшелерінің сыйақы деңгейі Қордың ойдағыдай басқару үшін талап етілетін осындай деңгейдегі Директорлар кеңесінің әр мүшесін тарту, ұстау және уәждеу үшін жеткілікті болуы қажет. Бұл ретте, бір де бір адам жеке сыйақыға байланысты шешімдер қабылдауға қатыспайды.

Тәуелсіз директорлардан басқа, Директорлар кеңесінің мүшелеріне сыйақы – төленбейді.

Қордың тәуелсіз директорларына сыйақы төлеу және шығыстарына өтем жасау Қордың тәуелсіз директорларына сыйақы төлеу және шығыстарына өтем жасау қағидаларына және тәуелсіз директорлармен жасалған шарттарға сәйкес жүзеге асырылады. Бұл ретте Директорлар кеңесінің құрамына осы адамның қатысуынан Қор үшін күтілетін оң нәтиже назарға алынады. Сыйақылар және тағайындаулар жөніндегі комитет тәуелсіз директорларға кандидатқа сыйақы мөлшері бойынша ұсыныстар енгізеді.

Сыйақы мөлшерін белгілеу кезінде Директорлар кеңесі мүшелерінің міндеттері, Қор қызметінің ауқымы, даму стратегиясымен анықталатын ұзақ

мерзімді мақсаттар мен міндеттер, Директорлар кеңесі қарайтын мәселелердің күрделілігі, ұқсас компаниялардағы сыйақы деңгейі (бенчмаркинг, сыйақыларды шолу) назарға алынады.

Тәуелсіз директорларға Директорлар кеңесі жанындағы комитеттердің ішкі отырыстарына қатысқаны үшін тіркелген сыйақы және қосымша сыйақы төленеді.

Тәуелсіз директорларға сыйақы төлеу мынадай талаптарды:

- ▶ Қордың мүдделерін үлкен дәрежеде көрсететін тәсілдерді пайдалана отырып, Директорлар кеңесі мүшесінің өкілеттіктерін адал орындау;
- ▶ Қазақстан Республикасы заңнамасының, Қордың Жарғысының және ішкі құжаттарының шешімдерін қабылдаған кезде басшылық жасауды;
- ▶ ауырып қалған, демалыс, іссапарды қоспағанда, Қордың Директорлар кеңесі отырыстарына қатысуды орындаған кезде жүзеге асырылады.

БАСҚАРМА МҮШЕЛЕРІНІҢ СЫЙАҚЫСЫ

Қордың Директорлар кеңесі Қордың Басқарма төрағасы мен мүшелеріне лауазымдық жалақы мөлшерін, еңбекақы төлеу талабын анықтайды. Қор Директорлар кеңесінің Тағайындаулар және сыйақы комитеті олардың сыйақысын анықтаған кезде негізгі рөл ойнайды.

Қор Басқарма мүшелеріне сыйақы беру «Самұрық-Қазына» АҚ Басқарма төрағасы және мүшелерінің еңбекақы төлеу және сыйлықақы беру шарттарына сәйкес жүзеге асырылады және лауазымдық жалақыны, Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігі күніне орай біржолғы сыйлықақыны, сондай-ақ тиісті кезеңге жұмыс қорытындылары бойынша сыйақыны қамтиды.

Тиісті кезеңдегі жұмыс қорытындылары бойынша сыйақы қол жеткізген табыс және жұмыс тиімділігін арттырғаны үшін материалдық көтермелеу мақсатында Басқарма мүшесінің қызметін бағалау нәтижелеріне байланысты төленеді.

Есепті жыл ішінде шоғырландырылған қорытынды пайданың бар болуы сыйақы төлеу үшін негізгі шарт болып табылады.

Қызмет қорытындылары бойынша ұзақ мерзімді сыйақы беру Қор компаниялары құнының өсуіне байланысты ұзақ мерзімді перспективада бизнесті тұрақты дамытуға әсер ететін мақсаттарға басқы жұмыскерлердің қол жеткізуін ынталандыруға арналған.

Қордың Басқарма төрағасы мен мүшелерін Директорлар кеңесі бағалайды. Бағалаудың негізгі өлшемдері қойылған ҚНҚ қол жеткізу болып табылады.

Қордың Басқарма төрағасы мен оның мүшелерінің уәждеделген ҚНҚ бизнес-процестер/қызметтің бағыттары бойынша нақты көрсеткіштерге Қордың стратегиялық мақсаттарын каскадтау арқылы Тағайындаулар және сыйақы комитеті әзірлейді және Қордың Директорлар кеңесі бекітеді.

Қордың Директорлар кеңесі шешімінің негізінде Қордың Директорлар кеңесі белгілеген сыйақының шекті мөлшерлері шеңберінде жылдық аудиттелген қаржылық есептілік негізінде Тағайындаулар және сыйақы комитетінің ұсынымдары ескеріле отырып, Қордың Басқарма төрағасы мен мүшелеріне сыйақы төленеді.

Тағайындаулар және сыйақы комитетінің ұсынымы бойынша Басқарма төрағасы мен оның мүшелерінің қызмет қорытындылары бойынша сыйақы мынадай жағдайларда төленбейді:

- ▶ жекелеген корпоративтік ҚНҚ шекті мәндерін орындамау;

- ▶ ҚНҚ орындаудың жиынтық нәтижелілігі – 50% кем (қоса алғанда).

Осылайша, басшы жұмыскерлердің қызметі тиімділігін арттыру мақсатында уәждеу жүйесі басшы жұмыскерлердің нәтижелілігінің өсуімен олардың сыйақысы байланысын қамтамасыз етеді.

Уәкілетті органның шешімі негізінде Қордың Басқарма төрағасымен немесе Басқарма мүшесімен еңбек шарты қолданылу мерзіміне дейін тоқтатылған жағдайда, оған төрт лауазымдық жалақысы мөлшерінде еңбек шарты мерзімінен бұрын бұзылғаны үшін өтемақы төлемі жүргізіледі.

2015 жылы төленген Басқарма мүшелерінің жиынтық сыйақы мөлшері – 309 млн. теңгені, (2014: 345 млн. теңге) құрайды. Басқарма мүшелеріне төленген сыйақы салықтар және зейнетақы аударымдарымен және бір жылға жұмыс қорытындылары бойынша өзге де төлемдермен жалақы бойынша шығыстардан тұрады.

Қордың Директорлар кеңесінің шешімімен басшы қызметкерлерге 2016 жылға уәждемелі ҚНҚ және 2016–2018 жылдарға арналған ұзақ мерзімді ҚНҚ бекітілді.

ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ ЖӘНЕ ІШКІ БАҚЫЛАУ

Тәуекел-менеджмент Қордың және оның Қоржын компаниялары қызметінің ажырамас құрамдауышы болып табылады және ұйымға ықпал етуі мүмкін ықтимал оқиғаларды осы ықпалды шекараларда ұйымдастыру үшін қолайлы (белгіленген) жағдайда ұстау мақсатында сәйкестендіруге бағытталған. Тәуекел-менеджмент жүйесі Қордың және Қоржын компаниялардың стратегиялық және операциялық мақсаттарға қол жеткізуі бөлігінде біршама сенімділікті қамтамасыз ету үшін стратегиялық және шұғыл басқаруда қолданылады.

Тәуекелдерді басқару жүйесінің негізгі қағидаттары мыналар болып табылады:

- **Хабардар болу және тартымдылық** – әр жұмыскерді қозғайды және объективті, дұрыс әрі өзекті ақпараттың болуымен және қамтамасыз етілуімен сүйемелденеді;
- **Жүйелілік және үздіксіздік** – тәуекелдерді басқару процесі ұйымдастыру инфрақұрылымына және күн сайынғы ағымдағы операцияларға тығыз кіріктірілгенде барынша тиімді, жүйелі және толық процесс болып табылады;
- **Орталықтандырылуы** – ұйымның корпоративтік мәдениетіне тығыз байланысты; тұтастай Топ үшін тәуекелдердің басымдығы мен тәуекел-тәбеттің корпоративтік деңгейін ескере отырып, тәуекелді бағалау және қабылдау жүргізіледі;

- **Стратегиялығы** – тәуекел-менеджмент барлық ұйымдық құрылым арқылы құрылады және жалпы тәуекел-тәбетке толық тәуекел қоржынының тепе-теңдігін бағалауды талап етеді.

Біз жыл сайынғы негізде **тәуекел-тәбетті бекітеміз, негізгі тәуекел көрсеткіштерді және толеранттылық деңгейлерді, шоғырландырылған негізде Қордың сыни тәуекелдерінің тізілімі мен картасы жаңартамыз. Сыни тәуекелдерді басқару үшін оларды басқару жөніндегі жоспар бекітілді.** Тұрақты негізде барлық маңызды тәуекелдерге мониторинг жүргізіледі.

Тәуекелдер, тәуекелдердің карталары бойынша тоқсан сайынғы есептер және барынша маңызды тәуекелдерді басқару жөніндегі жоспарлар ҚК-ның Директорлар кеңестерінің/Қадағалау кеңестерінің қарауына шығарылады.

ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ ЖӘНЕ ІШКІ БАҚЫЛАУ КОРПОРАТИВТІК ЖҮЙЕСІНІҢ ТҰЖЫРЫМДАМАЛЫҚ НЕГІЗІ

ТӘУЕКЕЛДЕР	СТРАТЕГИЯЛЫҚ	ҚАРЖЫЛЫҚ	ҚҰҚЫҚТЫҚ	ОПЕРАЦИЯЛЫҚ
	ТӘУЕКЕЛДЕРДІҢ ТОЛЫҚ ТІЗБЕСІ			
ДИРЕКТОР-ЛАР КЕҢЕСІ/ БАСҚАРМА/ КОМИТЕТТЕР	ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ			
	АУДИТ КОМИТЕТІ			
	ІШКІ АУДИТ ҚЫЗМЕТІ			
	БАСҚАРМА			
	ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ КОМИТЕТ			
	КРЕДИТ КОМИТЕТІ			
	ТӘУЕКЕЛДЕР ЖӨНІНДЕГІ КЕҢЕС			
ТБІБЖК құжаттары	ТӘУЕКЕЛ ТӘБЕТ, НЕГІЗГІ ТӘУЕКЕЛ КӨРСЕТКІШТЕРІ, ЖОСПАРЛАР, СЫНИ ТӘУЕКЕЛДІҢ ТІЗІЛІМІ ЖӘНЕ КАРТАСЫ, ЛИМИТТЕР, ТӘУЕКЕЛДЕРДІ ҚАЙТА САҚТАНДЫРУДЫҢ КОРПОРАТИВТІК БАҒДАРЛАМАСЫ, ТӘУЕКЕЛДЕР МЕН БАҚЫЛАУЛАР МАТРИЦАЛАРЫ			
	ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ САЯСАТЫ, ІБҚ ТУРАЛЫ ЕРЕЖЕ ЖӘНЕ БАСҚА ДА ІШКІ ҚҰЖАТТАР			

Тәуекел-мәдениетті арттыру мақсатында Қордың жаңа қызметкерлеріне тұрақты негізде Тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесі бойынша бейімдеу курсы өткізіледі, сондай-ақ жыл сайынғы негізде Қордың тәуекел-үйлестірушілерін оқыту және тестілеу жүргізіледі, қажеттілігіне қарай құрамына Қоржын компаниялардың тәуекел-менеджерлері кіретін Тәуекелдер жөніндегі кеңестің отырыстары шақырылады.

Тәуекелдерді басқару жүйесі Қордың және оның ҚК жалпы басқару жүйесіне біріктірілген: стратегиялық және инвестициялық жоспарлау, бюджет жасау және қаржылық есептілік, операциялық қызмет және корпоративтік басқару заңнамасы мен рәсімдеріне сәйкестік.

Қордың жалпы даму стратегиясын айқындау кезінде **Қордың өзінің ұзақ мерзімді мақсаттарына қол жеткізуіне әсерін тигізуі мүмкін тәуекелдерді анықтау** және **бағалау** бойынша жұмыс жүргізіледі.

ҚК-нің даму жоспарларындағы бюджеттік жоспарлау шеңберінде іске асырылуы ҚНК орындауда көрсетілуі мүмкін тәуекелдер ескеріледі.

Қорда тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау корпоративтік жүйесінің (ТБЖІБКЖ) тиімділігін тұрақты

түрде бағалау жүргізіледі, бұл ретте бағалау әдістемесі COSO тұжырымдамасының ережелеріне, үздік практика мен тәсілдемелерге және Қордың Директорлар кеңесі бекіткен тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау қағидаттарына негізделеді.

Қордың ІАҚ тұрақты негізде өздігінен не сыртқы сараптамашыны тарта отырып, ТБЖІБКЖ тиімділігіне тәуелсіз бағалау жүргізеді.

Мәселен, ІАҚ бағаларының қорытындылары бойынша (2014 жылы өткізілген) тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау корпоративтік жүйесінің тиімділік балы әлемдік практика деңгейінің 73% және 75%-ын құрады, тиісінше ол Қордағы ТБЖІБКЖ тиімділігі туралы куәландырады.

Бұдан басқа, Қорда өзін-өзі бақылау мақсатында 2015 жылы ішкі бақылау жүйесін өзін-өзі бағалау рәсімі жүргізілді, оның нәтижелері 2014 жылмен салыстырғанда үздік практикасына ішкі бақылау жүйесінің сәйкестік деңгейінен артуын көрсетті және 83%-ды құрады.

Қор өз мақсаттарына қол жеткізуде пайымды сенімділікті қамтамасыз ету мақсатында тұрақты негізде ТБЖІБКЖ дамытуды жалғастырады.

БІЗ БОЛАШАҚ ҚОРДЫҢ ІРГЕСІН БІРГЕ ҚАЛАЙМЫЗ

ҚАЛАЙМЫЗ – бұл жақсы жаққа қарай тұрақты өзгерістер. Айналамыздағы әлем өзгеруде және бұл өзгерістер жаңа мүмкіндіктер ашады. Жолымыз тұрақты дамуда. Бұл – әрқайсымыз үшін өсудің және жеке дамудың бірегей мүмкіндігі, өйткені біз бәріміз болашақтың құрылысшыларымыз.

Біз өткелі отырған өзгерістер Қорға және елге даусыз пайда әкелетініне сеніміміз зор. Біз өз жетістіктерімізбен мақтанамыз. Болашақты құрудың жалғыз мүмкіндігі – бұл тек алға ұмтылу.

Сондықтан **БІЗ БОЛАШАҚ ҚОРДЫҢ ІРГЕСІН БІРГЕ ҚАЛАЙМЫЗ**

V

ТҰРАҚТЫ ДАМУ

Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл	110
Таланттарды басқару және оларды дамыту	111
Демеушілік және қайырымдылық көмек	118
Қоршаған ортаны, еңбекті қорғау және қауіпсіздік	120
Әдеп және комплаенс	121
Сатып алу	124

Біз өзіміздің экономикаға, экологияға және қоғамға ықпалымыздың маңыздылығын сезінеміз және ұзақ мерзімді құнның өсуіне талпына отырып, мүдделі тараптардың мүдделері теңгерімін сақтай отырып, ұзақ мерзімді кезеңде өзіміздің тұрақты дамуымызды қамтамасыз ету бойынша бастаманы қолымызға аламыз. Біз мүдделі тұлғалармен жауапты, пайымдалған әрі оңтайлы өзара іс-қимыл тәсілдемесі, тұтастай, Қордың тұрақты дамуына мүмкіндік беретініне сенеміз.
Біз өз жолымыздың ең басында тұрмыз.

Трансформациялау бағдарламасын іске асыру және Қордың Корпоративтік басқару кодексін енгізу шеңберінде 2015 жылы біз Қор тобының қызметінде тұрақты даму қағидаттарын енгізу және біріктіру бойынша бастаманы қолымызға алдық. Біз құнның өсуі және тұрақты даму бойынша ұзақ мерзімді жоспар құру жолындамыз.

- ▶ Қордың жаңа функционалдық моделі мыналарды қамтиды:
 - ▷ Тәуекелге бағдарланған тәсілдемеде құрылған **тұрақты даму тұжырымдамасы**: ахуалды өзгерту, әл-ауқаттың өзгеруі және халықтың өсуі, энергия және отын, материалдық ресурстардың тапшылығы сынды тұрақты дамудың осындай жаһандық факторларының өзгерістері тәуекелдердің, сонымен қатар мүмкіндіктердің пайда болуына әкеледі. Біз, егер қазір жоспарлауды бастамаса, онда одан әрі тәуекел тек ұлғая түсетінін, ал мүмкіндіктер жоғалатынын түсінеміз. Біз тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін жетілдіру жөніндегі жұмысты жалғастырамыз, ол біздің стратегиялық мақсаттарға қол жеткізуде тәуекелдерді сәйкестендіруге, басқаруға және азайтуға арналған. Біз ұзақ мерзімді перспективада тұрақты даму саласында қызметтің басым бағыттарын анықтаумен тәуекелге бағдарланған тәсілдеме құнның тұрақты артуына бағытталған инновацияға біртіндеп өтуге әкелетініне сенеміз.
 - ▷ Біз шешімдер қабылдау және прогресс туралы есептілік үшін пайдаланатын міндеттер мен арналарды анықтай отырып, **тұрақты дамидың басқару жүйесі**. Бұл біздің күнделікті қызметімізге тұрақты даму қағидаттарын енгізуге көмектеседі.

КБК-де тұрақты даму қағидаттары былайша көрсетілген:

- ▶ Ашықтық;
- ▶ Есептілік;
- ▶ Мөлдірлік;
- ▶ Этикалық мінез-құлық;
- ▶ Құрмет;
- ▶ Заңдылық;
- ▶ Адам құқықтарын сақтау;
- ▶ Сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік;
- ▶ Мүдделер қақтығысына жол бермеу;
- ▶ Жеке бастық үлгі.

Қор және ҚК деңгейінде қағидаттарды енгізу екі бағыт бойынша жүргізілетін болады:

- ▶ Қызметтің үш аспектісі (экономикалық, экологиялық, әлеуметтік) бойынша тәуекелдерге негізделген тұрақты даму саласындағы қызметтің басым бағыттарын анықтау тетіктерін қолдану бойынша ұсынымдар әзірлеу арқылы Қордың және ҚК әдіснамалық қолдау.
- ▶ Институционалдық әлеуетті өсіру және тұрақты даму саласында ұзақ мерзімді жобаларды іске асыру үшін ынтымақтастық. Тұрақты даму мәселелері бойынша Қордың және оның Қоржын компанияларының қызметкерлерінің және лауазымды тұлғаларының біліктілігін арттыру.
- ▶ Қордың және оның Қоржын компанияларының қызметкерлерінің және лауазымды тұлғаларының тұрақты даму қағидаттарына және корпоративтік мәдениет өзгерістеріне бейілділігін арттыру.

Stewardship Asia Centre ынтымақтастық

ҚБК бекітілген тұрақты даму қағидаттарын енгізу шеңберінде 2015 жылғы 18 желтоқсанда Қор мен Stewardship Asia Centre арасында Өзара түсіністік туралы меморандумға қол қойылды.

Stewardship Asia Centre – зияткерлік көшбасшылық орталығын білдіретін ұйым (2015 жылы құрылған), ол Азия өңірінде компаниялар мен ұйымдарды дамытуға, жоспарлауға және басқаруға жәрдемдеседі. Орталық Temasek Management Services Group бөлшегі болып табылады.

Меморандумның мақсаты Қорда, оның Қоржын компанияларында және Қазақстанда тұрақты даму қағидаттарын қолдау және алға бастыру арқылы институционалдық әлеуетті өсіруге мүмкіндік беру үшін әріптестікте жұмыс істеуге Қор мен Орталықтың ниеттерін білдіру болып табылады.

Орталық пен Қор арасындағы осы ынтымақтастық екі тарапқа да пайдалы болатын контентті, өзара іс-қимылды және әлеуетті ынтымақтастықты болжайды.

Егеменді әл-ауқат қорларының халықаралық форумымен ынтымақтастық

2014 жылғы 11 ақпаннан бастап Қор IFSWF тең құқылы мүшесі болып табылады. IFSWF – бұл таңдаулы клуб, оның мүшелері холдинг, «Хазанах» холдингі (Малайзия), Норвегияның Мемлекеттік зейнетақы қоры, «Болашақ Австралия қоры», Катар инвестициялық қоры және басқалар сынды 30 егеменді әл-ауқат қорлары болып табылады. IFSWF негізгі байланыстырушы буын болып табылады, оның платформасында егеменді әл-ауқат қорларының біршама өзекті мәселелері талқыланады. Халықаралық форумның негізін қалаушы құжат «Сантьяго қағидаттары» деп аталады. «Сантьяго қағидаттары» – бұл IFSWF мүшелері басшылыққа алуға тырысатын қағидаттар мен қағидалардың жиынтығы.

2015 жылғы қыркүйекте Қор Миланда IFSWF форумына қатысты. Дауыс беру қорытындылары бойынша форумның қатысушылары 2017 жылы Қазақстанда форумның 9-шы отырысын өткізу туралы шешім қабылдады, оны Қор ұйымдастыратын болады.

2016 жылғы наурызда IFSWF «Сантьяго қағидаттары: Білім мен тәжірибе алмасу» форумының жұмыс отырысы ұйымдастырылды, Қор оның қатысушысы болды. Форумда мынадай мәселелер талқыланды:

- ▶ Егеменді әл-ауқат қорлары және әлеуметтік жауапты инвестициялар;
- ▶ Халықаралық форум мүшелері ретінде білім алмасуды жүзеге асыру қажет;
- ▶ Халықаралық форумдағы зерттеулердің рөлі;
- ▶ Халықаралық форум инвестицияларды тартуға мүдделі елдерге бірлескен іскерлік сапарлар ұйымдастыруы қажет пе;
- ▶ Сантьяго қағидаттары: Қолдану практикасы;
- ▶ Халықаралық форум мүшелерінің инвестициялық стратегияларын салыстыру;
- ▶ Халықаралық форумның жаңа интернет сайты;
- ▶ Тәуекелдерді басқаруға кешенді тәсілдеме.

Отырыс қорытындылары бойынша IFSWF мүшелері Білім алмасу жөніндегі саясатты әзірлеуді шешті; Universita Commerciale Luigi Bocconi и The Fletcher School Tufts University зерттеу институттарымен ынтымақтастық жөніндегі меморандумдар жасалды.

МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРМЕН ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ

Біз құнды тұрақты жасау және стратегиялық мақсаттарға қол жеткізу барлық мүдделі тараптарға қатысты тиісті және жауапты тәртіп кезінде ғана **мүмкін екенін түсінеміз**. Жеке мүдде мен қоғам мүддесі арасындағы теңгерімді сақтау үшін Қор Қордың қызметіне әсер ететін немесе оның тарапынан тікелей немесе жанама ықпал ұшыраған адамға немесе ұйымға қатысты мүдделі тараптардың мүдделері және болжамын ескеруге тырысады.

Мүдделі тараптармен өзара іс-қимылдың негізгі қағидаттары мен басымдықтары Даму стратегиясы, ҚБК және Іскерлік әдеп кодексі сынды Қордың корпоративтік құжаттарында көрсетілген.

Қордың мүдделі тараптарының негізгі топтары мыналар болып табылады:

Мүдделі тараптар	Қызықтыратын тақырыптар	Өзара іс-қимыл әдістері мен тетіктері
Акционерлер	■ Қызметтің тиімділігі ■ Даму стратегиясын іске асыру ■ Дивидендтер ■ Ақпараттың ашықтығы және ашып көрсету	■ Үкіметпен Келісімнің орындалуы туралы есеп ■ Жылдық есеп ■ Кездесулер мен келіссөздер ■ Интернет-сайт ■ Хат алмасу және сұраулар ■ Көрмелер, форумдар, таныстырылымдар
Қоржын компаниялар	■ Үздік практикалар мен стандарттарды енгізу	■ Кездесулер мен отырыстар ■ Форумдар, дөңгелек үстелдер, саммиттер ■ Интернет-сайт ■ Жұмыс сапарлары
Қызметкерлер	■ Еңбекті төлеу ■ Әлеуметтік пакет ■ Еңбектің қауіпсіз шарттары ■ Кәсіби өсу	■ Басқарма төрағасы мен Басқарушы директорлардың қызметкерлермен кездесулері ■ Интернет-сайт ■ Тренингтер мен семинарлар ■ Корпоративтік іс-шаралар ■ Корпоративтік БАҚ ■ Анкета және сауалнамалар жүргізу ■ Басқарма отырысы
Мемлекеттік органдар	■ Салық және әлеуметтік аударымдар ■ Жергілікті халықты жұмысқа орналастыру ■ Халыққа әсер ететін жобаларға инвестициялар ■ Әлеуметтік тұрақтылық рейтингі	■ Үкіметтің жұмыс органдарына қатысу ■ Хат алмасу және сұраулар ■ Заңнама және нормативтік реттеу мәселелері бойынша мемлекеттік билік органдарымен диалог
ҰЕҰ	■ Демеушілік және қайырымдылық көмек	■ Жылдық есеп ■ БАҚ-тағы жарияланымдар ■ Жергілікті қауымдастық өкілдерімен кездесулер ■ Әріптестік туралы келісімдердің қорытындысы

Мүдделі тараптар	Қызықтыратын тақырыптар	Өзара іс-қимыл әдістері мен тетіктері
Іскерлер, серіктестер, клиенттер, өнім берушілер	■ Сатып алу ашықтығы (сенімділік, жеткізу тұрақтылығы, талаптарды сақтау) ■ Этикалық бизнес-практикалар	■ Жылдық есеп ■ Интернет-сайт ■ Сатып алу әдіснамасы және өткізілетін сатып алу туралы ақпарат ■ Іскерлік әріптестермен және өнім берушілермен кездесулер ■ Өнім берушілерден түскен талап-арыздарды қарау
Іскерлік қауымдастық, БАҚ	■ Ашықтық және ақпаратты ашып көрсету ■ Бедел рейтингі	■ Интернет-сайт ■ Баспасөз релиздері, баспасөз конференциялар және баспасөз брифингтер ■ Жылдық есеп ■ Конференциялар және саммиттер

Мүдделі тараптармен іс-қимылдың көрсетілген әдістері мен тетіктері кері байланысты қамтамасыз етеді, Қор қызметінің тиімділігін арттыру үшін ықтимал тәуекелдерді, қауіптерді және жаңа мүмкіндіктерді уақытылы айқындауға мүмкіндік береді.

Қордың инвестициялық тартымдылығын арттыру жөніндегі жұмыстарды жандандыру мақсатында Инвесторлармен байланыс департаменті құрылды, оның маңызды мақсаты шетелдік инвесторлар үшін бірыңғай терезе функциясын орындайды.

ТАЛАНТТАРДЫ БАСҚАРУ ЖӘНЕ ОЛАРДЫ ДАМУ

Жылдам ауысатын бизнес-контекст жағдайларындағы адам капиталының рөлі мен маңызы бірінші орынға шығады. Қазіргі сәтте адам капиталын дамытуды – Қор стратегиялық басымдық ретінде анықтады, өйткені бұл Қордың Қоржын компанияларының акционерлік құнын арттырудың маңызды көзі болып табылады.

Трансформациялау бағдарламасын іске асыру шеңберінде біз үздік практикаларды енгізу мақсатында персоналды басқару функциясына өзіміздің негізгі қағидаттарымыз бен тәсілдемемізді толығымен қайта қараймыз және ауыстырамыз. Енгізілетін өзгерістердің негізгі негіздемесі – бизнес мұқтаждығына барынша бағдар, берілетін HR-қызметтерінің жылдамдығы мен сапасы.

Жақсарту мақсатындағы өзгерістер үздік кәсіпқойларды тарту және жалдаудан бастап барлық негізгі HR-процестерді қозғайды. Қор алдына қойып отырған стратегиялық мақсаттарды ескере отырып, біз ұйымдық құрылымды қайта қарадық, бізге қандай мамандар қажет екенін талдадық, біліктілік талаптарды біршама арттырдық. Бұл ретте барлық іске асырылатын HR-бастамалар мен процестер меритократия қағидаттарын енгізуге бағытталды.

**ТӘЖІБАЕВ ҰЛАН
ҚАЛМҰХАНҰЛЫ**
Адам ресурстарын
басқару жөніндегі
басқарушы ди-
ректор, Басқарма
мүшесі

«Меритократияны қамтамасыз ету, яғни бірінші кезекте қызметкердің құзыреті мен әлеуетіне негізделген кадр саясатын қамтамасыз ету Қор тобының Трансформациялау бағдарламасында басты міндеттердің бірі болып табылады. Бизнес жағынан алғанда, сәйкес келмейтін лауазымға адамды жалдаудың қажеті шамалы.

Қор екі жыл бойы персоналды іріктеу сапасын жүйелі түрде арттырып келеді. Әрине, оңтайлы кадр саясаты жолында біздің алдымызда әлі көптеген жұмыстар күтіп тұр, алайда алғашқы маңызды қадамдар жасалды және олардың алдын ала қорытындылары шығаруға болады. Осы екі жыл ішінде Қорда 44 лауазымға жұмыскер қабылданды, оған 3178 кандидат өтінім тапсырды.

Осы процеске Қордың трансформациясы қалай әсер етті? Біріншіден, Қорда, сонымен қатар еншілес компаниялардың корпоративтік орталықтарында кандидаттарды іріктеу қатаңдатылды; енді үміткерлер сегіз сатылы іріктеу жүйесінен өтуі қажет. Сондай-ақ біз лауазымдарды грейдирлеу жүйесін енгіздік, бұл жүйені бүкіл әлем бойынша 10 мыңнан астам компания қолданады. Бұл HayGroup консалтингтік компаниясы әзірлеген әмбебап шкала, әртүрлі компаниялардағы екі лауазымды әділ салыстыруға мүмкіндік береді. Осы әлемдік жүйеге қосылу Қордың және Компаниялар тобының басшы лауазымдарындағы қызметкерлерге қойылатын талаптарды барынша арттырды.

Бүгінгі кандидаттың үздік әлемдік жоғары оқу орындарда тілімі, MBA дәрежесі, халықаралық сертификаттары, әртүрлі индустрияларда, оның ішінде шетелдерде 15 жыл тәжірибесі және т.б. болуы қажет. Айтпақшы, қазір Қор қызметкерлерінің кемінде 46 пайызының шетелдік білімі, 44 пайызында MBA немесе Магистр дәрежесі, әрбір оныншы қызметкердің – докторлық дәрежесі немесе PhD бар, 70 пайызы ағылшын тілінде сөйлейді. Кадр саясатындағы барлық жұмыс менеджмент сапасына арттыруға бағытталған.

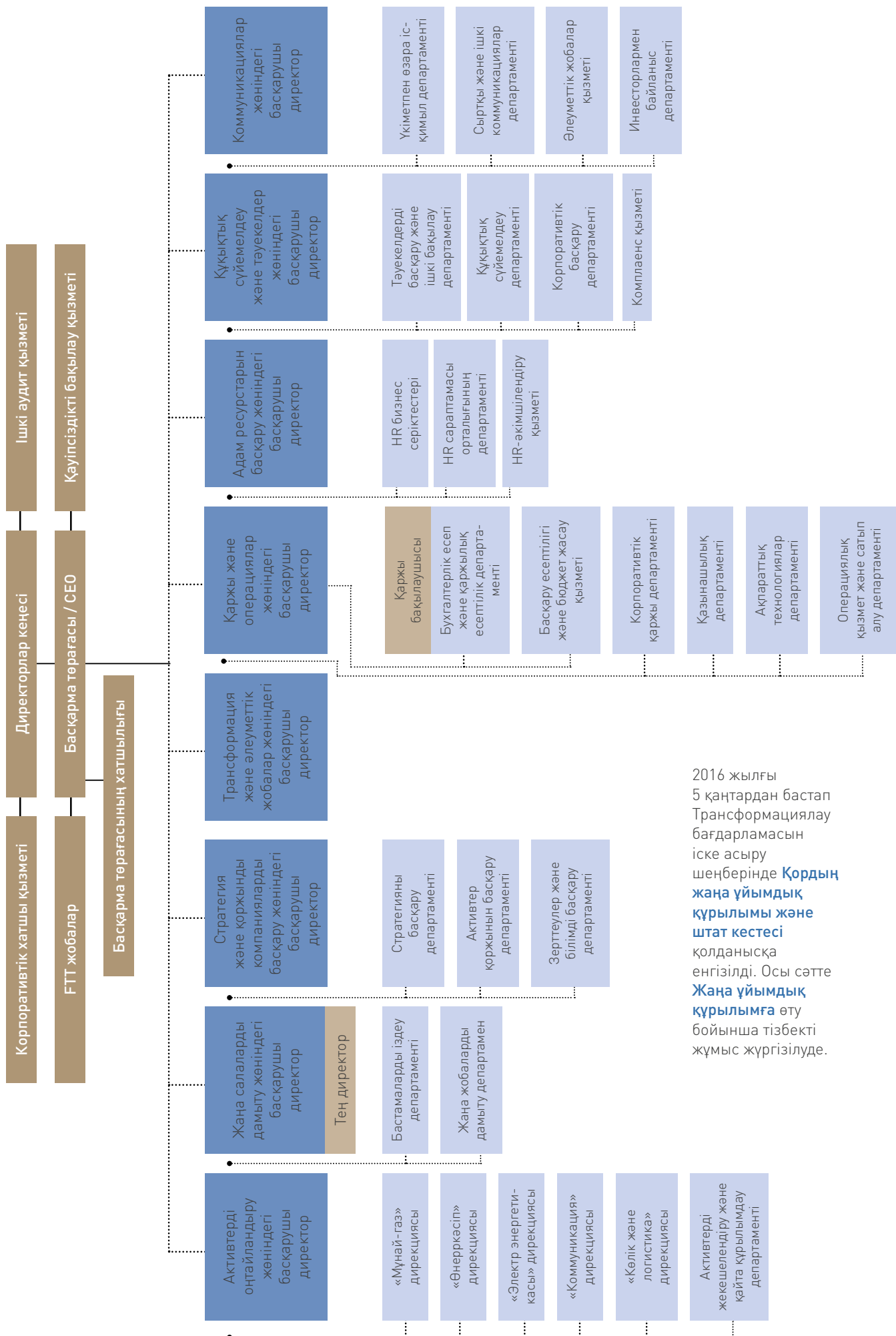
Қорды көбінше «таныс арқылы жұмысқа орналастырылады» деп айыптау мынадай талаптармен мүмкін болмайды: қажетті құзыреті жоқ үміткер күрделі іріктеу жүйесінен өте алмайды.

Қордың кейбір позицияларына ішкі нарықта қызметкерлер табу қиындық тудырады, сондықтан шетелдік мамандарға өтініш жасауға тура келеді. Бұл да Қор атына жиі айтылатын сынның бірі. Бірақ, егер тиімділік және бүкіл холдинг ауқымы жағынан ахуалға көз жүгіртетін болсақ, онда экспаттарды тарту ақталғаны көрінеді.

Әлемдік деңгейдегі сарапшылар бүгіннің өзінде Қорды осы деңгейге шығарады, сонымен қатар холдинг ішінде болашақта олардың орнын басатын ертеңгі күнгі менеджерлер өсіп келеді. Осы жас таланттарға көмек – трансформациялау шеңберінде Қордың негізгі міндеттерінің бірі.

Меритократия – бұл қажеттілік екенін түсінген маңызды. Білікті кәсіби мамандарды ашық әрі тиімді іріктемей, тиімді бизнес құру мүмкін емес. Қордың алдында дәл осындай міндет тұр.».

«САМУРЫҚ-ҚАЗЫНА» АҚ КОРПОРАТИВТІК ОРТАЛЫҒЫНЫҢ ҰЙЫМДЫҚ ҚҰРЫЛЫМЫ

2016 жылғы 5 қаңтардан бастап Трансформациялау бағдарламасын іске асыру шеңберінде **Қордың жаңа ұйымдық құрылымы және штат кестесі** қолданысқа енгізілді. Осы сәтте **Жаңа ұйымдық құрылымға** өту бойынша тізбекті жұмыс жүргізілуде.

ПЕРСОНАЛДЫ ІРІКТЕУ ЖӘНЕ ЖАЛДАУ

Біз қазақстанның экономикасын дамытуға үлес қосқысы келетін талантты, талапкер адамдарды іздеуді жүзеге асырамыз. Бұл ретте біз ашықтыққа, ішкі жылжуға, таланттарды алмастыруға және жұмыстағы сабақтастыққа назар аударамыз.

Бізге кандидаттардың біліктілігі және формальді білімі ғана маңызды емес, сонымен қатар кандидаттың жеке басы, оның мінез-құлқы, жұмысқа деген ынтасы, оның білім мен құзыретті үнемі іздеу ниеті де маңызды. 2015 жылдан бері құзыреттері бойынша сұхбат конкурстың міндетті кезеңі болды, оны HR-қызметі жүргізеді. Позицияға қойылатын талаптарға сәйкес кәсіби және жеке іскерлік сапасының үздік үйлесімі бар кандидатқа басымдық беріледі.

2015 жылы Қордың сайтында штаттағы бос орындар туралы 19 хабарландыру жарияланды, оған 982 ізденуші хабарласты, 2011 кандидат тестілеуге шақырылды, оның 104-і кәсіби білім тестінен, 65-і – тіл меңгеру тестінен, 62-і қабілет тестінен сәтті өтті, 42 кандидат алқалық әңгімелесуге өтті және 19 адам Қорға жұмысқа қабылданды.

ЕҢБЕКАҚЫ ТӨЛЕУ ЖҮЙЕСІ

Қордың уәждеу жүйесі жұмыскерлердің нәтижелілігінің өсуімен, сондай-ақ Сыйақы шолуларын грейдирлеу және талдау енгізуді ескере отырып, олардың сыйақысын анық байланысты қамтамасыз етеді.

Еңбекақы төлеу жүйесі лауазымдарды бағалауға және жұмыскердің қызмет тиімділігінің қорытындыларына негізделген.

2014 жылы «ХэйГруп»ЖШҰ-мен бірлесіп біз Хей әдісі бойынша лауазымдарды бағалау (грейдирлеу) жүйесін енгіздік. 2015 жылы грейдирлеу жүйесі ХэйГруп компаниясының әдістемесі негізінде Қордың 12 ҚК-да енгізілді.

Грейдирлеу жүйесі лауазымдардың атауы негізіне емес, нақты факторлардың негізінде лауазымның «салмағын» белгілеуге мүмкіндік береді

Іріктеу қорытындылары мен жұмысқа қабылданған кандидат туралы ақпарат сайтта жарияланады.

Мысалы: <http://sk.kz/page/itogi-konkursnogo-otbora-na-vakansiju-glavnogo-menedzhera-departamenta-korporativnogo-upravlenija-ot-30012015-goda2>.

Трансформациялау бағдарламасын іске асыру жөніндегі жол картасына сәйкес Қор тобы деңгейінде бос лауазымдарға ашық конкурстық іріктеу де енгізілуде. Қазіргі сәтте осы іріктеу Қордың 13 ҚК енгізілді. 2015 жылы Қор компанияларының сайтында бос орындар туралы 250 хабарландыру жарияланды, 6 660 кандидаттан түйіндеме түсті, 824 кандидат тестілеуге шақырылды, 353 адам жұмысқа қабылданды.

Кандидаттарды іріктеу кезінде бастапқыда ішкі кандидаттарды басым тәртіппен қарастырамыз, одан әрі – Қор тобынан, сосын – Қазақстанның еңбек нарығынан кандидаттарды, шетелдегі кандидат-отандастарымызды және содан кейін әлемдік деңгейдегі компанияларда жұмыс тәжірибесі бар шетелдік мамандарды қарастырамыз.

(білімі, шешілетін мәселелердің ауқымы және жауапкершілігі). Бұдан басқа, грейдирлеу еңбек нарығымен лауазым сыйақысын салыстыруға мүмкіндік береді.

Қызметті бағалау жұмыскерлерді ілгерілету, кадрлық резервке қосу, сыйлықақы беру, оқыту және кәсіби дамыту үшін негіз болып табылады, сондай-ақ жұмыскерлерді ұстаудың мақсаты ретінде пайдаланылады. Тәсілдемелердің жүйелілігін қамтамасыз ету үшін біз жыл сайынғы негізде қызметті бағалау жүргіземіз.

Осы процесс жоғары жетістіктерге қол жеткізген одан әрі өсу әлеуеті бар әлеуеті жоғары жұмыскерлерді уақытылы анықтауға мүмкіндік береді.

КОНКУРСТЫҚ ІРІКТЕУ КЕЗЕҢДЕРІ

КАНДИДАТТАР ТҮЙІНДЕМЕЛЕРЕРІНІҢ КОНКУРСЫ

1. www.sk.kz сайтына хабарландыру жариялау, 10 күн

2. Адам ресурстарын басқару департаменті түйіндеменің негізгі біліктілік талаптарына (өтілі, жұмыс тәжірибесі, білімі, тіл білуі) сәйкестігін талдайды

3. Үміткерлердің негізгі біліктілік талаптарына сәйкес келетін түйіндемесі Қордың бос орны бар құрылымдық бөлімшесі басшысының қарауына жіберіледі

ҮМІТКЕРЛЕР ТҮЙІНДЕМЕЛЕРІНІҢ КОНКУРСЫНАН ОЙДАҒЫДАЙ ӨТКЕН ҮМІТКЕРЛЕРДІ КОМПЬЮТЕРЛІК ТЕСТЕІЛЕУ

6. Қабілеттілік тестілері:
1. Вербалдық ақпаратты талдау
2. Сандық ақпаратты талдау

5. Ағылшын, қазақ тілдерін білу деңгейін тестілеу. Өту шегі – 70%

4. Кәсіптік білімін тестілеу. Өту шегі – 70%

ТЕСТЕІЛЕУ КЕЗЕҢІНЕН ОЙДАҒЫДАЙ ӨТКЕН ҮМІТКЕРЛЕРМЕН ӘҢГІМЕЛЕСУ

7. Бөлімшенің тікелей басшысымен әңгіме және адам ресурстарын басқару департаментімен құзыреттілік бойынша сұхбат

8. Үміткерді алқалы әңгімелесуде іріктеу. Алқа мүшелері: аппарат басшысы, HR-бойынша бас директор, HR-бойынша бас директордың орынбасары, құрылымдық бөлімше басшысы, жетекші бас директор

9. Бос орынға конкурстық іріктеу және іріктелген үміткер туралы ақпаратты сайтта жариялау

ТАЛАНТТАРДЫ БАСҚАРУ

Қор компаниялары тобының топ-менеджерлерінің Көшбасшылық әлеуетін дамыту бойынша үлкен жұмыстар атқарылуда, ол үшін біз табысты CEO халықаралық компанияларды бағалап, салыстырдық және енді бізде ҚК әрбір топ-менеджерін дамыту жоспарлары бар. Персоналды басқаруға тәсілдемелерді өзгерту бағыныстылармен үлкен жұмыс жүргізуге, оларды

дамытуға, коучинг, тәлімгерлікке бағытталған көшбасшылық стильдерін дамытуды қамтиды.

Біз өзіміздің таланттарымызды ұстауға және ашуға мүмкіндік беретін корпоративтік мәдениетті, үнемі өзін-өзі дамыту мәдениетін, оның ішінде мүдделі және өр жобаларға белгілеу, Қор тобы бойынша алмастыру арқылы қолдауға мүдделіміз.

ПЕРСОНАЛДЫ ОҚЫТУ

Кадрлық әлеуетті дамыту мен сабақтастықты жоспарлаудың маңызды кезеңі – бұл Қор жұмыскерлерін дамыту және оқыту. Біз жұмыскерлердің жаңа білім алуына және өзін-өзі дамытуына ынталандыратын ортаны құруға тырысамыз, үнемі даму мен мансабының өсуіне жағдайлар жасауға ерекше назар аударамыз. Қор жұмыскерлерінің жеке даму жоспарлары – жоғарыда мәлімделген мақсаттарға қол жеткізудің негізгі инструменті. Жұмыскерлердің қызметін бағалау нәтижелерінің негізінде жеке даму жоспарлары әзірленеді және мынадай элементтерді қамтиды: оқыту және дамыту бағдарламалары, Қордың ҚК тобының арасында алмастыру, тәлімгерлік, жоспарланған мансапты жоғарылату.

Негізінен жұмыскерлерді оқыту Корпоративтік университет негізінде өтеді, ол Қор мен ҚК үшін көшбасшылар мен таланттарды дамыту орталығы болып табылады. Корпоративтік университет командасы басқарушы кадрларды оқытудың кешенді жүйесін қолдана отырып, халықаралық деңгейдегі басшыларды дайындау бойынша міндеттерді орындайды, сондай-ақ Қор тобының ішінде білім, дағды жинақтау және беру инфрақұрылымын қалыптастырады.

Қор күн сайын өзгеріп отыратынын ескере отырып, біз оқытудың үлкен бөлігін қамтитын 70:20:10 белсенді оқыту қағидатын белсенді түрде енгіземіз, 70%-ы жұмыс орнында жүзеге асырылады. 2015 жылы компаниялар тобында біз қашықтан оқыту және онлайн-кітапхана жобасын іске асырдық.

Біз Қордың КО-да бірқатар іс-шаралар HR және IT бойынша конференциялар, 131 тренинг өткіздік, онда 126-дан астам адам, тілді меңгеруде 54-тен астам адам оқыды.

Өсіп келе жатқан қажеттілік талаптарында ACCA, CPA, CFA, CIMA, CMA курстарына халықаралық сертификаттауға, MBA және EMBA оқуға, халықаралық көшбасшылық бағдарламаларға үлкен назар аударылуда. 2015 жылы PhD бағдарламасы бойынша 1 адам, EMBA – 7 адам, MBA – 3 адам оқу бітірді.

Корпоративтік университетпен бірлесіп біз Қор мен ҚК жұмыскерлеріне трансформациялауды қолдауға міндетті тренингтер бағдарламасын енгізіп, үнемі жетілдіріп отырамыз. Өзгерістерді ескере отырып, біз тұрақты түрде жаңа жұмыскерлерге, оның ішінде ҚР бейрезиденттеріне бейімдеу курсы бағдарламасын өткіземіз.

КОРПОРАТИВТІК МӘДЕНИЕТТІ ДАМУ

Корпоративтік мәдениетті дамыту бизнесті қолдаудың, Қордың Даму стратегиясы мен Трансформациялау бағдарламасын іске асырудың негізі болып табылады. Негізгі HR-міндеттердің бірі Қордың стратегиялық мақсаттарына қол жеткізуге бағытталған ұйымдасқан бірыңғай команда құру болып табылады.

Біз тұрақты түрде Қор персоналы тартымдылығына зерттеу жүргіземіз, өзгерістерді басқару бағдарламаларын іске асырамыз және команда құрайтын іс-шаралар өткіземіз. «Адамдар: өзгерістерді басқару» бағытының шеңберінде біз қызметтің жоғары стандарттарына, үздіксіз оқу

және өзін-өзі дамыту бағдарымен өзгеру процесін бастадық.

Қордың ҚК-да жыл сайын меритократия және әділдіктің «нақты жұмыс істейтін» қағидаттарына қатысты жұмыскерлердің қанағаттану, адалдық және тартымдылық деңгейін, олардың көңіл-күйлерін өлшейтін социологиялық сауалнама өткізіледі. Мұндай өлшемдер проблемалық мәселелерді айқындауға және түзетуші іс-

қимылдарды қабылдауға, персоналдың қоғамдық пікірге әсер етуіне мүмкіндік береді.

2015 жылғы зерттеу қорытындылары екінші жыл қатарынан Қорда персонал тартымдылығының индексі жоғары – 61 % екенін көрсетті. Персоналдың тартымдылық дәрежесі (ПТД) 2015 жылы Қор тобы бойынша – 55% (тұрақтылық аймағы).

ЖҰМЫСШЫ КАДРЛАРДЫ ДАЙЫНДАУ ЖҮЙЕСІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ (ДУАЛЬДЫҚ ОҚИТУ)

2012 жылдан бері Қордың 8 ҚК 49 колледжбен бірлесіп 32 техникалық және кәсіби білім мамандықтары бойынша дуальдық оқыту жүйесін енгізуде.

2012–2015 жылдардағы кезеңде Қор компанияларында талап етілген мамандықтар бойынша 3 500-ден астам адам қамтылды.

2012–2015 жылдары 1 828 студент оқу бітірді, оның 505 адамы Қор компаниялары тобының кәсіпорындарына жұмысқа орналастырылды. Қазіргі уақытта дуальдық жүйе бойынша 32 техникалық және кәсіби білім мамандықтары бойынша 1 700 астам студент өз оқуын жалғастыруда.

КазМұнайГаз
NATIONAL COMPANY ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ

ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ

KAZATOMPROM
NATIONAL ATOMIC COMPANY

ҚАЗАҚТЕЛЕКОМ

SAMRUK ENERGY

KEGOC

ҚАЗПОЧТА

2012	2013	2014	2015
8 колледж	33 колледж	41 колледж	49 колледж
5 ҚК	8 ҚК	8 ҚК	8 ҚК
9 мамандық	28 мамандық	32 мамандық	32 мамандық

ДЕМЕУШІЛІК ЖӘНЕ ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ КӨМЕК

2015 жылы Қор әртүрлі салаларда қайырымдылық жобаларды қолдады:

- ▶ Ғылым мен білім;
- ▶ Мәдениет;
- ▶ Салауатты өмір салтын түсіндіру;
- ▶ Әлеуметтік жұмыс;
- ▶ Өңірлік бастамаларды қолдау;

Әр жыл сайын Қордың әлеуметтік жобаларының тікелей бенефициарларының саны өсіп келеді, осылайша 2015 жылы 141 жоба іске асырылды және тоғыз мыңға жуық қазақстандықтарға сол немесе өзге қолдаулар көрсетілді. 2015 жылы қайырымдылық және демеушілік жобаларға жіберілген жалпы сома – 17 746 млн теңге (2014: 32 991 млн теңге).

Бизнесті трансформациялау бағдарламасының шеңберінде Корпоративтік Әлеуметтік жауапкершілік саласындағы әлемдік тәжірибе зерттелді және «Samruk-Kazyna Trust» әлеуметтік жобаларды дамыту қоры құрылды. Қордың міндеттеріне мыналар кіреді:

- ▶ Өңірлердің ерекшеліктерін ескере отырып, әлеуметтік маңызы бар жобаларды әзірлеу және іске асыру;
- ▶ Қайырымдылық жобаларды іске асырудың жүйелілігін қамтамасыз ету;
- ▶ Әлеуметтік инвестицияларды тиімді басқару.

«Samruk-Kazyna Trust» әлеуметтік жобаларды дамыту қоры Қор компаниялары тобының әлеуметтік жобаларын дамытудың үш блогын айқындады, атап айтқанда:

- ▶ Болған өңірлердегі әлеуметтік бағдарламалар мен жобалар;
- ▶ Мемлекеттік органдармен бірлесіп іске асырылатын мемлекеттік саясатқа сәйкес әлеуметтік маңызы бар жобалар;
- ▶ Қордың және елдің инвестициялық тартымдылығын арттыратын әлеуметтік имидждік бастамалар.

«Samruk-Kazyna Trust» әлеуметтік жобаларды дамыту қорының қызметімен олардың мына <http://sk-trust.kz/> ресми сайтында толық танысуға болады.

2015 ЖЫЛҒЫ ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ ЖОБАЛАРЫ

«SOS Қазақстанның балалар қалашығымен» бірлесіп әлеуметтік жетімдікке қарсы күрес

«SOS Қазақстанның балалар қалашығы» қоры үш қалашықтың (Алматы, Астана және Теміртау), 7 жасар үйі мен балаларға қолдау көрсету жөніндегі әлеуметтік орталықтардың қызметін үйлестіреді. Қор іс жүзінде осы жобалардың барлығын ұстауды толық қамтамасыз етеді. **2015 жыл ішінде 1 300 астам балалар мен жасөспірімдер қолдауға ие болды.**

«Мейрімділік» ерікті қоғамы» қоғамдық қорымен бірлесіп көмекке мұқтаж балалардың өмір сүру сапасын жақсарту

Қор «ДОМ» қайырымдылық қорымен бірлесіп бірнеше жылдан бері **«Балаларға өмір сыйла», «Жетімдерсіз Қазақстан»** және **«Аутизмді жеңеміз»** атты 3 қайырымдылық жобасын іске асыруда.

2015 жылы 550 астам бала көмекке ие болды.

«Балаларға өмір сыйла» жобасының шеңберінде Қазақстанда емделмейтін сырқаттармен ауыратын 286 астам бала шетелде емделді.

«Аутизмді жеңеміз» жобасының шеңберінде Астана мен Алматыда аутизммен ауыратын балалары бар отбасылар үшін бейімдеу және оңалту орталықтары ашылды. **Ол жерлерден 220 отбасы көмек алды.**

«Жетімдерсіз Қазақстан» жобасы әлеуметтік жетімдікке қарсы күреске бағытталған. Ата-аналарының қамқорлығынсыз қалған балалар туралы бірыңғай дерекқор ашылды. **Соның нәтижесінде 53 бала қазақстандық отбасыларына орналастырылды.**

«Дара» қайырымдылық қорымен бірлескен инклюзивтік қоғамды дамыту

«Әртүрлі, бірақ тең» жобасы мүмкіндігі шектеулі балалардың білім алуға және дамуға қол жеткізу мүмкіндіктерін кеңейтуге бағытталған. 4 психологиялық-педагогикалық түзету орталығы ашылды.

700 астам бала түзету қызметтерін алды. Бұдан басқа, Қазақстанның барлық өңіріндегі жаңа орталықтардың, инклюзивтік және түзету ұйымдарының 300 жуық маманы оқып, біліктілігін арттырды.

«Қасиетті жол» қоғамдық қайырымдылық қорымен бірлесіп іске асырылатын, ДЦП ауыратын балаларды оңалту үшін жағдайлар жасау

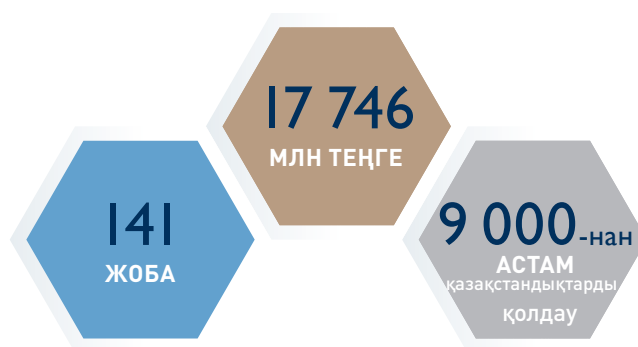
2014 жылғы наурызда жоба шеңберінде балалар үйлеріндегі, толық емес және аз қамтылған отбасылардағы ДЦП ауыратын балаларды оңалту орталығы ашылды. **2015 жылы 240 бала оңалтудан өтті.**

«Замандас» ҚҚ бірлесіп, аз қамтылған және көп балалы отбасылардағы балалардың бос уақытын ұйымдастыру

Астанада 3 аула клубы жұмыс істейді, аула клубтары тәрбиеленушілерінің көпшілік бөлігі – халықтың әлеуметтік жағынан осал топтарының балалары мен жасөспірімдері. Бұл жерде олар әртүрлі үйірмелерге: арт-терапия, хореография, шахмат, декоративтік-қолданбалы өнер, авиамодельдеу, жас техниктер, театр, каратэ, музыка үйірмелеріне қатысады. Ал ата-аналар үшін «Бақытты отбасы» клубында сабақ өткізіледі. **2015 жылы аула клубтары 650 астам балалар мен жасөспірімдерді, сондай-ақ 300 жуық ата-ананы қамтыды.**

Ардагерлер ұйымының Орталық кеңесімен бірлесіп, Ұлы отан соғысының ардагерлеріне көмек

2015 жылы 5 000 жуық соғыс ардагерлері мен оларға теңестірілген адамдар дабыл түймешелерін алды және шұғыл көмек жүйесіне қосылды. Бұдан басқа, бірқатар әлеуметтік роликтер жасалды, ақпараттық-ағарту науқаны жүргізілді.

ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ, ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ҚАУІПСІЗДІК

Біз Қазақстанның және басқа елдердің экономикасына стратегиялық маңызы бар Қор компаниялары тобының өндірістік қызметі миллиондаған адамдардың мүддесін қозғайтынын білеміз және қоршаған ортаны қорғау бойынша жауапкершілікті өзімізге қабылдаймыз. Біз еңбек жағдайларын қамтамасыз ету және жақсарту бойынша жауапкершілікті өзімізге аламыз, өндірістік қызмет қорытындыларына қатысты жұмыскерлердің өмірі мен денсаулығына басымдықты танимыз.

ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ

Қордың компаниялар тобының қоршаған ортаны қорғау бойынша негізгі іс-қимылдары экологияға әсерді азайтуға, атап айтқанда атмосфералық ауадағы рұқсат етілмеген және нормативтен тыс төгінділерді болдырмауға, қалдықтарды кәдеге жаратуды бақылауға, су тұтыну шығыстарын азайтуға және оны оңтайлы пайдалануға, қоршаған ортаны қорғау саласында менеджмент жүйесін үнемі жақсартуға бағытталған. Сондай-ақ күн, жел сынды жаңартылатын энергия көздерін пайдалану жоспарланып отыр, қоршаған ортаға төгінділерді біршама қысқарту оның нәтижесі болады.

Қор және ҚК қоршаған ортаны қорғау саласында тиімді жұмыс істейтін халықаралық үкіметтік және үкіметтік емес ұйымдармен, ғылыми және білім беру мекемелерімен ынтымақтастықты қолдайды.

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы Қор саясатының негізгі мақсаттары мыналар болып табылады:

- ▶ Қордың ҚК қызметінің қоршаған ортаға жағымсыз әсерін бағалау және басқару, алдын алу және азайту;

- ▶ технологиялық жабдықтың, өндірістік объектілердің және қоршаған ортаның жағдайына сапалы бақылау жасау мен мониторинг жүргізудің корпоративтік жүйесін қазіргі заманғы деңгейде құру;
- ▶ қоршаған ортаны қорғау саласында ақпараттық ашықтықты қамтамасыз ету;
- ▶ қоршаған ортаны қорғау саласында экологиялық тәуекелдерді азайту, экологиялық менеджмент жүйесі мен өндірістік көрсеткіштерді жақсарту жөніндегі қызметке барлық персоналды тарту.

Жер қойнауын пайдалану саласындағы инвестициялық жобаларды іске асыру кезінде әлеуетті әріптес үшін негізгі талаптар ретінде қоршаған ортаны қорғау саласындағы барлық заңнама талаптарына жауап беретін инвестициялық технологияларды дамыту және пайдалану, жоғары технологиялық және тиімді өңдеуші өндірістердің құрылысы бойынша талаптар қамтылады.

ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ЕҢБЕК ҚАУІПСІЗДІГІ

Қордың компаниялар тобы Қор мен Компаниялардың жұмыскерлерінің еңбек қауіпсіздігі мен денсаулығын қамтамасыз етуге толық мөлшерде жауапкершілікте екенін түсінеді. Қор компаниялары жыл сайын еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғауды қамтамасыз ету және өндірістік жарақатты азайту жөніндегі іс-шараларды инвестициялайды. Еңбек қауіпсіздігін жақсарту үшін компаниялар өндірістік жарақатты азайтуға, еңбек жағдайларын жақсарту мен қорғауға, еңбек қызметі процесінде жұмыскерлердің өмірі мен денсаулығын сақтауға бағытталған ұйымдық-техникалық іс-шаралардың ішкі жоспарларын іске асырады. Осы жоспарлар жазатайым жағдайлардың алдын алу және персоналға қауіпсіздік техникасын оқыту, өндірістің жабдықтары мен инструменттерінің қауіпсіздік талаптарына сәйкестігін тексеру жөніндегі

іс-шараларды қамтиды. Еңбек талаптары бойынша өндірістік объектілерді аттестаттау белгіленген мерзімге сәйкес компанияларда жүргізіледі.

Жұмысқа қабылдаған кезде, сондай-ақ жыл бойы еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы жүйесін реттейтін нормативтік құжаттармен таныстыру жүргізіледі. Қызметкерлердің тиімділігін арттыру және уақытын үнемдеу мақсатында Қорда қауіпсіздік техникасын онлайн оқыту жүйесі енгізілуде.

Заңнама нормаларына сәйкес жұмыскерлерді сақтандыру, сақтандыру қызметтерін берушілерді таңдау қызметтердің талап етілген көлемін ескере отырып, жүзеге асырылады.

ӘДЕП ЖӘНЕ КОМПАЕНС

Табысты компаниялар сенімге құрылады. Біздің Қор мүдделі тұлғалардың сенімі болмаса өсіп, дами алмайды. Тәртіп пен жауапкершіліктің жоғары стандарттарына қол жеткізілгенде, сенім келеді. Біздің іскерлік әдеп кодексі Топта әр қызмет үшін стандарттарды белгілейді, біздің пікірлеріміз бен құндылықтарымыз қамтылған және барлығына міндетті. Қордың барлық жұмыскерлері мен лауазымды тұлғалары оның талаптарын орындауға міндетті.

Біздің қызмет іскерлік әдеп пен тәртіп қағидаларын сақтауға негізделген. Біздің негіз қалаушы құндылықтарымыз мыналар болып табылады:

- ▶ **Меритократия:** әркімнің қосқан үлесі мен жетістіктерін бағалау әділдігі мен шындығы;
- ▶ **Құрмет:** команданың басқа мүшелеріне құрметпен қарау;
- ▶ **Шыншылдық:** Қор ішінде және өз әріптестеріне адалдық;
- ▶ **Ашықтық:** өзгерістер мен жаңа мүмкіндіктерге ашықтық;
- ▶ **Командалық рух:** бірлескен қызметтен біршама жоғары нәтижелерге қол жеткізу үшін ынтымақтастық;
- ▶ **Сенім:** өзара көмек мен сенім мәдениетіне бейілділік.

Қордың барлық жаңа жұмыскерлеріне Қордың Іскерлік әдеп кодексімен таныстыру жөнінде тренинг ұйымдастырылады. Қордың қызметкерлері мен лауазымды тұлғалары Іскерлік әдеп кодексін басшылыққа алу туралы міндеттемеге қол қояды.

Қордың Іскерлік әдеп кодексімен реттелетін Қордың лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің негізгі аспектілері, міндеттері:

- ▶ Ақпараттың құпиялылығын қамтамасыз ету;
- ▶ Мүдделер қақтығысын болдырмау және реттеу;
- ▶ Сыбайлас жемқорлық және басқа да құқыққа қарсы іс-әрекеттердің алдын алу.

Есептілік кезеңде Қорда корпоративтік қақтығыстар мен құқыққа қарсы іс-әрекеттер тіркелген жоқ.

Іскерлік әдеп кодексінің талаптарына қатысты мәселелер және/немесе жұмыс барысында туындаған этикалық мәселелер бойынша, сондай-

ақ Іскерлік әдеп кодексінің талаптарын бұзу, сыбайлас жемқорлық және басқа да құқыққа қарсы іс-қимыл фактілері бойынша Қордың лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері, іскерлік әріптестер және мүдделі тұлғалар:

- ▶ тікелей басшыға;
- ▶ омбудсменге;
- ▶ Ішкі аудит қызметіне;
- ▶ Корпоративтік хатшы қызметіне;
- ▶ болжамдалған бұзушылықтар туралы хабарламаға арналған сенім телефоны жедел желісіне хабарласуға құқылы.

2015 жылғы 23 қарашада «Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының шешімімен «Самұрық-Қазына» АҚ тобына комплаенс-бақылау рәсімін (комплаенс функциясы) енгізу жөніндегі әдіснамалық ұсынымдар бекітілді.

Корпоративтік және кәсіби бағдар ретінде әдіснамалық ұсынымдар Қор тобында комплаенс функциясын енгізу үшін алғышарт болды.

Комплаенс функциясын іске асыру және комплаенс-мәдениет қалыптастыру бизнесті жүргізу ашықтығын және Қор тобының лауазымды тұлғалардың және жұмыскерлердің қолданыстағы заңнамаға, үздік халықаралық стандарттардың талаптарына, ішкі және өзге талаптарға сәйкестігін білдіреді.

2016 жылы Комплаенс функциясын құру жөнінде жұмыс жүргізіледі. Ашық конкурстың қорытындылары бойынша Қордың Комплаенс қызметінің штаты қалыптастырылды. Конкурс қорытындылары бойынша Құқықтық сүйемелдеу және тәуекелдер жөніндегі басқарушы директор, Басқарма мүшесі Ғани Битенов:

ҒАНИ БИТЕНОВ
Құқықтық сүйемелдеу және тәуекелдер жөніндегі басқарушы директор, Басқарма мүшесі

«12 ақпанда өзімнің Facebook парағымға мына: <https://resume.sk.kz/ru/vacancy/view/266> және <https://resume.sk.kz/ru/vacancy/view/290> сайтқа сілтемені көрсетіп, Қордың Комплаенс қызметіне екі қызметкерді іздеу туралы хабарлама орналастырдым. Сайттағы бос орынға жиырмадан астам кандидаттар өтініш білдірді, ол Қордың басқа бос орындарына берілген өтініштерге қарағанда біршама аз орташа көрсеткіш. Бұған себеп, Қазақстанда банктік саланы есептемегенде, комплаенс саласының бастапқы даму сатысында болуы деп ойлаймын. Қор тобында белсенді банктік бизнес жоқ, сондықтан біз комплаенс функциясы банктік комплаенстан біршама ерекшеленетін нақты экономика саласында тиісті жұмыс тәжірибесі бар комплаенс мамандарды іздедік.

Орда комплаенс функциясы бірінші рет құрылып отыр. Сондықтан мамандарды іздеуде біз кәсіпорындарда комплаенс функциясын енгізуде тәжірибесі барларға, сондай-ақ ұлттық компанияларда жұмыс істеген мамандарға назар аудардық. Бастапқыда қызмет басшысының бос орнын айқындауды, содан кейін аға менеджерді іріктеуді ойладық.

Түйіндеме және ілеспе хаттар конкурсында 9 ыңғайлы түйіндемені іріктедік. HR-мамандар сұхбат өткізгеннен кейін басшы лауазымының бос орнына үш үздік кандидатқа тоқтадық. Олармен мен жетекшілік жасайтын үш департаменттің (Корпоративтік басқару департаменті, Құқықтық сүйемелдеу департаменті және Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау департаменті) директорлары бірлесіп сұхбат жүргізді. Екі үздікті іріктедік. Бір аптадан кейін HR-басшымен бірге финалдық панельдік сұхбат жүргіздік. Екі кандидат та күшті және олардың біріне абсолюттік басымдық беру қиын болды. Ақырында басшы лауазымын комплаенс функциясын енгізуде тәжірибесі бар кандидатқа ұсынамыз, ал екіншісін аға менеджер лауазымына көндіруге тырысамыз және ол ойымыз жүзеге аспаса, басқа кандидаттардан іріктеу процесін жалғастырамыз деп шештік. Бақытымызға орай, бәрі ойдағыдай болды.

Сонымен:

Ерден Райымбеков Қордың Комплаенс қызметінің басшысы болып тағайындалды. Бұған дейін ол бес жыл «Қазмұнайгаз» БӨ» АҚ-да комплаенс қызметін басқарған, 14 жылдан астам «Қазмұнайгаз» ҰК» АҚ тобында жұмыс істеген. (LLM) Dundee University, MBA КИМЭП Құқық магистрі.

Мансұр Баширов Қордың Комплаенс қызметінің аға менеджері болып тағайындалды. Бұған дейін бес жыл Қазақстан және Орта Азия бойынша General Electric-те аға кеңесші лауазымын атқарған. Бұдан бұрын «Самұрық-Энерго» АҚ-да, «Қазгермұнай» БК» ЖШС және «Өскемен титан-магний комбинаты» АҚ жұмыс істеген. LLM University of London, PhD, менеджмент магистрі, Қазақстан-Америка Еркін университетінің құқық магистрі.

Комплаенс қызметі осы сәтте ЭЫДҰ стандарттарына сәйкес комплаенс бағдарламасын әзірлеу және енгізу бойынша жұмыс жүргізуде. Функцияның негізгі мақсат парақорлық

пен сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет саласындағы стандарттарға Қордың қызметін сәйкес келтіруге бағытталатын болады.

КОНСУЛЬТАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕРДІ ТARTУ КЕЗІНДЕ МҮДДЕЛЕР ҚАҚТЫҒЫСЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ

2014 жылы Қордың ДК консультациялық қызметтерді тарту кезіндегі мүдделер қақтығысының алдын алу жөніндегі саясатты бекіткен болатын, оны Қордың Басқармасы «Самұрық-Қазына» АҚ тобына кіретін ұйымдарды консультациялық қызметтерге тарту кезінде мүдделер қақтығысының алдын алу жөніндегі корпоративтік стандарт ретінде бекітті.

Осы Саясатты және Корпоративтік стандартты іске асыру шеңберінде 2015 жылы біз мынадай іс-шараларды іске асырдық:

- ▶ мүдделер қақтығысы туралы ережені, атап айтқанда белгіленген нысанда Мүдделер қақтығысы туралы мәліметті және тиісті кепілдіктер мен растауларды (мүдделер қақтығысының болмауы туралы, Тапсырыс берушінің мүдделерін беруге тыйым, егер Консультанттың өкілдігі қатарлас мүдделер қақтығысын тудырса немесе тудыруы мүмкін болса, мүдделер қақтығысы мәселесі бойынша

Консультанттар туралы мәліметтері бар Тапсырыс беруші тобын Бірыңғай базаға қосуға келісім және басқалар) Консультантқа беру туралы талапты консультациялық қызметтерді сатып алу туралы үлгі шартқа қостық;

мүдделер қақтығысы бар және (немесе) болған Консультанттар туралы мәліметтері бар Тапсырыс беруші тобының Бірыңғай дерекқорын құрдық;

- ▶ Саясаттың ережелерін және Корпоративтік стандартты сақтау бойынша «Үлкен төрттіктен» аудиторлық компаниялардың кейбір өкілдерімен консультациялар өткіздік;
- ▶ әлеуетті өнім берушілер мен Тапсырыс берушілер арасында мүдделер қақтығысын көздейтін нормаларды ескере отырып, сатып алуды бір көзден тәсілімен жүзеге асыру бойынша Қор тобының Тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатып алу қағидасына толықтыру енгіздік.

САТЫП АЛУ

Электрондық сатып алудың ақпараттық жүйесі (ЭСАЖ) Қор және дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу және одан да көп пайызын тікелей және жанама түрде Қор иеленетін ұйымдар жүзеге асыратын сатып алу процестерін автоматтандыруды қамтамасыз ететін бірыңғай жүйені білдіреді. «Самұрық-Қазына» АҚ компаниялар тобы 2013 жылғы ақпаннан бастап электрондық сатып алуға көшті.

ЭСАЖ-да Тапсырыс берушілердің 740 ұйымы сатып алуды жүзеге асырады (Қордың Сатып алу қағидаттары қолданылатын еншілес және тәуелді ұйымдар (ЕТҰ) және филиалдар), оның ішінде Қадағалаушылар ретінде 493 ЕТҰ филиалдары, 40 000 астам әлеуетті өнім берушілер, ЭБК шығару бойынша 10 ҚР ЕДБ, 40 қоғамдық бірлестік ұйымдары тіркелген, қажетті сатып алуды жылдам іздеуді қамтамасыз етеді, қай аумақта болуына қарамастан әлеуетті өнім берушілердің кең тобына сатып алуға қатысу үшін мүмкіндік береді.

Сатып алу жариялылығы мен ашықтығы қағидаты әлеуетті өнім берушілердің барлық жабық өтінімдерін және оларға қоса берілген құжаттарды тікелей сатып алуға қатысушылардың қарау құқығын беру арқылы қамтамасыз етіледі. Мәселен, өтінім беру уақыты аяқталғаннан кейін әлеуетті өнім берушілерге өз бәсекелестерінің құжаттамасы мен бағаларына толық қол жеткізу мүмкіндігін береді.

Жүйе орталықтандырылған мониторингін және сатып алу рәсімдерінің сақталуын бақылауды жүзеге асыруға мүмкіндік береді. Кез келген қисынсыз шешімді, өнім беруші мен мердігердің алдын ала таңдалуын электрондық сатып алу жүйесінде жеңіл қадағалауға болады, ол ең соңында сатып алудағы сыбайлас жемқорлық көріністерінің пайда болу мүмкіндігін азайтады.

- ▶ ЭСАЖ үнемі жаңартылып отырады, төменде оны дамыту шеңберінде 2015 жылы жүзеге асырылған негізгі іс-шаралардың тізбесі берілген;
- ▶ ЭСАЖ аппараттық инфрақұрылымының тиісті жұмыс қабілетін бақылауды күшейту үшін ЭСАЖ департаментінің күшімен инфрақұрылымға техникалық қызмет көрсетуді жүзеге асыру шешімі қабылданды;
- ▶ Төмендетуге сауда-саттықты пайдалана отырып, сатып алуларға әлеуетті өнім берушілердің адал қатысуы мақсатында сауда-саттықтарға баға ұсыныстарын кезек-кезек беру функционалы іске асырылды;
- ▶ Жаңа сатып алу қағидаларының жобасы негізінде жоспарлауға өзгеріс және тестілік ортада сатып алу жүргізу жүзеге асырылды.

Енгізілген сәттен бастап 2013 жылы жүйе жоғары тиімділікті көрсетті, ЭСАЖ-да 212 000 сатып алу жарияланды.

Жыл	Жарияланған сатып алу саны, мың сатып алу	Жарияланған сатып алу бойынша үнем, млрд теңге
2015	33 193	138,9
2014	131 918	60
2013	46 889	16,3

Қазіргі уақытта ЭСАЖ мынадай жүйелермен өзара іс-қимыл жасайды:

- ▶ ТЖҚБНА АЖ – ЭСАЖ-да ТЖҚБНА анықтамалығын автоматтандырылған жаңарту, жаңаларды қосу, алынып тасталған кодтарды деактивациялау;
- ▶ маркетингтік талдауды қалыптастыру үшін сатып алу бойынша деректер беру (хабарландыру, қорытындылар және сол сияқтылар);

Біз ПК О АЖ жүйесімен біріктіруді жүзеге асыруды жоспарлап отырмыз, ол ЭСАЖ сатып алуға білікті өнім берушінің автоматты түрде қол жеткізуі, Қордың ЕТҰ сатып алуларына қатысқан кезде өнім берушіге тиісті пұрсаттықтар белгілеу, сатып алу, Тапсырыс берушілер мен өнім берушілер бойынша талдамалық есептілікті қалыптастыру үшін ақпаратпен өзара алмасу функциясын береді.

ҚОРДЫҢ САТЫП АЛУЫНДА ЖЕРГІЛІКТІ ҚАМТУ ӨЗГЕРІСІНІҢ СЕРПІНІ

2015 жылы ҰКП белсенді қатысуымен біз Қордың сатып алу қағидаларына ОТӨ қолдаудың қосымша шараларын енгіздік:

- ▶ нарықта жалғыз отандық тауар өндіруші болған кезде тауарды бір көзден тәсілімен сатып алу бойынша тапсырыс берушілердің міндеті енгізілді;
- ▶ жұмыстарды сатып алу кезінде тендерлік құжаттамада отандық өндірушілерден тікелей тауарды сатып алу туралы талап белгіленді;
- ▶ жұмыстарды орындау кезінде отандық тауарларды сатып алу бойынша міндеттемелерді өнім беруші орындамаған кезде сатып алу туралы шаттың жалпы құнының 15%-ы мөлшерінде айыппұл, сондай-ақ Сенімсіз әлеуетті өнім берушілер тізбесіне 18 ай мерзімге қосу көзделген;
- ▶ жаңа өндірістерді құру бойынша жобаны іске асыратын өнім берушіден жалпы сатып алу

көлемінің кемінде 30%-ы көлемінде бір көзден тәсілімен тапсырыс берушілердің сатып алу міндеттемесі көзделген.

Бұдан басқа өндірушілердің мүдделерін қорғау мақсатында Қордың Сатып алу қағидаларында тауарды жеткізудің технологиялық мерзімін сақтау туралы талап белгіленген, ол кемінде 60 (алпыс) күнтізбелік күн болуы қажет.

Отандық тауар өндірушілерді қолдаудың жүйелік шараларын енгізудің арқасында Қордың компаниялар тобының сатып алуларында қазақстандық қамту үлесі 2012 жылы 63%-дан 2015 жылы 74%-ға дейін өсті.

2015 жылдың қорытындылары бойынша Қор тобы бойынша сатып алу көлемі 3,4 трлн теңгені құрады. Ол бойынша жергілікті қамтудың жалпы үлесі 74%-ды, оның тауарлар бойынша – 69%, жұмыстар мен қызметтер бойынша – 77%-ды құрады.

Қор тобы бойынша сатып алу серпіні және жергілікті қамту (ЖҚ) үлесі

	2012 жыл		2013 жыл		2014 жыл		2015 жыл	
	сумма, млрд теңге	доля МС %	сумма, млрд теңге	доля МС %	сумма, млрд теңге	доля МС %	сумма, млрд теңге	доля МС %
Тауарлар	1 553	47	1 382	59	1 437	63	1 220	69
Жұмыстар/ қызметтер	1 927	75	2 048	77	2 433	82	2 149	77
Жиыны	3 480	63	3 430	70	3 870	75	3 369	74

2015 жылдың қорытындылары бойынша 2014 жылмен салыстырғанда жергілікті қамту үлесінің 1%-ға кемуі байқалады. Тауарлар бойынша ЖҚ үлесінің 6%-ға өсуі, жұмыстар мен қызметтер бойынша 5%-ға кемі тіркелді.

Тауарлар бойынша ЖҚ үлесінің өсуі ЖҚ үлесі 100%-ға тең газды сатып алу көлемінің өсуіне байланысты. Мәселен, ҚМГ компаниялар тобының жалпы газды сатып алуы 52 млрд теңгеге өсті. Сондай-ақ 2014 жылмен салыстырғанда ЖҚ үлесі 100%-ға тең жалпы сомасы 17 млрд теңге болатын «Тау-Кен Алтын» ЖШС аффинаждауға құрамында алтыны бар шикізат тауарларды сатып алудың ұлғаюын атап өтуге болады.

Жұмыстар/қызметтер бойынша ЖҚ үлесінің 5%-ға азаюы байқалады. Темір жол желілерін

салу бойынша жұмыстарды сатып алудың азаюы осы азаюға біршама әсер етті. Мәселен, 2014 жылы ҚТЖ теміржол желілерін салу бойынша орындалған жұмыстардың жалпы сомасы ЖҚ үлесінің 80–100% көлемінде 377 млрд теңгені құрады. Сонымен қатар «Атырау мұнай өңдеу зауыты» ЖШС-ның ЖҚ үлесі 14,85%-ға тең 93 млрд теңге сомаға Sinopec Engineering-тен мұнайды терең өңдеу кешенін салу бойынша жұмыстарды сатып алу жұмыстарда ЖҚ үлесінің азаюына біршама әсер етті.

ЖСҰ кіру қарсаңында сатып алу қағидаларын біріздендіру және сатып алынатын тауарлар мен қызметтердің сапасын жақсарту мақсатында 2016 жылы Қор жаңа Сатып алу қағидасын бекітті.

ҚОСЫМШАЛАР

СЫРТҚЫ АУДИТ ЖӘНЕ АУДИТОРДЫҢ ҚОРЫТЫНДЫСЫ

2015 жылы «Самұрық-Қазына» АҚ-ның аудитін жүзеге асыратын аудиторлық ұйым «Эрнст энд Янг» ЖШС (Ernst & Young) болып табылады.

«Эрнст энд Янг» ЖШС – әлемдегі ірі британ аудиторлық-консалтингтік компаниясы (аудиторлық компаниялардың «үлкен төрттігіне» кіреді). 2013 жылдан бері компания атауының акронимін білдіретін EY сауда маркісімен жұмыс істейді.

2015 жылғы аудиторлық қызметтердің құны – ҚҚС-мен 43 235 486 теңге, ҚҚС қосылмағанда 38 603 113 теңге [2014: ҚҚС-мен 43 235 487 теңге, ҚҚС қосылмағанда 38 603 113 теңге].

Тәуелсіз аудиторлардың есебі

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ акционеріне және басшылығына

Біз «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ-ның және оның еншілес ұйымдарының (бұдан әрі «Топ») қоса беріліп отырған қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік, ол 2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шоғырландырылған бухгалтерлік балансты, жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепті, капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есепті және көрсетілген күнге аяқталған жыл ішіндегі ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есепті, сондай-ақ есеп саясатының негізгі ережелеріне қысқаша шолудан тұратын ескертпелерді және өзге де түсіндірме ақпаратты қамтиды.

Басшылықтың қаржылық есептілікке қатысты жауапкершілігі

Топ басшылығы халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес көрсетілген шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау және дұрыс ұсынуға және алаяқтық немесе қателік салдарынан болатын елеулі бұрмалаулары жоқ шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау үшін басшылықтың пікірінше, қажетті ішкі бақылау жүйесіне жауапты болады.

Аудиторлардың жауапкершілігі

Біздің міндетіміз жүргізілген аудит негізінде осы шоғырландырылған қаржылық есептілік бойынша пікір білдіру болып табылады. Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргіздік. Бұл стандарттар біздің ізеттілік нормаларын сақтауымызды, сондай-ақ шоғырландырылған қаржылық есептілікте елеулі бұрмалаулардың жоқтығына жеткілікті сенімділік алу үшін аудитті жоспарлауымыз мен жүргізуімізді талап етеді.

Аудит шоғырландырылған қаржылық есептіліктегі сандық көрсеткіштерді алуды растайтын аудиторлық дәлелдер алуға және ондағы ақпаратты ашып көрсетуге бағытталған рәсімдердің жүргізілуін қамтиды. Рәсімдерді таңдау алаяқтық немесе қателік салдарынан болатын елеулі бұрмалау қаупін бағалауды қоса алғанда, аудитордың пайымдау мәні болып табылады. Бұл қауіпті бағалау кезінде аудитор компанияның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікірін білдіру үшін емес, тиісті аудиторлық рәсімдерді таңдау мақсатында шоғырландырылған қаржылық есептіліктің жасалуы мен дұрыстығын қамтамасыз ететін ішкі бақылау жүйесін қарайды. Сондай-ақ аудит есеп саясатында қолданылатын тиісті сипаттағы бағалауды және басшылық алған бағалау көрсеткіштерінің орындылығын, сондай-ақ шоғырландырылған қаржылық есептіліктің жалпы ұсынылуын бағалауды қамтиды.

Біз алған аудиторлық дәлелдер біздің аудиторлық пікірімізді білдіру үшін негіздемелер ұсынуға жеткілікті және лайықты болып табылады деп санаймыз.

Пікір

Біздің пікіріміз бойынша, қоса беріліп отырған шоғырландырылған қаржылық есептілік барлық елеулі қатынастарда Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ және оның еншілес ұйымдарының 2015 жылғы 31 желтоқсандағы шоғырландырылған қаржылық жағдайын, сондай-ақ олардың шоғырландырылған қаржылық нәтижелері мен көрсетілген күнге аяқталған жыл ішіндегі ақша қаражатының қозғалысын дұрыс көрсетеді.

Ernst & Young LLP

Бахтиер Эшонкулов
Аудитор/ аудит жөніндегі әріптес

Аудитордың 2012 жылғы 27 тамыздағы
№МФ-0000099 біліктілік куәлігі

2016 жылғы 11 сәуір

Евгений Жемалетдинов
«Эрнст энд Янг» ЖШС бас директоры

Қазақстан Республикасының аумағында
аудиторлық қызметпен айналысуға арналған
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі
2005 жылғы 15 шілдеде берген сериясы МФЮ –
2, № 0000003 мемлекеттік лицензия

«САМУРЫҚ-ҚАЗЫНА» ҰЛТТЫҚ ӘЛ-АУҚАТ ҚОРЫ» АҚ

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК

2015 жылғы 31 желтоқсанда
аяқталатын жыл үшін, тәуелсіз аудиторлардың есебімен

МАЗМҰНЫ

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛАРДЫҢ ЕСЕБІ

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК

Шоғырландырылған бухгалтерлік теңгерім	132-133
Жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп	134-135
Капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есеп	136-137
Ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есеп	138-139
Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер	140-230
1. Жалпы ақпарат	140
2. Қаржылық есептілікті дайындау негізі	141
3. Есеп саясатының елеулі аспектілеріне шолу	143
4. Маңызды бухгалтерлік бағалау және пайымдау	161
5. Тоқтатылған қызмет және сатуға арналған ретінде жіктелетін активтер	168
6. Негізгі құралдар	172
7. Материалдық емес активтер	175
8. Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардағы инвестициялар	177
9. Клиенттерге қарыздар	185
10. Кредиттік мекемелердегі қаражат	186
11. Өзге де қаржы активтері	187
12. Өзге де ұзақ мерзімді активтер	188
13. Қорлар	189
14. Сауда дебиторлық берешек және өзге де ағымдағы активтер	189
15. Ақша қаражаты және олардың баламалары	191
16. Капитал	197
17. Қарыздар	199
18. Қазақстан республикасы үкіметінің қарыздары	200
20. Қаржылық жалдау бойынша міндеттемелер	200
21. Резервтер	202
22. Жұмыскерлерге сыйақы бойынша міндеттемелер	203
23. Өзге де ағымдағы міндеттемелер	204
24. Түсім	204
25. Мемлекеттік субсидиялар	205
26. Сатылған өнім мен көрсетілген қызметтердің өзіндік құны	205
27. Жалпы және әкімшілік шығыстар	206
28. Тасымалдау және сату бойынша шығыстар	206
29. Құнсызданудан болатын шығын	207
30. Қаржы шығындары	207
31. Қаржылық кіріс	207
32. Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялар кірісіндегі үлес, нетто	208
33. Теріс бағамдық айырма, нетто	209
34. Табыс салығы бойынша шығыстар	209
35. Шоғырландыру	212
36. Елеулі ақшалай емес мәмілелер	212
37. Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашу	213
38. Қаржы құралдары, қаржы тәуекелдерін басқару мақсаттары және саясаты	214
39. Шартты және шарттық міндеттемелер	220
40. Сегменттік есептілік	226
41. Есепті күннен кейінгі оқиғалар	229

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН БУХГАЛТЕРЛІК ТЕҢГЕРІМ

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША

Миллион теңгемен	Ескер.	2015	2014
АКТИВТЕР			
Ұзақ мерзімді активтер			
Негізгі құралдар	6	10.711.508	8.405.084
Материалдық емес активтер	7	269.694	334.289
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компанияларға инвестициялар	8	2.547.103	1.813.834
Клиенттерге қарыздар	9	601.673	271.989
Кредиттік мекемелердегі қаражат	10	666.231	692.377
Кейінге қалдырылған салық бойынша актив	34	116.443	102.436
Өзге де ұзақ мерзімді қаржы активтері	11	178.941	180.317
Өзге де ұзақ мерзімді активтер	12	607.916	605.071
		15.699.509	12.405.397
Ағымдағы активтер			
Қорлар	13	318.344	355.515
Өтеуге ҚҚС		196.805	228.842
Табыс салығы бойынша алдын ала төлем		79.947	74.560
Сауда дебиторлық берешек	14	283.248	314.749
Клиенттерге қарыздар	9	121.241	458.473
Кредиттік мекемелердегі қаражат	10	1.492.619	1.146.227
Өзге де қысқа мерзімді қаржы активтері	11	15.000	26.358
Өзге де ағымдағы активтер	14	287.050	244.762
Ақша қаражаты және оның баламалары	15	1.206.557	1.234.305
		4.000.811	4.083.791
Сатуға арналған ретінде жіктелген активтер	5	1.189.364	148.486
Активтердің жиыны		20.889.684	16.637.674

140 - 230-беттердегі есеп саясаты мен ескертпелер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН БУХГАЛТЕРЛІК ТЕҢГЕРІМ (жалғасы)

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША

Миллион теңгемен	Ескер.	2015	2014
КАПИТАЛ ЖӘНЕ МІНДЕТТЕМЕЛЕР			
Негізгі компанияның акционеріне жататын капитал			
Жарғылық капитал	16	4.916.269	4.620.562
Сату үшін қолда бар инвестицияларды қайта бағалау жөніндегі резерв		32.817	51.290
Шетел валюталарын қайта есептеу жөніндегі резерв	16	1.025.930	486.162
Өзге де капитал резервтері	16	(13.922)	(14.689)
Хеджирлеу резерві	16	(59.171)	–
Бөлінбеген пайда		2.971.941	2.224.315
		8.873.864	7.367.640
Бақыланбаған қатысу үлесі	16	1.527.508	764.438
Капитал жиыны		10.401.372	8.132.078
Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Қарыздар	17	5.375.804	4.329.026
Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары	18	859.715	412.633
Қаржылық жалға алу жөніндегі міндеттемелер	20	134.833	90.396
Резервтер	21	271.553	229.447
Кейінге қалдырылған салық жөніндегі міндеттемелер	34	527.014	512.253
Жұмыскерлерге сыйақы жөніндегі міндеттемелер	22	72.439	61.125
Өзге де ұзақ мерзімді міндеттемелер	19	839.819	463.571
		8.081.177	6.098.451
Ағымдағы міндеттемелер			
Қарыздар	17	716.907	1.313.236
Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары	18	6.722	1.111
Қаржылық жалға алу жөніндегі міндеттемелер	20	19.364	15.802
Резервтер	21	220.920	153.429
Жұмыскерлерге сыйақы жөніндегі міндеттемелер	22	6.384	5.726
Төлеуге табыс салығы		9.490	4.020
Сауда және өзге де кредиторлық берешек		506.213	456.475
Өзге де ағымдағы міндеттемелер	23	355.968	396.431
		1.841.968	2.346.230
Сатуға арналған ретінде жіктелген активтермен байланысты міндеттемелер	5	565.167	60.915
Міндеттемелердің жиыны		10.488.312	8.505.596
Капитал мен міндеттемелердің жиыны		20.889.684	16.637.674

Қаржы және операциялар жөніндегі басқарушы директор - Басқарма мүшесі

Бас бухгалтер

Елена Бахмутова

Алмаз Әбдірахманова

140 - 230-беттердегі есеп саясаты мен ескертпелер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛАТЫН ЖЫЛ ҮШІН

Миллион теңгемен	Ескер.	2015	2014*
Жалғасатын қызмет			
Түсім	24	3.090.988	2.970.761
Мемлекеттік субсидиялар	25	28.732	31.192
		3.119.720	3.001.953
Сатылған өнім мен көрсетілген қызметтердің өзіндік құны	26	(2.715.032)	(2.583.703)
Жалпы пайда		404.688	418.250
Жалпы және әкімшілік шығыстар	27	(380.578)	(356.894)
Тасымалдау мен сату жөніндегі шығыстар	28	(211.268)	(324.639)
Құнсызданудан болатын залал	29	(292.270)	(381.376)
Еншілес ұйымдардың шығуынан (залал)/пайда		(1.657)	1.029
ЕМАЭС-1 қатысу үлесінің 50% қайта бағалаудан кіріс		–	74.798
Операциялық қызметтен залал		(481.085)	(568.832)
Қаржылық шығындар	30	(321.489)	(272.738)
Қаржылық кіріс	31	282.122	128.729
Өзге де операциялық емес залал		(36.520)	(74.970)
Өзге де операциялық емес кіріс		41.380	63.056
Қауымдасқан компаниялар мен бірлескен кәсіпорындардың пайдасындағы үлес, нетто	32	149.423	456.941
Оң / (теріс) бағамдық айырма, нетто	33	683.359	(29.690)
Табыс салығы есептелгенге дейінгі пайда/ (залал)		317.190	(297.504)
Табыс салығы бойынша шығыстар	34	(274.019)	(202.221)
Табыс салығын есептегенге дейінгі бір жыл ішіндегі жалғасатын қызметтен таза пайда/ (залал)		43.171	(499.725)
Тоқтатылған қызмет			
Тоқтатылған қызметтен пайда, табыс салығы шегерілгенде	5	261.631	734.217
Бір жыл ішіндегі таза пайда		304.802	234.492
Бір жыл ішіндегі, мыналарға тиесілі таза пайда:			
Негізгі компанияның акционеріне		161.995	271.548
Бақыланбайтын қатысу үлесіне		142.807	(37.056)
		304.802	234.492

140 - 230-беттердегі есеп саясаты мен ескертпелер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (жалғасы)

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛАТЫН ЖЫЛ ҮШІН

Миллион теңгемен	Ескер.	2015	2014*
Салық шегерілгеннен кейінгі өзге де жиынтық кіріс			
<i>Келесі кезеңдерде пайданың немесе залалдың құрамына қайта сыныптауға жататын өзге де жиынтық кіріс, салықтарды шегергенде:</i>			
Есептілік валюталарын қайта есептеу	16.9	797.728	244.368
Сату үшін қолда бар инвестицияларды қайта бағалаудан іске асырылмаған залал		(17.094)	(4.180)
Кейінгі кезеңдерде пайда немесе залал құрамына қайта жіктеуге жататын қауымдасқан және бірлескен компаниялардың өзге де жиынтық кірісіндегі үлес		(960)	(70)
Ақша ағындарын хеджирлеу құралдары бойынша залал	16.10	(81.922)	–
Ақша ағындарын хеджирлеудің салықтық әсері	16.10	7.686	–
Сату үшін қолда бар қаржы активтері бойынша іске асырылған таза (залал) пайда		(419)	28.812
Келесі кезеңдерде пайданың немесе залалдың құрамына қайта сыныптауға жататын өзге де жиынтық кіріс		705.019	268.930
<i>Келесі кезеңдерде пайданың немесе залалдың құрамына қайта сыныптауға жатпайтын өзге де жиынтық кіріс:</i>			
Кейінгі кезеңдерде пайда немесе залал құрамына қайта жіктеуге жатпайтын қауымдасқан және бірлескен компаниялардың өзге де жиынтық кірісіндегі үлес		169	–
Белгіленген төлемдермен жоспарлар бойынша актуарлық залал		(4.387)	(2.679)
Жиынтық кіріс құрамдастарының салықтық әсері		885	105
Келесі кезеңдерде пайданың немесе залалдың құрамына қайта сыныптауға жатпайтын өзге де жиынтық кіріс		(3.333)	(2.574)
Бір жыл ішіндегі өзге де жиынтық кіріс, салықтарды шегергенде		701.686	266.356
Бір жыл ішіндегі жиынтық кірістің жалпы сомасы, табыс салығын шегергенде		1.006.488	500.848
Табыс салығын шегергенде мыналарға тиесілі бір жылдағы жиынтық кірістің жалпы сомасы:			
Негізгі компанияның акционеріне		666.861	507.978
Бақыланбайтын қатысу үлесіне		339.627	(7.130)
		1.006.488	500.848

* Осында келтірілген кейбір сомалар 2014 жыл ішіндегі шоғырландырылған қаржылық есептілікке сәйкес келмейді, өйткені жүргізілген қайта есептеулерді көрсетеді, олар туралы нақты ақпарат 5-ескертпеде келтіріледі.

Қаржы және операциялар жөніндегі басқарушы директор - Басқарма мүшесі

Бас бухгалтер

Елена Бахмутова

Алмаз Әбдірахманова

140 - 230-беттердегі есеп саясаты мен ескертпелер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛАТЫН ЖЫЛ ҮШІН

Миллион теңгемен	Негізгі компания акционеріне тиесілі									
	Ескер.	Жарғылық капитал	инвестицияларды қайта бағалау резерві	Валютаны қайта есептеу резерві	Өзге де күрделі резервтер	Бөлінбеген пайда	Жиыны	Бақыланбай- тын қатысу үлесі	Жиыны	Жиыны
2013 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо		4,484,676	25,302	272,655	(2,711)	1,947,379	6,727,301	779,291	7,506,592	
Жыл ішіндегі жиынтық кіріс		-	24,513	213,777	-	269,688	507,978	[7,130]	500,848	
Акциялар шығару		135,886	-	-	-	[4,740]	131,146	-	131,146	
Үкіметтен алынған қарыз бойынша дисконт		-	-	-	-	12,363	12,363	-	12,363	
Дивидендтер		-	-	-	-	[9,077]	[9,077]	[58,396]	[67,473]	
Акционермен өзге де операциялар		-	-	-	-	105,940	105,940	-	105,940	
Еншілес ұйымдарды сатып алу		-	-	-	-	-	-	2,226	2,226	
Акционерге өзге де бөлу		-	-	-	-	[94,029]	[94,029]	-	[94,029]	
Еншілес ұйымдардың шығуы		-	-	-	-	-	-	44,785	44,785	
Еншілес ұйымдардағы қатысу үлестерінің өзгеруі – бақыланбайтын акционерлердің үлестерді сатып алуы		-	1,740	-	– [11,843]	14,742	4,639	18,665	23,304	
Еншілес ұйымдардағы қатысу үлестерінің өзгеруі – бақыланбайтын үлесті сатып алу		-	[265]	-	-	[13,799]	[14,064]	[15,290]	[29,354]	
Капиталдағы өзге де өзгерістер		-	-	[270]	[135]	[4,152]	[4,557]	287	[4,270]	
2014 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо		4,620,562	51,290	486,162	[14,689]	2,224,315	7,367,640	764,438	8,132,078	

140 - 230-беттердегі есеп саясаты мен ескертпелер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (жалғасы)

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛАТЫН ЖЫЛ ҮШІН

Негізгі компания акционеріне тиесілі										
Миллион теңгемен	Ескер.	Жарғылық капитал	Сату үшін қолда бар инвестицияларды қайта бағалау резерві		Валютаны қайта есептеу резерві	Өзге де күрделі резервтер	Бөлінбеген пайда	Бақыланбайтын қатысу үлесі		Жарғылық капитал
			Жиыны	Жиыны				Жиыны	Жиыны	
2014 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо										
Жыл ішіндегі жиынтық кіріс		4.620.562	51.290	486.162	-	-	(14.689)	2.224.315	7.367.640	8.132.078
Акциялар шығару	16.1	295.707	-	584.461	(59.171)	-	-	160.044	666.861	339.627
Үкіметтен алынған қарыз бойынша дисконт	16.2	-	-	-	-	-	-	-	295.707	-
Дивидендтер	16.3	-	-	-	-	-	-	325.118	325.118	-
Акционермен өзге де операциялар	16.4	-	-	-	-	-	-	(34.713)	(34.713)	(21.559)
Акционерге өзге де бөлу	16.5	-	-	-	-	-	-	(5.612)	(5.612)	-
Еншілес ұйымдардың шығуы	5	-	-	-	-	-	-	(32.201)	(32.201)	-
Еншілес ұйымдардағы қатысу үлестерінің өзгеруі – бақыланбайтын қатысу үлестерін сату	16.6	-	-	(44.693)	-	-	-	-	-	(13.676)
Еншілес ұйымдардағы қатысу үлестерінің өзгеруі – бақыланбайтын үлесті сатып алу	16.7	-	-	-	-	-	-	332.753	287.850	462.150
Капиталдағы өзге де өзгерістер		-	-	-	-	-	977	1.321	2.298	1.169
2015 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо										
		4.916.269	32.817	1.025.930	(59.171)	(13.922)	2.971.941	8.873.864	1.527.508	10.401.372

Қаржы және операциялар жөніндегі басқарушы директор - Басқарма мүшесі
Бас бухгалтер

Елена Бахмутова

Алмаз Әбдірахманова

140 - 230-беттердегі есеп саясаты мен ескертпелер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛАТЫН ЖЫЛ ҮШІН

Миллион теңгемен	Ескер.	2015	2014*
Операциялық қызметтен түсетін ақша ағындары			
Табыс салығын есепке алғанға дейін жалғасқан қызметтен пайда/(залал)		317.190	[297.504]
Табыс салығын есепке алғанға дейін тоқтатылған қызметтен залал	5	240.594	726.964
Жалғасқан қызмет бойынша операцияларға түзетулер			
Тозу, түгесілу және амортизация	26, 27, 28	363.623	378.984
Қауымдасқан компаниялар мен бірлескен кәсіпорындар пайдасындағы үлес, нетто	32	(149.423)	[456.941]
Қаржы шығындары	30	321.489	272.738
Қаржы кірісі	31	(282.122)	[128.729]
Құнсыздану залалы	29	292.270	381.376
Жұмыскерлерге сыйақы жөніндегі ұзақ мерзімді міндеттемелер	22	16.684	11.272
Резервтерге аударымдар		102.242	45.765
Туынды қаржы құралдары		6.454	45.998
Қаржы активтерінің шығуынан пайда		-	[27.164]
Негізгі құралдар мен өзге де ұзақ мерзімді активтердің шығуынан залал, нетто		8.683	686
Еншілес ұйымдардың шығуынан залал/(пайда)		1.657	[1.029]
Құмәнді борыштар бойынша резервтер	27	12.972	13.676
ЕМАЭС-1 қатысу үлесінің 50% қайта бағалаудан кіріс		-	[74.798]
Бағам айырмасынан іске асырылмаған (кіріс)/залал, нетто		(601.194)	29.428
Өзге де операциялар		(553)	[1.083]
Тоқтатылған қызметте көрсетілген, сату үшін арналған ретінде жіктелген шығу топтары бойынша елеулі операциялар			
Тозу, түгесілу және амортизация		40.841	39.252
Құнсыздану залалы		166.525	96.322
Қаржы шығындары		7.912	15.369
Қаржы кірісі		(1.308)	[640]
Бағам айырмасынан іске асырылмаған залал, нетто		1.677	4.641
Негізгі құралдар мен өзге де ұзақ мерзімді активтердің шығуынан залал, нетто		-	4.041
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялар пайдасындағы үлес, нетто		(160)	[154]
Активтер мен міндеттемелердегі өзгерістерге дейінгі операциялық қызметтен ақша ағындары		866.053	1.078.470
Клиенттерге қарыздардағы өзгерістер		407.644	219.462
Кредиттік мекемелердегі қаражаттағы өзгерістер		38.827	[91.330]
Өзге де қаржы активтеріндегі өзгерістер		(9.535)	969
Қорлардағы өзгерістер		3.299	[34.251]
Өтеуге ҚҚС-дағы өзгерістер		36.188	[43.159]
Сауда-дебиторлық берешектегі өзгерістер		26.760	84.232
Өзге де активтердегі өзгерістер		3.320	[6.230]
Қарыздағы және Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздарындағы өзгерістер		(303.940)	24.307
Сауда және өзге де кредиторлық берешектегі өзгерістер		38.274	[101.362]
Клиенттердің қаражатындағы өзгерістер		219	[1.532]
Өзге де міндеттемелердегі өзгерістер		(61.309)	[66.324]
Операциялық қызметтен ақша қаражатының түсуі		1.045.800	1.063.252
Төленген табыс салығы		(220.554)	[252.935]
Төленген пайыздар		(377.124)	[222.993]
Алынған пайыздар		169.981	71.157
Операциялық қызметтен ақша қаражатының таза түсімі		618.103	658.481

140 - 230-беттердегі есеп саясаты мен ескертпелер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (жалғасы)

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛАТЫН ЖЫЛ ҮШІН

Миллион теңгемен	Ескер.	2015	2014*
Инвестициялық қызметтен ақша ағындары			
Банк депозиттерін алу, нетто		312.293	227.845
Қауымдасқан компаниялар мен бірлесіп бақыланатын кәсіпорындарды сатып алу		(18.191)	(47.772)
Сатып алынған ақша қаражатын шегергенде, еншілес ұйымдарды сатып алу		(7.734)	(256.420)
Еншілес ұйымдарды сатудан түскен түсім, шыққан еншілес ұйымдардың ақша қаражатын шегергенде		17.774	(9.739)
Негізгі құралдарды сатып алу		(1.149.685)	(970.163)
Материалдық емес активтерді сатып алу		(11.565)	(11.842)
Пайдалануы шектелген ақша қаражатының ұлғаюы		(35.460)	–
Өзге де қаржы активтерін сату/(сатып алу), нетто		8.353	(12.666)
Негізгі құралдарды сатудан түсетін түсімдер		23.149	9.041
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардан алынған дивидендтер	8	230.980	361.001
Қарыздар беру		(65.585)	(108.896)
Берілген қарыздарды өтеу		32.533	–
Инвестициялық қызметтегі ақша қаражатының таза жұмсалуды		(663.138)	(819.611)
Қаржылық қызметтен ақша ағындары:			
Қарыздар бойынша түсімдер		2.089.138	1.173.592
Қарыздарды өтеу		(3.106.085)	(524.078)
Қаржылық жалдау бойынша міндеттемелерді өтеу		(17.646)	(14.489)
Жарғылық капиталға жарналар	16.1	149.539	103.918
Акционерге бөлу		(59.139)	(68.351)
Еншілес ұйымдардың бақыланбайтын үлестеріне төленген дивидендтер		(18.734)	(64.305)
Бақыланбайтын акционерлердің жарғылық капиталға жарналары		–	23.304
Бақыланбайтын қатысу үлесін сату/(сатып алу)	16.6	750.000	(18.570)
Акционерге төленген дивидендтер	16.3	(34.713)	(9.077)
Қаржылық қызметтен ақша қаражатының таза түсімі/(жұмсалуды)		(247.640)	601.944
Ақша қаражаты мен оның баламасының таза (азаюы)/ ұлғаюы		(292.675)	440.814
Сатуға арналған активтерге қайта топталған еншілес ұйымдардың ақша қаражаты		(43.180)	(7.330)
Ақша қаражаты мен оның баламасына айырбас бағамдары өзгерісінің әсері		308.107	59.827
Ақша қаражаты және оның баламалары, жыл басында		1.234.305	740.994
Ақша қаражаты және оның баламалары, жыл соңында	15	1.206.557	1.234.305

*Осында келтірілген кейбір сомалар 2014 жыл ішіндегі шоғырландырылған қаржылық есептілікке сәйкес келмейді, өйткені жүргізілген қайта есептеулерді көрсетеді, олар туралы нақты ақпарат 5-ескертпеде келтіріледі.

Қаржы және операциялар жөніндегі басқарушы директор - Басқарма мүшесі

Бас бухгалтер

Елена Бахмутова

Алмаз Әбдірахманова

140 - 230-беттердегі есеп саясаты мен ескертпелер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

I. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

КОРПОРАТИВТІК АҚПАРАТ

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл ауқат қоры» АҚ (бұдан әрі – «Қор» немесе «Самұрық-Қазына») Қазақстан Республикасы Президентінің 2008 жылғы 13 қазандағы Жарлығына және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2008 жылғы 17 қазандағы қаулысына сәйкес 2008 жылғы 3 қарашада құрылды. Құрылу «Қазына» тұрақты даму қоры» акционерлік қоғамы (бұдан әрі – «Қазына») мен «Самұрық» мемлекеттік активтерді басқару жөніндегі қазақстандық холдингі» акционерлік қоғамын (бұдан әрі – «Самұрық») біріктіру және Мемлекеттің Қорға Қазақстан Республикасы Үкіметіне (бұдан әрі – «Мемлекет» немесе «Үкімет») тиесілі кейбір кәсіпорындардағы өз меншік құқығын қосымша беру жолымен жүзеге асырылды. Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті білдіретін Үкімет Қордың жалғыз акционері (бұдан әрі – «Акционер») болып табылады.

Қайта ұйымдастырудың негізгі мақсаты Үкіметтің тиісті бағдарламаларында белгіленген Қор еншілес ұйымдарының стратегиялық міндеттерін табысты орындауы мақсатында олардың менеджменті тиімділігін арттыру және ұйымдық құрылымдарын оңтайландыру болып табылады.

Қор 35-ескертпеде санамаланған бірқатар мемлекеттік кәсіпорындарды біріктіретін холдинг (бұдан әрі – «Топ») болып табылады. Қордың қызметі 2012 жылғы 22 ақпанға дейін «Ұлттық әл-ауқат қоры туралы» Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 13 ақпандағы №134-4 Заңымен реттелді және ел экономикасының тұрақты дамуын қамтамасыз етуге жәрдемдесуге; экономиканы жаңғыртуға және әртараптандыруға; Топ компаниялары қызметінің тиімділігін арттыруға бағытталды. 2012 жылғы 1 ақпанда «Ұлттық әл-ауқат қоры туралы» Қазақстан Республикасының 2012 жылғы 1 ақпандағы № 550-4 Заңы қабылданды, оған сәйкес Қордың қызметі Қордың тобына кіретін ұйымдардың ұзақ мерзімді құнын (құндылығын) ұлғайту және Қордың тобына кіретін активтерді тиімді басқару арқылы Қазақстан Республикасының ұлттық әл-ауқатын арттыруға бағытталды.

Басқарушылық мақсаттар үшін Топтың қызметі өндірілетін өнімнің түріне және көрсетілетін қызметтің түріне сәйкес жеті операциялық сегментке бөлінеді (40-ескертпе):

- ▶ Мұнай-газ сегменті мұнай мен газды барлау және өндіру, мұнай мен газды тасымалдау, шикі мұнайды, газды және өңдеу өнімдерін қайта өңдеу және сату жөніндегі операцияларды қамтиды.
- ▶ Тасымалдау сегменті жүктер мен жолаушыларды темір жолмен және әуемен тасымалдау жөніндегі операцияларды қамтиды.
- ▶ Телекоммуникациялар сегменті жергілікті, қалааралық және халықаралық (ТМД-ға кіретін және кірмейтін елдерді қоса алғанда) байланысты қоса алғанда, тіркелген байланыс қызметтері жөніндегі операцияларды, сондай-ақ байланыс арналарын жалға беруді және деректер беруді және сымсыз байланысты қамтиды.
- ▶ Энергетикалық сегмент электр энергиясын өндіру және беру жөніндегі, электр энергиясын электр энергетикасы жүйесіне босатуды техникалық диспетчерлеу және импортталатын электр энергиясын тұтыну жөніндегі операцияларды, Қазақстан Республикасы бірыңғай электр энергетикасы жүйесінің орталықтандырылған жедел-диспетчерлік басқару объектілерінің функцияларын қамтиды.
- ▶ Тау-кен өндіру сегменті минералдық ресурстарды барлау, өндіру, өңдеу және сату жөніндегі, қорғаныс кешені мен азаматтық машина жасау кәсіпорындарын, химия саласы мен геологиялық барлауды дамыту жөніндегі операцияларды қамтиды.
- ▶ Қаржы институттары мен даму институттары сегменті тұрғын үй құрылысына инвестиция салу арқылы халық үшін тұрғын үйдің қол жетімділігін арттыруда мемлекетке жәрдемдесу жөніндегі операцияларды қамтиды.
- ▶ Корпоративтік орталық сегменті және жобалар Қордың инвестициялық және қаржы операцияларын, оның ішінде байланысты және тараптық ұйымдарға қарыздар беруді қамтиды.

Қордың тіркелген офісі Қазақстан Республикасы, Астана қаласы, Есіл ауданы, Қонаев көшесі, 8, Б блогы мекенжайында орналасқан.

Осы қаржылық есептілікті шығаруға 2016 жылғы 11 сәуірде Қордың Қаржы және операциялар жөніндегі басқарушы директоры – Басқарма мүшесі мен Бас бухгалтері бекітті, нақ осы күні Қор Директорлар кеңесінің Аудит комитеті алдын ала бекітті. Бұл шоғырландырылған қаржылық есептілік Директорлар кеңесі мен Жалғыз акционердің бекітуіне жатады.

I. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ (жалғасы)

ЖЕКЕШЕЛЕНДІРУ ЖОСПАРЫ

2014 жылғы 30 сәуірде Үкімет 2014–2016 жылдарға арналған бастапқы Жекешелендіру жоспарын бекітті.

2015 жылғы 30 желтоқсанда Үкімет алдындағы 2014–2016 жылдарға арналған Жекешелендіру жоспарын ауыстырып, 2016–2020 жылдарға арналған Жекешелендірудің жаңа кешенді жоспарын, сондай-ақ Қордың кейбір еншілес ұйымдарын қоса алғанда, мемлекетке тиесілі, жекешелендіруге жататын активтердің тізбесін бекітті.

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілік есеп саясатында және осы шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелерде сипатталған жағдайларды қоспағанда, бастапқы құн қағидаты негізінде дайындалды.

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілік теңгемен ұсынылған және арнайы шарттасқан жағдайларды қоспағанда, ақша сомалары миллион теңгеге дейін дөңгелектенген.

СӘЙКЕСТІГІ ТУРАЛЫ МӘЛІМДЕМЕ

Қоса беріліп отырған шоғырландырылған қаржылық есептілік Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттары жөніндегі кеңес (бұдан әрі – «ҚЕХК») бекіткен редакцияда Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарына (бұдан әрі – «ҚЕХС») сәйкес дайындалды.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікті ҚЕХС-қа сәйкес дайындау белгілі бір сыни есептемелік бағалауды талап етеді, сондай-ақ басшылықтан есеп саясатын қолдану барысында жол берулер бойынша пікірлер қолдануды талап етеді. Жоғары күрделілік деңгейі мен жол берулерді қолдануды қамтитын қолданылу саласы, сондай-ақ бағалау мен жол берулерді қолдану шоғырландырылған қаржылық есептілік үшін елеулі болып табылатын салалар 4-ескертпеде ашылған.

ШЕТЕЛДІК ВАЛЮТАНЫ ҚАЙТА ЕСЕПТЕУ

Функционалдық валюта және ұсыну валютасы

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілікке енгізілген Топ кәсіпорындары әрқайсысының қаржылық есептілігінің элементтері кәсіпорын өз қызметін жүзеге асыратын негізгі экономикалық ортаның валютасы пайдаланыла отырып, бағаланады (бұдан әрі – «функционалдық валюта»). Шоғырландырылған қаржылық есептілік функционалдық валюта және Топ есептілігін ұсыну валютасы болып табылатын теңгемен ұсынылды.

Операциялар және шоттар сальдосы

Шетелдік валютадағы операциялар жүзеге асырылған күнгі валюта бағамы пайдаланыла отырып, функционалдық валютаға қайта есептеледі. Осындай операциялар бойынша есептеулер нәтижесінде және жыл аяғындағы бағамдар бойынша шетелдік валютада берілген монетарлық активтер мен міндеттемелерді қайта есептеуден туындаған бағамдық айырмадан болатын кірістер мен залал пайда мен залалда танылады.

Тарихи құнның негізінде шетелдік валютада бағаланатын монетарлық емес баптар бастапқы мәмілелер жасалған күні қолданыста болған бағамдар бойынша қайта есептеледі. Әділ құн бойынша шетелдік валютада бағаланатын монетарлық емес баптар әділ құн белгіленген күні қолданыста болған бағамдар бойынша қайта есептеледі.

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ (жалғасы)

ШЕТЕЛДІК ВАЛЮТАНЫ ҚАЙТА ЕСЕПТЕУ (жалғасы)

Топтың кәсіпорындары

Функционалдық валютасы ұсыну валютасынан ерекшеленетін Топтың барлық еншілес ұйымдарының, бірлескен кәсіпорындары мен қауымдасқан компанияларының (олардың бір де бірі гиперинфляциялы экономикалардың валютасында операция жасамайды) кірістері, шығыстары және қаржылық жағдайы ұсыну валютасына мынадай түрде қайта есептеледі:

- ▶ ұсынылған бухгалтерлік теңгерімдердің әрқайсысы бойынша активтер мен міндеттемелер есептік күнгі бағамдар бойынша қайта есептеледі;
- ▶ жиынтық кіріс туралы есептердің әрқайсысы бойынша кірістер мен шығыстар орташа бағамдар бойынша қайта есептеледі (орташа бағам бағамдардың жиынтық әсерінің операция жүзеге асырылған күнгі бағамға ақылға қонымды жақындауы болып табылмайтын жағдайлардан басқа; бұл жағдайда кірістер мен шығыстар операциялар жүзеге асырылған күнгі бағам бойынша қайта есептеледі); және
- ▶ барлық бағамдық айырмалар өзге жиынтық кірісте жеке құрауыш ретінде танылады.

Валюта айырбастау бағамдары

Қазақстандық қор биржасы (бұдан әрі – «ҚҚБ») белгілеген валюта айырбастаудың орташа салмақталған бағамдары Қазақстан Республикасында валютаны ресми айырбастау бағамдары ретінде пайдаланылады.

Мына кестеде 31 желтоқсандағы шетелдік валютаның теңгеге айырбастау бағамы ұсынылған:

	2015	2014
АҚШ доллары	340,01	182,35
Евро	371,46	221,97
Ресей рублі	4,61	3,17
Швейцария франкі	343,48	184,64

ҚҚБ айырбастау бағамы 2016 жылғы 11 сәуірде 1 АҚШ доллары үшін 336,87 теңге болды.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ

ЖАҢА ЖӘНЕ ҚАЙТА ҚАРАЛҒАН СТАНДАРТТАРДЫ ҚАБЫЛДАУ

Мынадай жаңа стандарттар, түсіндірмелер және қолданыстағы стандарттарға және Топ 2015 жыл үшін шоғырландырылған қаржылық есептілікте алғаш рет қолданған түсіндірмелерге түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне елеулі әсер етпеді:

- ▶ 19 «Белгіленген төлемдері бар бағдарламалар: жұмыскерлердің жарналары» БЕХС түзетулер.
- ▶ ҚЕХС жыл сайын жетілдіру, 2010–2012 жылдар кезеңі:
 - ▷ 2 «Акцияларға негізделген төлем» ҚЕХС түзету;
 - ▷ 3 «Бизнесті біріктіру» ҚЕХС түзету;
 - ▷ 8 «Операциялық сегменттер» ҚЕХС түзету;
 - ▷ 16 «Негізгі құралдар» БЕХС және 38 «Материалдық емес активтер» БЕХС түзетулер;
 - ▷ 24 «Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашу» БЕХС түзету.
- ▶ ҚЕХС жыл сайын жетілдіру, 2011–2013 жылдар кезеңі:
 - ▷ 3 «Бизнесті біріктіру» ҚЕХС түзету;
 - ▷ 13 «Әділ құнды бағалау» ҚЕХС түзету;
 - ▷ 40 «Инвестициялық мүлік» БЕХС түзету.

ШЫҒАРЫЛҒАН, БІРАҚ ӘЛІ КҮШІНЕ ЕНБЕГЕН СТАНДАРТТАР

Топ басшылығы 9 «Қаржы құралдары» ҚЕХС қолдану болашақта қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелерде көрсетілген сомаға әсер етуі мүмкін деп күтеді. Алайда 9 ҚЕХС қолданудың әсерін егжей-тегжейлі талдау жүргізілгенге дейін бағалау мүмкін болмайды.

Топ басшылығы 15 «Клиенттермен жасалған шарттар бойынша түсім» ҚЕХС қолдану болашақта түсімнің сомасына және оны тануға айтарлықтай әсер етуі мүмкін деп күтеді. Алайда 15 ҚЕХС қолданудың әсерін егжей-тегжейлі талдау жүргізілгенге дейін бағалау мүмкін болмайды.

Топ басшылығы 16 «Жалдау» ҚЕХС қолдану болашақта Топ жалға алушы болып табылатын барлық жалдау шарттары есептілікте танылатынына байланысты, активтер мен міндеттемелердің сомасына айтарлықтай әсер етуі мүмкін деп күтеді. Алайда 16 ҚЕХС қолданудың әсерін егжей-тегжейлі талдау жүргізілгенге дейін бағалау мүмкін болмайды.

Топ басшылығы 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап және одан кешірек күшіне енетін мынадай стандарттарды, түзетулер мен интерпретацияларды қолдану оларды қолдану кезеңінде шоғырландырылған қаржылық есептілікке елеулі әсер етпейді деп күтеді:

- ▶ 14 «Кейінгі қалдырылған тарифтік айырмалардың шоттары» ҚЕХС.
- ▶ 11 «Бірлескен қызмет» – «Бірлескен операциялардағы қатысу үлестерін сатып алу есебі» ҚЕХС түзету.
- ▶ «Амортизацияның жол берілетін әдістерін түсіндіру» 16 БЕХС және 38 БЕХС түзетулер.
- ▶ «Ауыл шаруашылығы: жеміс беретін өсімдіктер» 16 БЕХС және 41 БЕХС түзетулер.
- ▶ 27 «Жеке қаржылық есептілікке үлестік қатысу әдісі» БЕХС түзетулер.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

ШЫҒАРЫЛҒАН, БІРАҚ ӘЛІ КҮШІНЕ ЕНБЕГЕН СТАНДАРТТАР (жалғасы)

- ▶ «Инвестор мен оның тәуелді ұйымының немесе бірлескен кәсіпорынның арасындағы мәмілелердегі активтерді сату немесе енгізу» 10 ҚЕХС және 28 БЕХС түзетулер.
- ▶ ҚЕХС жыл сайын жетілдіру, 2012–2014 жылдар кезеңі:
 - ▷ 5 «Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер және тоқтатылған қызмет» ҚЕХС;
 - ▷ 7 «Қаржы құралдары: ақпаратты ашу» ҚЕХС;
 - ▷ 19 «Жұмыскерлерге сыйақы» БЕХС;
 - ▷ 34 «Аралық қаржылық есептілік» БЕХС.
- ▶ 1 «Ақпаратты ашу саласындағы бастама» БЕХС түзетулер;
- ▶ 10 «Инвестициялық ұйымдар: шоғырландыру туралы талаптардан алынатын ерекшелікті қолдану» ҚЕХС, 12 ҚЕХС және 28 БЕХС түзетулер.

ШОҒЫРЛАНДЫРУ ҚАҒИДАТТАРЫ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік Қордың және ол бақылайтын еншілес ұйымдардың қаржылық есептілігін қамтиды (35-ескертпе).

Еншілес ұйымдар

Еншілес ұйымдар – бұл Топ бақылайтын кәсіпорындар. Бақылау, егер Топтың инвестициялардан ауыспалы қайтарымдылыққа құқығы болған немесе ол оның өзгеруіне байланысты тәуекелге бейім болған және инвестициялар объектісіне қатысты өз өкілеттіктері салдарынан осы қайтарымға әсер ете алған жағдайда жүзеге асырылады. Атап айтқанда, Топ инвестициялар объектісін, егер төмендегі шарттар орындалған жағдайда:

- ▶ Топта инвестициялар объектісіне қатысты өкілеттіктер болғанда (яғни инвестициялар объектісінің тиісті қызметін басқарудың ағымдағы мүмкіндігін қамтамасыз ететін құқықтар);
- ▶ Топта инвестициялардан ауыспалы қайтарымдылыққа немесе ол оның өзгеруіне байланысты тәуекелге бейімділікке құқығы болғанда;
- ▶ Топта инвестициялардан ауыспалы қайтарымдылыққа әсер ету мақсатында инвестициялар объектісіне қатысты өз өкілеттіктерін пайдалану мүмкіндігі болғанда ғана бақылайды.

Топта инвестицияларға қатысты дауыстың көпшілігіне қарағанда аз даусы немесе ұқсас құқықтар болған кезде, Топ инвестициялардың осы объектісіне қатысты өкілеттіктердің болуын бағалау кезінде барлық ақылға қонымды фактілер мен мән-жайларды ескереді:

- ▶ инвестициялар объектісінде дауыс беру құқықтарын иеленетін басқа тұлғалармен келісім;
- ▶ басқа келісімдермен шарттасатын құқықтар;
- ▶ Топқа тиесілі дауыс беру құқығы және ықтимал дауыс беру құқығы.

Егер фактілер мен мән-жайлар үш бақылау құраушының біреуі немесе бірнешеуінің өзгергені туралы куәландырса инвестициялар объектісіне қатысты бақылаудың болуын қайтадан талдайды. Еншілес ұйымның шоғырлануы Топ еншілес ұйымға бақылау алғанда басталады және Топ еншілес ұйымды бақылауды жоғалтқанда тоқтатылады. Оларды сатып алу немесе шығару бір жылдың ішінде болған еншілес ұйымның активтері, міндеттемелері, кірістері және шығыстары Топ бақылау алған күннен бастап жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепке және шоғырландырылған бухгалтерлік теңгерімге қосылады және Топ еншілес ұйымды бақылауды жоғалтқан күнге дейін сонда көрсетіледі.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

ШОҒЫРЛАНДЫРУ ҚАҒИДАТТАРЫ (жалғасы)

Еншілес ұйымдар (жалғасы)

Жалпы бақылаудағы кәсіпорындардың арасындағы мәміледегі сатып алуды қоспағанда, еншілес ұйымдар олар сатып алынған сәттен бастап, ол сәт Топтың оларға бақылауды алған күні болып табылады, осындай бақылау аяқталған күнге дейін шоғырландырылады. Еншілес ұйымдарды сатып алған кезде сатып алу құны олардың сату күніндегі әділ құны негізіндегі активтер мен міндеттемелерге бөлінеді. Еншілес ұйымдардың қаржылық есептілігі келісілген есеп саясаты пайдаланыла отырып, Қордың қаржылық есептілігі сияқты есепті кезеңде дайындалады.

Мәмілелер бойынша барлық топшілік сальдо мен топ ішілік мәмілелер бойынша туындайтын іске асырылмаған кірісті қоса алғандағы мәмілелер есептіліктен толығымен шығарылды. Іске асырылмаған залал, олар құнсыздану туралы куәлік болмағандай дәрежеде ғана шығарылатынын қоспағанда, іске асырылмаған кіріс сияқты шығарылды.

Бақыланбайтын үлес Топқа тиесілі емес еншілес ұйымдар капиталының бір бөлігін білдіреді және негізгі компанияның Акционерге жататын капиталдан бөлек, шоғырландырылған бухгалтерлік теңгерімдегі капиталдың құрамында жеке көрсетіледі. Еншілес ұйымның залалдары тіпті егер бұл теріс сальдоға әкеп соқтырған жағдайда да бақыланбайтын қатысу үлесіне жатады.

Бақылауды жоғалтпастан еншілес ұйымдағы қатысу үлесін өзгерту капиталмен операция сияқты ескеріледі. Егер Топ еншілес ұйымды бақылауды жоғалтса, ол:

- ▶ еншілес ұйымның активтері мен міндеттемелерін тануды тоқтатады (оның ішінде оған жататын гудвилді);
- ▶ бақыланбайтын қатысу үлесінің теңгерімдік құнын тануды тоқтатады;
- ▶ капиталда көрсетілген жинақталған бағам айырмаларын тануды тоқтатады;
- ▶ алынған сыйақының әділ құнын таниды;
- ▶ қалған инвестицияның әділ құнын таниды;
- ▶ операцияның нәтижесінде пайда болған артықшылықты немесе тапшылықты пайда немесе залал ретінде таниды;
- ▶ бұған дейін өзге де жиынтық кірістің құрамында танылған құрауыштардағы негізгі компанияның үлесін, егер Топтың тиісті активтерді немесе міндеттемелерді тікелей шығаруды жүзеге асырғаны сияқты, пайданың немесе залалдың немесе бөлінбеген пайданың құрамына қайта жіктейді.

Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компанияларға инвестициялар

Топтың бірлескен кәсіпорындарда бірлесіп бақыланатын компаниялар нысанында қатысу үлестері бар, оларда бірлескен қызметке қатысушылар компаниялардың экономикалық қызметіне бірлескен бақылау қоятын шарттық келісімге кірді. Сондай-ақ Топтың олардың экономикалық қызметіне елеулі ықпалы бар қауымдасқан компанияларда үлесі бар. Топтың бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компанияларға инвестициялары үлестік қатысу әдісі бойынша ескеріледі.

Қатысу үлесі әдісіне сәйкес бірлескен кәсіпорындарға/қауымдасқан компанияларға инвестициялар шоғырландырылған бухгалтерлік теңгерімде бастапқы құн плюс Топқа тиесілі бірлескен кәсіпорынның/қауымдасқан компанияның таза активтері үлесінде туындаған өзгерістер бойынша ескеріледі. Бірлескен кәсіпорынға/қауымдасқан компанияға жататын гудвилл инвестицияның теңгерімдік құнына енгізіледі және амортизацияланбайды, сондай-ақ құнсыздану мәніне жеке тексеруге ұшырамайды.

Жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп бірлескен кәсіпорынның/қауымдасқан компанияның қызметінің қаржылық нәтижелерінің үлесін көрсетеді. Егер бірлескен кәсіпорынның/қауымдасқан компанияның капиталында тікелей танылған өзгерістер болса, Топ осындай өзгерістегі өз үлесін таниды және бұл капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есепте қолданылса бұл фактіні ашады. Топтың бірлескен кәсіпорынмен/қауымдасқан компаниямен бірлескен операциялары бойынша туындаған іске асырылмаған пайдалары мен залалдары бірлескен кәсіпорында/қауымдасқан компанияда Топтың үлесі бар дәрежеде шығарылады.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

ШОҒЫРЛАНДЫРУ ҚАҒИДАТТАРЫ (жалғасы)

Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компанияларға инвестициялар (жалғасы)

Бірлескен кәсіпорындағы/қауымдасқан компаниядағы пайданың үлесі тікелей жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте ұсынылған. Ол бірлескен кәсіпорынның/қауымдасқан компанияның акционерлеріне келетін пайданы білдіреді, және сондықтан бірлескен кәсіпорындардың / қауымдасқан компаниялардың еншілес компанияларындағы салық салу мен азшылық үлесін есептегеннен кейін пайда ретінде айқындалады.

Бірлескен кәсіпорынның /қауымдасқан компанияның қаржылық есептілігі негізгі компанияның қаржылық есептілігіндей есепті кезеңде жасалады. Қажет болған жағдайда есеп саясатын Топтың есеп саясатына сәйкес келтіру мақсатында түзетулер енгізіледі.

Үлестік қатысу әдісі қолданылғаннан кейін Топ Топтың бірлескен кәсіпорындарға/ қауымдасқан компанияларға инвестициялары бойынша құнсызданудан келген қосымша залалын тану қажеттігін айқындайды. Әрбір есепті күнге Топ бірлескен кәсіпорындарға/қауымдасқан компанияларға инвестициялардың құнсыздануының объективті куәліктерінің болуын анықтайды. Осындай куәліктер болған жағдайда, Топ құнсыздану сомасын бірлескен кәсіпорынның/қауымдасқан компанияның өтетін құны мен оның теңгерімдік құнының арасындағы айырма ретінде есептейді және бұл соманы жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте таниды.

Бірлескен кәсіпорындағы/қауымдасқан компаниядағы елеулі ықпалын жоғалтқан жағдайда Топ қалған инвестицияларды әділ құн бойынша бағалайды және мойындайды. Бірлескен кәсіпорынның/қауымдасқан компанияның елеулі ықпалды жоғалтқан сәттегі теңгерімдік құнының және қалған инвестициялардың әділ құны мен шығудан түскен түсімдердің арасындағы айырма пайдалар немесе залалдарда танылады.

Кәсіпорындарды біріктіру

Кәсіпорындарды (бизнесті) біріктіру сатып алу әдісі пайдаланыла отырып ескеріледі. Сатып алу құны сатып алу күніндегі әділ құн бойынша бағаланған берілген сыйақы сомасы және сатып алынатын компаниядағы бақыланбайтын қатысу үлесі ретінде бағаланады. Бизнесті біріктіру жөніндегі әрбір мәміле үшін сатып алатын тарап сатып алынатын компаниядағы бақыланбайтын қатысу үлесі әділ құн бойынша, не сатып алынатын компанияның сәйкестендірілетін таза активтеріндегі теңбе-тең үлес бойынша бағалайды. Сатып алуға байланысты шегілген шығындар әкімшілік шығыстардың құрамына енгізіледі.

Егер Топ бизнесті сатып алса, ол тиісті түрде шарттың талаптарына, сатып алу күніндегі тиісті жағдайлардың экономикалық жағдайына байланысты сатып алынған қаржы активтері мен қабылданған міндеттемелерді жіктейді. Бұған компания сатып алатын негізгі шарттарға қосылған туынды құралдарды бөлу қажеттілігі мәніне талдау жасау жатады.

Бизнес кезең-кезеңімен біріктірілген жағдайда сатып алынатын компаниядағы бұрын Топқа тиесілі қатысу үлестері пайда немесе залал арқылы бақылауды сатып алу күніндегі әділ құн бойынша қайта бағаланады.

Сатып алатын тарап беруге тиіс шартты сыйақы сатып алу күніндегі әділ құн бойынша танылуға тиіс. Актив немесе міндеттеме болуы мүмкін шартты сыйақының әділ құнының кейінгі өзгерістері 39 БЕХС сәйкес, не пайданың немесе залалдың құрамында, не өзге де жиынтық кірістің өзгерісі ретінде танылуға тиіс. Егер шартты сыйақы капитал ретінде жіктелсе, ол капиталдың құрамында оны толық өткенге дейін қайта бағаланбауға тиіс.

Гудвилл бастапқыда берілген сыйақы сомасынан асатын сома ретінде белгіленетін және таза сәйкестендірілетін активтердің сомасынан жоғары деп танылған бақыланбайтын қатысу үлесі танылған және ол қабылдаған міндеттемелер бастапқы құн бойынша бағаланады. Егер осы сыйақы еншілес ұйым сатып алған таза активтердің әділ құнынан кем болса, айырма пайданың немесе залалдың құрамында танылады.

Кейіннен гудвилл құнсызданудан болған жинақталған залалдар шегеріліп, бастапқы құн бойынша бағаланады. Бизнесті біріктіру кезінде сатып алынған гудвилді құнсыздану мәніне тексеру мақсаттары үшін, гудвилл компаниялар Тобы сатып алған күннен бастап Топтың ақша ағындарын қалыптастыратын әрбір бөлімшесіне бөлінеді, олар сатып алынатын компанияның басқа активтері немесе міндеттемелері көрсетілген бөлімшелерге жататын-жатпайтындығына қарамастан, бизнестің бірігуінен пайда алады.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

ШОҒЫРЛАНДЫРУ ҚАҒИДАТТАРЫ (жалғасы)

Кәсіпорындарды біріктіру (жалғасы)

Егер гудвилл ақша ағындарын қалыптастыратын бөлімшенің бір бөлігін құраса, және осы бөлімшенің бір бөлігі шығып қалса, тоқтатылған қызметке жататын гудвилл оның шығарылуынан келетін пайданы немесе залалды анықтау кезінде осы қызметтің теңгерімдік (ағымдағы) құнына қосылады. Осындай жағдайларда шығып қалған гудвилл тоқтатылған қызметтің құны мен ақша ағындарын қалыптастыратын бөлімшенің қалған бөлігінің құнының қатынасы негізінде бағаланады.

Жалпы бақылаудағы тараптардан еншілес ұйымдарды сатып алу

Жалпы бақылаудағы тараптардан еншілес ұйымдарды (Мемлекет бақылайтын кәсіпорын) сатып алуды есепке алу үлестерді біріктіру әдісі бойынша жүргізіледі.

Жалпы бақылаудағы еншілес ұйым берген активтер мен міндеттемелер берген күнгі берген компанияның (алдыңғы иесі) есептілігінде олардың теңгерім құны бойынша осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетіледі. Алдыңғы иесінен ұйымды бастапқы сатып алған кезде пайда болатын гудвилл осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте де көрсетіледі. Алдыңғы иесінің гудвилін қоса алғанда, таза активтердің жалпы теңгерім құны мен төленген қаражат сомасы арасындағы айырма меншік капиталды түзету ретінде осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте ескерілген.

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілік егер еншілес ұйымды Топ оны бастапқыда алғашқы иесі сатып алған күні сатып алғандай жасалды.

Бар еншілес ұйымдардағы қатысу үлесінің өзгеруі

Бар еншілес ұйымдағы иелену үлесінің бір бөлігі сатылатын немесе сатып алынатын бақылау сақталынатын мәмілелерде еншілес ұйымның таза активтерінде иеліктен шығарылатын немесе сатылып алынатын үлестің теңгерім құны мен сату құнының немесе осы үлесті сатып алу құнының арасындағы айырма бөлінбеген пайданың ұлғаюы немесе кемуі ретінде көрсетіледі.

САТУҒА АРНАЛҒАН РЕТІНДЕ ЖІКТЕЛГЕН АКТИВТЕР ЖӘНЕ ТОҚТАТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТ

Сатуға арналған ретінде жіктелген активтер мен шығу топтары сатуға арналған шығындар шегеріліп, екі мәннің – теңгерімдік құн мен әділ құнның азы бойынша бағаланады. Айналымнан тыс активтер мен шығу топтары, егер олардың теңгерімдік құны жалғасқан пайдалану нәтижесінде емес, сату бойынша сату бойынша мәміле арқылы өтелуге жатса, сату үшін арналған болып жіктеледі. Бұл шарт егер сату мүмкіндігі жоғары, ал актив немесе шығу тобы өзінің ағымдағы жағдайында жедел сатылуы мүмкін болса, сақталған болып саналады. Басшылықтың оған қатысты жіктелген күннен бастап 1 (бір) жыл ішінде сату мәмілесі аяқталған ретінде тану өлшемшарттарына сәйкес күтілуге тиіс сатуға бекем ниеті болуға тиіс.

Есепті кезең ішіндегі, сондай-ақ өткен жылдың салыстырмалы кезеңі ішіндегі жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте тоқтатылған қызметтен кірістер мен шығыстар, егер тіпті сатқаннан кейін Топ еншілес ұйымдағы бақыланбайтын қатысу үлесін сақтағанның өзінде әдеттегі кірістер мен шығыстардан жеке ескеріледі. Табыс салығы ескерілгеннен кейін пайда немесе залал жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте жеке ұсынылады.

Сатуға арналған ретінде жіктелгеннен кейін негізгі құралдар мен материалдық емес активтер амортизациялануға жатпайды.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

МИНЕРАЛДЫҚ РЕСУРСТАР МЕН КӨМІРСУТЕГІЛЕРІН БАРЛАУ ЖӘНЕ ӘЗІРЛЕУ ЖӨНІНДЕГІ АКТИВТЕР (МҰНАЙ-ГАЗ ЖӘНЕ ТАУ-КЕН АКТИВТЕРІ)

Жер қойнауын пайдалану құқығын сатып алу жөніндегі шығындар

Жер қойнауын пайдалану (барлау және өндіру) құқығын сатып алу шығындары қол қою бонустарын, тарихи, экологиялық және әлеуметтік бағдарламаларға міндетті шығындарды қамтиды және кен орнын барлау және бағалауда жер қойнауын пайдалану құқығы ретінде материал емес активтердің құрамында капиталданады.

Жер қойнауын пайдалану құқықтарын сатып алу шығындарын есепке алу кен орны бөлінісінде жүргізіледі. Әрбір құқық объектісі жыл сайын құнсыздану мәніне қаралады. Егер объекті бойынша болашақтағы жұмыстар жоспарланбаған жағдайда, жер қойнауын пайдалану құқығын сатып алу шығындардың қалған сальдосы есептен шығарылады. Кен орындарында коммерциялық өндіру басталғаннан бастап жер қойнауын пайдалану құқығы (қалған шығындар) негізгі құралдар құрамына көшіріледі және дәлелденген қорлардың жалпы сомасы негізге алына отырып, іс жүзіндегі өндіру бойынша өндірістік әдіс бойынша амортизацияланады.

Барлау және бағалау жөніндегі шығындар (аяқталмаған құрылыс)

Барлау және бағалау жөніндегі шығындар геологиялық және геофизикалық шығыстарды; барлау ұңғымаларына тікелей жататын шығындарды; ашу жұмыстарын; әкімшілік нақты кен орнына жатқызуға болатын бағалау жөніндегі өзге де шығыстарды қамтиды. Мұндай шығындар жалақыны, материалдар мен жанармайды, бұрғылау станоктарының құны мен мердігерлерге төлемдерді қамтиды. Геологиялық және геофизикалық шығыстарды қоспағанда, барлау және бағалау жөніндегі шығындар аяқталмаған құрылыс ретінде негізгі құралдардың құрамында капиталдандырылады, және жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттар бөлінісінде ескеріледі және амортизацияланбайды. Егер минералдық ресурстар немесе көмірсутегілер табылмаса, бұл құнсызданудың дәлелі болуы мүмкін. Барлық капиталдандырылған шығындар табылған затты коммерциялық әзірлеу немесе одан пайда алудың қандай да бір басқа тәсілі туралы ниетті растау үшін, кемінде жылына бір рет техникалық, коммерциялық және басқару тексеруіне жатады. Керісінше жағдайда шығындар шығысқа шығарылады. Минералдық ресурстардың қорлары дәлелденгенде және игеруді жалғастыруға шешім қабылданғанда, тиісті шығындар мұнай-газ немесе тау-кен активтерінің кіші сыныптарына көшіріледі.

Барлау және өндіру шығындары (мұнай-газ және тау-кен активтері)

Барлауға және өндіруге жұмсалатын шығындар бұрын капиталдандырылған (және игерудің басында қайта жіктелген) жер қойнауын пайдалану құқығын сатып алу шығындарын және барлау және бағалау шығындарын; бұрғылау нәтижелеріне қарамастан пайдалану ұңғымаларын бұрғылауға; полигондар салуға; кен орындарындағы көміртегілер мен минералдық ресурстарды өндіру, жинау және дайындау үшін қажетті жерүстілік технологиялық құрылыстар салуға арналған шығыстарды; кен орындарында коммерциялық өндіру ұйымдастыру барысында жұмсалған өзге де шығындарды; ұңғымаларды консервациялауға және учаскелерді қалпына келтіруге арналған капиталдандырылған дисконтталған шығындарды қамтиды. Әзірлеуге және өндіруге жұмсалған шығындар негізгі құралдардың (мұнай-газ және тау-кен активтері) құрамында капиталдандырылады, есеп кен орындары бөлінісінде жүргізіледі.

Мұнай-газ және тау-кен активтерінің тозуы (негізгі құралдар мен материалдық емес активтер құрамында)

Мұнай-газ және тау-кен активтері кен орындарында коммерциялық өндіру басталғаннан бастап іс жүзіндегі өндіру бойынша тозуды есептеудің өндірістік әдісі пайдаланылып амортизацияланады. Мұнай-газ және тау-кен активтерінің кен орындарының пайдалы қызмет мерзімінен айтарлықтай ерекшеленетін пайдалы қызмет мерзімі бар кейбір объектілері (жерүстілік технологиялық құрылыстар мен жабдықтар) тура сызықты әдіс пайдаланыла отырып, пайдалы қызмет мерзімі ішінде амортизацияланады. Кен орындарын пайдаланудан шығаруға жұмсалған дисконтталған шығындарды қосатын жер қойнауын пайдалану құқығын алу шығындары, дәлелденген қорлардың жалпы сомасы бойынша амортизацияланады. Кен орындарын игеруге жұмсалған қалған шығындар дәлелденген әзірленген қорлардың есебінен амортизацияланады.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР (МҰНАЙ-ГАЗ ЖӘНЕ ТАУ-КЕН АКТИВТЕРІНЕН БАСҚА)

Бастапқы тану кезінде негізгі құралдар бастапқы құн бойынша бағаланады. Кейіннен негізгі құралдар жинақталған тозу, түгесілу және құнсыздану шегеріліп ескеріледі. Шаруашылық тәсілмен құрылған активтердің құны материалдардың құнын, тікелей еңбек шығындарын және өндірістік жүктеме шығыстарының тиісті үлесін қамтиды.

Мұнай-газ активтерінен басқа негізгі құралдар негізінен мынадай негізгі құралдардың кластарын қамтиды, олар мына пайдалы қызмет мерзімі ішінде тіке желілік әдіспен амортизацияланады:

Құбыржолдар мен МӨЗ активтері	4–100 жыл
Ғимараттар мен құрылыстар	5–100 жыл
Темір жолдар мен инфрақұрылым	10–80 жыл
Машиналар мен жабдықтар және көлік құралдары	3–50 жыл
Өзгелері	3–20 жыл

Негізгі құралдардың объектілері ірі ауқымды техникалық тексерудің мәні болып табылғанда, тиісті шығындар 16 БЕХС-да белгіленген тану өлшемшарттары сақталған жағдайда құрамдас бөлігін ауыстыру ретінде негізгі құралдардың теңгерім құнында танылады.

Негізгі құралдардың объектісін тану ол істен шыққаннан кейін немесе оны пайдаланудан не істен шығуынан болашақ экономикалық пайда алу күтілмейтін болса, тоқтатылады. Активті тану тоқтатылған кезде пайда болған кез келген пайда немесе залал (істен шығу мен активтің қалдық құнынан түскен таза түсімдер арасындағы айырма ретінде есептелген) активті тану тоқтатылған есепті кезеңдегі пайда мен залалға қосылады.

Активтің қалдық құны, пайдалы қызмет мерзімі және амортизациялау әдісі әрбір қаржы жылының аяғында қажеттілік болғанда қайта қаралады және түзетіледі.

МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР

Бөлек сатып алынған материалдық емес активтерді бастапқы тану кезінде сатып алу құны бойынша ескеріледі. Ұйымдарды біріктіру бойынша операциялар шеңберінде сатып алынған материалдық емес активтердің құны сатып алу күнгі әділ құнды білдіреді. Материалдық емес активтерді бастапқы танығаннан кейін кез келген жинақталған амортизацияны және құнсызданудан болатын кез келген жинақталған залалды шегере отырып, сатып алу құны бойынша ескеріледі. Әзірлеуге жұмсалып капиталдандырылған шығындарды қоспағанда, өз күштерімен құрылған материалдық емес активтер капиталдандырылмайды және тиісті шығыстар пайда болған сол кезеңдегі пайда мен залалдарда танылады. Материалдық емес активтердің пайдалы қызмет мерзімі шектеулі немесе шектеусіз ретінде анықталады. Пайдалы қызмет мерзімі шектелген материалдық емес активтер қызметтің осы мерзімі ішінде амортизацияланады және материалдық емес актив құнсыздануы мүмкін көрсеткіш болғанда құнсыздану мәніне бағаланады. Амортизациялау кезеңі және пайдалы қызметтің мерзімі шектелген материалдық емес активтер үшін амортизация әдісі кем дегенде әрбір есепті жылдың аяғында қайта қаралады. Пайдалы қызметтің күтілетін мерзіміне немесе материалдық емес активтен түсетін алдағы экономикалық пайданың күтілетін көлеміне өзгерістер амортизация кезеңіне өзгерістер немесе мән-жайлар бойынша амортизация әдісі арқылы ескеріледі және бухгалтерлік бағалауға өзгерістер ретінде қаралады. Қызмет мерзімі шектелген материалдық емес активтердің амортизациясы бойынша шығыстар материалдық емес активтің белгіленуіне сәйкес шығыстар құрамында жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте танылады.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР (жалғасы)

Пайдалы қызмет мерзімі шектелген материалдық емес активтер негізінен пайдалы қызметтің мынадай мерзімі ішінде тікелей әдіспен амортизацияланатын активтердің мынадай сыныптарын қамтиды:

Лицензиялар	3–20 жыл
Бағдарламалық қамтамасыз ету	1–14 жыл
Өзгелері	2–15 жыл

Қызмет мерзімі шектелген материалдық емес активтер амортизацияланбайды, бірақ жыл сайын немесе құнсыздану көрсеткіштері болғанда құнсыздануға тексеріледі және қажет болған кезде өтелетін шамаға дейін есептен шығарылады.

ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ЖЫЛЖЫМАЙТЫН МҮЛІК

Инвестициялық жылжымайтын мүлік бастапқыда мәміле жөніндегі шығындарды қоса алғанда, бастапқы құн бойынша бағаланады.

Топ бастапқы құн бойынша есептеу әдісін қолданатындықтан, бастапқы танылғаннан кейін инвестициялық жылжымайтын мүлік 16 «Негізгі құралдар» ҚЕХС сәйкес қабылданған әдіс бойынша, яғни жинақталған құнсыздану және жинақталған амортизация ескеріле отырып ескеріледі.

Инвестициялық жылжымайтын мүлік 2 жылдан 100 жылға дейінгі пайдалы қызмет мерзімінің ішінде тікелей әдіспен амортизацияланады.

Инвестициялық жылжымайтын мүлікті шоғырландырылған бухгалтерлік теңгерімде тану ол шыққан кезде, не ол пайдаланудан шығарылған жағдайда тоқтатылады, және оның шығуынан болашақта экономикалық пайда күтілмейді. Шығудан туындайтын таза түсімдер мен активтің теңгерімдік құнының арасындағы айырма оны тану тоқтатылған кезең ішіндегі жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте танылады.

ҚАРЖЫЛЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕРДІҢ ҚҰНСЫЗДАНУЫ

Топ қаржылық емес активтерді немесе активтер тобын оқиға немесе жағдаяттардағы өзгерістер активтік теңгерімдік құны өтелмейтіндігін көрсеткен жағдайларда құнсыздану мәніне бағалайды. Жекелеген активтер негізінен ақша ағындарына қарамастан, басқа активтер топтарымен қалыптастырылатын сәйкестендірілген ақша ағындары бар ең төменгі деңгейде құнсыздануға бағалау мақсаттары үшін топтастырылады. Егер құнсызданудың осындай көрсеткіштері болған жағдайда, немесе активтер топтарын құнсыздануға жыл сайын тестілеу талап етілген кезде, Топ активтің өтелген құнын бағалауды жүзеге асырады.

Активтер тобының өтелген құны оны сатуға кеткен шығыстарды шегергенде әділ құнның және оның пайдалану құнының ең көбі болып табылады. Активтер тобының теңгерімдік құны оның өтелетін құнынан асып кеткен жағдайда, активтер тобы құнсыздануға жатады және активті өтеу құнына дейін төмендетуге арналған резерв құрылады. Пайдалану құнын бағалау кезінде күтілетін ақша ағындары активтер топтарына тән тәуекелдерге түзетіледі және ақшаның уақытша құнының ағымдағы нарықтық бағасын көрсететін салық салуға дейінгі дисконттау мөлшерлемесі пайдаланыла отырып, ағымдағы құнға дисконтталады. Бағалау бұрын танылған құнсыздану жөніндегі резервтер ендігі жоқ немесе азайды дегеннің қандай да бір көрсеткішінің бар-жоқтығына қатысты әрбір есептілік күні жүргізіледі. Егер ондай көрсеткіштер бар болса, онда өтелетін құн бағаланады.

Құнсыздану жөніндегі соңғы резерв танылған сәттен бастап активтің өтелетін құнын айқындау үшін пайдаланылған бағалауларда өзгерістер болса ғана құнсыздану бойынша бұрын танылған резерв түзетіледі. Мұндай жағдайда, активтің қалдық құны өтелетін құнға дейін ұлғаяды. Активтің ұлғайтылған құны, егер алдыңғы кезеңдерде құнсыздану жөніндегі резерв танылмаған болса, тозуды немесе амортизацияны шегергенде анықталуы мүмкін теңгерімдік құннан аспайды. Мұндай түзету пайдада және залалдарда танылады.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

ҚАРЖЫЛЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕРДІҢ ҚҰНСЫЗДАНУЫ (жалғасы)

Түзету өткізілімі жүргізілгеннен кейін келесі кезеңдерде қалдық құны шегеріле отырып, активтің қайта қаралған теңгерімдік құнын бөлу үшін амортизация жөніндегі шығыстар жүйелі негізде пайдалы қызметінің қалған мерзімі ішінде түзетіледі.

Гудвилдің құнсыздануын бағалау кезінде мынадай процесс қолданылады:

Әрбір есепті күні Топ гудвилдің құнсыздану белгілерінің болуын бағалайды. Гудвилл жыл сайын және жағдаяттар теңгерімдік құнның құнсыздануының мүмкіндігін көрсеткенде құнсыздану белгілерінің болуына тестіленеді.

Гудвилдің құнсыздануы оған гудвилл жататын ақша ағындарын қалыптастыратын өтелетін бірліктер сомасын бағалау арқылы айқындалады. Егер оған гудвилл жататын ақша ағындарын қалыптастыратын өтелетін бірліктер сомасы оның теңгерімдік құнынан аз болса, онда құнсызданудан болған залал танылады. Құнсызданудан болған залал болашақ кезеңдерде қалпына келтірілмейді.

ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ

Топтың инвестициялары өтеуге дейін ұсталатын инвестициялар немесе сату үшін қолда бар инвестициялар пайда немесе залал, қаржы және дебиторлық берешек арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері ретінде жіктеледі. Бастапқыда инвестициялар әділ құн бойынша бағаланады, егер инвестициялар пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша қаржы активтері ретінде жіктелмесе, онда есептілікте көрсеткен кезде олардың әділ құнына онымен тікелей байланысты мәміле жөніндегі шығындар қосылады. Топ өзінің қаржылық инвестицияларының жіктемесін бастапқы танылғаннан кейін анықтайды. Барлық сатып алынған және сатылған инвестициялар есеп айырысу күнінде, яғни инвестициялар Топқа берілген немесе оларды Топ берген күні танылады.

Тіркелген немесе төлем мөлшерін анықтауға икемді және өтеудің тіркелген мерзімді туынды емес қаржы активтері, егер Топ оларды өтеу мерзіміне дейін ұстауға ниетті және қабілетті болған жағдайда, өтегенге дейін ұсталатын ретінде жіктеледі.

Қарыздар мен дебиторлық берешек тіркелген немесе төлем мөлшерін анықтауға икемді белсенді нарықта баға белгіленбейтін туынды емес қаржы активтері болып табылады. Мұндай активтер пайыздың тиімді мөлшерлемесі әдісін пайдаланыла отырып, амортизацияланған құны бойынша көрсетіледі. Мұндай активтер бойынша пайда мен залалдар тану тоқтатылған сәтте немесе мұндай активтер құнсызданған жағдайда, сондай-ақ амортизация арқылы пайда мен залалдар туралы есепте көрсетіледі.

Бағалы қағаздар, егер олар жақын болашақта сату мақсаттары үшін сатып алынса, пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері ретінде жіктеледі. Туынды құралдар да олар хеджирлеудің тиімді құралдарын білдіретін кездегі жағдайларды қоспағанда, пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері ретінде жіктеледі. Пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері бойынша пайда мен залалдар жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте көрсетіледі.

Қаржы активтері егер бұл берілетін ақпараттың маңыздылығын арттырса, бастапқы тану кезінде пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын ретінде жіктелуі мүмкін, өйткені осындай жіктелу бағалаудың немесе танудың сәйкессіздігін жоққа шығарады немесе айтарлықтай азайтады, ол керісінше жағдайда активтерді немесе міндеттемелерді бағалау кезінде не ол бойынша пайданы немесе залалдарды әртүрлі негізде тану кезінде туындар еді.

Сату үшін қолда бар инвестициялар сату үшін қолда бар ретінде жіктелетін және жоғарыда аталған кез келген үш санатқа енгізілмеген туынды емес қаржы активтерін білдіреді. Есепте бастапқы көрсетуден кейін сату үшін қолда бар инвестициялар әділ құн бойынша бағаланады, бұл ретте, пайда мен залалдар инвестицияларды тану немесе құнсыздану тоқтатылған сәтке дейін капитал құрамында бөлек құрауыш ретінде көрсетіледі. Бұл жағдайда бұрын капитал құрамында көрсетілген жиынтық пайда немесе залал пайда мен залалдарға қосылады. Үлестік құралдарға байланысты құнсызданудан болатын залалды қалпына келтіру пайда мен залалда көрсетілмейді. Егер құралдың әділ құнынан артуы құнсызданудан болатын залалды танығаннан кейін болған оқиғаға объективті түрде жатқызылуы мүмкін болса, борыштық құралдарға байланысты құнсызданудан болатын залал пайда немесе залал құрамында түзетіледі.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ (жалғасы)

Ұйымдасқан қаржы нарықтарында белсенді айналымдағы инвестициялардың әділ құны есеп күнгі сауда-саттық аяқталған сәттегі сатып алуға нарықтық баға белгілеу бойынша анықталады. Нарықта белсенді айналымы жоқ инвестициялардың әділ құны бағалау әдістері пайдаланыла отырып, оның ішінде нарықтық жағдайларда жасалған мәмілелер уақыты бойынша соңғысымен ұқсастық бойынша, сондай-ақ іс жүзінде қаралатын құралға ұқсас немесе дисконтталған ақша ағындарын талдау ескеріле отырып, қаржы құралының ағымдағы нарықтық құны негізінде анықталады.

ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІНІҢ ҚҰНСЫЗДАНУЫ

Әрбір есепті күні Топ қаржы активінің немесе қаржы активтері тобының құнсыздануының болған-болмағанын айқындайды.

Амортизациялық құн бойынша ескерілетін активтер

Егер амортизациялық құн бойынша ескерілетін активтер бойынша құнсызданудан болатын залалдың пайда болуы туралы объективті куәлік болса, залалдың сомасы активтің теңгерімдік құны мен қаржы активі бойынша пайыздың бастапқы тиімді сыйақы мөлшерлемесі (яғни бастапқы таныған кезде есептелген тиімді пайыздық мөлшерлеме бойынша) бойынша дисконтталатын болашақта күтілетін ақша ағындарының (әлі туындамаған болашақтағы кредиттік шығындарды қоспағанда) арасындағы айырма ретінде бағаланады. Активтің теңгерімдік құны резерв пайдаланыла отырып төмендетілуі тиіс. Залалдың сомасы пайда немесе залалдарда танылады.

Егер кейінгі кезеңде құнсызданудан болатын залал сомасы азайса, онда мұндай азаю құнсыздану танылғаннан кейін жүргізілген оқиғаларға объективті түрде байланысты болуы мүмкін, құнсызданудан болған бұрын танылған залал қалпына келтіріледі. Құнсызданудан болған залалды кез келген келесі қалпына келтіру пайда мен залалда активтің теңгерімдік құны бұл активтің қалпына келтірілу күніндегі амортизациялық құнынан аспайтындай көлемде танылады.

Егер Топ шот-фактураның бастапқы шарттарына сәйкес өзіне тиесілі бүкіл соманы алмайтынының объективті куәлігі болса (мысалы, дебитордың төлем қабілетсіздігі немесе басқа да елеулі қаржылық қиындықтары мүмкіндігі), сауда-дебиторлық берешек бойынша құнсыздану резерві жасалады. Дебиторлық берешектің теңгерімдік құны резерв шотын пайдалану арқылы азайтылады. Егер құнсызданған берешек үмітсіз болып саналса, оларды тану тоқтатылады.

Сату үшін қолда бар қаржылық инвестициялар

Бастапқы құнның өтелмеуі мүмкін екендігінің объективтік дәлелдері болған жағдайда, сату үшін қолда бар үлестік бағалы қағаз құнсызданған болып саналады. Құнсызданудың сапалық өлшемшарттарына қосымша ретінде бастапқы құнның өтелмеуі мүмкін екендігінің объективтік дәлелдері әділ құнның бастапқы құнның шамасынан айтарлықтай немесе жалғаспалы төмендеуін қамтиды.

Егер сату үшін қолда бар үлестік бағалы қағаз құнсызданудың Қор белгілеген сапалық немесе сандық өлшемшарттарына сәйкес құнсызданған жағдайда, әділ құнның кейінгі есепті күндерге одан әрі төмендеуі құнсыздану ретінде танылады. Осылайша, әрбір есепті кезеңде Қордың құнсыздану өлшемшарттарына сәйкес құнсыздануға ұшыраған ретінде айқындалған үлестік бағалы қағазға қатысты құнсыздану бұрын танылған құнсыздануды шегерген кездегі әділ құнның және бастапқы құнның арасындағы айырма мөлшері ретінде танылады.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

ХЕДЖИРЛЕУДІ ЕСЕПKE АЛУ

Топ валюталық тәуекелдер бойынша хеджирлеудің жекелеген құралдарын ақша ағындарын хеджирлеу немесе таза инвестицияларды шетелдік бөлімшеге хеджирлеу ретінде анықтайды.

Топ тәуекелдерді басқару және хеджирлеу стратегиясына сәйкес хеджирлеу құралдары мен хеджирленетін баптардың арасындағы қатынастарды олар белгіленген сәттен бастап құжаттамалы түрде ресімдейді. Бұдан басқа, хеджирлеу қатынастары белгіленген сәтте және одан әрі Топ әділ құнның немесе хеджирленетін тәуекелге жататын хеджирленетін баппен байланысты ақша ағындарының өзгерістерін өтеу тұрғысынан хеджирлеу құралының тиімділігін тұрақты түрде құжаттайды.

Бұрын жиынтық кірісте танылған сома хеджирленетін позиция пайдаға және залалға әсер ететін кезеңдердегі пайдаға және залалға, хеджирленетін позицияны есептен шығару көрсетілетін бапқа қайта жіктеледі.

Хеджирлеуді есепке алу:

- (a) Топ хеджирлеу қатынасын тоқтатқан;
- (b) хеджирлеу құралын қолдану, сату, бұзу немесе оны орындау мерзімі өткен; немесе
- (в) қаржы құралы хеджирлеу құралы ретінде оны есепке алу талаптарын қанағаттандыруын тоқтатқан күні тоқтатылады.

Өзге де жиынтық кірістің құрамында және капиталда көрсетілген пайда немесе залал болжанатын мәміле танылғаннан кейін пайда және залал туралы есепте көрсетіледі. Егер болжанатын мәмілені жасау енді күтілмесе, капиталда жинақталған пайда немесе залал дереу пайдаға және залалға жатқызылады. Тиімді емес бөлікке жататын пайда немесе залал да дереу пайдаға және залалға жатқызылады.

Таза инвестицияларды шетелдік бөлімшеге хеджирлеу

Валюталық тәуекелдерді хеджирлеу құралдары бойынша есеп айырысулардың нәтижесінде туындайтын бағамдық айырмадан пайда болатын кірістер мен залалдар есепті күнгі бағам бойынша шетелдік валютада көрсетілген активтер мен міндеттемелерді қайта есептеу кезінде жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте есептілік валютасын қайта есептеу жөніндегі резерв бабы бойынша танылады.

Ақша ағындарын хеджирлеу

Қаржы құралдарын қайта есептеу кезінде туындайтын және ақша ағындарын хеджирлеу құралдары болып табылатын бағамдық айырмадан пайда болатын пайда мен залал жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте хеджирлеу резерві бабы бойынша танылады.

ҚОРЛАР

Қорлар өзіндік құнының ең аз мәні немесе таза өткізу құны бойынша бағаланды. Өзіндік құн қорларды жеткізуге және ағымдағы жағдайға келтіруге байланысты шығындарды қамтиды. Таза өткізу құны аяқтауға шығындарды және өткізуге есеп айырысу шығындарын шегере отырып, қарапайым қызмет барысында қорларды өткізу бағасын бағалауды білдіреді. Шығындарды есептеп шығарудың ұқсас формуласы ұқсас сипаты және белгіленімі бар барлық қорлар үшін пайдаланылады. Операциялық мұнай мен газ және энергетикалық сегменттердің қорлары ФИФО әдісі негізінде бағаланады. Барлық қалған қорлар орташа салмақталған құн негізінде бағаланады.

АҚША ҚАРАЖАТЫ ЖӘНЕ ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

Ақша және оның баламалары кассадағы қолма-қол ақшаны, мерзімді салымдарды, бұрын келісілген ақша қаражаты сомасына еркін айырбасталатын және олардың құнының өзгеруіне байланысты тәуекелдің елеусіз деңгейіне расталған өтеу мерзімі 3 (үш) айдан аспайтын қысқа мерзімді және өтімділігі жоғары инвестицияларды қамтиды.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Қарыздар және тартылған қаражат

Қарыздар бастапқыда мәміле бойынша келтірілген шығыстар шегеріле отырып, әділ құн бойынша танылады. Келесі кезеңдерде қарыздар амортизацияланған құн бойынша бағаланады: алынған қаражаттың (мәміле жөніндегі шығыстарды шегергенде) әділ құны мен өтеу сомасы арасындағы айырма жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте пайыздың тиімді мөлшерлемесі пайдаланыла отырып, қарыз берген мерзім ішінде көрсетіледі. Егер топ төлемді есепті күннен кейін кем дегенде 12 (он екі) айға кейінге қалдыруға құқылы болмаса, қарыздар ағымдағы міндеттемелер ретінде жіктеледі.

Шығарылған қаржы құралдары немесе олардың құрамдас бөліктері, егер шарттық келісімнің нәтижесінде Топтың не ақша қаражатын немесе өзге де қаржы активтерін қою, не міндеттемені ақша қаражатының немесе басқа да қаржы активтерінің тіркелген сомасын меншікті үлестік құралдардың тіркелген санына айырбастау арқылы өзге түрде орындау міндеттемесі болады. Мұндай құралдар Үкіметтің қаражатын және мәмілемен тікелей байланысты шығындарды шегере отырып алынған қаражаттың әділ құны бойынша бастапқыда ескерілетін кредиттік мекемелерден алынған қарыздарды қамтиды. Кейіннен, алынған қаражат амортизациялық құн бойынша көрсетіледі.

Жіктелетін активті сатып алуға, оның құрылысына немесе өндірісіне тікелей жататын қарыздар бойынша шығындар осындай актив құнының бір бөлігі ретінде капиталдандырылады. Қарыздар бойынша өзге де шығындар туындаған сәттегі шығыстар ретінде танылады.

Сауда және өзге де кредиторлық берешек

Сауда және өзге де кредиторлық берешек жөніндегі міндеттемелер Топқа шоттардың берілген-берілмегендігіне қарамастан алынған тауарлар мен қызметтер үшін болашақта төленуге тиіс соманың әділ құны болып табылатын бастапқы құн бойынша ескеріледі.

ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕРДІ ТАНУДЫ ТОҚТАТУ

Қаржы активтері

Қаржы активтері (немесе, қолданылуына қарай – қаржы активінің бөлігі немесе ұқсас қаржы активтері тобының бір бөлігі), егер:

- ▶ активтен ақша ағындарын алу құқығының қолданылу мерзімі аяқталса;
- ▶ Топ активтен ақша ағындарын алу құқығын сақтаса, бірақ қайта бөлу туралы келісімге сәйкес үшінші тарапқа елеулі кешігусіз оларды толығымен беру міндеттемесін қабылдаса; немесе
- ▶ Топ өзінің активтен ақша ағындарын алуға арналған құқықтарын берсе және не (а) активтен барлық елеулі тәуекелдер мен сыйақы берсе, не (б) бермесе, бірақ активтен барлық елеулі тәуекелдер мен сыйақыларды өзінде сақтаса, алайда активтерге бақылауды берсе бухгалтерлік теңгерімде ескерілуін тоқтатады.

Қаржылық міндеттемелер

Егер міндеттеме өтелсе, күші жойылса, немесе оның қолданылу мерзімі аяқталса, қаржылық міндеттеме бухгалтерлік теңгерімде танылуын тоқтатады.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫН ӨЗАРА ЕСЕПKE АЛУ

Қаржы активтері мен қаржылық міндеттемелер өзара есепке алуға, ал нетто-сума:

- ▶ қазіргі сәтте жүзеге асырылатын танылған сомаларды өзара есепке алуға арналған заңды құқық болған кезде;
- ▶ нетто-негізде есеп жүргізу, не активтерді сату және осымен бір мезгілде міндеттемелерді өтеу ниеті болған кезде ғана шоғырландырылған бухгалтерлік теңгерімде көрсетілуге жатады.

ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫНЫҢ ӘДІЛ ҚҰНЫ

Олармен сауда әрбір есепті күні белсенді нарықтарда жүзеге асырылатын қаржы құралдарының әділ құны мәміле бойынша шығындар шегерілместен нарықтық баға белгіленімдері немесе дилерлердің баға белгіленімдері (ұзын позициялар үшін сатып алуға арналған баға белгіленімдері және қысқа позицияларды сатуға арналған баға белгіленімдері) негізге алынып анықталады.

Олармен сауда белсенді нарықта жүзеге асырылмайтын қаржы құралдары үшін әділ құн тиісті бағалау әдістемелерін қолдану жолымен анықталады. Мұндай әдістемелер мыналарды қамтуы мүмкін:

- ▶ жақында коммерциялық негізде жүргізілген мәмілелердің бағаларын пайдалану;
- ▶ ұқсас құралдардың ағымдағы әділ құнын пайдалану;
- ▶ дисконтталған ақша ағындарын талдау, не бағалаудың басқа да үлгілері.

Қаржы құралдарының әділ құнын талдау және оны анықтаудың әдістері туралы қосымша ақпарат *38-ескертеде* келтіріледі.

ЖАЛДАУ

Операциялық жалдау

Жалдау объектісіне меншік құқығына байланысты тәуекелдер мен пайданы жалға алушы іс жүзінде сақтаған кезде мүлкті жалдау операциялық жалдау ретінде жіктеледі. Операциялық жалдау шарты бойынша төлемдер жалдау мерзімі ішінде жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте шығыстарға тепе-тең есептен шығарылады.

Қаржылық жалдау

Топ жалданған мүлктің әділ құнына тең сомада немесе егер бұл сома әділ құннан төмен болса, ең төменгі жалдау төлемдерінің ағымдағы құны бойынша жалдау мерзімі басталған күнгі шоғырландырылған бухгалтерлік теңгерімде активтер мен міндеттемелердің құрамында қаржылық жалдау шарттарын таниды. Дисконттау коэффициенті ретінде ең төменгі жалдау төлемдерінің ағымдағы құнын есептеу кезінде, егер мұндай мөлшерлемені анықтау мүмкін болып табылса, жалдау шарты бойынша пайыздың ішкі мөлшерлемесі пайдаланылады. Өзге де жағдайларда, Топтың қарыз қаражаты бойынша өспелі мөлшерлеме пайдаланылады. Бастапқы төте шығындар актив құрамында ескеріледі.

Жалдау төлемдері міндеттемелерді қаржыландыру және өтеу бойынша шығыстар арасында бөлінеді. Жалдау мерзімі ішіндегі қаржылық шығындар әрбір есепті кезеңге міндеттемелердің қалдығына есептелетін тұрақты мерзімді пайыз мөлшерлемесі бойынша шығыстарды көрсетуді қамтамасыз ететіндей түрде есепті кезеңдерге жатқызылады.

Қаржылық жалдау активке қатысты амортизация бойынша шығыстың ұлғаюына, сондай-ақ әрбір есепті кезеңге қаржылық шығыстарға әкеледі. Жалға алынатын активке қатысты амортизацияны есептеу саясаты меншік активтерді амортизациялау жөніндегі саясатқа сәйкес келеді.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

РЕЗЕРВТЕР

Активтің істен шығуы (пайдаланудан шығару) бойынша міндеттеме

Пайдаланудан шығаруға резервтер Топтың жабдықты немесе тетікті демонтаждау және көшіру бойынша және жабдық болған учаскені қалпына келтіру бойынша міндеттемесі болғанда, сондай-ақ мұндай резервке пайымды бағалауды жүзеге асыру мүмкін болғанда дисконттау негізінде толық көлемде танылады.

Танылған сома жергілікті шарттар мен талаптарға сәйкес анықталған бағаланған болашақ шығыстардың ағымдағы құнын білдіреді. Сондай-ақ сомасы резервтің мөлшеріне балама тиісті негізгі құрал құрылады. Соның салдарынан, осы актив өндірістік әдіс негізінде өндірістік құралдар және тасымалдау құралдары бойынша күрделі шығындар шеңберінде амортизацияланады.

Активтің істен шығуы (пайдаланудан шығару) бойынша міндеттеме

Міндеттемелерді өтеу үшін қажетті экономикалық пайда негізінде жататын есепті мерзімдегі немесе ресурстардың қайту сомасындағы өзгерістердің нәтижесі болып табылған пайдаланудан шығару жөніндегі қазіргі резервті бағалаудағы өзгерістер, немесе дисконттау мөлшерлемесіндегі өзгеріс мынадай түрде ескеріледі, соның салдарынан:

- а) резервтегі өзгерістер ағымдағы кезеңге тиісті актив құнына қосылады немесе шегеріледі;
- б) актив құнынан шегерілген сома оның теңгерім құнынан асып кетпеуі қажет. Егер резервтегі кему активтің теңгерім құнынан асып кетсе, онда асып кету кірістер мен шығыстар туралы есептерде дереу танылады; және
- в) егер түзету активтің құнын ұлғайтуға әкелсе, Топ активтің жаңа теңгерім құны толығымен өтелмейтіні осы көрсеткіш болып табылатындығын қарастырады. Егер бұл осындай көрсеткіш болып табылса, Топ оның өтелетін құнын бағалау арқылы құнсыздануға активті тестілеуді жүзеге асырады және 36 БЕХС сәйкес құнсыздану бойынша кез келген залалды ескереді.

Банк аккредиттері мен кепілдіктеріне резерв

Әдеттегі қызметін жүзеге асыру кезінде Топ аккредиттер, кепілдіктер және акцепттер нысанында қаржылық кепілдіктер береді. Қаржы кепілдіктері шарттары алынған комиссия мөлшерінде «Өзге де міндеттемелер» бабы бойынша әділ құн бойынша бастапқыда шоғырландырылған қаржылық есептілікте танылады. Бастапқы танылғаннан кейін Топтың әрбір кепілдік шарты бойынша міндеттемесі екі шаманың ең көбі бойынша бағаланады: амортизациялық комиссия сомасы немесе кепілдік бойынша туындайтын қаржылық міндеттемені реттеу үшін қажетті шығындардың ең жақсы бағасы.

Қаржы кепілдігі шарттарына байланысты міндеттеменің ұлғаюы жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте ескеріледі. Алынған комиссия кепілдік шарты әрекетінің мерзімі ішінде желілік негізде пайда мен залалда танылады.

Өзге де резервтер

Резервтер Топтың өткен шақта болған оқиғалардың нәтижесінде ағымдағы (құқықтық немесе іс-тәжірибеден туындаған) міндеттемесі болса, сондай-ақ міндеттемелерді өтеу үшін экономикалық пайдаларға байланысты қаражат ағыны болатын ықтималдық болғанда және осы міндеттеменің тиісті дұрыс бағасы жүргізілгенде шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетіледі. Егер Топ резерв өтеледі деп күтсе, мысалы, сақтандыру шарты бойынша, өтеу жеке актив ретінде көрінеді, бірақ өтеу іс жүзінде кепілді болып табылғанда ғана.

Егер ақша қаражатының уақытша құнының әсері елеулі болып табылса, резервтер ақша қаражатының уақытша құнының ағымдағы нарықтық бағасын көрсететін және онда міндеттемеге тән тәуекелдер қолайлы болған жерде салықтарды төлегенге дейін мөлшерлеме бойынша ақша қаражатының күтілетін болашақ қозғалысын дисконттау арқылы есептеледі. Дисконттауды пайдалану кезінде резервтің ұлғаюы уақыттың өтуі салдарынан қаржылық шығындар ретінде танылады.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

ЖҰМЫСКЕРЛЕРГЕ СЫЙАҚЫ

Белгіленген жарналармен зейнетақы жоспары

Топ аударымдар ретінде өзінің жұмыскерлерінің жалақысынан 10 % олардың зейнетақы қорларына ұстайды. Заңнамаға сәйкес жұмыскерлер өздерінің зейнетақы төлемдеріне өздері жауапкершілікте болады және Топтың жұмыскерлер зейнеткерлікке шыққаннан кейін оларға төлемдер бойынша ағымдағы және болашақтағы міндеттемелері болмайды.

Әлеуметтік салық

Топ Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес әлеуметтік салық төлейді. Әлеуметтік салық есептелуіне қарай шығыстарға жатқызылады.

Төлемдердің белгіленген мөлшерімен зейнетақы жоспары

Кәсіптік одақтармен жасалған ұжымдық шарттарға және сыйақы туралы өзге де ережелерге сәйкес Топтың кейбір еншілес ұйымдары өздерінің жұмыскерлеріне еңбек қызметін аяқтағанда («Төлемдердің белгіленген мөлшерімен зейнетақы жоспары») белгілі бір сыйақы төлейді.

Топ олар пайда мен шығындардың құрамында анықталған сол кезеңде жұмыскерлерге сыйақы төлеу бойынша міндеттемелерді қайта бағалаудан туындаған актуарлық пайда мен залалды таниды және

19 «Жұмыскерлерге сыйақы» БЕХС-да анықталған бағаға сәйкес сыйақы бойынша шығыстарды және міндеттемені таниды.

Төлемдердің белгіленген мөлшерімен зейнетақы жоспарына сәйкес міндеттемелер және сыйақы бойынша шығыстар болжамдалған шартты бірлік әдісі көмегімен анықталады. Бұл әдіс сыйақы алуға құқықтың қосымша бірлігінен асатын ретінде әрбір жұмыс істелген жылды қарастырады және жиынтық міндеттемені көрсету үшін әрбір бірлікті бөлек өлшейді. Сыйақылар беру бойынша шығыстар Төлемдердің белгіленген мөлшерімен зейнетақы жоспары бойынша сыйақы формуласына сәйкес жұмыскерлердің жұмыс өтілі ішінде жиынтық сыйақыны бөлу үшін кірістер мен шығыстар туралы шоғырландырылған есепте көрсетіледі. Бұл міндеттеме валюта мен талап Төлемдердің белгіленген мөлшерімен зейнетақы жоспары бойынша міндеттемелердің валютасымен және бағаланған талаптарымен салыстырмалы мемлекеттік облигациялар бойынша сыйақы мөлшерлемесіне ұқсас дисконт мөлшерлемесін қолдана отырып, болашақтағы есеп айырысу ақша қозғалысының ағымдағы құны бойынша өлшенеді.

Топ еншілес ұйымдарының төлемдердің белгіленген мөлшері бар зейнетақы жоспары қаржыландырылмайтын болып табылады.

КАПИТАЛ

Жарғылық капитал

Жай акциялар капитал ретінде жіктеледі. Ұйымдарды біріктіру жағдайларынан басқа, жаңа акциялар шығаруға қатысты тікелей сыртқы шығындар капитал түсімдері сомасынан шегерім ретінде көрсетілген. Шығарылған акциялардың атаулы құнынан алынған қаражаттың әділ құнының кез келген асып түсуі бөлінбеген пайданың ұлғаюы ретінде танылады.

Бақыланбайтын қатысу үлесі

Бақыланбайтын қатысу үлесі шоғырландырылған бухгалтерлік теңгерімде Акционерге жататын капиталдан бөлек меншікті капиталдың құрамында ұсынылады. Еншілес ұйымның залалы егер тіпті бұл теріс сальдоға әкеліп соқтырған жағдайда да бақыланбайтын қатысу үлесіне жатады.

Дивидендтер

Дивидендтер міндеттемелер ретінде танылады және есепті күнді қоса алғанға дейін жарияланған жағдайда ғана есепті күнгі капитал сомасынан шегеріледі. Дивидендтер туралы ақпарат, егер олар есепті күнге дейін ұсынылса, сондай-ақ есепті күннен кейін, бірақ шығаруға шоғырландырылған қаржылық есептілікті бекіткен күнге дейін ұсынылса немесе жарияланса, шоғырландырылған қаржылық есептілікте ашып көрсетіледі.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

КАПИТАЛ (жалғасы)

Акцияларға негізделген төлемдер

Топтың кейбір жұмыскерлері үлестік құралдар жөніндегі операцияларға негізделген төлемдер нысанында сыйақы алады. Жұмыскерлер өздері жұмыс істейтін еншілес ұйымның үлестік құралдарымен сыйақы алатын қызметтерді ұсынады («олар бойынша үлестік құралдармен жүзеге асырылатын мәмілелер, есептер»).

Олар бойынша есеп үлестік құралдармен жүзеге асырылатын жұмыскерлермен жасалған мәмілелердің құны олар берілген күнгі осындай құралдардың әділ құны негізге алына отырып, бағаланады. Әділ құн тиісті бағалау моделінің көмегімен айқындалады.

Үлестік құралдар негізіндегі төлемдер бойынша операциялар бойынша шығыстар онда қызмет нәтижелеріне қол жеткізу шарттары және/немесе белгілі бір мерзімнің еңбек сіңіру шарттары орындалатын кезеңнің ішінде өзге капитал бойынша резервтерде тиісті ұлғаюмен бір мезгілде танылады және жұмыскерлер сыйақыға арналған толық құқықтарды алған кездегі күні аяқталады (сыйақы алуға құқықтың көшкен күні). Бұл мәмілелер бойынша жиынтық шығыстар сыйақы ретінде берілетін үлестік құралдар санына қатысты Топтың оңтайлы бағалауының негізінде аяқталған мерзімге теңбе-тең міндеттемелер өтелгенге дейінгі әрбір есепті күні танылады. Кезең ішіндегі жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте шығыс немесе кіріс кезеңнің басында немесе аяғында танылған жиынтық шығыстың өзгерісін білдіреді.

Егер үлестік құралдармен төленетін сыйақының шарттары өзгерсе, шығыс ең төменгі ретінде, егер шарттар өзгермегендей мөлшерде танылады. Бұдан басқа, өзгеріс жөніндегі қосымша шығыс танылады, ол сыйақының жалпы әділ құнын осындай өзгеріс күнінде жүргізілген бағаға сәйкес үлестік құралдармен немесе жұмыскер үшін өзге түрде тиімді құралдармен ұлғайтады.

Егер үлестік құралдармен төленетін сыйақының күші жойылса, ол оған арналған құқық күші жойылған күнге өткендегідей болып ескеріледі. Бұл ретте әлі танылмаған шығыстар жедел түрде танылады. Алайда, егер күші жойылған сыйақы жаңа сыйақымен ауыстырылса, және жаңа сыйақы ол ұсынылған күнгі күші жойылған сыйақының орнын толтырған ретінде қарастырылса, күші жойылған және жаңа сыйақы, алдыңғы абзацта сипатталғандай, бастапқы сыйақының өзгерісі жүргізілгендей болып ескеріледі.

ТҮСІМДІ ТАЛУ

Егер Топ экономикалық пайда алады деген мүмкіндік бар болса, және егер түсімнің сенімді бағалануы мүмкін болса, түсім танылады.

Тауарларды сату

Шикі мұнайды, мұнай өнімдерін, газды, уран өнімдері, тазартылған алтын және басқа да тауарларды сатудан түскен кірістер тауарды жеткізу жүргізілгенде және тәуекел мен меншік құқығы сатып алушыға берілгенде танылады.

Қызметтер көрсету

Қызметтер көрсетуден түсетін кірістер қызметтер көрсетілген сәтте танылады.

Тасымалдауға жататын қызметтерге қатысты, аяқталу дәрежесі мен кірістің сомасының жеткілікті түрде дәл анықталуы шартымен тасымалдаудың есепті күні аяқталу дәрежесі бойынша танылады. Әлі көрсетілмеген көлік қызметтері үшін тапсырыс берушілерден алынған алдын ала төлем сомалары алу сәтінде тапсырыс берушілерден алынған аванстар құрамында көрсетіледі. Көрсетіліп қойған қызметтерден түсетін күтілетін есепті кіріске шамамен алғанда тең болатын тапсырыс берушілерден алынған аванстар шоғырландырылған бухгалтерлік теңгерімдегі өзге де ағымдағы міндеттемелердің құрамындағы болашақтағы кезеңнің кірістеріне көшіріледі. Болашақтағы кезеңдердің кірістері қызметтердің көрсетілуіне қарай ағымдағы кірістерге жатады.

Клиенттердің әділдігі бағдарламасы бойынша сатып алушылар қосымша балл алатын авиабилеттерді сату көрсетілген қызметтер мен болжанатын награда арасындағы шамаға жатқызылған олардың әділ құны бойынша кіріс операцияларының көп элементі ретінде ескеріледі. Болжанатын награда әділ құн – осы награданы бөлек сатудың құны бойынша бағаланады. Бұл бағалау тауарды сату/қызметтер көрсету сәтіндегі кіріс болып танылмайды, болашақ кезеңнің кірісі ретінде көрсетіледі, және аталған награда пайдаланылғанда және Топтың міндеттемелері толығымен орындалғанда кіріс болып танылады.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

ТҮСІМДІ ТАҢУ (жалғасы)

Тарифтер белгілеу

Топтың бірқатар еншілес ұйымдары Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу комитеті (бұдан әрі – «ТМРК») тарапынан реттеу объектілері болып табылады. ТМРК тарифтерді және тариф мөлшерлемелерін есептеу әдістемелерін бекітуге жауап береді, олардың негізінде еншілес ұйымдар өз кірістерінің айтарлықтай бөлігін алады.

МЕМЛЕКЕТТІК СУБСИДИЯЛАР

Қазақстан Республикасының Үкіметі Компанияның жалғыз акционері болып табылатындығына байланысты Топ Үкімет қандай жағдайларда басты негізде Акционер ретінде, қандай жағдайларда реттеуші ретінде әрекет ететіндігін бағалай отырып, Үкіметпен барлық мәмілелерді талдайды. Егер нақты операция кезінде Үкіметтің акционер ретінде әрекет ететіндігі белгіленсе, Топтың мұндай операцияның нәтижесінде көтерген кез келген пайдасы немесе залалы тікелей капиталда жарна ретінде немесе Акционердің капиталын алу деп танылады.

Егер Үкіметтің ерекшелік операциясы Акционер ретіндегі әрекет ретінде белгіленбесе, мұндай операциялар 20 «Мемлекеттік субсидияларды есепке алу және мемлекеттік көмек туралы ақпаратты ашу» БЕХС ережелеріне сәйкес ескеріледі. Мұндай жағдайларда мемлекеттік субсидиялар субсидиялардың алынатындығы және онымен байланысты барлық қажетті жағдайлардың орындалатындығына ақылға қонымды сенімділік болған кезде олардың әділ құны бойынша танылады. Егер субсидия шығыс бабына жатқызылатын жағдайда, ол жүйелі негізде өтемақы төлеуге тиіс тиісті шығыстармен сәйкес келуі үшін қажетті кезең ішіндегі кіріс ретінде танылады. Субсидия активке жататын кезде оның әділ құны болашақтағы кезеңдердің кірісіне жатқызылады және тиісті активтің пайдалы қызмет етуінің күтілетін кезеңі ішінде жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте тең бөліктермен жыл сайын көрсетіледі. Кіріске жататын субсидиялар жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте операциялық қызметтен түсетін кірістердің құрамында жеке ұсынылған.

ШЫҒЫСТАРДЫ ТАҢУ

Шығыстар пайда болу шамасына қарай танылады және олар есептеу әдісінің негізіне жатқызылған сол кезеңде шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетіледі.

ТАБЫС САЛЫҒЫ

Бір жылға табыс салығы ағымдағы және кейінге қалдырылған салықты қамтиды. Табыс салығы өзге жиынтық кірісте немесе капиталда көрсетілетін баптарға жататын соманы қоспағанда, пайдада және залалда көрсетіледі, бұл жағдайда, ол тиісінше өзге жиынтық кірісте немесе капиталда танылады. Салық бойынша ағымдағы шығыстар бұл – бір жылға салық салынатын кіріс бойынша төлеуге күтілетін салық және өткен жылдарға қатысты төлеуге салыққа қатысты кез келген түзетулер.

Үстеме пайдаға салынатын салық табыс салығы ретінде қаралады және табыс салығы бойынша шығыстардың бөлігін құрайды. Жер қойнауын пайдалануға келісімшарттарға сәйкес Топ белгілі бір мәндерден асатын пайданың ішкі нормасы кезінде жер қойнауын пайдалануға қолданылатын келісімшартқа сәйкес белгілі бір шегерімдер сомасына түзетуге жататын салық салудан кейін пайда сомасынан көрсетілген мөлшерлеме бойынша үстеме пайдаға салық есептейді және төлейді.

Пайданың ішкі нормасы жер қойнауын пайдалануға әрбір келісімшарт бойынша ақша ағындарының негізінде есептеледі және инфляцияның ұлттық деңгейіне түзетіледі. Кейінге қалдырылған салық корпоративтік табыс салығына да және үстеме пайдаға салық үшін де есептеледі. Үстеме пайдаға салынатын кейінге қалдырылған салық келісімшарт бойынша төлеуге тиісті үстеме пайдаға салықтың күтілетін мөлшерлемесі бойынша жер қойнауын пайдалануға келісімшарттарға жатқызылған активтер үшін уақытша айырмалар бойынша есептеледі.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

ТАБЫС САЛЫҒЫ (жалғасы)

Кейінге қалдырылған салық қаржылық есептілік мақсаты үшін активтер мен міндеттемелердің теңгерім құны мен салық салу мақсаты үшін пайдаланылған сома арасындағы уақытша айырмалар бойынша теңгерім бойынша міндеттемелер әдісі бойынша ескеріледі. Мыналардың нәтижесінде туындаған:

- ▶ компанияларды біріктіру болып табылмайтын мәміледе активті немесе міндеттемені бастапқы тану және мәміле сәтінде бухгалтерлік пайдаға да, салық салынатын пайдаға немесе залалға да әсер етпейді; және
- ▶ егер уақыт айырмасын азайту уақытындағы бөлуді бақылау мүмкін болса, уақытша айырма болашақта азаймайтындығының айтарлықтай ықтималдығы болғанда, еншілес ұйымдарға, қауымдасқан компанияларға инвестициялармен, сондай-ақ бірлескен қызметке қатысу үлестерімен байланысты салық салынатын уақытша айырмаларға қатысты уақытша айырмалар танылмайды.

Табыс салығы бойынша кейінге қалдырылған активтер мен міндеттемелер қолданылған немесе есепті күні іс жүзінде қолданысқа енгізілген салық мөлшерлемелері (және салық заңнамасы) негізге алына отырып, актив алынған немесе міндеттеме төленген кезеңге қолданылатын салық мөлшерлемелері бойынша есептеледі.

Кейінге қалдырылған салық активі актив өткізілуі мүмкін шотқа салық салынатын пайданы алу ықтималдығы бар сол көлемде ғана танылады. Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша активтер тиісті салық жеңілдігін іске асыру ықтималдығы бұдан әрі болмайтын көлемде кемітіледі.

ҚОСЫЛҒАН ҚҰН САЛЫҒЫ (ҚҚС)

Салық органдары нетто негізде сату мен сатып алу бойынша ҚҚС өтеуді жүргізуге мүмкіндік береді. Өтеуге ҚҚС ішкі нарықта сату бойынша ҚҚС шегерілген ішкі нарықта сатып алу бойынша ҚҚС-ны білдіреді. Экспортқа сатуға нөлдік мөлшерлеме бойынша салық салынады.

БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАР

Байланысты тараптар Топтың акционерлерін, негізгі басқарушы персоналды, қауымдасқан ұйымдарды және дауыс беретін акциялардың біршама үлесі тікелей немесе жанама Топтың акционерлеріне немесе негізгі басқарушы персоналына тиесілі ұйымды қамтиды.

ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖӘНЕ ШАРТТЫ АКТИВТЕР

Шартты міндеттемелер шоғырландырылған қаржылық есептілікте танылмайды. Мұндай міндеттемелер туралы деректер экономикалық пайдаларды құрайтын ресурстар ағынының ықтималдығы аз болып табылған жағдайды қоспағанда, шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелерде *(40-ескертпе)* ашылады.

Шартты активтер шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетілмейді. Егер мұндай активтерге байланысты экономикалық пайдаларды алудың жеткілікті ықтималдығы болған жағдайда, көрсетілген активтер туралы деректер ескертпелерде ашылады.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

ЕСЕПТІ КҮННЕН KEЙІНГІ ОҚИҒАЛАР

Есепті жыл аяқталғанда болған және есепті күнгі Топтың қаржылық жағдайы туралы қосымша ақпараты бар оқиғалар (түзетуші оқиғалар) шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетіледі. Есепті жыл аяқталғанда болған және түзетуші оқиғалар болып табылмайтын оқиғалар, егер олар мәнді болса, шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелерде ашылады.

4. МАҢЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК БАҒАЛАУ ЖӘНЕ ПАЙЫМДАУ

ҚЕХС-ға сәйкес шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау басшылықтан есептілікте көрсетілген активтерге, міндеттемелер мен шартты активтерге және есепті күнгі міндеттемелерге әсер ететін бағалар мен жол берулерді, сондай-ақ есептілікте көрсетілген активтерді, міндеттемелерді, кірістерді, шығыстарды және шартты активтерді және есепті кезең ішіндегі міндеттемелерді пайдалануды талап етеді. Нақты нәтижелер осы бағалаулардан ерекшеленуі мүмкін.

Келесі қаржы жылы ішінде активтер мен міндеттемелердің теңгерімдік құнына жасалатын елеулі түзетулердің себебі қызметін атқаратын болашақ туралы жол берілімдер және өзге де есепті күнгі бағалаулардағы негізгі белгісіздік көздері төменде қарастырылады:

МҰНАЙ МЕН ГАЗДЫҢ ҚОРЛАРЫ

Мұнай мен газдың қорлары тозу, түгесілу және амортизация бойынша Топтың есеп айырысуында маңызды фактор болып табылады. Топ Мұнай-газ инженерлері қоғамының әдістемесіне сәйкес өзінің мұнай мен газ қорларын бағалайды. Мұнай-газ инженерлері қоғамының әдістемесі бойынша қорларды бағалау кезінде Топ ұзақ мерзімді жоспарлық бағаны пайдаланады. Дәлелденген қорларды бағалау үшін жоспарлық бағаларды пайдалану жыл аяғына іркілу бағасын пайдалануға тән тұрақсыздықтың әсерін жояды. Басшылық ұзақ мерзімді жоспарлы бағалар бойынша болжам өнім өндіру бойынша қызметтің ұзақ мерзімді сипатына көбірек сәйкес келеді және мұнай мен газ қорларын бағалау үшін неғұрлым қолайлы негізді береді деп санайды.

Мұнай мен газ қорларын барлық бағалаулар кейбір белгісіздік дәрежесін білдіреді. Белгісіздік негізінен осындай деректерді бағалау және түсіндіру сәтінде қол жетімді сенімді геологиялық және инженерлік деректердің көлеміне байланысты болады.

Белгісіздіктің салыстырмалы деңгейі қорларды екі негізгі санаттың біріне: дәлелденген немесе дәлелденбеген қорларға жатқызу арқылы көрсетілуі мүмкін. Дәлелденбеген қорлармен салыстырғанда дәлелденген қорларды тартуға үлкен айқындылық бар және дәлелденген қорлар оларды тарту мүмкіндігіне қатысты прогрессивті түрде өсіп келе жатқан айқындылықтың болмауын көрсету үшін өңделген және өңделмеген қорларға бұдан әрі бөлінуі мүмкін. Жыл сайын баға талданады және түзетіледі. Түзетулер қолда бар геологиялық деректерді, кәсіпшілік өлшемдерін немесе өнім туралы деректерді; жаңа деректердің болуын; немесе бағалар бойынша болжамдарға өзгерістерді бағалау немесе қайта бағалау салдарынан пайда болады. Қорларды бағалау қайтарымды арттыруға арналған жобалардың қолданылу, пласттың өнімділігіне өзгерістер немесе өңдеу стратегиясына өзгерістер салдарынан қайта қаралауы мүмкін. Дәлелденген қорлар тозу, ескіруді және амортизацияны есептеу үшін орындалған жұмыстың көлеміне үйлесімді амортизация мөлшерлемесін есептеуге пайдаланылады. Топ бастапқы лицензиялық кезең ішінде өндірілетін болады деп күтілетін ретінде осындай көлемді ғана дәлелденген қорларға қосты. Бұл ұзарту бойынша рәсім нәтижесіне жатқызылатын айқындылықтың болмауынан пайда болды, өйткені лицензияларды ұзарту ең соңында Үкіметтің қалауы бойынша жүзеге асырылады. Топтың лицензиялық кезеңдерін ұзарту және қорлардың көрсетілген қорларын тиісінше ұлғайту, әдетте, тозу бойынша неғұрлым төменгі шығысқа әкеледі және кірістерге біршама әсер етуі мүмкін. Дәлелденген өңделген қорлардағы кему тозуға, түгесілуге және амортизацияға (өндірудің тұрақты деңгейі кезінде) аударымдардың ұлғаюына, кірістің кемуіне әкеледі және мүліктің теңгерім құнында тікелей кемуге де әкелуі мүмкін. Салыстырмалы түрде пайдаланылатын кен орындарының саны болған кезде өткен жылмен салыстырғанда қорларды бағалауға кез келген өзгерістер тозуға, ескіруге және амортизацияға аударымдарға біршама әсер етуі мүмкіндігі болады.

4. МАҢЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК БАҒАЛАУ ЖӘНЕ ПАЙЫМДАУ (жалғасы)

УРАН ҚОРЛАРЫ

Уран қорлары активтердің өтелетін құнын бағалау үшін және тозу және амортизация бойынша аударымдарды айқындау үшін пайдаланылатын Қор ақша қаражатының болжанатын қозғалысын бағалаудың негізгі құрамдас бөлігі болып табылады. Қорларды бағалау кен орнын егжей-тегжейлі барлау нәтижелері бойынша жүргізіледі, қарастырылады және оны Қазақстан Республикасы Геология комитетінің Қорлар жөніндегі мемлекеттік комиссиясы (бұдан әрі – «ҚМК») бекітеді. Әдетте, әрбір шөгінді бойынша өндіру сатысында олар ҚМК бекіткен геологиялық қорлардан көп немесе аз жағына қарай ерекшеленеді.

НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР МЕН ГУДВИЛЛДІҢ ӨТЕЛІМДІЛІГІ

Белгілі бір оқиғалар немесе жағдайдың өзгеруі активтердің немесе активтер тобының теңгерімдік құнын өтеу мүмкін болмайтындығын көрсеткен кезде Топ құнсыздану индикаторларының болуын анықтау үшін ақша қаражатын генерациялайтын («генерациялайтын бірлік») осы активтерді бағалайды. Егер осындай индикатор болса, сату шығыстарын және пайдалану құнын шегергендегі әділ құнның ең жоғары мәні ретінде қарастырылатын өтелетін құнға тиісті бағалау жүргізіледі. Бұл есептер мұнайдың ұзақ мерзімді бағасы, дисконт мөлшерлемелері, болашақтағы капиталға қажеттілік, операциялық қызмет (ол өндіру және сату көлемдерін қамтиды) сияқты бағалаулар мен жол берімдерді пайдалануды қамтиды. Осы бағалаулар мен жол берілімдер тәуекелдер мен белгісіздіктерге ұшырағыш. Егер активтің немесе ақша қаражатын генерациялайтын бірліктердің теңгерімдік құны оның өтелетін сомасынан асып кетсе, актив құнсызданған болып есептеледі және өтелетін сомаға дейін есептен шығарылады. Өтелетін құнды бағалау кезінде күтілетін ақша ағындары активтердің тобы үшін ыңғайлы тәуекелдерге түзетіледі және активтер тобы үшін ыңғайлы ақша мен тәуекелдің уақытша құнының ағымдағы нарықтық бағасын көрсететін дисконттау мөлшерлемесі қолданыла отырып ағымдағы құнға дисконтталады. Сатуға жұмсалатын шығындар шегерілгендегі әділ құн нарыққа қатысушылардың арасындағы мәміле шеңберінде активті сатудан алынуы мүмкін сома ретінде анықталады және ұйымдар үшін ыңғайлы және тұтастай ұйымдарға қолданылмайтын факторлардың әсерін көрсетпейді.

2015 жылғы 31 желтоқсанға шикізат тауарларына бағаның төмендеуі, теңгенің девальвациясы және инфляция деңгейі мен капитал құнының ұлғаюы Топтың белгілі бір мұнай-газ активтері құнсыздануы мүмкіндігін көрсетті. Соның салдарынан 2015 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл үшін Топ басшылығы құнсыздану индикаторы болған кезде жекелеген мұнай-газ активтерінің өтелетін құнына бағалау жүргізді (ақша ағындарын дисконттау әдісі пайдаланыла отырып).

Мұнай-газ активтері

Топ Қашаған ӨБК бойынша активтердегі Топтың үлесіне бағалау жүргізу үшін тәуелсіз бағалаушы тартты. Бағалау нәтижелері активтердің бағаланған өтелетін құны олардың теңгерімдік құнынан асып түсетінін көрсетті. Басшылық пайдаланған негізгі жол берілімдердің бірі 2041 жылы ӨБК мерзімі өткеннен кейін Қашаған кен орнын бақылаудың 100% сатып алу және кен орнын пайдалану мерзімі өткенге дейін кейіннен өндіру болып табылады. Өтелетін құн 2016–2041 жылдардағы кезеңде 8,67% мөлшерлеме бойынша және 2042–2062 жылдары 8,99% мөлшерлеме бойынша капиталдың орташа құны пайдаланылып дисконтталған ақша ағындарының таза ағымдағы құны ретінде анықталды.

Есепті күнге ҚМГ Қашаған Б.В. құрғақ бөліктегі құбырларды бөлшектеуді жүргізді. Осының негізінде 2015 жылғы 31 желтоқсанда Компания басшылығы осы құбырларды өзге де ұзақ мерзімді активтердің құрамына (өзге де қорлар) қайта жіктеу және 2015 жылы толық 36.047 миллион теңге сомасына есептен шығаруға резерв құру туралы шешім қабылдады. Сондай-ақ Компания басшылығы 16.114 миллион теңге мөлшерінде теңіз бөлігіндегі құбырларды (бөлшектелмеген) есептен шығаруға резерв құру туралы шешім қабылдады.

2015 жылғы 31 желтоқсанда өтеуге ҚҚС сомасын теңгеге қайта есептеу кезінде туындаған бағамдық айырма 2009–2014 жылдардағы кезеңде 11 тоқсан ішінде қайтарымсыз және өтелмейтін болып танылды. Осыған байланысты, ҚМГ Қашаған Б.В. өтеуге ҚҚС бөлінбейтін үлесінің 16.748 миллион теңге мөлшерінде құнсыздану залалын таныды.

«Ақтаумұнайсервис» ЖШС (бұдан әрі – «АМС») 12,77% – 16,01% аралығында өзгеретін ақша қаражатын генерациялайтын активтер үшін капиталдың салықтан кейінгі орташа құнын дисконттаудың мөлшерлемесін пайдаланды. Жыл сайынғы негізде бекітілетін бизнес-жоспарлар ақпараттың негізгі көзі болып табылды, өйткені олар қызметтердің, кірістердің, шығыстардың және күрделі қаржының көлемі бойынша болжамдарды қамтиды. Қызметтер көрсетуге арналған тарифтер бойынша болжамдар және инфляция қарқыны сияқты әртүрлі жол берілімдер қолданыстағы бағаны, шетелдік валюталардың айырбастау бағамдарын, басқа да макроэкономикалық факторлар мен тарихи тенденцияларды және құбылуларды ескереді. Ақша ағындарының көптеген бөлігі осы кезеңнен кейін болжанатын инфляция мөлшерлемесін қолдану жолымен 5 (бес) жылға

4. МАҢЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК БАҒАЛАУ ЖӘНЕ ПАЙЫМДАУ (жалғасы)

НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР МЕН ГУДВИЛЛДІҢ ӨТЕЛІМДІЛІГІ (жалғасы)

Мұнай-газ активтері (жалғасы)

арналып болжанды. Соның нәтижесінде Топ АМС гудвилі мен негізгі құралдарының құнсыздануын 11.922 миллион теңге және 21.547 миллион теңге сомасында таныды.

«Қазақтүрікмұнай» ЖШС (бұдан әрі – «ҚТМ») ақша қаражатын генерациялайтын активтер үшін капиталдың салықтан кейінгі орташа құнынан алынған 13,87% тең дисконттау мөлшерлемесін пайдаланды. Жыл сайынғы негізде бекітілетін бизнес-жоспарлар ақпараттың негізгі көзі болып табылды, өйткені олар қызметтердің, кірістердің, шығыстардың және күрделі қаржының көлемі бойынша болжамдарды қамтиды. Қызметтер көрсетуге арналған тарифтер бойынша болжамдар және инфляция қарқыны сияқты әртүрлі жол берілімдер қолданыстағы бағаны, шетелдік валюталардың айырбастау бағамдарын, басқа да макроэкономикалық факторлар мен тарихи тенденцияларды және құбылуларды есепке алады. Болжанатын ақша ағындары 2034 жылы жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт мерзімінің өту күнімен шектелді. 2019 жылға дейінгі шығындар бюджеттің және бизнес-жоспардың, сондай-ақ операциялық және күрделі шығындардағы ықтимал өзгерістер туралы Топ басшылығының ағымдағы бағаларының негізінде болжанды. Осы кезеңнен кейін ақша ағындарының көп бөлігі бағалау жүргізу күнінде қолда бар басшылықтың ең озық бағасына негізделген күрделі шығындарды қоспағанда, болжанатын инфляция мөлшерлемесін қолдану жолымен болжанды.

Мұнай өңдеу жөніндегі активтер

Нарықтық болжамдардың азаюы ПМХЗ мұнай өңдеу бойынша гудвилл мен активтердің ықтимал құнсыздануының болуын көрсетті.

2014 жылдан бастап Ынтымақтастық туралы мемлекетаралық келісімге (бұдан әрі – «Ынтымақтастық туралы келісім») сәйкес Қазақстанның құбырларымен мұнай өңдеу зауыттарына жеткізу үшін Қытайға мұнай тасымалдау кезінде Ресей мұнайын қазақстандық мұнаймен араластыруға рұқсат етіледі.

Ынтымақтастық туралы келісім 5 (бес) жылға автоматты түрде ұзартылумен 2019 жылғы 1 қаңтарға дейін қолданылады. ПМХЗ мұнай өнімдерін өндіру үшін Қазақстан мұнайын Ресей мұнайына алмастыру мүмкіндігін негізге ала отырып, Топ Қазақстандағы ішкі мұнай бағасын ПМХЗ үшін сатып алынатын мұнайдың өзіндік құнын анықтау үшін пайдалану мүмкіндігі туралы жол берілімді қолданды.

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ПМХЗ қайта өңдеу жөніндегі активтердің өтелетін құны (шығындарды шегергендегі әділ құн) 210.053 миллион теңгені құрады (2014 жылы: 211.821 миллион теңге). Шығындар шегерілгендегі әділ құн бос ақша ағындарын дисконттау пайдаланыла отырып есептелді. Бос ақша ағындары бес жылдық кезеңге арналып бекітілген даму жоспарларының негізінде есептелген. Болжанатын ақша ағындарына қолданылатын дисконттау мөлшерлемесі 13% (2014 жылы: 9,1%) құрады, ал бес жыл мерзімнің шегінен тыс ақша ағындары 4,99% (2014 жылы: 3,87%) тең өсім қарқыны ескеріле отырып экспрополяцияланды. Жүргізілген талдау нәтижесінде құнсыздану анықталмады.

ПМХЗ өңдеу жөніндегі активтердің өтелетін құнын бағалаудың нәтижелері негізгі жол берілімдердің, атап айтқанда, теңгенің айырбастау бағамының өзгерістеріне, WACC дисконттау мөлшерлемесінің, сондай-ақ терминалдық кезеңдегі жоспарланған ақша ағындарының өзгеруімен байланысты жол берілімдердің өзгерісіне барынша сезімтал болып табылады. Дисконттау мөлшерлемесінің 13%-дан 15% дейін 2% артуы гудвиллдің өтелетін құнының 45.272 миллион теңгеге азаюына әкеп соқтырады. Терминалдық кезеңде жоспарланған ақша ағындарының 10,3%-дан 7,3% дейін 3% артуы гудвиллдің 87.059 миллион теңгеге құнсыздануына әкеп соқтырады.

Энергия жасаушы активтер

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша АЖК негізгі құралдарының 4.001 миллион теңге мөлшерінде құнсызданғанын және 1.500 миллион теңге мөлшерінде ЕМАЭС-1 активтері құнсыздануы бұрынғы сомасының қалпына келтірілгенін таныды. Сату көлемінің болжамдары өткен нәтижелерге және басшылықтың күтілімдеріне негізделді. КВт/с тарифтер болжамдары Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу комитеті бекіткен тарифтерге негізделеді.

Ақша ағындары жылдық 12,05% мөлшеріндегі салықтан кейінгі пайыздық мөлшерлеме қолданыла отырып дисконтталды. Терминалдық құнды есептеу үшін пайдаланылған ұзақ мерзімді инфляция мөлшерлемесі жылдық 2,3% құрайды.

4. МАҢЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК БАҒАЛАУ ЖӘНЕ ПАЙЫМДАУ (жалғасы)

НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР МЕН ГУДВИЛДІҢ ӨТЕЛІМДІЛІГІ (жалғасы)

Теміржол активтері

Топ 2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ақша қаражатын тудыратын бірыңғай бөлімше ретінде «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» АҚ (бұдан әрі – «ҚТЖ ҰК») ағымдағы операциялық моделінде әр сегменттің ақша ағындары жеткілікті тәуелсіз болып табылмайды. ҚТЖ ҰК қайта ұйымдастырумен туындаған келесі өзгерістер және оның жекешелендіру жоспары ақша қаражатын тудыратын бірліктерді анықтауға және теміржол активтерінің өтелетін құнына әсерін тигізуі мүмкін.

Бекітілген 2016–2020 жылдарға арналған Даму жоспары құнсыздану тестіне арналған ақпараттың негізгі дереккөзі болды. Топ WACC 12,52% пайдалана отырып дисконтталған ақша ағындарының моделін және тарифтердің 4%-ға өсуінің орташа қарқынын жасады. Құнсыздануға арналған тест нәтижесінде теміржол активтерінің өтелетін құны олардың теңгерімдік құнынан асып түсті.

Кремний және фотоэлектрлі пластиналарды өндіру және сату

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ екі тудырушы бірліктің құнсыздануына тест жүргізді: «Металлургиялық және поликристалды кремний өндіру және өткізу, кремний өндірісінің қалдықтарын қайта өңдеу» және «Күндік қасиеті бар кремнийді, кремнийлік және фотоэлектрлі пластиналарды өндіру». Жүргізілген бағалау нәтижесінде 3.476 миллион теңге және тиісінше 15.748 миллион теңге сомаға құнсыздану танылды.

Ақша ағындарын тудыратын бірліктің өтелетін құны пайдаланудан түсетін құн ретінде анықталды. Топ

11,11%-ға және тиісінше 15,45%-ға тең дисконттау мөлшерлемелерін қолданды, өтелетін құнды есептеу кезінде пайдаланылған маңызды есептеу бағалаулары мен пайымдаулары сатудың болашақ көлемдері мен бағаларының болжамын қамтиды. Болжам кезеңі негізгі құралдардың пайдалы қызметінің қалған мерзіміне тең.

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың негізгі құралдары, материалдық емес активтері, гудвилі және өзге де ұзақ мерзімді активтерінің құнсыздануынан болған залал мынадай түрде берілген:

Миллион теңгемен	Негізгі құралдар мен материалдық емес активтер	Гудвилл	Өзге де ұзақ мерзімді активтер
Мұнай-газ активтері			
Қашаған Б.В – құбырлар	16.114		
Қашаған Б.В. – ӨБК-дегі инвестициялар	16.748		
Қашаған Б.В – қорлар			36.047
ҚТМ	44.891		
АНС	21.547	11.922	
Тау-кен активтері			
Металлургиялық және поликристалды кремний өндіру және өткізу, кремний өндірісінің қалдықтарын қайта өңдеу	3.476		
Күндік қасиеті бар кремний, кремнийлік және фотоэлектрлі пластиналарды өндіру	15.748		
Энергия тудыратын активтер			
ЕМАЭС-1	(1.500)		
АЖК	4.001		
Өзгелері			
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтер	11.237		
Жиыны	132.262	11.922	36.047

4. МАҢЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК БАҒАЛАУ ЖӘНЕ ПАЙЫМДАУ (жалғасы)

МҰНАЙ-ГАЗ АКТИВТЕРІНІҢ ІСТЕН ШЫҒУЫ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Жер қойнауын пайдалануға белгілі бір келісімшарттардың талаптары бойынша, заңнамаға және нормативтік-құқықтық актілерге сәйкес Топ негізгі құралдарды бөлшектеу және жою және кенорындарының әрқайсысында жер учаскелерін қалпына келтіру бойынша заң міндеттемелері болады. Атап айтқанда, Топтың міндеттемелері барлық өнімді ұңғымаларды біртіндеп жабуға және құбыр арналарын, ғимараттарды бөлшектеу және келісімшарт аумағын қалпына келтіру, сондай-ақ пайдаланудан шыққан қорытынды және қоршаған ортаның ластануы және өндірістік учаске бойынша міндеттемелер сияқты түпкілікті жабу бойынша қызметке жатады. Жер қойнауын пайдалану келісімшартының қолданылу мерзімі Топтың қарауы бойынша ұзартылмайтындықтан, түпкілікті жабу бойынша кенорнында міндеттемелерді өтеудің есеп мерзімі әрбір жер қойнауын пайдалану келісімшартының кезеңі аяқталған күн болып табылады. Егер активтерді жою бойынша міндеттемелер кенорындарын экономикалық жағынан дәлелді түрде пайдалануды аяқтау өткенде өтелуі қажет болса, онда көрсетілген міндеттемені ұңғымаларды жою бойынша барлық шығыстарды және жабу бойынша түпкілікті шығындарды қосу салдарынан біршама өсіруі мүмкін. Ұңғымаларды жоюды қаржыландыру бойынша Топтың міндеттемелерінің және түпкілікті жабу бойынша шығыстардың көлемі тиісті келісімшарттардың және қолданыстағы заңнаманың талаптарына байланысты.

Ешқандай да міндеттемелер жер қойнауын пайдалану келісімшарты кезеңі соңында түпкілікті жою және түпкілікті жабу бойынша мұндай шығыстарды қаржыландыру бойынша келісімшарт та, заңнама да белгілі бір міндеттемені түсіндірмеген сол жағдайларда танылмайды. Мұндай шешімді қабылдау кейбір айқындылықтың болмауымен және біршама пайымдаулармен түсіндіріледі. Басшылықтың мұндай міндеттемелердің болуына немесе болмауына қатысты бағасы Үкіметтің саясаты мен тәжірибесіндегі немесе жергілікті салалық тәжірибеге өзгерістермен бірге өзгеруі мүмкін.

Топ активтердің істен шығуы бойынша міндеттемелерді әрбір келісімшарт бойынша бөлек есептейді. Міндеттемелердің сомасы инфляцияның күтілетін деңгейіне түзетілген және қазақстандық нарыққа тән тәуекелдерге түзетілген өтпелі экономикамен елдің мемлекеттік борышы бойынша орташа тәуекелсіз пайыздық мөлшерлемені пайдалана отырып дисконтталған міндеттемелерді өтеу үшін күтілетін, талап етілетін ретіндегі бағаланған шығындардың ағымдағы құны болып табылады.

Активтердің істен шығуы бойынша міндеттеме әрбір есепті күнге қайта қаралады және 1 «Негізгі құралдардың объектісін пайдаланудан шығару, олар орналасқан учаскедегі табиғи ресурстарды қалпына келтіру бойынша міндеттемелерге және өзге де осыған ұқсас міндеттемелерге өзгерістер» КИБЕХС сәйкес ең үздік бағаны көрсету үшін түзетіледі.

Активтерді жабуға және істен шығаруға арналған болашақтағы шығындарды бағалау кезінде маңызды бағалаулар мен басшылық жасаған пайымдаулар пайдаланылды. Бұл міндеттемелердің көпшілігі алыс болашаққа жатқызылады және заңнама талаптарындағы түсініксіздіктен басқа, Топтың бағасына активтерді бөлшектеу технологиясындағы, шығындардағы және салалық тәжірибесіндегі өзгерістер әсер етуі мүмкін.

Активтерді түпкілікті жабуға және істен шығаруға арналған шығындарға жатқызылатын дайындықтың болмауы күтілетін ақша ағындарын дисконттау әсерінен кемітіледі. Топ ағымдағы жылдың бағасын және ұзақ мерзімді инфляция деңгейінің орташа мәнін пайдалана отырып, ұңғымалардың болашақтағы жою құнын бағалайды.

Ұзақ мерзімді инфляция және Топ кәсіпорындары бойынша міндеттемелерді айқындау үшін пайдаланылған дисконттау мөлшерлемелері 2015 жылғы 31 желтоқсанда 2,10%-дан 6%-ға дейін және тиісінше 5,88%-дан 10,09%-ға дейінгі аралықта болды (2014 жылы: 3%-дан 6%-ға дейін және тиісінше 6%-дан 10%-ға дейін). Активтердің істен шығу міндеттемелері бойынша резервтегі өзгерістер 21-ескертпеде ашып көрсетілген.

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ОҒАЛТУ

Топ бағалау да жасайды және экологиялық тазарту жұмыстары мен оңалтуға міндеттемелер бойынша резервтер қалыптастыру бойынша пайымдау шығарады. Қоршаған ортаны қорғауға шығындар капиталдандырылады немесе олардың болашақ экономикалық пайдасына қарай шығыстарға жатқызылады. Өткен қызметте пайда болған қазіргі жағдайға жатқызылатын және болашақ экономикалық пайдасы жоқ шығындар шығыстарға жатқызылады.

Міндеттемелер шығындар туралы ағымдағы ақпарат және қалпына келтіру жөніндегі күтілетін жоспарлар негізінде анықталады және егер рәсімдер мерзімі тиісті органдармен келісілмесе, дисконтталмаған негізде ескеріледі. Топтың экологиялық оңалту резерві Топ қолданыстағы қазақстандық және еуропалық нормативтік базаның талаптарын сақтауға қажетті күтілетін шығындарды тәуелсіз бағалауға негізделген басшылықтың үздік бағасын білдіреді. Топ осы міндеттемені 2016 жылдың жылдық

4. МАҢЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК БАҒАЛАУ ЖӘНЕ ПАЙЫМДАУ (жалғасы)

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ОҒАЛТУ (жалғасы)

бюджетіне енгізілген шығындардың бір бөлігін қоспағанда, ұзақ мерзімді ретінде жіктеді. Экологиялық оңалту жөніндегі резервтерге қатысты іс жүзіндегі шығындар заңнамадағы және нормативтік-құқықтық актілердегі өзгерістер салдарынан бағалардан, қоғамдық күтулерден, тазарту технологияларындағы аумақтық жағдайлар мен өзгерістерді анықтау мен талдаудан ерекшеленуі мүмкін. Экологиялық оңалтуға жататын қосымша белгісіздіктер *39-ескертпеде* ашылған. Экологиялық оңалтудағы міндеттемелер бойынша резервтегі өзгерістер *21-ескертпеде* ашылған.

ӘЛЕУМЕТТІК АКТИВТЕРДІ САЛУҒА АРНАЛҒАН РЕЗЕРВТЕР

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша, негізінен, өзге де резервтер мынадай объектілерді салу жөніндегі міндеттемелерінде резервті қамтыды: «Қазақстанның тарих мұражайы» (ҚМГ ҰК), «Астана қаласында көп функционалды мұз сарайы» (ҚТЖ ҰК), «Телерадиокешен» (ҚТЖ ҰК), «Щучье-Бурабай гольф-клубы» (ҚМГ ҰК) және Мәскеу қаласындағы «Дүниежүзілік көрме орталығы» объектісін қайта реконструкциялау (ҚМГ ҰК). Құрылысқа арналған резерв бойынша шығыстар Акционерге өзге бөлулер ретінде капиталмен танылды (*16.5-ескертпе*). 2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әлеуметтік объектілерді салу бойынша резервтің теңгерімдік құны 156.265 миллион теңгені құрады (2014 жылғы 31 желтоқсанға: 160.931 миллион теңге) (*21-ескертпе*).

НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР ОБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ПАЙДАЛЫ ҚЫЗМЕТ МЕРЗІМІ

Топ әрбір есепті күнгі негізгі құралдардың пайдалы қызметінің қалған мерзімін қайта қарайды және егер күту өткен бағалаудан ерекшеленген жағдайда, өзгерістер 8 «Есеп саясаты, есеп бағаларындағы өзгерістер және қателер» БЕХС-ке сәйкес есеп бағалауларындағы өзгерістер ретінде ескеріледі.

КЕЙІНГЕ ҚАЛДЫРЫЛҒАН САЛЫҚ ЖӨНІНДЕГІ АКТИВТЕР

Кейінге қалдырылған салық жөніндегі активтер салық салынатын уақытша айырмалар мен осындай шығыстардың коммерциялық сипатының негізделетіндігі мүмкіндігі бар дәрежеде барлық резервтер мен ауыстырылған салық залалдары бойынша танылады. Басшылықтың елеулі пайымдаулары жоспарланатын деңгей мен кірістілік уақытының негізінде танылуы мүмкін кейінге қалдырылған салық жөніндегі активтерді бағалау үшін талап етіледі. Кейінге қалдырылған салық жөніндегі танылған активтердің сомасы 2015 жылғы 31 желтоқсанда 116.443 миллион теңгені құрады (2014 жылы: 102.436 миллион теңге). Неғұрлым толық ақпарат *34-ескертпеде* қамтылған.

САЛЫҚ САЛУ

Күрделі салық заңнамасын интерпретациялауға, салық заңнамасындағы өзгерістерге, сондай-ақ болашақтағы салық салу кірісін алу сомалары мен мерзімдеріне қатысты белгісіздік бар. Топ халықаралық операцияларының елеулі әр алуандығын, сондай-ақ ұзақ мерзімді сипатын және қолда бар шарттық қатынастардың күрделілігін ескергенде, іс жүзіндегі нәтижелер мен қабылданған жол берілімдердің арасындағы айырма, немесе осындай жол берілімдердің болашақтағы өзгерістері табыс салығы бойынша шығыстардың немесе кірістердің көрсетілген есептілігіне болашақта түзетулерге әкелуі мүмкін. Негізді жол берілімдерді негізге ала отырып, Топ ол өз қызметін жүзеге асыратын елдің салық органдары жүргізетін салық аудитінің ықтимал салдарларына резервтер жасайды.

4. МАҢЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК БАҒАЛАУ ЖӘНЕ ПАЙЫМДАУ (жалғасы)

САЛЫҚ САЛУ (жалғасы)

Осындай резервтердің шамасы әртүрлі факторларға, мысалы, бұрынғы аудиттердің нәтижелеріне және салық төлеуші компанияның және тиісті салық органының салық заңнамасының әртүрлі интерпретацияларына байланысты. Интерпретациядағы осындай әртүрліліктер Топтың тиісті компаниясы тіркелген елде басым болатын жағдайларға байланысты мәселелердің көп саны бойынша туындауы мүмкін.

Салық тәуекелдерін бағалау кезінде басшылық, егер қосымша салықтарды салық органдары есептейтін болса, ол сәтті шағымдана алады деп Топ дауласпайтын немесе санамайтын салық заңнамасын сақтамаудың белгілі салаларының ықтимал міндеттемелері ретінде қарайды. Мұндай анықтау мәнді пайымдауларды шығаруды талап етеді және салық заңнамасы мен нормативтік құқықтық актілердегі өзгерістер, жер қойнауын пайдалануға Топтың келісімшарттарында салық салу талабына түзету, салық талқылауларынан өзі күтетін шешімдер бойынша күтілетін нәтижелерді және сәйкестікті тексеруге салық органдары жүзеге асыратын нәтижені анықтау нәтижесінде өзгеруі мүмкін. *21-ескертпеде* ашылған салық бойынша резерв, негізінен, трансферттік баға белгілеу туралы қазақстандық заңнаманы Топтың қолдануына жатқызылады. Салық салуға жатқызылған қалған айқындылықтың болмауы *39-ескертпеде* ашылған.

ҚАРЖЫЛЫҚ ҚҰРАЛДАРДЫҢ ӘДІЛ ҚҰНЫ

Қаржы жағдайы туралы шоғырландырылған есепте танылған қаржы құралдарының және қаржы міндеттемелерінің әділ құны осы активті нарықтар негізінде анықталмайтын жағдайларда, ол дисконтталған ақша ағындарының моделін қоса алғанда, бағалау әдістерін пайдалана отырып, анықталады. Осы модельдердің бастапқы деректері ретінде мүмкіндігінше бақыланатын нарықтардан ақпарат пайдаланылады, алайда бұл іс жүзінде жүзеге асырылмайтын болған сол жағдайларда, әділ құнды белгілеу үшін пайымдаудың белгілі бір үлесі талап етіледі. Пайымдау өтімділік тәуекелі, кредит тәуекелі және құбылмалылық ретінде осындай бастапқы деректердің есебін қамтиды. Осы факторларға қатысты болжамдарға өзгерістер шоғырландырылған қаржы есептілігінде көрсетілген қаржы құралдарының әділ құнына әсер етуі мүмкін. Неғұрлым толық ақпарат *38-ескертпеде* ашылған.

ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРГЕ СЫЯҚЫ ЖӨНІНДЕГІ МІНДЕТТЕМЕ

Топ зейнетке шыққаннан кейінгі белгіленген төлемдер және осыған байланысты ағымдағы қызметтердің құны бойынша міндеттемелердің ағымдағы құнын анықтау үшін бағалаудың актуарлық әдісін пайдаланады (*22-ескертпе*). Бұл сыйақы болжанған жұмыс істеп жатқан және жұмыстан кеткен қызметкерлердің болашақтағы мінездемелеріне қатысты демографиялық жорамалдарды (жұмыста немесе одан кейін қайтыс болу, персонал санының өзгеруі бойынша статистика және басқалар), сондай-ақ қаржылық жорамалдарды (дисконттау мөлшерлемесі, болашақтағы жылдық материалдық көмек, болашақтағы жылдық ең төменгі жалақы, темір жол билетінің болашақтағы орташа құны) пайдалануды талап етеді. Пайдаланылған жол берулер туралы толық ақпарат *22-ескертпеде* ашып көрсетілген.

КҮМӘНДІ ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ АКТИВТЕР БОЙЫНША РЕЗЕРВТЕР

Топ күмәнді дебиторлық берешек және өзге де активтер бойынша резерв құрады. Біршама пайымдаулар күмәнді берешекті анықтау кезінде пайдаланылады. Күмәнді берешектерді анықтау кезінде сатып алушылардың тарихи әрі күтілетін мінез-құлқы қаралады. Экономикадағы, индустриядағы өзгерістер немесе сатып алушының жеке шарттары осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте күмәнді берешек бойынша резервті түзетуді талап етуі мүмкін. 2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша күмәнді берешек бойынша резервтер 177.625 миллион теңге мөлшерінде көрсетілген (2014 жылы: 101.837 миллион теңге) (*12 және 14-ескертпелер*).

5. ТОҚТАТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТ ЖӘНЕ САТУҒА АРНАЛҒАН РЕТІНДЕ ЖІКТЕЛЕТІН АКТИВТЕР

2015 ЖЫЛЫ ТОҚТАТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТ

KMG International N.V.

Топ 2015 жылғы желтоқсанда Жекешелендірудің 2016–2020 жылдарға арналған кешенді жоспары шеңберінде KMG International N.V. (бұдан әрі – «KMGI») үлестің 51%-ын өткізу туралы шешім қабылдады. Топ есепті күнде әлеуетті сатып алушымен KMGI сату бойынша келіссөздер процесінде болды. Осы компания Топ үшін операцияларды жүргізудің жеке географиялық ауданы болып табылады және тоқтатылған қызмет ретінде жіктеледі.

2015 және 2014 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішіндегі KMGI қызметінің нәтижелері төменде берілген:

Миллион теңгемен	2015	2014
Түсім	1.579.288	2.135.737
Өткізілген өнімнің және көрсетілген қызметтердің өзіндік құны	(1.056.572)	(1.212.058)
Жалпы пайда	522.716	923.679
Жалпы және әкімшілік шығыстар	(28.106)	(19.979)
Тасымалдау және сату бойынша шығыстар	(49.875)	(50.338)
Гудвилден басқа, негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің құнсыздануы	(166.525)	(45.287)
Гудвилдің құнсыздануы	–	(29.123)
Негізгі құралдардың, материалдық емес активтер мен инвестициялық жылжымайтын мүліктің істен шығуы бойынша залал, нетто	–	(4.041)
Өзге операциялық кіріс	126	654
Өзге де операциялық шығыстар	(29.621)	–
Операциялық қызметтен түсетін пайда	248.715	775.565
Теріс бағамдық айырма, нетто	(1.677)	(4.641)
Қаржылық кіріс	1.308	640
Қаржылық шығындар	(7.912)	(15.369)
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың пайдасындағы үлес, нетто	160	154
Тоқтатылған қызметтен салық салғанға дейінгі есепті жыл ішіндегі пайда	240.594	756.349
Табыс салығы бойынша үнемдеу	21.037	16.198
Тоқтатылған қызметтен есепті жыл ішінде салық салғаннан кейінгі таза пайда	261.631	772.547

ҚЕХС-ға сәйкес, Топ тоқтатылған қызмет ретінде жіктелген компанияларға сатудан туындайтын жалғастырылатын қызметтен пайданың құрамында көрсетілген компаниялар Топ шоғырландыратын кірісті элиминациялауға тиіс. Тиісінше, Топтың пайдалары мен залалдары егер олар KMGI пайдасына Топтың шикі мұнайды сатуының елеулі көлемдері себебі бойынша кейбір компаниялардың нәтижелері ретінде көрсетілген болса, жалғастырылатын және тоқтатылған қызметтен нәтижелерді көрсетпейді. 2015 және 2014 жылдардың 31 желтоқсанында аяқталған жыл ішіндегі топішілік элиминациялауды есепке алғанға дейін KMGI таза залалы 34.162 миллион теңгені және 90.880 миллион теңгені құрайды.

5. ТОҚТАТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТ ЖӘНЕ САТУҒА АРНАЛҒАН РЕТІНДЕ ЖІКТЕЛЕТІН АКТИВТЕР (жалғасы)

2015 ЖЫЛЫ ТОҚТАТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТ (жалғасы)

KMG International N.V. (жалғасы)

2015 және 2014 жылғы 31 желтоқсанға сатуға арналған ретінде жіктелген KMG активтері мен міндеттемелерінің негізгі кластары мынадай түрде берілген:

Миллион теңгемен	2015	2014
Активтер		
Негізгі құралдар	632.565	434.210
Материалдық емес активтер	78.832	23.500
Қауымдасқан компаниялардағы инвестициялар	11.497	9.211
Кейінге қалдырылған салық бойынша актив	39.489	12.811
Өзге де ұзақ мерзімді активтер	3.932	5.706
Қорлар	86.795	85.275
Сауда дебиторлық берешек	90.336	92.744
Өзге де ағымдағы активтер	62.551	31.807
Ақша қаражаты және олардың баламалары	34.492	27.103
Сатуға арналған ретінде жіктелген активтер	1.040.489	722.367
Міндеттемелер		
Қарыздар	230.088	138.192
Кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелер	78.194	49.103
Резервтер	53.394	21.503
Өзге де ұзақ мерзімді міндеттемелер	556	719
Сауда кредиторлық берешек	40.767	72.568
Өзге де салықтар	18.352	23.238
Өзге де қысқа мерзімді міндеттемелер	75.994	15.601
Сатуға арналған ретінде жіктелген активтерге тікелей байланысты міндеттемелер	497.345	320.924
Істен шығу тобымен тікелей байланысты таза активтер	543.144	401.443

2015 және 2014 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша KMG таза ақша ағындары мынадай түрде берілген:

Миллион теңгемен	2015	2014
Операциялық	4.299	34.478
Инвестициялық	(17.623)	(10.804)
Қаржылық	2.829	(31.335)
Ақша қаражатының таза жылыстауы	(10.495)	(7.661)

5. ТОҚТАТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТ ЖӘНЕ САТУҒА АРНАЛҒАН РЕТІНДЕ ЖІКТЕЛЕТІН АКТИВТЕР (жалғасы)

2014 ЖЫЛЫ ТОҚТАТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТ

2014 жылы тоқтатылған қызмет 2014 жылы істен шыққан БТА, Темір және Альянс Банк нәтижелерінен құралды. 2014 жылы табыс салығын шегергенге дейін және кейін осы компаниялардың залалы 29.385 миллион теңге және тиісінше 38.330 миллион теңгені құрады.

ІСТЕН ШЫҒУ

«Қамқор» жөндеу корпорациясы» ЖШС тобының компаниялары

Жекешелендіру жоспарына сәйкес 2015 жылы 4 мамырда Топ бұрын тасымалдау сегментіне кірген «Қамқор» жөндеу корпорациясы» ЖШС (бұдан әрі – «Қамқор») еншілес ұйымдарының жарғылық капиталына қатысу үлесін үшінші тарапқа сатты.

Бақылауды жоғалту күнінде Қамқор еншілес ұйымдарының таза активтері былай берілген:

Миллион теңгемен	Істен шығу күні
Активтер	
Негізгі құралдар	30.096
Қорлар	13.318
Сауда дебиторлық берешек	22.075
Өзге де активтер	11.132
Ақша қаражаты және олардың баламалары	4.218
Активтердің жиыны	80.839
Міндеттемелер	
Сауда кредиторлық берешек	18.332
Қарыздар	4.084
Кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелер	2.365
Өзге де міндеттемелер	27.736
Міндеттемелердің жиыны	52.517
Таза активтер	28.322

Қамқор еншілес ұйымдарының істен шығуынан болған пайда былай берілген:

Миллион теңгемен	Істен шығу күні
Алынған өтеу	16.029
Істен шыққан таза активтер	(28.322)
Істен шыққан бақыланбайтын қатысу үлесі	13.390
Істен шыққан пайда	1.097

Қамқор еншілес ұйымдарының сатуынан түскен ақша қаражатының таза түсімі мынадай түрде берілген:

Миллион теңгемен	Істен шығу күні
Алынған ақша қаражаты	16.029
Минус: еншілес ұйымның істен шыққан ақша қаражаты	(4.218)
	11.811

5. ТОҚТАТЫЛҒАН ҚЫЗМЕТ ЖӘНЕ САТУҒА АРНАЛҒАН РЕТІНДЕ ЖІКТЕЛЕТІН АКТИВТЕР (жалғасы)

ЖИЫНТЫҚ АҚПАРАТ

Сатуға арналған ретінде жіктелген активтер мынадай түрде берілген:

Миллион теңгемен	Сегмент	2015 жылғы 31 желтоқсан	2014 жылғы 31 желтоқсан
KMG I	Мұнай-газ	1.040.489	–
«Алтел» АҚ	Телекоммуникация	48.477	–
«Еуро-Азия Эйр» әуе компаниясы» АҚ	Мұнай-газ	25.421	23.624
«Тұлпар-Тальго» ЖШС	Тасымалдау	18.075	11.174
Aysir Turizm Ve Insaat A.S.	Мұнай-газ	14.389	9.974
«Қамқор» ЖШС	Тасымалдау	–	45.659
«Ақтөбе ЖЭО» АҚ	Энергетика	–	9.640
«Шығыс Қазақстан өңірлік энергетика компаниясы» АҚ	Энергетика	–	13.026
«Маңғыстау электр тораптық бөлу компаниясы» АҚ	Энергетика	–	18.533
«Қазақстан вагон жасау компаниясы» ЖШС	Тасымалдау	–	7.991
Өзгелері		42.513	8.865
		1.189.364	148.486

Сатуға арналған ретінде жіктелген активтерге байланысты міндеттемелер мынадай түрде берілген:

Миллион теңгемен	Сегмент	2015 жылғы 31 желтоқсан	2014 жылғы 31 желтоқсан
KMG I	Мұнай-газ	497.345	–
«Алтел» АҚ	Телекоммуникация	48.487	–
«Еуро-Азия Эйр» әуе компаниясы» АҚ	Мұнай-газ	11.462	9.061
«Тұлпар-Тальго» ЖШС	Тасымалдау	4.344	2.066
Aysir Turizm Ve Insaat A.S.	Мұнай-газ	3.414	2.502
«Қамқор» ЖШС	Тасымалдау	–	25.264
«Ақтөбе ЖЭО» АҚ	Энергетика	–	1.837
«Шығыс Қазақстан өңірлік энергетика компаниясы» АҚ	Энергетика	–	3.860
«Маңғыстау электр тораптық бөлу компаниясы» АҚ	Энергетика	–	9.377
«Қазақстан вагон жасау компаниясы» ЖШС	Тасымалдау	–	5.939
Өзгелері		115	1.009
		565.167	60.915

2015 жылғы желтоқсанда Жекешелендірудің кешенді жоспарын бекіту (1-ескертпе) Топтың кейбір еншілес ұйымдарының істен шығу мерзімдеріне қатысты басшылықтың белгісіздігін тудырды. Тиісінше, 2015 жылғы 31 желтоқсанда басшылық сатуға арналған активтер ретінде «Маңғыстау электр тораптық бөлу компаниясы» АҚ (МЭБК), «Ақтөбе ЖЭО» АҚ, «Шығыс Қазақстан электр тораптық бөлу компаниясы» АҚ (ШҚЭБК) және «Қазақстан вагон жасау компаниясы» ЖШС жіктеуді тоқтатты.

6. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР

Миллион теңгемен	Мұнай-газ активтері	Барлау және бағалау бойынша активтер	Құбыржолдар және МӨЗ активтері	Ғимараттар және құрылыс-тар	Теміржол жолдары және инфрақұрылым	Машиналар, жабдық және көлік құралдары	Тау-кен активтері	Өзгелері	Аяқталмаған құрылыс	Жиыны
2014 жылғы 1 қаңтарға қалдық құны	2.067.708	205.152	768.002	601.499	599.537	1.928.114	33.719	62.205	752.298	7.018.234
Есептілік валютасын қайта есептеу	327.858	21.063	60.167	9.961	[256]	9.344	-	702	2.011	430.850
Түсімдер	113.656	26.316	186.499	32.965	75	189.937	36.809	8.062	819.520	1.413.839
Кәсіпорындарды біріктіру арқылы сатып алу	22.213	-	15.460	75.493	-	297.229	134	4.722	91.430	506.681
Істен шығу	[12.979]	[2.412]	[61.489]	[21.961]	[19]	[92.793]	[28.350]	[7.101]	[2.913]	[230.017]
Тозу бойынша шығыстар	[72.929]	-	[64.658]	[36.068]	[22.987]	[189.201]	[11.829]	[13.773]	-	[411.445]
Тозу және істен шығулар бойынша құнсыздану	9.867	-	21.395	9.534	18	53.711	2.269	6.726	974	104.494
Түзету жасауды шегергендегі құнсыздануға арналған резерв	[232.232]	-	[44.259]	[11.371]	[12]	[17.043]	-	[2.645]	[27.746]	[335.308]
Еншілес ұйымның үстінен бақылауды жоғалту	-	-	-	[938]	-	[457]	-	[78]	[208]	[1.681]
Тоқтатылған қызмет/сатуға арналған активтерге аударымдар	[5]	-	[460]	[26.676]	-	[63.592]	-	[5.294]	[11.185]	[107.212]
Материалдық емес активтерден/(ге) аударымдар	[790]	[9.311]	-	-	-	451	-	8	[8.071]	[17.713]
Қорлардан/(ға) аударымдар, нетто	[1]	40	8.892	[67]	[2.907]	11.682	78	3.441	13.204	34.362
Өзге де аударымдар және қайта топтасулар	108.612	359	113.563	77.763	57.523	284.768	15	8.167	[650.770]	-
2014 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны	2.330.978	241.207	1.003.112	710.134	630.972	2.412.150	32.845	65.142	978.544	8.405.084

6. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР (жалғасы)

Миллион теңгемен	Мұнай-газ активтері	Барлау және бағалау бойынша активтер	Құбыржолдар және МӨЗ активтері	Ғимараттар мен құрылыстар	Теміржол жолдары және инфрақұрылым	Машиналар, жабдық және көлік құралдары	Тау-кен активтері	Өзгерістер	Аяқталмаған құрылыс	Жиыны
2015 жылғы 1 қаңтарға қалдық құны	2.330.978	241.207	1.003.112	710.134	630.972	2.412.150	32.845	65.142	978.544	8.405.084
Есептілік валютасын қайта есептеу	1.940.724	103.702	277.638	44.738	246	42.034	295	4.819	20.124	2.434.320
Түсімдер	203.103	35.844	14.438	14.765	30	110.203	10.493	7.825	822.240	1.218.941
Кәсіпорындарды біріктіру арқылы сатып алу	-	-	-	2.242	-	5.274	-	617	20	8.153
Істен шығу	(17.034)	(437)	(8.354)	(22.125)	(98)	(40.063)	(12)	(6.494)	(5.474)	(100.091)
Тозу бойынша шығыстар	(43.195)	-	(68.912)	(43.323)	(23.301)	(196.430)	(9.219)	(13.047)	-	(397.427)
Тозу және істен шығулар бойынша құнсыздану	12.676	-	6.566	13.339	78	36.532	-	5.270	3.038	77.499
Түзету жасауды шегергендегі құнсыздануға арналған резерв	(48.217)	(2.701)	(8.000)	(19.202)	511	(22.883)	(375)	(793)	(39.036)	(140.696)
Еншілес ұйымның үстінен бақылауды жоғалту	-	-	-	(81)	-	(17)	-	(4)	-	(102)
Тоқтатылған қызмет/сатуға арналған активтерге аударымдар	(36.667)	-	(574.615)	(94.625)	-	(40.639)	-	(8.834)	(39.672)	(795.052)
Материалдық емес активтерден/(ге) аударымдар	(225)	15.762	-	-	-	(19)	-	1	(6.094)	9.425
Қорлардан/(ға) аударымдар, нетто	(19.991)	(2.114)	2.058	(118)	(1.986)	4.252	1.116	1.894	6.343	(8.546)
Өзге де аударымдар және қайта топтасулар	114.974	(19.968)	209.885	92.055	297.624	149.259	5.705	4.929	(854.463)	-
2015 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны	4.437.126	371.295	853.816	697.799	904.076	2.459.653	40.848	61.325	885.570	10.711.508
Бастапқы құн	5.300.281	382.991	1.098.396	946.753	1.048.884	3.668.092	65.420	127.285	956.128	13.594.230
Жинақталған тозу және құнсыздану	(863.155)	(11.696)	(244.580)	(248.954)	(144.808)	(1.208.439)	(24.572)	(65.960)	(70.558)	(2.882.722)
2015 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны	4.437.126	371.295	853.816	697.799	904.076	2.459.653	40.848	61.325	885.570	10.711.508
Бастапқы құн	3.066.391	247.393	1.396.499	934.080	754.561	3.472.585	47.823	124.469	1.020.439	11.064.240
Жинақталған тозу және құнсыздану	(735.413)	(6.186)	(393.387)	(223.946)	(123.589)	(1.060.435)	(14.978)	(59.327)	(41.895)	(2.659.156)
2014 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны	2.330.978	241.207	1.003.112	710.134	630.972	2.412.150	32.845	65.142	978.544	8.405.084

6. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР (жалғасы)

Барлау және бағалау бойынша активтердегі қозғалыс мынадай түрде берілген:

Миллион теңгемен	Мұнай-газ активтері	Тау-кен активтері	Жиыны
2014 жылғы 1 қаңтарға қалдық құны	200.344	4.808	205.152
Есептілік валютасын қайта есептеу	21.063	–	21.063
Түсімдер	21.649	4.667	26.316
Істен шығу	–	[2.412]	[2.412]
Өзге де аударымдар және қайта топтасулар	[9.311]	399	[8.912]
2014 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны	233.745	7.462	241.207
Есептілік валютасын қайта есептеу	103.702	–	103.702
Түсімдер	33.785	2.059	35.844
Істен шығу	[437]	–	[437]
Құнсыздану	[2.701]	–	[2.701]
Өзге де аударымдар және қайта топтасулар	[4.077]	[2.243]	[6.320]
2015 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны	364.017	7.278	371.295
Бастапқы құн	239.931	7.462	247.393
Жинақталған құнсыздану	[6.186]	–	[6.186]
2014 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны	233.745	7.462	241.207
Бастапқы құн	375.713	7.278	382.991
Жинақталған құнсыздану	[11.696]	–	[11.696]
2015 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны	364.017	7.278	371.295

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 2.387.644 миллион теңге сомасындағы таза теңгерімдік құны бар негізгі құралдар Топтың кейбір қарыздары бойынша қамтамасыз ету ретінде салынды (2014 жылы:

1.740.038 миллион теңге).

2015 жылғы 31 желтоқсанда қаржылық жалдау туралы келісімдер бойынша алынған негізгі құралдардың теңгерімдік құны 119.652 миллион теңгені (2014 жылы: 130.575 миллион теңге) құрады.

2015 жылғы 31 желтоқсанда Топтың толығымен есептелген тозуы бар негізгі құралдарының бастапқы құны 470.727 миллион теңгені (2014 жылы: 543.765 миллион теңге) құрады.

2015 жылы Топ 31.209 миллион теңге сомаға 5,4 % мөлшерінде орташа өлшенген пайыздық мөлшерлемесі бойынша қарыздар бойынша шығындарды (2014 жылы: 24.027 миллион теңге сомаға 9% мөлшерлемесі бойынша) капиталдандырды.

НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАРДЫҢ ҚҰНСЫЗДАНУЫ

2015 жылы Топ 140.696 миллион теңге мөлшерінде құнсыздану бойынша таза залалды таныды, ол ҚМГ ҰК, ҚМГ Қашаған, ҚАӨ ҰАК, «Біріккен химиялық компания» ЖШС (бұдан әрі – «БХК») және өзге кәсіпорындардың негізгі құралдарының құнсыздануына 66.438 миллион теңге, 35.624 миллион теңге, 20.738 миллион теңге, 11.942 миллион теңге және тиісінше 5.954 миллион теңге мөлшерінде келіп отыр (4- ескертпе).

2014 жылы Топ 335.308 миллион теңге мөлшерінде құнсыздану бойынша таза залалды таныды, ол негізінен, ҚМГ ҰК негізгі құралдарының құнсыздануына 323.885 миллион теңге мөлшерінде келеді (4-ескертпе).

7. МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР

Миллион теңгемен	Лицензия- лар	Бағдар- лама- лық жа- сақтам	Гудвилл	Маркетинг бойынша материалдық емес активтер	Жер қойнауын пайдалану құқығы	Өзге- лері	Жиыны
2014 жылғы 1 қаңтарға қалдық құны	16.202	39.642	143.275	27.957	35.215	22.034	284.325
Есептілік валютасын қайта есептеу	330	1.904	7.191	5.221	1.365	1.744	17.755
Түсімдер	1.800	7.478	–	1	13.538	2.709	25.526
Кәсіпорындарды біріктіру арқылы сатып алу	1	84	75.875	–	41.848	15	117.823
Істен шығу	(128)	(2.545)	–	(3)	(303)	(3.147)	(6.126)
Тоқтатылған қызмет	(1.018)	(736)	(322)	–	–	(210)	(2.286)
Амортизациялау бойынша шығыстар	(2.479)	(12.526)	–	(1)	(142)	(2.032)	(17.180)
Сатуға арналған ретінде жіктелген активтерден/(ге) аударымдар	(7)	(297)	–	–	1	(102)	(405)
Істен шығулар бойынша тозу	127	2.527	–	3	–	2.289	4.946
Құнсыздану	(238)	(80)	(106.620)	(955)	(4)	(98)	(107.995)
Қорлардан/(ға) аударымдар, нетто	103	130	–	–	–	(40)	193
Негізгі құралдардан/(ға) аударымдар, нетто	1.219	4.689	–	–	9.940	1.865	17.713
Өзге де аударымдар	166	807	–	–	–	(973)	–
2014 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны	16.078	41.077	119.399	32.223	101.458	24.054	334.289
Есептілік валютасын қайта есептеу	1.417	2.995	8.272	23.777	8.329	7.573	52.363
Түсімдер	1.773	4.624	–	–	3.952	2.116	12.465
Кәсіпорындарды біріктіру арқылы сатып алу	–	–	–	–	10.994	1	10.995
Істен шығу	(1.725)	(3.859)	–	(9.386)	(562)	(2.138)	(17.670)
Тоқтатылған қызмет	(6.315)	(6.379)	(17.820)	(48.345)	(158)	(3.876)	(82.893)
Амортизациялау бойынша шығыстар	(2.875)	(11.890)	–	–	(139)	(2.767)	(17.671)
Сатуға арналған ретінде жіктелген активтерден/(ге) аударымдар	(1)	269	(53)	(144)	12	284	367
Істен шығулар бойынша тозу	1.505	3.565	–	714	–	177	5.961
Құнсыздану, құнсызданудан болған залалды қалпына келтіру	(370)	(73)	(11.922)	1.161	(1.402)	(6.497)	(19.103)
Қорлардан/(ға) аударымдар, нетто	–	21	–	–	(5)	–	16
Негізгі құралдардан/(ға) аударымдар, нетто	422	2.940	–	–	(15.762)	2.975	(9.425)
Өзге де аударымдар	1.993	(1.923)	–	–	–	(70)	–
2015 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны	11.902	31.367	97.876	–	106.717	21.832	269.694
Бастапқы құн	23.491	89.119	139.764	–	127.592	29.278	409.244
Жинақталған амортизациялау және құнсыздану	(11.589)	(57.752)	(41.888)	–	(20.875)	(7.446)	(139.550)
2015 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны	11.902	31.367	97.876	–	106.717	21.832	269.694
Бастапқы құн	39.194	98.291	185.810	33.802	120.478	39.794	517.369
Жинақталған амортизациялау және құнсыздану	(23.116)	(57.214)	(66.411)	(1.579)	(19.020)	(15.740)	(183.080)
2014 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны	16.078	41.077	119.399	32.223	101.458	24.054	334.289

7. МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР (жалғасы)

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жер қойнауын пайдалану құқығы 53.503 миллион теңге және тиісінше 53.214 миллион теңге сомаға (2014 жылы: 54.767 миллион теңге және тиісінше 46.691 миллион теңге) барлау және бағалау бойынша мұнай-газ және тау-кен активтерінің қалдық құнын қамтыды.

ГУДВИЛДІҢ ҚҰНСЫЗДАНУЫНА ТЕСТ

31 желтоқсандағы сегменттер бойынша ақша ағындарын тудыратын бірліктердің әрқайсысына жатқызылған жағдай бойынша гудвилдің теңгерімдік құны мынаны құрады:

Ақша ағындарын тудыратын бірліктер	2015	2014
KMG International N.V. ақша ағындарын тудыратын бірліктер	–	6.774
Downstream Romania	–	2.826
Өзгелері	–	9.600
ПМХЗ ақша ағындарын тудыратын бірліктердің тобы	88.554	88.554
Өзгелері	1.450	13.373
Мұнай-газ сегментінің жиыны	90.004	111.527
Тау-кен сегментінің жиыны (уран өндіру)	5.166	5.166
Телекоммуникация сегментінің жиыны (IP-теледидар)	2.706	2.706
Гудвилдің жиыны	97.876	119.399

«Ақтаумұнайсервис» ЖШС

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша құнсыздануға жүргізілген тестке сәйкес «Ақтаумұнайсервис» ЖШС гудвилінің құнсыздануы бойынша залалы 11.922 миллион теңгені құрады.

Жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте 2014 жылы танылған гудвилдің құнсыздануы бойынша залал 106.620 миллион теңге сомаға мұнай-газ және энергетика сегменттеріндегі құнсыздануды қамтыды, ол, негізінен, 30.745 миллион теңге және тиісінше 75.875 миллион теңге мөлшерінде ҚМГ ҰК және ЕМАЭС-1 гудвилінің құнсыздануына тура келді.

8. БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАР МЕН ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯЛАРДАҒЫ ИНВЕСТИЦИЯЛАР

31 желтоқсанға бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардағы инвестициялар мынадай түрде берілген:

Миллион теңгемен	Негізгі қызмет	Қызметті жүзеге асыру орны		2015		2014	
		Төңгерімдік құн	Иелену үлесі	Төңгерімдік құн	Иелену үлесі		
Бірлескен кәсіпорындар							
«Теңізшевройл» ЖШС	Мұнай мен газды өндеу және өндіру	Қазақстан	20,00%	1.028.085	501.119	20,00%	
Маңғыстау Инвестментс Б.В.	Мұнай мен газды өндеу және өндіру	Қазақстан	50,00%	206.542	196.194	50,00%	
«ҚазРесГаз» ЖШС	Табиғи газды және мұнайды қайта өндеу өнімдерін қайта өндеу және сату	Қазақстан	50,00%	97.407	62.334	50,00%	
«ҚазГерМұнай БК» ЖШС	Мұнай мен газды өндеу және өндіру	Қазақстан	50,00%	82.410	67.662	50,00%	
Ural Group Limited BV	Мұнай мен газды өндеу және өндіру	Қазақстан	50,00%	70.701	26.125	50,00%	
«Қазақойл-Ақтөбе» ЖШС	Мұнай мен газды өндеу және өндіру	Қазақстан	50,00%	57.774	85.878	50,00%	
«Kazakhstan Petrochemical Industries Inc.» ЖШС («КРІ» ЖШС)	Бірінші біріктірілген газ-химия кешенін салу	Қазақстан	51,00%	35.840	27.868	51,00%	
«Екібастұз МАЭС-2» («ЕМАЭС-2») АҚ	Электр энергиясын өндіру	Қазақстан	50,00%	29.523	42.291	50,00%	
«KLP» ЖШС	Бірінші біріктірілген газ-химия кешенін салу	Қазақстан	50,00%	29.516	-	-	
Forum Muider B. V.	Электр энергиясын өндіру	Қазақстан	50,00%	25.525	26.050	50,00%	
Өзгелері				111.179	194.558		
Бірлескен кәсіпорындардың жиыны				1.774.502	1.230.079		
Қауымдасқан компаниялар							
«Қазмырыш» ЖШС	Кендерді өндіру және байыту, аффинирленген металдарды алу	Қазақстан	29,82%	410.904	234.166	29,82%	
«ПетроҚазақстан Инк.» («ПҚИ»)	Мұнай мен газды барлау, өндіру және қайта өндеу	Қазақстан	33,00%	163.617	117.103	33,00%	
«КАТКО» БК» ЖШС	Уранды барлау, дайындау, өндіру және қайта өндеу	Қазақстан	49,00%	48.781	43.737	49,00%	
«Каспий құбыр консорциумы» АҚ	Шикі мұнайды тасымалдау	Қазақстан/Ресей	20,75%	45.624	22.654	20,75%	
«Инкай» БК ЖШС	Уран өнімдерін өндіру, қайта өндеу және экспорттау	Қазақстан	40,00%	40.511	18.884	40,00%	
«KLP» ЖШС	Бірінші біріктірілген газ-химия кешенін салу	Қазақстан	-	-	24.687	50,00%	
«Sekebank T.A.S.»	Банк қызметі	Түркия	-	-	52.414	20,17%	
Өзгелері				63.164	70.110		
Қауымдасқан компаниялардың жиыны				772.601	583.755		
				2.547.103	1.813.834		

8. БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАР МЕН ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯЛАРДАҒЫ ИНВЕСТИЦИЯЛАР (жалғасы)

Төменде үлестік есепке алу әдісі бойынша түзетулерді ескере отырып, ҚЕХС-ға сәйкес шығарылған 2015 жыл ішіндегі осы кәсіпорындардың қаржылық есептілігіне негізделген маңызды бірлескен кәсіпорындар туралы қорытынды қаржылық ақпарат берілген:

Миллион теңгемен	«Теңіз шевройл» ЖШС	Маңғыстау Инвестментс Б.В.	«ҚазРесГаз» ЖШС	«ҚазГерМұнай БК» ЖШС	Ural Group Limited BV	«Қазақойл-Ақтөбе» ЖШС
Бірлескен кәсіпорындар						
Ұзақ мерзімді активтер	5.924.302	411.943	51.063	196.074	207.323	102.551
Мынаны қоса алғанда, ағымдағы активтер	717.423	80.562	176.400	50.368	975	61.428
Ақша қаражаты және олардың баламалары	160.542	4.660	77.193	32.656	921	48.138
Мынаны қоса алғанда, ұзақ мерзімді міндеттемелер	1.150.137	49.495	1.916	44.473	63.777	8.813
Ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	-	-	-	-	53.901	-
Мынаны қоса алғанда, ағымдағы міндеттемелер	351.163	29.926	30.733	37.150	3.118	39.619
Ағымдағы қаржылық міндеттемелер	-	-	-	-	-	-
Капитал	5.140.425	413.084	194.814	164.819	141.403	115.547
Қатысу үлесі	20,00%	50,00%	50,00%	50,00%	50,00%	50,00%
2015 жылғы 31 желтоқсанға инвестициялардың теңгерімдік (ағымдағы) құны	1.028.085	206.542	97.407	82.410	70.701	57.774
Түсім	2.764.321	400.903	205.531	139.704	16	49.839
Тозу және амортизация	(250.414)	(33.903)	(959)	(18.690)	(31)	(21.927)
Қаржылық кіріс	2.756	769	4.043	632	11	509
Қаржылық шығындар	(21.001)	(3.175)	(57)	(807)	(1.079)	(925)
Табыс салығы бойынша шығыстар	(347.422)	(12.775)	(37.478)	(48.569)	8	(17.518)
Жалғастырылатын қызметтен жыл ішінде түскен пайда/(залал)	810.802	39.406	72.506	5.349	(9.831)	(898)
Табыс салығын шегергенде тоқтатылған қызметтен түскен пайда	-	-	-	-	-	-
Өзге де жиынтық кіріс	2.269.801	-	79.462	77.251	-	-
Жалпы жиынтық кіріс/(залал)	3.080.603	39.406	151.968	82.600	(9.831)	(898)
Залалдардағы танылмаған үлес	-	-	-	-	-	-
Алынған дивидендтер	89.155	9.356	40.911	13.822	-	27.655

8. БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАР МЕН ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯЛАРДАҒЫ ИНВЕСТИЦИЯЛАР (жалғасы)

Миллион теңгемен	«КРІ» ЖШС	«ЕМАЭС-2» АҚ	«KLPE» ЖШС*	Forum Muider B. V
Ұзақ мерзімді активтер	34.783	150.417	27.477	62.640
Мынаны қоса алғанда, ағымдағы активтер	40.919	10.212	34.538	19.453
Ақша қаражаты және олардың баламалары	27.019	1.533	26.522	4.933
Мынаны қоса алғанда, ұзақ мерзімді міндеттемелер	564	90.473	–	10.527
Ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	–	89.979	–	5.287
Мынаны қоса алғанда, ағымдағы міндеттемелер	4.863	11.110	2.984	20.517
Ағымдағы қаржылық міндеттемелер	–	4.633	–	9.788
Капитал	70.275	59.046	59.031	51.049
Қатысу үлесі	51,00%	50,00%	50,00%	50,00%
2015 жылғы 31 желтоқсанға инвестициялардың теңгерімдік (ағымдағы) құны	35.840	29.523	29.516	25.525
Түсім	–	25.863	–	78.657
Тозу және амортизация	(17)	(4.098)	(7)	(5.439)
Қаржылық кіріс	384	5	7	435
Қаржылық шығындар	(370)	(607)	–	(1.815)
Табыс салығы бойынша шығыстар	(1.684)	(6.163)	(2.435)	(2.906)
Жалғастырылатын қызметтен жыл ішінде түскен пайда/(залал)	7.467	(25.535)	9.657	12.242
Табыс салығын шегергендегі тоқтатылған қызметтен түскен пайда	–	–	–	–
Өзге жиынтық кіріс	–	–	–	–
Жалпы жиынтық кіріс/(залал)	7.467	(25.535)	9.657	12.242
Залалдардағы танылмаған үлес	–	–	–	–
Алынған дивидендтер	–	–	–	5.039

Топ 2014 жылы 30 желтоқсанда осылайша өз үлесін 50%-ға дейін ұлғайтып, «KLPE» ЖШС-дан қосымша 25%-дық қатысу үлесін сатып алды. «KLPE» ЖШС үстінен бірлесіп бақылау 2015 жылғы ақпанда белгіленді. Осылайша, 2015 жыл ішінде осы компания қауымдасқан компаниядағы инвестициялардан бірлесіп бақыланатын кәсіпорындағы инвестицияларға қайта жіктелді.

8. БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАР МЕН ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯЛАРДАҒЫ ИНВЕСТИЦИЯЛАР (жалғасы)

Төменде үлестік есепке алу әдісі бойынша түзетулерді ескере отырып, ҚЕХС-ға сәйкес шығарылған 2014 жыл ішіндегі осы кәсіпорындардың қаржылық есептілігіне негізделген маңызды бірлескен кәсіпорындар туралы қорытынды қаржылық ақпарат берілген:

Миллион теңгемен	«Теңізшевройл» ЖШС		Маңғыстау Инвестментс Б.В.	«ҚазРесГаз» ЖШС	«ҚазГерМұнай БК» ЖШС	Ural Group Limited BVI	«Қазақойл-Ақтөбе» ЖШС
Бірлескен кәсіпорындар							
Ұзақ мерзімді активтер	2.800.072	424.102	26.399	160.689	105.156	134.267	
Мынаны қоса алғанда, ағымдағы активтер	643.151	86.745	107.475	53.055	231	51.669	
Ақша қаражаты және олардың баламалары	222.715	6.582	83.764	37.630	214	35.088	
Мынаны қоса алғанда, ұзақ мерзімді міндеттемелер	652.276	43.108	291	50.724	52.621	6.674	
Ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	-	-	-	-	49.942	-	
Мынаны қоса алғанда, ағымдағы міндеттемелер	285.351	75.350	8.915	27.695	515	7.506	
Ағымдағы қаржылық міндеттемелер	-	-	-	-	-	-	
Капитал	2.505.596	392.389	124.668	135.325	52.251	171.756	
Қатысу үлесі	20,00%	50,00%	50,00%	50,00%	50,00%	50,00%	
2014 жылғы 31 желтоқсанға инвестициялардың теңгерімдік (ағымдағы) құны	501.119	196.194	62.334	67.662	26.125	85.878	
Түсім	4.085.568	658.832	174.448	238.222	88	78.216	
Тозу және амортизация	(180.588)	(27.097)	(447)	(13.713)	-	(27.324)	
Қаржылық кіріс	1.839	200	2.202	1.053	8	144	
Қаржылық шығындар	(22.661)	(2.548)	-	(663)	(613)	(847)	
Табыс салығы бойынша шығыстар	(676.776)	(35.113)	(20.396)	(51.840)	17	(7.311)	
Жалғастырылатын қызметтен жыл ішінде түскен пайда/(залал)	1.579.142	113.878	58.967	70.873	(2.454)	4.156	
Табыс салығын шегергендегі тоқтатылған қызметтен түскен пайда	-	-	-	-	-	-	
Өзге де жиынтық кіріс	303.460	-	18.209	17.285	8.441	-	
Жалпы жиынтық кіріс/(залал)	1.882.602	113.878	77.176	88.158	5.987	4.156	
Залалдардағы танылмаған үлес	-	-	-	-	-	-	
Алынған дивидендтер	187.282	45.748	22.335	45.464	-	-	

8. БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАР МЕН ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯЛАРДАҒЫ ИНВЕСТИЦИЯЛАР (жалғасы)

Миллион теңгемен	«КРІ» ЖШС	«ЕМАЭС-2» АҚ	Forum Muider B. V
Ұзақ мерзімді активтер	47.478	145.571	66.536
Мынаны қоса алғанда, ағымдағы активтер	22.022	10.633	16.328
Ақша қаражаты және олардың баламалары	20.049	671	2.517
Мынаны қоса алғанда, ұзақ мерзімді міндеттемелер	13.426	60.856	10.809
Ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	2.738	54.910	5.551
Мынаны қоса алғанда, ағымдағы міндеттемелер	1.431	10.767	19.956
Ағымдағы қаржылық міндеттемелер	111	8.747	5.551
Капитал	54.643	84.581	52.099
Қатысу үлесі	51,00%	50,00%	50,00%
2014 жылғы 31 желтоқсанға инвестициялардың теңгерімдік (ағымдағы) құны	27.868	42.291	26.050
Түсім	–	35.733	91.960
Тозу және амортизация	(18)	(2.851)	(2.340)
Қаржылық кіріс	415	14	128
Қаржылық шығындар	(251)	(540)	(1.405)
Табыс салығы бойынша шығыстар	–	(3.709)	(3.879)
Жалғастырылатын қызметтен жыл ішінде түскен пайда/(залал)	(371)	10.258	7.878
Табыс салығын шегергендегі тоқтатылған қызметтен түскен пайда	–	–	–
Өзге жиынтық кіріс	–	–	–
Жалпы жиынтық кіріс/(залал)	(371)	10.258	7.878
Залалдардағы танылмаған үлес	–	–	–
Алынған дивидендтер	–	–	5.762

8. БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАР МЕН ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯЛАРДАҒЫ ИНВЕСТИЦИЯЛАР (жалғасы)

Төменде үлестік есепке алу әдісі бойынша түзетулерді ескере отырып, ҚЕХС-ға сәйкес шығарылған 2015 жыл ішіндегі осы кәсіпорындардың қаржылық есептілігіне негізделген маңызды қауымдасқан компаниялар туралы қорытынды қаржылық ақпарат берілген:

Миллион теңгемен	«Қазмырыш» ЖШС	ПетроҚазақстан Инк. («ПҚИ»)	«КАТКО БК» ЖШС	«Каспий құбыр консорциумы» АҚ	«Инкай» БК ЖШС
Қауымдасқан компаниялар					
Ұзақ мерзімді активтер	1.547.502	584.794	66.893	1.979.004	141.048
Ағымдағы активтер	294.221	126.836	54.690	166.134	37.432
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	251.209	83.297	9.015	1.968.693	13.560
Ағымдағы міндеттемелер	168.415	132.525	13.156	143.506	58.448
Капитал	1.422.099	495.808	99.412	32.939	106.472
Қатысу үлесі	29,82%	33,00%	49,00%	20,75%	40,00%
Қауымдасқан компаниялармен операциялардан танылмаған кіріс	–	–	–	–	(2.078)
Гудвилл	58.498	–	69	32.590	–
Құнсыздану	(71.664)	–	–	–	–
Өзге де айырмашылықтар	–	–	–	6.199	–
2015 жылғы 31 желтоқсанға инвестициялардың теңгерімдік (ағымдағы) құны	410.904	163.617	48.781	45.624	40.511
Түсім	495.309	127.768	90.329	332.604	46.392
Жалғастырылатын қызметтен жыл ішінде түскен (залал)/пайда	(54.793)	(49.898)	50.517	40.785	12.663
Табыс салығын шегергендегі тоқтатылған қызметтен түскен пайда	–	–	–	–	–
Өзге де жиынтық кіріс	653.789	190.848	–	108.928	45.466
Жалпы жиынтық кіріс	598.996	140.950	50.517	149.713	58.129
Залалдардағы танылмаған үлес	–	–	–	8.096	–
Алынған дивидендтер	1.882	–	20.812	–	400

Жоғарыда санамаланған бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялар Топ бизнесі үшін стратегиялық болып табылады.

8. БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАР МЕН ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯЛАРДАҒЫ ИНВЕСТИЦИЯЛАР (жалғасы)

Төменде үлестік есепке алу әдісі бойынша түзетулерді ескере отырып, ҚЕХС-ға сәйкес шығарылған 2014 жыл ішіндегі осы кәсіпорындардың қаржылық есептілігіне негізделген маңызды қауымдасқан компаниялар туралы қорытынды қаржылық ақпарат берілген:

Миллион теңгемен	«Қазмырыш»		ПҚИ	«КАТКО БК»		«Каспий құбыр консорциумы»		«Инкай» БК		«КЛРЕ» ЖШС		Sekerbank T.A.S.
	ЖШС			ЖШС		АҚ		ЖШС				
Қауымдасқан компаниялар												
Ұзақ мерзімді активтер	901.800	450.552		67.927		1.014.519		75.974		24.979		1.073.529
Ағымдағы активтер	202.033	97.201		44.832		243.835		18.521		26.710		812.607
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	128.281	106.144		8.118		1.252.953		6.200		-		331.732
Ағымдағы міндеттемелер	146.140	86.752		13.271		95.820		38.951		2.314		1.209.595
Капитал	829.412	354.857		91.370		[90.419]		49.344		49.375		344.809
Қатысу үлесі	29,82%	33,00%		49,00%		20,75%		40,00%		50,00%		20,17%
Қауымдасқан компаниялармен операциялардан танылмаған кіріс	-	-		[1.102]		-		[854]		-		-
Гудвилл	58.498	-		68		17.506		-		-		-
Құнсыздану	[71.664]	-		-		-		-		-		[17.134]
Өзге де айырмашылықтар	-	-		-		23.910		-		-		-
2014 жылғы 31 желтоқсанға инвестициялардың теңгерімдік (ағымдағы) құны	234.166	117.103		43.737		22.654		18.884		24.687		52.414
Түсім	448.255	306.365		62.634		250.014		32.827		-		210.829
Жалғастырылатын қызметтен жыл ішінде түскен пайда	6.662	69.721		16.057		35.348		8.087		1.324		24.612
Табыс салығын шегергендегі тоқтатылған қызметтен түскен пайда	-	-		-		-		-		-		-
Өзге де жиынтық кіріс	124.505	55.823		-		19.925		7.090		-		911
Жалпы жиынтық кіріс	131.167	125.544		16.057		55.273		15.177		1.324		25.523
Залалдардағы танылмаған үлес	-	-		-		6.987		-		-		-
Алынған дивидендтер	1.861	29.981		5.786		-		1.137		-		-

8. БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАР МЕН ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯЛАРДАҒЫ ИНВЕСТИЦИЯЛАР (жалғасы)

Төменде жеке маңызды емес бірлескен кәсіпорындар туралы қорытынды қаржылық ақпарат (Топтың қатысу үлесіне пропорционал) берілген:

Миллион теңгемен	2015	2014
31 желтоқсанға инвестициялардың теңгерімдік (ағымдағы) құны	111.179	194.558
Жалғастырылатын қызметтен жыл ішінде түскен таза залал	(59.718)	(32.847)
Табыс салығын шегергендегі тоқтатылған қызметтен түскен пайда	–	–
Өзге жиынтық кіріс	502	2.855
Жалпы жиынтық залал	(59.216)	(29.992)

Төменде жеке маңызды емес қауымдасқан компаниялар туралы қорытынды қаржылық ақпарат (Топтың қатысу үлесіне пропорционал) берілген:

Миллион теңгемен	2015	2014
31 желтоқсанға инвестициялардың теңгерімдік (ағымдағы) құны	63.164	70.110
Жалғастырылатын қызметтен жыл ішінде түскен таза залал	(5.653)	(6.291)
Табыс салығын шегергендегі тоқтатылған қызметтен түскен пайда	–	–
Өзге де жиынтық кіріс	9.287	(227)
Жалпы жиынтық кіріс/(залал)	3.634	(6.518)

2015 жылы жеке маңызды емес бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардан алынған дивидендтер 21.948 миллион теңгені (2014 жылы: 17.919 миллион теңге) құрады.

2015 пен 2014 жылдардағы бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың инвестицияларындағы өзгерістер мынадай түрде берілген:

Миллион теңгемен	2015	2014
1 қаңтарға сальдо	1.813.834	1.717.249
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың пайдасындағы үлес, нетто (5,32 ескертпе)	149.583	457.095
Алынған дивидендтер	(230.980)	(361.001)
Алынатын дивидендтердегі өзгеріс	(18.186)	19.990
Сатып алу	19.543	59.113
Істен шығу	(6.152)	(209.945)
Сатуға арналған ретінде жіктелген активтерге аударымдар	(35.223)	(6.029)
Есептілік валютасын қайта есептеу	857.853	116.241
Есептілік валютасын қайта есептеуден басқа, өзге де жиынтық кіріс	16.228	32.636
Қаржы активтерінен аударымдар	–	122
Құнсыздану	(38.370)	(11.760)
Берілген қарыздар бойынша дисконт	16.245	–
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың капиталындағы басқа да өзгерістер	2.728	123
31 желтоқсанға сальдо	2.547.103	1.813.834

Топ 2015 жылдың ішінде қауымдасқан компанияның Sekerbank T.A.S. инвестициясының құнсыздануынан болған 28.974 миллион теңге мөлшеріндегі залалды таныды. Осы инвестицияның өтелетін құны сату мәмілесі бойынша жоспарланған баға негізінде айқындалды.

8. БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАР МЕН ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯЛАРДАҒЫ ИНВЕСТИЦИЯЛАР (жалғасы)

2015 жылғы 30 желтоқсанда Қор мен «Қазкоммерцбанк» («ҚКБ») арасында Sekerbank T.A.S. жарғылық капиталының 19,37%-ын құрайтын Sekerbank T.A.S.-тегі 224.353.416,49 акцияны ҚКБ сатып алуына қатысты («ДҚПА») акцияларын сатып алу туралы келісімге қол қойылды. ДҚПА-ға сәйкес, сату процесі (акциялар құнын беру және төлеу) қажетті алдын ала шарттарды орындауға, оның ішінде Personeli Munzam Sosyal Güvenlik ve Yardımlaşma Sandığı Vakfı (SEMVAK/Şekerbank T.A.Ş. Ерікті зейнетақы аударымдары қоры), Şekerbank T.A.Ş. банкінің басқа да мажоритарлық акционері қол қойылған ағымдағы Акционерлік келісімнің талаптарын сақтауға сәйкес директорлар кеңесінің қажетті шешімдерінде және тиісті мемлекеттік органдар алатын рұқсаттарда жүзеге асырылатын болады. Қор осы талаптар 12 айдың ішінде орындалатын болады деп санайды. Сату бағасы акцияларды беру күнінде анықталатын болады. 2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 23.477 миллион теңге мөлшеріндегі Şekerbank T.A.Ş. инвестиция сатуға арналған актив ретінде жіктелді.

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың танылмаған жинақталған залалдарындағы Топтың үлесі 509.665 миллион теңгені (2014 жылы: 39.062 миллион теңге) құрады.

9. КЛИЕНТТЕРГЕ ҚАРЫЗДАР

31 желтоқсандағы жағдай бойынша клиенттерге қарыздар мыналарды қамтыды:

Миллион теңгемен	2015	2014
Ірі кәсіпорындарға берілетін қарыздар	705.342	725.598
Қаржылық жалдауға таза инвестициялар	35.547	16.103
Өзге де қарыздар	2.971	483
Қарыздардың жалпы сомасы	743.860	742.184
Минус: құнсыздануға резерв	(20.946)	(11.722)
Клиенттерге қарыздар, нетто	722.914	730.462
Минус: ағымдағы бөлігі	(121.241)	(458.473)
Ұзақ мерзімді бөлігі	601.673	271.989

31 желтоқсанда аяқталған жыл ішіндегі қарыздар бойынша құнсыздануға арналған резервтегі қозғалыс мынадай түрде берілген:

Миллион теңгемен	2015	2014
1 қаңтарға резерв	11.722	207.560
Есептелгені, нетто	9.167	21.007
Резерв есебінен шығарылғаны	-	(210.037)
Сатуға арналған ретінде жіктелген активтерге аударымдар	-	(5.794)
Бағамдық айырма	57	39.436
Тоқтатылған қызмет	-	(40.450)
31 желтоқсанға резерв	20.946	11.722

31 желтоқсанға қаржылық жалдау бойынша таза инвестициялардың құрамдауыштары мынадай түрде берілген:

Миллион теңгемен	2015	2014
Бір жыл бойы	5.064	2.658
Бір жылдан артық, бірақ бес жылдан аспайтын	20.180	10.590
Бес жылдан жоғары	40.206	22.844
Ең төменгі жалдау төлемдері	65.450	36.092

9. КЛИЕНТТЕРГЕ ҚАРЫЗДАР (жалғасы)

Миллион теңгемен	2015	2014
Минус: табыс таппаған қаржылық кіріс	(29.903)	(19.989)
Қаржылық жалдауға таза инвестициялар	35.547	16.103

10. КРЕДИТТІК МЕКЕМЕЛЕРДЕГІ ҚАРАЖАТ

31 желтоқсанға кредиттік мекемелердегі қаражат мыналарды қамтыды:

Миллион теңгемен	2015	2014
Банктік депозиттер	1.811.401	1.478.695
Кредиттік мекемелерге қарыздар	347.449	359.909
Кредиттік мекемелердегі қаражат, нетто	2.158.850	1.838.604
Минус: ағымдағы бөлігі	(1.492.619)	(1.146.227)
Ұзақ мерзімді бөлігі	666.231	692.377

Миллион теңгемен	2015	2014
10 ірі жергілікті кредит мекемесі	1.247.512	1.259.737
Өзге де жергілікті кредит мекемелері	271.103	269.881
Халықаралық кредит мекемелері	640.235	308.986
	2.158.850	1.838.604

Миллион теңгемен	2015	2014
AAA (Aaa)-дан AA-(Aa3)-ға дейін рейтингтер	61.984	75.188
A+(A1)-дан A-(A3)-ға дейін рейтингтер	433.680	153.810
BBB+(Baa1)-дан BBB(Baa2)-ға дейін рейтингтер	47.596	53.293
BBB-(Baa3)-дан BB-(Ba3)-ға дейін рейтингтер	132.225	162.733
B+(B1)-дан B-(B3)-ға дейін рейтингтер	1.324.295	1.364.084
Рейтинг жоқ	159.070	29.496
	2.158.850	1.838.604

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Рейтинг жоқ» жолы бойынша кредиттік мекемелердегі қаражат «БТА Банк» АҚ және «Қазақстанның Тұрғынүйқұрылысжинақбанкі» АҚ ұсынған қарыздар берілген (2014 жылы: «Қазақстанның Тұрғынүйқұрылысжинақбанкі» АҚ).

Миллион теңгемен	2015	2014
АҚШ долларымен берілген кредиттік мекемелердегі қаражат	1.227.138	862.119
Теңгемен берілген кредиттік мекемелердегі қаражат	924.781	973.040
Өзге де валюталарда берілген кредиттік мекемелердегі қаражат	6.931	3.445
	2.158.850	1.838.604

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кредиттік мекемелердегі қаражат бойынша орташа өлшенген пайыздық мөлшерлеме 5,55% (2014 жылы: 5,15%) құрайды.

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кредиттік мекемелердегі қаражат 111.819 миллион теңге сомасындағы ақша қаражатын қамтыды, олар Топтың кейбір қарыздары бойынша қамтамасыз ету ретінде салынды (2014 жылы: 47.082 миллион теңге).

II. ӨЗГЕ ДЕ ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ

31 желтоқсандағы жағдай бойынша өзге де қаржы активтері мыналарды қамтыды:

Миллион теңгемен	2015	2014
Бірлескен кәсіпорын қатысушысынан алынатын вексель	30.424	18.466
Қауымдасқан компания қатысушысынан алынатын вексель	42.320	28.238
Мыналарды қоса алғанда, сатуға арналған қолда бар қаржы активтері	108.449	138.078
Үлестік бағалы қағаздар	87.297	111.297
Қазақстанның қаржы мекемелерінің облигациялары	10.935	15.265
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қазынашылық міндеттемелері	9.297	10.519
Корпоративтік облигациялар	1.031	1.009
Минус: құнсыздануға арналған резерв	(111)	(12)
Мыналарды қоса алғанда, өтеуге дейін ұсталатын қаржы активтері	2.089	1.966
Қазақстанның қаржы мекемелерінің облигациялары	2.089	1.966
Мыналарды қоса алғанда, пайда мен залал арқылы әділ құн бойынша ескерілетін қаржы активтері	10.276	7.447
Өзге де үлестік бағалы қағаздар	10.276	7.447
Мыналарды қоса алғанда, туынды қаржы құралдары	383	12.480
Опциондар	383	1.375
Валюталық своптар	-	4.678
Өзгелері	-	6.427
Қаржы активтерінің жиыны	193.941	206.675
Минус: ағымдағы бөлігі	(15.000)	(26.358)
Ұзақ мерзімді бөлігі	178.941	180.317

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сатуға арналған қолда бар қаржы активтері бойынша пайыздық мөлшерлемелер 4,5%-дан 13%-ға дейін аралықта болды (2014 жылғы 31 желтоқсан: 4%-дан 13%-ға дейін).

Туынды қаржы құралдарын қоспағанда, валюталар бөлінісіндегі өзге де қаржы активтері мынадай түрде берілген:

Миллион теңгемен	2015	2014
Теңгемен берілген қаржы активтері	119.070	146.410
АҚШ долларымен берілген қаржы активтері	74.488	47.785
	193.558	194.195

II. ӨЗГЕ ДЕ ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ (жалғасы)

«TOSHIBA NUCLEAR ENERGY HOLDINGS (US) INC.» ЖӘНЕ «TOSHIBA NUCLEAR ENERGY HOLDINGS (UK) LTD.» ИНВЕСТИЦИЯЛАР

2007 жылы ҚАӨ ҰАК 540.000 мың АҚШ доллары үшін (сатып алу күніндегі 66.005 миллион теңгеге барабар) «Toshiba Nuclear Energy Holdings (US) Inc.» (бұдан әрі – «TNEH-US») және «Toshiba Nuclear Energy Holdings (UK) Ltd.» (бұдан әрі – «TNEH-UK») иелену үлесінің 10%-ын сатып алды.

TNEH-US және TNEH-UK-тегі қатысу үлесін сатып алуға байланысты және сонымен бір мезгілде ҚАӨ ҰАК «пут» опционына және «колл» опционына келісім жасады. «Пут» опционы егер Westinghouse «Үлбі металлургиялық зауыты» АҚ (ҚАӨ ҰАК еншілес ұйымы) отын құрастыруды өндіруге қатысты сертификаттауды жүргізсе, 2018 жылғы 28 ақпанға дейін 522.180 мың АҚШ доллары үшін «Toshiba» корпорациясының өз акцияларын сатуға ҚАӨ ҰАК опцион береді. «Колл» опционы егер АҚШ-тың Шетелдік инвестициялар жөніндегі комитеті ҚАӨ ҰАК барынша стратегиялық әріптес болып табылмайтындығын ескерсе, «Toshiba» корпорациясына ҚАӨ ҰАК-ден оның TNEH-US және TNEH-UK-тегі акцияларын сатуды талап етуге құқық береді. Бұл жағдайда опционды орындау бағасы тәуелсіз халықаралық бағалау компаниясында айқындалатын болады.

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚАӨ ҰАК және «Toshiba» корпорациясы опциондарды пайдаланған жоқ. Топ сатуға арналған қолда бар осы инвестицияларды жіктеді, өйткені ұзақ мерзімді перспективада инвестицияларды ұстау Топтың ниеті мен қабілетін көрсетудің үздік тәсілі. TNEH-US пен TNEH-UK-тегі инвестициялар өзіндік құн бойынша ескеріледі, өйткені олардың әділ құны дұрыс айқындалмаған.

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша осы инвестициялардың теңгерімдік құны 66.005 миллион теңгені құрады (2014 жылы: 66.005 миллион теңге).

ҮЛЕСТІК БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАР (САТУҒА АРНАЛҒАН ҚОЛДА БАР ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ) – ҚКБ ЖАЙ АКЦИЯЛАРЫ

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың иелігіндегі ҚКБ жай акцияларының қалдығы 85.517.241 дананы құрайды, осы бағалы қағаздардың әділ құны 20.011 миллион теңгені құрайды (2014 жылы: 35.062 миллион теңге).

12. ӨЗГЕ ДЕ ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР

31 желтоқсандағы жағдай бойынша өзге де ұзақ мерзімді активтер мыналарды қамтыды:

Миллион теңгемен	2015	2014
Ұзақ мерзімді активтер үшін төленген аванстар	268.915	286.358
Өтелуге ұзақ мерзімді ҚҚС	136.902	126.583
Ұзақ мерзімді дебиторлық берешек	94.721	75.660
Пайдалануға шектелген ақша қаражаты	66.843	17.885
Ұзақ мерзімді қорлар	45.258	8.717
Акционердің пайдасына беруге активтер	41.268	23.851
Болашақ кезеңдердің шығыстары	18.258	20.856
Акционерге өткізуге арналған активтер	12.977	12.906
Өзгелері	47.160	60.134
Минус: құнсыздануға резерв	(124.386)	(27.879)
	607.916	605.071

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша пайдалануға шектелген Топтың ақша қаражаты негізінен 43.163 миллион теңге мөлшерінде аккредитивті қамтыды (2014 жылы: нөл теңге). Осы ақша қаражаты «Karabatan Utility Solutions» ЖШС және Оңтүстік

12. ӨЗГЕ ДЕ ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР (жалғасы)

Кореяның «Doosan Heavy Industries & Construction Co. Ltd» компаниясы арасында жасалған келісімшарт бойынша жабдық және газ турбиналық станциясын салу бойынша жұмыстар үшін ақы төлеуге арналған.

ҚМГ Қашаған есепті күнде құрлықтағы бөлігінде құбырларды қайта бөлшектеуді жүргізді, алайда осы құбырларды одан әрі пайдалану немесе жою туралы шешім қабылдаған жоқ. Соның нәтижесінде, ҚМГ Қашаған басшылығы осы құбырларды 36.047 миллион теңге сомаға өзге де ұзақ мерзімді тауар-материалдық қорлар құрамында тануға және толық сомаға құнсыздануға резерв құруға шешім қабылдады (4-ескертпе).

13. ҚОРЛАР

31 желтоқсандағы жағдай бойынша қорлар мыналарды қамтыды:

Миллион теңгемен	2015	2014
Уран өнімдері	65.882	37.314
Өндірістік материалдар мен қорлар	33.890	33.014
Газды қайта өңдеу өнімдері	33.353	13.853
Мұнай-газ саласының материалдары мен қорлары	26.026	23.176
Сатуға арналған мұнайды қайта өңдеу өнімдері	25.867	75.458
Қайта сатуға арналған тауарлар	25.177	25.039
Аяқталмаған өндіріс	25.137	31.437
Отын	17.798	22.203
Шикі мұнай	11.606	29.445
Теміржол саласының материалдары мен қорлары	10.003	12.631
Электр энергиясын беру бойынша жабдыққа арналған қосалқы бөлшектер	7.440	2.595
Авиациялық қосалқы бөлшектер	5.687	5.687
Уран саласының материалдары мен қорлары	2.733	3.649
Телекоммуникациялық жабдық үшін қосалқы бөлшектер	2.685	3.573
Өзге де материалдар мен қорлар	37.672	55.396
Минус: өткізудің таза құны бойынша резерв	(12.612)	(18.955)
	318.344	355.515

14. САУДА ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ АҒЫМДАҒЫ АКТИВТЕР

31 желтоқсандағы жағдай бойынша сауда дебиторлық берешек мынаны қамтыды:

Миллион теңгемен	2015	2014
Сауда дебиторлық берешек	310.367	354.948
Минус: күмәнді берешек бойынша резерв	(27.119)	(40.199)
	283.248	314.749

14. САУДА ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ АҒЫМДАҒЫ АКТИВТЕР (жалғасы)

31 желтоқсандағы жағдай бойынша өзге де ағымдағы активтер мыналарды қамтыды:

Миллион теңгемен	2015	2014
Акционерге бөлуге арналған актив	86.755	82.958
Төленген аванстар және болашақ кезеңдердің шығыстары	64.840	75.836
Өзге де дебиторлық берешек	40.011	45.491
Салықтар бойынша өзге де алдын ала төлем	38.974	37.401
Пайдалануға шектелген ақша қаражаты	31.259	7.597
Алынатын дивидендтер	22.911	3.702
Жұмыскерлердің берешегі	5.063	4.875
Өзгелері	23.357	20.661
Минус: құнсыздануға резерв	(26.120)	(33.759)
	287.050	244.762

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың 29 миллион теңге мөлшеріндегі дебиторлық берешегі Топтың кейбір қарыздары бойынша қамтамасыз ету ретінде салынды (2014 жылы: 32.333 миллион теңге).

Күмәнді сауда дебиторлық берешек бойынша резервтегі және өзге де ағымдағы активтердің құнсыздануына арналған резервтегі өзгерістер мынадай түрде берілген:

Миллион теңгемен	2015	2014
1 қаңтарға резерв	73.958	68.746
Бағалаудағы өзгеріс	9	282
Есептелгені, нетто	26.306	9.047
Есептілік валютасын қайта есептеу	5.083	4.159
Қалпына келтірілгені, нетто	(2.750)	(28.921)
Еншілес ұйымның үстінен бақылауды жоғалту	-	17.188
Кәсіпорындарды біріктіру кезіндегі түсімдер	-	3.491
Сатуға арналған ретінде жіктелген активтерге аударымдар	(49.367)	(34)
31 желтоқсанға резерв	53.239	73.958

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың дебиторлық берешегі бойынша сыйақы есептелген жоқ (2014 жылы: 7.003 миллион теңге).

31 желтоқсандағы жағдай бойынша мерзімдер бөлінісіндегі сауда дебиторлық берешекті талдау мынадай түрде берілген:

Миллион теңгемен	Жиыны	Мерзімі өтпеген және құнсызданбаған	Мерзімі өткен, бірақ құнсызданбаған				
			<30 күн	30-60 күн	60-90 күн	90-120 күн	>120 күн
2015	283.248	234.859	6.343	10.174	5.275	1.344	25.253
2014	314.749	239.790	17.152	15.425	8.293	7.170	26.919

15. АҚША ҚАРАЖАТЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

31 желтоқсандағы жағдай бойынша ақша қаражаты және олардың баламалары мыналарды қамтыды:

Миллион теңгемен	2015	2014
Банктік салымдар – АҚШ доллары	519.162	559.049
Банктік салымдар – теңге	166.241	229.167
Банктік салымдар – басқа валюталар	3.747	5.285
Банктердегі ағымдағы шоттар – теңге	248.431	267.300
Банктердегі ағымдағы шоттар – АҚШ доллары	231.677	148.609
Банктердегі ағымдағы шоттар – басқа валюталар	29.750	16.031
Кассадағы ақша қаражаты	3.464	3.308
Жолдағы ақша қаражаты	3.985	3.000
Кемінде үш ай өтеудің бастапқы мерзімі бар басқа да банктермен сатып алу және кері сату («кері репо») шарттары	100	2.556
	1.206.557	1.234.305

Қысқа мерзімді салымдар әртүрлі мерзімдерге – 1 (бір) күннен 3 (үш) айға дейін, Топтың мерзімді қажеттіліктеріне байланысты қолма-қол ақша қаражатымен енгізіледі. 2015 жылғы 31 желтоқсанда банктердегі мерзімді депозиттер бойынша және ағымдағы банктік шоттар бойынша орташа өлшенген пайыздық мөлшерлеме 5,68%-ды және тиісінше 1,28%-ды (2014 жылғы 31 желтоқсанға: 3,42% және тиісінше 0,66%) құрады.

16. КАПИТАЛ

16.1 АКЦИЯЛАРДЫ ШЫҒАРУ

2015- және 2014 жылдар ішінде Қор ақы төлеу мынадай түрде жүзеге асырылған жай акциялардың эмиссиясын жүргізді:

Акцияларға ақы төлеу	Саны шығаруға рұқсат етілген және шығарылған акциялардың	номиналды бір акцияның құны, теңгемен	Жарғылық капитал, миллион теңгемен
2013 жылғы 31 желтоқсанға	3.481.602.341		4.484.676
Ақша қаражатының жарналары	10.000	18.306.039; 7.000.000	103.918
Мүлік жарналары	9.993	1.200.359; 2.772.663; 2.522.901	
Акциялардың мемлекеттік пакеттерімен берілетін жарналар	1.400	1.506.930; 10.573.010	13.895
2014 жылғы 31 желтоқсанға	3.481.623.734		4.620.562
Ақша қаражатының жарналары	12.000	11.619.075; 12.700.435; 20.648.187;	149.539
Мүлік жарналары	31.477	4.171.027; 10.466.896; 13.456.258; 19.354.725	142.443
Акциялардың мемлекеттік пакеттерімен берілетін жарналар	297	12.542.000	3.725
2015 жылғы 31 желтоқсанға	3.481.667.508		4.916.269

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың 3.481.667.508 акциясы толығымен төленді (2014 жылғы 31 желтоқсанға: 3.481.623.734 акция).

16. КАПИТАЛ

16.1. АКЦИЯЛАРДЫ ШЫҒАРУ (жалғасы)

Ақша қаражатының жарналары

Акционер 2015 жылы 149.539 миллион теңге мөлшеріндегі ақша қаражатымен Қордың жарғылық капиталына жарналарды жүзеге асырды (2014 жылы: 103.918 миллион теңге). Осы қаражат Қордың еншілес ұйымдары жүзеге асыратын жобаларды қаржыландыруға арналған.

Мүлік жарналары

2015 жылы Акционер Қазақстан Республикасы Үкіметінен «Қазақстандық вексель» бойынша «Каспий құбыр консорциум-К» АҚ-дан 126.591 миллион теңге мөлшерінде төлемді талап ету құқығын беру жолымен мүліктік салым нысанында Қордың жарғылық капиталына жарнаны жүзеге асырды. 2015 жылы Акционер Қазақстан Республикасының 6 облысында газ құбырлары түріндегі мүлікпен

13.456 миллион теңге жалпы сомаға, Қарабатан теміржол станциясы құны 2.323 миллион теңге және жалпы сомасы 73 миллион теңгеге өзге де мүлікпен Қордың жарғылық капиталына жарнаны жүзеге асырды.

Акциялардың мемлекеттік пакеттерімен берілетін жарналар

Акционер 2015 жылы Қорға «М. Тынышбаев атындағы Қазақ көлік және коммуникация академиясы» АҚ (бұдан әрі – «ҚазККА») акциялардың 35%-ын берді. Осы жарнаның әділ құны ҚТЖ ҰК-дағы ҚазККА акцияларын одан әрі беру үшін 3.725 миллион теңгені құрады.

16.2 ҮКІМЕТТЕН ҚАРЫЗДАР БОЙЫНША ДИСКОНТ

2015 жылдың қазанында Қор өзінің облигацияларын нарықтағыдан төмен мөлшерлеме бойынша 751.631 миллион теңге сомаға орналастыруды жүзеге асырды. Облигацияларды Қазақстан Республикасының Ұлттық банкі сатып алды (18-ескертпе).

Алынған қаражаттың әділ құны 432.967 миллион теңгені құрады. Номиналды құн мен әділ құн арасындағы 318.664 миллион теңге мөлшеріндегі айырмашылық капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есепте біржолғы кіріс ретінде танылды.

Қор 2015 жылы шілдеде Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінен нарықтағыдан төмен мөлшерлеме бойынша қарыз алды. Осы қарыздың бастапқы танылған кезіндегі 6.454 миллион теңге сомасындағы дисконт

16.3 ДИВИДЕНДТЕР

Негізгі компанияның Акционеріне келетін дивидендтер

Қор 2015 жылғы 29 қазанда Үкіметтің 2015 жылғы 21 қазандағы қаулысына сәйкес 2014 жылдың қорытындылары бойынша 34.713 миллион теңге мөлшерінде Акционерге дивидендтер төлеуді жүзеге асырды (2014 жылы: 9.077 миллион теңге).

Бақыланбайтын қатысу үлесінің ұстаушыларына келетін дивидендтер

2015 жылы Топ ҚМГ БӨ, «Қазтрансойл» АҚ (бұдан әрі – «ҚТО») және басқа компаниялардағы бақыланбайтын қатысу үлестерін ұстаушыларға 18.499 миллион теңге сомаға дивидендтер жариялады (2014 жылы: ҚМГ БӨ, ҚТО және басқа компаниялардағы бақыланбайтын қатысу үлесінің ұстаушыларына 58.396 миллион теңге).

2015 жылы Топ ҚМГ ҰК-дағы бақыланбайтын қатысу үлесінің ұстаушысы ретінде Қазақстан Республикасының Ұлттық банкіне 3.110 миллион теңге сомаға дивидендтер жариялады (2014 жылы: нөл).

16. КАПИТАЛ (жалғасы)

16.4 АКЦИОНЕРМЕН ӨЗГЕ ДЕ ОПЕРАЦИЯЛАР

2015 жылы Топ БХК іске асыратын газ-турбиналық станцияны салу жобасының шығындылығына байланысты 5.612 миллион теңге сомаға ауыртпалықты міндеттеме бойынша резервті таныды.

16.5 АКЦИОНЕРГЕ ӨЗГЕ ДЕ БӨЛУЛЕР

Құрылыс және негізгі құралдарды беру

2015 жылдың ішінде Топ Астана қаласында Қазақстанның тарих музейін салуға резервті 2.593 миллион теңге мөлшерінде ұлғайтты, сондай-ақ Астана қаласында балабақшалар салуға арналған резервті 1.793 миллион теңге мөлшерінде таныды.

Акционердің тапсырмасы бойынша қайырымдылық көмек көрсету

2015 жылдың ішінде Акционердің өкімдері негізінде Топ жалпы сомасы 23.361 миллион теңгеге әртүрлі жобаларды қаржыландыруды жүзеге асырды.

Өзге бөлулер

В течение 2015 жылдың ішінде Топ Акционерге өзге бөлулер ретінде Қазақстан Республикасы мұнай-газ саласындағы өнімді бөлу туралы келісім шеңберінде өкілетті органның мемлекеттік функцияларын жүзеге асыратын «PSA» ЖШС қаржыландыру бойынша 4.454 миллион теңге сомаға шығындарды таныды.

16.6 ЕНШІЛЕС ҰЙЫМДАРДАҒЫ ҚАТЫСУ ҮЛЕСТЕРІНІҢ ӨЗГЕРУІ – БАҚЫЛАНБАЙТЫН ҚАТЫСУ ҮЛЕСТЕРІН САТУ

«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ

2015 жылғы 6 тамызда Қор Қазақстан Республикасының Ұлттық банкіне 10 (он) % плюс 1 (бір) жай акцияны құрайтын ҚМГ ҰК жай акцияларының 58.420.748 данасын сату бойынша мәміле жасады. Осы мәміленің нәтижесінде Топ 750.000 миллион теңге мөлшерінде ақша қаражатын алды, бақыланбайтын қатысу үлесі 462.150 миллион теңгеге ұлғайды, ал 287.850 миллион теңге мөлшеріндегі айырмашылық Қордың негізгі компаниясының Акционеріне жатқызылатын капиталда танылды. 44.693 миллион теңге және тиісінше 210 миллион теңге мөлшеріндегі есептілік валютасын қайта есептеу бойынша тиісті резерв және өзге де күрделі резервтер бақыланбайтын қатысу үлесіне жатқызылды.

16.7 ЕНШІЛЕС ҰЙЫМДАРДАҒЫ ҚАТЫСУ ҮЛЕСТЕРІНІҢ ӨЗГЕРУІ – БАҚЫЛАНБАЙТЫН АКЦИОНЕРЛЕРДІҢ ҮЛЕСТЕРДІ САТЫП АЛУЫ

ҚазККА-дағы бақыланбайтын қатысу үлесін сатып алу

2015 жылғы 20 қазанда Топ ҚазККА-дағы 35% мөлшеріндегі бақыланбайтын қатысу үлесін сатып алды. Осы мәміленің нәтижесінде Топ 3.725 миллион теңгені инвестициялады (16.1-ескертпе), бақыланбайтын қатысу үлесі 4.641 миллион теңгеге азайды, ал 916 миллион теңге мөлшеріндегі айырмашылық бөлінбеген пайданы ұлғайту ретінде танылды.

16. КАПИТАЛ (жалғасы)

16.8 БАҚЫЛАНБАЙТЫН ҚАТЫСУ ҮЛЕСІ

Төменде маңызды бақыланбайтын қатысу үлестері бар еншілес ұйымдар туралы ақпарат берілген.

	Бақыланбайтын қатысу үлесі			
	2015		2014	
	Үлес	Теңгерімдік құн	Үлес	Теңгерімдік құн
«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ	10,00% + 1	1.337.359	–	555.162
«Қазақтелеком» АҚ	49,00%	148.362	49,00%	137.606
«Эйр Астана» АҚ	49,00%	13.224	49,00%	24.065
«КЕГОК» АҚ	10,00% – 1	14.646	10,00% – 1	15.610
Өзгелері		13.917		31.995
		1.527.508		764.438

Бақыланбайтын қатысу үлесіне ие барлық елеулі еншілес ұйымдар Қазақстанда тіркелген.

Төменде 2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша және осы күнде аяқталған жыл ішіндегі елеулі бақыланбайтын қатысу үлестері бар еншілес ұйымдар туралы қорытынды қаржылық ақпарат берілген:

Миллион теңгемен	«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ	«Қазақтелеком» АҚ	«Эйр Астана» АҚ	«КЕГОК» АҚ
Қорытынды бухгалтерлік теңгерім				
Ұзақ мерзімді активтер	7.322.050	318.470	101.610	246.121
Ағымдағы активтер	3.387.608	118.024	106.741	106.078
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	(3.330.345)	(61.028)	(138.221)	(165.198)
Ағымдағы міндеттемелер	(1.289.135)	(83.045)	(43.094)	(40.543)
Капиталдың жиыны	6.090.178	292.421	27.036	146.458
Мыналарға тиесілі:				
Негізгі компанияның акционеріне	4.752.819	144.059	13.812	131.812
Бақыланбайтын қатысу үлесіне	1.337.359	148.362	13.224	14.646
Жиынтық кіріс туралы қорытынды есеп				
Жалғастырылатын қызметтен жыл ішінде түскен пайда/(залал)	(176.119)	26.357	10.363	1.381
Тоқтатылған қызметтен жыл ішіндегі пайда	670.802	–	–	–
Табыс салығын шегергендегі жыл ішіндегі жиынтық кіріс/(залал) жиыны	1.567.236	22.301	(20.382)	1.381
Мыналарға тиесілі:				
Негізгі компанияның акционеріне	1.228.056	11.465	(10.394)	1.243
Бақыланбайтын қатысу үлесіне	339.180	10.836	(9.988)	138
Бақыланбайтын қатысу үлесінің пайдасына төленген дивидендтер	(15.851)	(534)	(854)	(886)

16. КАПИТАЛ (жалғасы)

16.8 БАҚЫЛАНБАЙТЫН ҚАТЫСУ ҮЛЕСІ (жалғасы)

Миллион теңгемен	«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ	«Қазақтелеком» АҚ	«Эйр Астана» АҚ	«КЕГОК» АҚ
Ақша ағындары туралы қорытынды ақпарат				
Операциялық қызмет	146.447	69.493	25.883	49.976
Инвестициялық қызмет	1.222.935	(43.542)	(25.928)	(32.871)
Қаржылық қызмет	(1.630.541)	(23.949)	(10.064)	(23.053)
Ақша қаражатының және олардың баламаларының таза (азаюы)/ұлғаюы	(261.159)	2.002	(10.109)	(5.948)

Төменде 2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша және осы күнде аяқталған жыл ішіндегі елеулі бақыланбайтын қатысу үлестері бар еншілес ұйымдар туралы қорытынды қаржылық ақпарат берілген:

Миллион теңгемен	«ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ	«Қазақтелеком» АҚ	«Эйр Астана» АҚ	«КЕГОК» АҚ
Қорытынды бухгалтерлік теңгерім				
Ұзақ мерзімді активтер	6.587.199	351.691	102.783	228.527
Ағымдағы активтер	2.251.642	66.002	59.421	66.830
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	(3.223.877)	(97.104)	(83.050)	(110.615)
Ағымдағы міндеттемелер	(1.197.852)	(50.280)	(29.993)	(28.644)
Капиталдың жиыны	4.417.112	270.309	49.161	156.098
Мыналарға тиесілі:				
Негізгі компанияның акционеріне	3.861.950	132.703	25.096	140.488
Бақыланбайтын қатысу үлесіне	555.162	137.606	24.065	15.610
Жиынтық кіріс туралы қорытынды есеп				
Жалғастырылатын қызметтен жыл ішінде түскен пайда/(залал)	(548.846)	13.534	3.486	4.962
Тоқтатылған қызметтен жыл ішіндегі пайда	748.061	–	–	–
Табыс салығын шегергендегі жыл ішіндегі жиынтық кірістің жиыны	407.597	5.631	3.486	4.962
Мыналарға тиесілі:				
Негізгі компанияның акционеріне	385.104	3.386	1.778	4.466
Бақыланбайтын қатысу үлесіне	22.493	2.245	1.708	496
Бақыланбайтын қатысу үлесінің пайдасына төленген дивидендтер	(48.204)	(13.724)	(766)	–
Ақша ағындары туралы қорытынды ақпарат				
Операциялық қызмет	268.481	28.702	23.720	18.431
Инвестициялық қызмет	(149.443)	(63.168)	(3.049)	(32.309)
Қаржылық қызмет	237.952	580	(9.897)	15.680
Ақша қаражатының және олардың баламаларының таза (азаюы)/ұлғаюы	356.990	(33.886)	10.774	1.802

16. КАПИТАЛ (жалғасы)

16.9 ЕСЕПТІЛІК ВАЛЮТАСЫН ҚАЙТА ЕСЕПТЕУ БОЙЫНША РЕЗЕРВ

Есептілік валютасын қайта есептеу бойынша резерв еншілес ұйымдардың қаржылық есептілігін қайта есептеуден пайда болатын бағам айырмаларын есепке алу үшін пайдаланылады, оның функционалдық валютасы теңге болып табылмайды және оның қаржылық есептілігі осы шоғырландырылған қаржылық есептілікке енгізілген. 2015 жылы есептілік валютасын қайта есептеу бойынша резерв 3.214.455 миллион теңгені (2014 жылы: 556.163 миллион теңге) құрады.

2015 жылғы 1 шілдеде ҚШ долларымен берілген Топтың кейбір қарыздары шетелдік операцияларды жүзеге асыратын еншілес ұйымдарға таза инвестицияларды хеджирлеу инструменттері ретінде анықталды. 2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 2.416.727 миллион теңге сомасында осы қарыздарды қайта есептеуден бағам айырмасы бойынша іске асырылмаған шығындар өзге жиынтық кірісте есептілік валютасын қайта есептеу бойынша кірістерге қарсы есепке алынды (2014 жылы: 311.795 миллион теңге).

16.10 ХЕДЖИРЛЕУ БОЙЫНША РЕЗЕРВ

Хеджирлеу жөніндегі резерв шетелдік валютада берілген хеджирлеу кірістерінің инструменттеріне қатысты әділ құн бойынша кез келген пайдалар немесе залалдарды есепке алу үшін ақша қаражаты ағындарын хеджирлеу есебінің ықпал етуін қамтиды. Осы пайдалар мен залалдардың салдарынан тікелей операцияларды жүргізу кезіндегі пайдалармен мен шығындарда танылады.

2015 жылы ҚТЖ ҰК транзиттік тасымалдардан швейцар франкілерінен түскен түсімдерді өзгерту тәуекелін азайту мақсатында 2019 және 2022 жылдары өтеу мерзімімен швейцар франкілерінде берілген еврооблигациялар бойынша ақша ағынын хеджирлеуді бастады. 2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша негізгі компанияның Акционеріне келетін хеджирлеуден залал 43.492 миллион теңгені құрады (17-ескертпе).

2015 жылы Эйр Астана АҚШ долларымен берілген сатудан түсімдерді өзгерту тәуекелін азайту үшін АҚШ долларымен берілген қаржылық жалдау бойынша ақша ағындарын хеджирлеуді бастады. 2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша негізгі компанияның Акционеріне келетін хеджирлеуден залал 7.686 миллион теңге мөлшеріндегі салықты шегергенге дейін 38.430 миллион теңгені құрады (20-ескертпе). Қатысудың бақылаусыз үлесіне келетін хеджирлеуден залал 15.065 миллион теңгені құрады.

16.11 ӨЗГЕ ДЕ КҮРДЕЛІ РЕЗЕРВТЕР

Өзге де күрделі резервтер, негізінен, олар жұмыс істейтін еншілес ұйымдардың борыштық құралдарымен жұмыскерлерге төленетін көрсетілген қызметтері үшін сыйақылар сомасын да қамтиды. Төлемдер бойынша шығыстар борыштық құралдар негізінде қызмет нәтижелеріне қол жеткізу талаптары және/немесе белгілі бір мерзімде қызмет атқарған талаптары орындалатын және жұмыскерлер сыйақыға толық құқық алған күні аяқталатын кезең ішінде өзге де күрделі резервтерде тиісті ұлғаюымен қатар танылады.

16.12 АКЦИЯЛАРДЫҢ ТЕҢГЕРІМДІК ҚҰНЫ

«Қазақстан қор биржасы» АҚ (бұдан әрі «ҚҚБ») Биржалық кеңесінің 2010 жылғы 4 қазандағы шешіміне сәйкес қаржылық есептілігі ҚҚБ бекіткен қағидаларға сәйкес есептелген есепті күні бір акцияның (жай және артықшылықты) теңгерімдік құны туралы мәліметтерді қамтуы тиіс.

Миллион теңгемен	2015	2014
Активтердің жиыны	20.889.684	16.637.674
Минус: материалдық емес активтер	(269.694)	(334.289)
Минус: міндеттемелердің жиыны	(10.488.312)	(8.505.596)
Жай акциялар үшін таза активтер	10.131.678	7.797.789

16. КАПИТАЛ (жалғасы)

16.12 АКЦИЯЛАРДЫҢ ТЕҢГЕРІМДІК ҚҰНЫ (жалғасы)

Миллион теңгемен	2015	2014
31 желтоқсандағы жай акциялардың саны	3.481.667.508	3.481.623.734
Жай акцияның теңгерімдік құны, теңге	2.910	2.240
Акцияға пайда	3.861.950	132.703
Акцияға базалық және көбейту пайдасына жай акциялардың орташа өлшенген саны	3.481.652.133	3.481.610.658
Основная и разводнённая доля чистой прибыли за период	87,55	67,35
Кезеңге таза пайданың негізгі және көбейтілген үлесі Жалғасатын қызметтен таза пайданың /(залалдың) негізгі және көбейтілген үлесі	12,40	(143,54)

17. ҚАРЫЗДАР

31 желтоқсандағы жағдай бойынша қарыздар, оның ішінде төленетін сыйақы мыналарды қамтыды:

Миллион теңгемен	2015	2014
Сыйақының тіркелген мөлшерлемесі бар қарыздар	4.097.890	4.575.675
Сыйақының орташа өлшенген мөлшерлемесі	7,08%	6,51%
Сыйақының өзгермелі мөлшерлемесі бар қарыздар	1.994.821	1.066.587
Сыйақының орташа өлшенген мөлшерлемесі	3,52%	3,56%
	6.092.711	5.642.262
12 ай бойы өтеуге жататын соманы шегергенде	(716.907)	(1.313.236)
12 айдан кейін өтеуге жататын сомалар	5.375.804	4.329.026

Миллион теңгемен	2015	2014
АҚШ долларында көрсетілген қарыздар	5.012.062	4.029.894
Теңгеде көрсетілген қарыздар	812.584	1.413.127
Басқа валюталарда көрсетілген қарыздар	268.065	199.241
	6.092.711	5.642.262

Кейбір қарыз шарттарының талаптары бойынша Топтың тиісті еншілес ұйымдары белгілі бір ковенанттарды сақтауға міндетті. Топ компаниялары қолданыстағы ковенанттарды алдағы уақытта сақтамау жағдайында, Топ ковенанттардың талаптарын өзгерту туралы уағдаласты не 2015 жылдың аяғына дейін ковенанттарды сақтаудан босатылды. Топ басшылығы 2014 және 2015 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың еншілес ұйымдары барлық қолданыстағы бастапқы және қайта қаралған ковенанттарды сақтайды деп есептейді.

ҚЫТАЙДЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ДАМУ БАНКІНІҢ КРЕДИТТІК ЖЕЛІСІ

2015 жыл ішінде Қор Бозшакөл, Абыз, Бозымшақ және Нұрқазған мыс кен орындарын пайдалану жобалары бойынша 1.993 миллион АҚШ доллары (төлеу күнгі бағам бойынша 368.621 миллион теңгеге барабар) мөлшерінде Қытайдың Мемлекеттік Даму Банкінен алынған қарыздарды мерзімінен бұрын өтеуді жүзеге асырды.

17. ҚАРЫЗДАР (жалғасы)

ҚЫТАЙДЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ДАМУ БАНКІНІҢ КРЕДИТТІК ЖЕЛІСІ (жалғасы)

Облигацияларды шығару және өтеу

2015 жыл ішінде ҚТЖ ҰК 5.843 миллион АҚШ доллары (төлеу күнгі бағам бойынша 1.563.702 миллион теңгеге барабар) мөлшерінде Лондон қор биржасына орналастырылған облигацияларды өтеуді жүзеге асырды.

2015 жылғы тамызда Қор 2009 жылы «БТА Банк» АҚ мен «Альянс Банк» АҚ сатып алынған және бірінші облигациялық бағдарлама шегінде шығарылған 750.000 миллион теңге мөлшерінде облигацияларды өтеуді жүзеге асырды.

2015 жылы номинал құны 210.000 миллион теңге (бір данасы 1.000 теңге) болатын осы сатып алынған облигациялардың бір бөлігі жылдық 8% мөлшерінде өтеуге кірістілікпен «Қазақстан қор биржасы» АҚ-ға қайталама орналастырылды, бұл ретте нақты 197.000 миллион теңге тартылды. Жыл сайынғы купон жылдық 6% құрайды.

2015 жыл ішінде ҚАӨ ҰАК 500 миллион АҚШ доллары (төлеу күнгі бағам бойынша 92.900 миллион теңгеге барабар) сомаға облигацияларды өтеуді жүзеге асырды. Өтеу жалпы сомасы 450 миллион АҚШ доллары (қол қойылған күнгі бағам бойынша 82.715 миллион теңгеге барабар) болатын банктердің синдикатынан қарыз алу есебінен жүзеге асырылды.

Өзге де қарыздар

2015 жылғы 30 қазанда Қор 2020 жылғы 30 қазанға дейін 5 (бес) жыл мерзіммен және 3,5 жылға жеңілдікті кезеңмен 1.500 миллион АҚШ доллары (төлеу күнгі бағам бойынша 466.350 миллион теңгеге барабар) сомасына «Tokyo-Mitsubishi UFJ, LTD» Банкімен қарыз шартын жасасты, жылдық сыйақы мөлшерлемесі 1,8% + 6 айлық Libor құрады.

31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың еншілес ұйымдарының бөлінісінде қарыздардың теңгерім сомасы төменде берілген:

Миллион теңгемен	2015	2014
ҚМГ ҰК және оның еншілес ұйымдары	3.221.341	3.090.528
ҚТЖ ҰК және оның еншілес ұйымдары	1.203.388	689.327
Қор	858.040	1.306.118
Самұрық-Энерго және оның еншілес ұйымдары	353.466	188.349
ҚАӨ ҰАК және оның еншілес ұйымдары	172.621	137.072
КЕГОК және оның еншілес ұйымдары	171.231	107.596
Қордың өзге де еншілес ұйымдары	112.624	123.272
Барлық берілген қарыздар	6.092.711	5.642.262

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қарыздардың құрамына Лондон қор биржасында орналастырылған ҚМГ ҰК облигациялары берген 1.735.399 миллион теңге (28%), әртүрлі қор биржаларында (Лондон, Швейцария, Сингапур) орналастырылған ҚТЖ облигациялары – 852.871 миллион теңге (14%), Tokyo-Mitsubishi UFJ Банкінен Қордың қарыздары – 504.475 миллион теңге (8%), Қазақстанның Даму Банкінен ҚМГ ҰК қарыздары – 466.864 миллион теңге (8%) сомасы қамтылды.

2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қарыздардың құрамына Лондон қор биржасында орналастырылған ҚМГ ҰК облигациялары берген 1.896.914 миллион теңге (34%), «БТА Банк» АҚ (қазіргі сәтте ҚКБ) мен «Альянс Банк» АҚ (қазіргі сәтте «Fortebank» АҚ) сатып алынған Қордың облигациялары – 763.143 миллион теңге (14%), әртүрлі қор биржаларында (Лондон, Швейцария, Сингапур) орналастырылған ҚТЖ облигациялары – 457.018 миллион теңге (8%), Қазақстанның Даму Банкінен ҚМГ ҰК қарыздары – 271.411 миллион теңге (5%) сомасы қамтылды.

Валюта бағамының өзгеру нәтижесі және хеджирлеу құралы

2015 жыл ішінде алынған қарыздардың теңгерімдік құны АҚШ долларына қатысты теңге бағамының өзгерістеріне байланысты 2.707.212 миллион теңгеге ұлғайды. 2015 жылғы 1 шілдеде АҚШ долларымен берілген Топтың кейбір қарыздары шетелдік операцияларды жүзеге асыратын еншілес ұйымдарға таза инвестицияларды хеджирлеу құралы ретінде анықталды. 2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 2.416.727 миллион теңге сомаға осы қарыздарды қайта есептеуден болатын бағам айырмасы бойынша іске асырылмаған залалдар өзге де жиынтық кіріске жатқызылды және таза активтер бойынша кірістерге қарсы есепке алынды, ол есептілік валютасын қайта есептеу бойынша резервке жатқызылды (16.9-ескерте).

17. ҚАРЫЗДАР (жалғасы)

ҚЫТАЙДЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ДАМУ БАНКІНІҢ КРЕДИТТІК ЖЕЛІСІ (жалғасы)

Валюта бағамының өзгеру нәтижесі және хеджирлеу құралы (жалғасы)

2015 жылғы 7 тамызда Топ швейцар франктерімен берілген сатудан болған теңгемен түсімге баламаның өзгеру тәуекелін азайту мақсатында ақша ағындарын хеджирлеуді бастады. 2019 және 2022 жылдары өтеу мерзімімен Швейцар қор биржасындағы 2014 жылғы 20 маусымда шығарылған еврооблигациялар хеджирлеу құралы болып табылады, ол жеке сәйкестендіріледі және сенімді бағалауға беріледі. Осы хеджирлеу процесіндегі хеджирлеу объектісі швейцар франктерімен берілген транзиттік тасымалдаудан түскен жоғары ықтималды түсім болып табылады (атап айтқанда, 2019 және 2022 жылдары 1 қаңтардан 20 маусымды қоса алғандағы кезеңге алынған бірінші сатылымдар). 2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша хеджирлеудің тиімді бөлігін беретін қарыздар бойынша 43.492 миллион теңге мөлшеріндегі теріс бағам айырмасы хеджирлеу бойынша резерв ретінде өзге де жиынтық кіріске жатқызылды (16.10-ескертпе).

18. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҮКІМЕТІНІҢ ҚАРЫЗДАРЫ

31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары мынаны қамтыды:

Миллион теңгемен	2015	2014
Ұлттық қордың активтері есебінен Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі сатып алған облигациялар	727.882	279.141
Қазақстан Республикасының Үкіметінен қарыздар	77.249	74.037
Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінен қарыздар	61.306	60.566
	866.437	413.744
12 ай ішінде өтеуге жатқызылған сома шегерілген	(6.722)	(1.111)
12 айдан кейін өтеуге жатқызылған сомалар	859.715	412.633

2015 жылғы 15 қазанда жылдық 3% мөлшерінде жыл сайынғы купонмен 769.500 миллион теңге сомаға Қор облигацияларының он бірінші шығарылымын тіркеуді жүзеге асырды. 2015 жылғы 20–29 қазан кезеңінде 751.631 миллион теңге сомаға Қордың облигацияларын орналастыру жүзеге асырылды. Облигацияларды Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі сатып алды.

Алынған қаражаттың әділ құны 432.967 миллион теңгені құрады. 318.664 миллион теңге мөлшеріндегі норминал құны мен әділ құны арасындағы айырма капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есепте бөлінбеген пайда құрамында біржолғы кіріс ретінде көрсетілді.

19. ӨЗГЕ ДЕ ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

31 желтоқсандағы жағдай бойынша өзге де ұзақ мерзімді міндеттемелер мыналарды қамтыды:

Миллион теңгемен	2015	2014
Солтүстік Каспий жобасына қатысудың бөлінбейтін үлесінде қосымша үлес сатып алу бойынша берешек	766.014	396.345
Болашақтағы кезеңдердің кірістері	21.821	16.933
Ұзақ мерзімді берешек және өзге де міндеттемелер	51.984	50.293
	839.819	463.571

СОЛТҮСТІК-КАСПИЙ ЖОБАСЫНА ҚАТЫСУДЫҢ БӨЛІНБЕЙТІН ҮЛЕСІНДЕ ҚОСЫМША ҮЛЕС САТЫП АЛУ БОЙЫНША БЕРЕШЕК

2008 жылы 31 қазанда Солтүстік-Каспий жобасына (бұдан әрі – «СКЖ») барлық қатысушылар келісімге қол қойды, оған сәйкес ҚМГ Қашағаннан басқа, жобаға қатысушылардың барлығы ҚМГ Қашаған Б.В.-нің СКЖ-дегі үлесін 2008 жылғы 1 қаңтардан бастап 8,33%-дан 16,81%-ға дейін ретроспективалы ұлғайту үшін пропорционалды негізде жобадағы өз үлестерінің бір бөлігін ішінара беруге келісті. Сатып алу бағасы 1,78 миллиард АҚШ доллары мөлшеріндегі соманы және жыл сайын негізде негізгі борыштың сомасына капиталдандырылатын LIBOR плюс 3% мөлшеріндегі жылдық сыйақыны қамтиды. ӨБК-ге 8,48% қатысу үлесі мөлшерінде сатып алынған иелену үлесі осы міндеттемелерді қамтамасыз ету ретінде салынған.

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша осы берешектің амортизацияланған құны 766.014 миллион теңгені (2014 жылғы 31 желтоқсанда: 396.345 миллион теңге) құрайды. Осы сома Қашаған кен орнында мұнайды коммерциялық өндіруді бастағаннан кейін үш тең жыл сайынғы төлемдермен төлеуге жатады. Топ 2016 жылы Қашаған кен орнында коммерциялық өндіруді бастауды күтпейді. Тиісінше осы берешек 2015 жылғы 31 желтоқсанда ұзақ мерзімді міндеттемелер ретінде жіктелді.

2015 және 2014 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша осы қаржылық міндеттемелердің теңгерімдік құны шамамен оның әділ құнына тең.

20. ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАЛДАУ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Топ негізгі құралдардың бірқатар объектілері, оның ішінде басым әуе кемелері бойынша қаржылық жалдау шарттарын жасады.

2012 және 2014 жылдары Топтың еншілес ұйымы «Эйр Астана» АҚ (бұдан әрі – «Эйр Астана») тіркелген пайыздық мөлшерлемен қаржылық жалдау талаптары бойынша 11 (он бір) әуе кемесін сатып алды. Әрбір әуе кемесі бойынша жалдау мерзімі 12 (он екі) жылды құрайды. «Эйр Астана» АҚ-да жалдау мерзімінің соңында номинал баға бойынша әрбір әуе кемесін сатып алу мүмкіндігі бар. 6 (алты) жаңа Airbus қатысты лизинг берушіге қаржы институттары берген қарыздар Еуропалық Экспорттық-Кредит агенттіктерінің кепілдігімен қамтамасыз етілді; 3 (үш) Boeing – 767 US Export Import Bank кепілдігінде, ал 2 (екі) Embraer Бразилия Даму Банкінің кепілдігінде. Эйр Астана қаржылық жалдау бойынша міндеттемесін қамтамасыз ету ретінде 81.277 миллион теңге теңгерім құнымен жалданған активтерге кепіл берді (2014: 88.501 миллион теңге).

Эйр Астананың қаржылық жалдауы белгілі бір ковенанттарды қамтиды. Бұл ковенанттар берешектің жалпы сомасын лимиттеуді қоса алғанда, бірақ оған шектелмей белгілі бір операцияларға қатысты тыйымдар салады. Қаржылық жалдаудың белгілі бір шарттары Компанияның иелену үлестерін өзгертуге қатысты ковенанттарды қамтиды. Осы талап 2015 жыл бойы сақталды.

31 желтоқсандағы жағдай бойынша пайыз сомасының есебі 3,09%-дан 19,7%-ға дейінгі (2014 жыл: 3,09%-дан 19,7%-ға дейін) тиімді пайыз мөлшерлемелеріне негізделеді.

31 желтоқсандағы жағдай бойынша таза ең төменгі жалдау төлемдерінің ағымдағы құнымен бірге қаржылық жалдау бойынша болашақ ең төменгі жалдау төлемдері былайша берілген:

20. ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАЛДАУ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

Миллион теңгемен	2015	
	Ең төменгі жалдау төлемдері	Ең төменгі жалдау төлемдерінің ағымдағы құны
Бір жыл ішінде	24.977	19.364
2 жылдан 5 жылды қоса алғанда	77.367	62.969
Бес жылдан жоғары	76.986	71.864
Минус: қаржы төлемдерін білдіретін сома	(25.133)	–
Ең төменгі жалдау төлемдерінің ағымдағы құны	154.197	154.197
12 ай ішінде өтеуге жататын сома шегерілген	(24.977)	(19.364)
12 айдан кейін өтеуге жататын сома	129.220	134.833

Миллион теңгемен	2014	
	Ең төменгі жалдау төлемдері	Ең төменгі жалдау төлемдерінің ағымдағы құны
Бір жыл ішінде	20.768	15.802
2 жылдан 5 жылды қоса алғанда	54.832	44.111
Бес жылдан жоғары	50.597	46.285
Минус: қаржы төлемдерін білдіретін сома	(19.999)	–
Ең төменгі жалдау төлемдерінің ағымдағы құны	106.198	106.198
12 ай ішінде өтеуге жататын сома шегерілген	(20.768)	(15.802)
12 айдан кейін өтеуге жататын сома	85.430	90.396

Қаржылық жалдау бойынша «Эйр Астана» АҚ-ның міндеттемесі АҚШ долларымен берілген.

2015 жылғы 1 шілдеде «Эйр Астана» АҚ АҚШ долларымен берілген ықтималдығы жоғары болашақ кірістерді хеджирлеу ретінде АҚШ долларымен берілген қаржылық жалдау бойынша өзінің міндеттемелерінің бір бөлігін анықтады. 2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша АҚШ долларымен берілген 85.117 миллион теңге сомасында берілген қаржылық жалдау бойынша міндеттемелер 2015–2020 жылдардағы кезеңдегі сол сомада болашақ ықтималдығы жоғары түсімді хеджирлеу құралы ретінде танылды. Топ хеджирлеуге қатысты тиімділігі жоғары болып табылатынын күтуде, өйткені қаржылық жалдау бойынша міндеттемелерді өтеуге байланысты ақша қаражатының болашақ ағыны түсімнің хеджирленген бөлігінің ақша қаражатының болашақ түсімдеріне сәйкес келеді.

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 38.430 миллион теңге сомасында қаржылық жалдау бойынша міндеттемелерді қайта бағалаудан хеджирлеудің тиімді бөлігін білдіретін 7.686 миллион теңге мөлшерінде мерзімі өткен салықты шегергенге дейінгі залал хеджирлеу бойынша резерв ретінде өзге жиынтық кірісте көрсетілді (16.10-ескертпе).

21. РЕЗЕРВТЕР

31 желтоқсандағы жағдай бойынша резервтер мыналарды қамтыды:

Миллион теңгемен	Активтердің істен шығуы бойынша міндет- темелер	Қоршаған ортаға келтірген зияны үшін міндеттемелер бойынша резерв	Салықтар бойынша резерв	Әлеуметтік объектілерді салу бойынша резервтер	Өзге де	Жиыны
2014 жылғы 1 қаңтардағы резерв	71.433	39.193	20.230	132.736	35.632	299.224
Валюта есептілігін қайта есептеу	4.275	2.878	229	–	739	8.121
Есеп бағалауларын қайта қарау	9.039	1.188	13	–	(12.688)	(2.448)
Дисконт сомасына ұлғаю	5.507	1.247	–	–	70	6.824
Жыл ішіндегі резерв	40.560	46	10.938	31.775	38.426	121.745
Сатудан активтерге аударымдар	–	(19)	–	–	(63)	(82)
Кәсіпорындарды біріктіру кезіндегі түсімдер	1.267	–	831	–	–	2.098
Резервті пайдалану	(1.093)	(2.277)	(13.040)	(3.580)	(20.941)	(40.931)
Пайдаланылмаған сомаларды түзету	–	(57)	(3.483)	–	(8.135)	(11.675)
2014 жылғы 31 желтоқсандағы резерв	130.988	42.199	15.718	160.931	33.040	382.876
Валюта есептілігін қайта есептеу	42.743	16.290	9.415	–	6.691	75.139
Есеп бағалауларын қайта қарау	(1.781)	(333)	8.670	2.544	(802)	8.298
Дисконт сомасына ұлғаю	10.340	1.413	–	–	368	12.121
Жыл ішіндегі резерв	963	102	60.559	(30)	46.089	107.683
Сатудан активтерге аударымдар	(2.651)	(35.196)	–	–	(12.811)	(50.658)
Резервті пайдалану	(609)	(2.588)	(14.181)	(7.180)	(15.774)	(40.332)
Пайдаланылмаған сомаларды түзету	(690)	(1.815)	–	–	(149)	(2.654)
2015 жылғы 31 желтоқсандағы резерв	179.303	20.072	80.181	156.265	56.652	492.473

Резервтердің ағымдағы және ұзақ мерзімді бөлігі былайша берілген:

Миллион теңгемен	Активтердің істен шығуы бойынша міндеттемелер	Қоршаған ортаға келтірген зияны үшін міндеттемелер бойынша резерв	Салықтар бойынша резерв	Әлеуметтік объектілерді салу бойынша резервтер	Өзге де	Жиыны
Ағымдағы бөлігі	1.047	9.148	5.880	104.314	33.040	153.429
Ұзақ мерзімді бөлігі	129.941	33.051	9.838	56.617	–	229.447
2014 жылғы 31 желтоқсандағы резерв	130.988	42.199	15.718	160.931	33.040	382.876
Ағымдағы бөлігі	1.024	8.311	63.228	107.664	40.693	220.920
Ұзақ мерзімді бөлігі	178.279	11.761	16.953	48.601	15.959	271.553
2015 жылғы 31 желтоқсандағы резерв	179.303	20.072	80.181	156.265	56.652	492.473

22. ЖҰМЫСКЕРЛЕРГЕ СЫЙАҚЫ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

МЕМЛЕКЕТТІК ЗЕЙНЕТАҚЫМЕН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Топ Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнама талаптарына сәйкес әлеуметтік салық төлейді. Әлеуметтік салық және жалақы бойынша шығыстар олар туындаған сәттегі шығыстарға жатқызылады.

Бұдан басқа, Топ жинақтаушы зейнетақы қорларына жұмыскерлердің жарнасы ретінде төленетін жұмыскерлердің жалақысынан 10% ұстап қалады. Осындай шығыстар олар орын алған кезеңде көрсетіледі.

БЕЛГІЛЕНГЕН ТӨЛЕМДЕРІ БАР ЗЕЙНЕТАҚЫ ЖОСПАРЫ

Әртүрлі жоспарлар бойынша жұмыскерлерге төлеу бойынша міндеттемелер Топтың кейбір еншілес ұйымдарының (ҚМГ ҰК, ҚТЖ ҰК, «Қазақтелеком» АҚ (бұдан әрі – ҚТК), «Самұрық-Энерго» АҚ, ҚАӨ ҰАК, «Қазақстан Инжиниринг» ұлттық компаниясы» АҚ және «Қазпочта» АҚ) және кәсіподақ ұйымдары ұсынған осы еншілес ұйымдардың жұмыскерлері арасында жасалған ұжымдық шарттарға сәйкес төлеуге жатқызылады.

31 желтоқсандағы жағдай бойынша белгіленген төлемдері бар зейнетақы жоспары бойынша Топтың жалпы міндеттемелері мыналарды қамтыды:

Миллион теңгемен	2015	2014
Белгіленген төлем мөлшерлері бар зейнетақы жоспары бойынша міндеттемелердің ағымдағы құны	78.823	66.851
Өтеу мерзімі жыл ішінде болатын міндеттеме	(6.384)	(5.726)
Өтеу мерзімі бір жылдан кейін болатын міндеттеме	72.439	61.125

31 желтоқсандағы жағдай бойынша төлемдердің және тіркелген төлемдердің белгіленген мөлшерлері бар зейнетақы жоспары бойынша міндеттемелердің ағымдағы құнын салыстыру былайша берілген:

Миллион теңгемен	2015	2014
Міндеттемелердің жыл басындағы жалпы сомасы	66.851	60.295
Ағымдағы қызметтердің құны	4.578	4.143
Бұрынғы қызметтердің құны	7.737	1.396
Пайыз бойынша шығыстар	5.162	3.813
Жыл ішінде жүргізілген төлемдер	(6.741)	(5.137)
Бұрынғы қызметтердің танылмаған құны	(2.040)	202
Өзге де жиынтық кіріс құрамында кезең ішінде танылған актуарлық залалдар	4.378	3.218
Шығыстар құрамында кезең ішінде танылған актуарлық залалдар	1.256	1.074
Есептілік валютасын қайта есептеу	–	(279)
Сатуға активтерге аудару	(2.358)	(1.874)
Жыл соңындағы міндеттемелердің жалпы сомасы	78.823	66.851

21.071 миллион теңге мөлшерінде қызметтердің ағымдағы құнын, пайыздар бойынша шығыстарды, бұрынғы қызметтердің құнын, бұрынғы қызметтердің танылмаған құнын және актуарлық залалды қамтитын қызметтердің жалпы құны 2015 жылы тиісті баптарда жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте танылды (2014 жылы: 13.846 миллион теңге).

Топтың міндеттемелерінің есептері өлім-жітім деңгейі бойынша жарияланған статистикалық деректер, сондай-ақ Топ жұмыскерлердің саны, жасы, жынысы мен өтілі бойынша нақты деректер негізінде дайындалды. Есепті күнгі барлық жоспарлар үшін орта өлшемді мән ретінде есептелген өзге де негізгі жол берулер төменде келтірілген:

	2015	2014
Дисконттың мөлшерлемесі	7,75%	7,01%
Болашақтағы қаржылық көмектің күтілетін жылдық өсімі	5,47%	4,73%
Болашақтағы ең төменгі жалақының күтілетін жылдық өсімі	6,63%	5,71%
Болашақта теміржол билеттері құнының күтілетін жылдық өсуі	10,2%	7,5%

23. ӨЗГЕ ДЕ АҒЫМДАҒЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

31 желтоқсандағы жағдай бойынша өзге де ағымдағы міндеттемелер мыналарды қамтыды:

Миллион теңгемен	2015	2014
Алынған аванстар және болашақтағы кезеңдердің кірістері	119.419	100.427
Жұмыскерлерге төлемдер бойынша міндеттемелер	78.787	90.829
Төлеуге өзге салықтар	66.851	100.569
Клиенттің қаражаты	21.069	20.628
Төлеуге дивидендтер	7.225	4.037
Өзге де бағалау міндеттемелері	5.738	5.033
«Қазақтүрікмұнай» ЖШС-ға үлесті сатып алуға төлемге	–	13.700
Өзгелер	56.879	61.208
	355.968	396.431

24. ТҮСІМ

31 желтоқсанда аяқталатын жылдар ішіндегі түсім мыналарды қамтиды:

Миллион теңгемен	2015	2014 (қайта есептелді)
Теміржолмен жүк тасымалдары	620.918	736.074
Уран өнімін сату	303.998	243.495
Мұнай мен газ тасымалдау	296.617	286.228
Электрлік кешен	230.192	235.509
Қайта өңделген газ өнімін сату	213.782	191.650
Мұнай өнімдерін сату	212.499	292.542
Телекоммуникациялық қызметтер	180.705	198.823
Авиатасымалдар	160.479	163.682
Шикі мұнай сату	121.652	21.315
Электр энергиясын тасымалдау	98.028	75.821
Аффинирленген алтынды өткізу	92.200	42.425
Жолаушылар темір жол тасымалы	72.926	78.579
Пайыздық кіріс	49.933	53.441
Алыс-беріс мұнайын өңдеу	45.984	38.948
Почта қызметтері	31.837	27.942
Өзге де кіріс	359.881	287.276
Минус: жанама салықтар және коммерциялық жеңілдіктер	(643)	(2.989)
	3.090.988	2.970.761

25. МЕМЛЕКЕТТІК СУБСИДИЯЛАР

«Тасымалдаушының жолаушылар тасымалдауды жүзеге асыруына байланысты залалдарын субсидиялау ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2004 жылғы 11 қарашадағы № 1188 қаулысына сәйкес 2005 жылдың 1 қаңтарынан бастап ҚТЖ ҰК әлеуметтік маңызы бар қатынастар бойынша тасымалдаушының залалдарын жабу ретінде субсидиялар ала бастады. Осы субсидиялар бойынша қандай да бір орындалмаған талаптар немесе шартты міндеттемелер жоқ. 2015 жылы 31 желтоқсанда аяқталған жылға субсидияның сомасы 21.722 миллион теңгені құрады (2014: 24.638 миллион теңге).

«Халыққа телекоммуникацияның әмбебап қызметтерін көрсететін байланыс операторларының шығындарын өтеу үшін телекоммуникацияның әмбебап қызметтерінің құнын субсидиялау ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2004 жылғы 7 қазандағы № 1039 қаулысына сәйкес 2004 жылдың 4-тоқсанынан бастап ҚТК әлеуметтік маңызды аудандарда байланыс қызметтерін көрсету кезінде шеккен операторлардың шығындарына өтемақы төлеуге арналған үкіметтік субсидиялар алды. Көрсетілген субсидияларға қатысты барлық талаптар мен шартты міндеттемелер орындалды. 2015 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жылы алынған субсидияның жалпы сомасы 7.010 миллион теңгені құрады (2014: 6.277 миллион теңге).

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2002 жылғы 17 тамыздағы № 915 қаулысына сәйкес Үкімет Астанадан Қазақстанның басқа қалаларына рентабельді емес бағыттар бойынша жолаушылар авиатасымалдары бойынша қызметтерді жүзеге асыратын компанияларға субсидиялар ұсынды. Субсидия рейске жұмсалатын шығынның алынған кірістен артып кетуіне негізделген. 2015 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылғы субсидия сомасы нөл теңгені құрады (2014 жылы: 242 миллион теңге).

2015 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылға өзге де мемлекеттік субсидиялар нөл теңгені (2014: 35 миллион теңге) құрады.

26. САТЫЛҒАН ӨНІМ МЕН КӨРСЕТІЛГЕН ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ ӨЗІНДІК ҚҰНЫ

31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішінде сатылған өнім мен көрсетілген қызметтердің өзіндік құны мыналарды қамтыды:

Миллион теңгемен	2015	2014 (пересчитано)
Материалдар мен қорлар	732.870	602.218
Жалақы бойынша шығыстар	685.464	661.509
Тозу, сарқылу және амортизация	336.179	354.455
Отын және энергия	209.823	263.632
Алынған өндірістік қызметтер	156.582	139.101
Жөндеу және қызмет көрсету	100.498	78.609
Құрамында алтыны бар шикізат	89.524	41.704
Пайдалы қазбалар өндіруге салынатын салық	79.462	103.338
Пайыздық шығыстар	74.641	68.879
Жалдау	36.333	38.199
Алыс-беріс мұнайын өңдеуге шығындар	26.678	28.993
Өзгелер	186.978	203.066
	2.715.032	2.583.703

27. ЖАЛПЫ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАР

31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішіндегі жалпы және әкімшілік шығыстар мыналарды қамтыды:

Миллион теңгемен	2015	2014 (пересчитано)
Жалақы бойынша шығыстар	152.819	146.427
Айыппұлдар мен өсімпұлдар	49.248	638
Консультациялық қызметтер	26.429	20.249
Табыс салығынан басқа салықтар	26.401	48.656
Тозу және амортизация	19.414	17.475
Демеушілік көмек және қайырымдылық	17.746	32.991
Құмәнді борыштар бойынша резервтер	12.972	13.676
Жалдау	6.384	6.233
Іссапар шығыстары	5.449	6.245
Жөндеу және қызмет көрсету	4.573	5.134
Өзгелер	59.143	59.170
	380.578	356.894

2015 жылы Топ 2009–2012 жылдарға ҚМГ БӨ кешенді салықтық тексеру қорытындылары бойынша 27.846 миллион теңге сомаға резерв есептеді. Осы сома тиісінше 22.380 миллион теңге және 5.466 миллион теңге мөлшерінде салықтар мен өсімпұлдарды қамтиды.

Сондай-ақ 2015 жылы Топ 18.126 миллион теңге мөлшерінде 2013 жылғы 14 қарашадағы № 28 Қордың құжаттамалық тексеру актісіне сәйкес корпоративтік табыс салығы бойынша айыппұл мен өсімпұлдарды төлеуді жүзеге асырды, оның ішінде айыппұл мен өсімпұлдың сомасы тиісінше 13.468 миллион теңгені және 4.658 миллион теңгені құрады.

28. ТАСЫМАЛДАУ ЖӘНЕ САТУ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР

31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішіндегі тасымалдау және сату бойынша шығыстар мыналарды қамтыды:

Миллион теңгемен	2015	2014 (пересчитано)
Рента салығы	41.557	152.623
Кеден бажы	84.639	87.246
Тасымалдау	44.996	44.416
Жалақы бойынша шығыстар	10.979	12.993
Агенттерге комиссиялық сыйақылар және жарнама	8.070	11.814
Тозу және амортизация	6.890	6.104
Өзгелер	14.137	9.443
	211.268	324.639

29. ҚҰНСЫЗДАНУДАН БОЛАТЫН ШЫҒЫН

31 желтоқсанда аяқталатын жылдар ішіндегі залал мыналарды қамтиды:

Миллион теңгемен	2015	2014 (қайта есептелді)
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің құнсыздануы (4-ескертпе)	132.262	285.262
Өтеуге ҚҚС құнсыздануы	54.509	803
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компанияларға инвестициялардың құнсыздануы (8-ескертпе)	38.370	11.760
Ұзақ мерзімді қорлардың құнсыздануы (4-ескертпе)	36.047	–
Гудвилдің құнсыздануы (7-ескертпе)	11.922	77.497
Клиенттерге қарыздардың құнсыздануы/(құнсыздануды түзету) (9-ескертпе)	9.167	(905)
Өзгелер	9.993	6.959
	292.270	381.376

30. ҚАРЖЫ ШЫҒЫНДАРЫ

31 желтоқсанда аяқталатын жылдар ішіндегі қаржы шығындары мыналарды қамтиды:

Миллион теңгемен	2015	2014 (қайта есептелді)
Қарыздар және шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша пайыздар	256.064	227.680
Солтүстік Каспий жобасында қосымша үлес сатып алғаны үшін берешек бойынша пайыздық шығыстар	19.601	13.471
Резервтер және өзге де берешектер бойынша дисконт сомасына ұлғайту	12.784	7.336
Қаржылық жалдау бойынша пайыздар бойынша міндеттемелер	6.385	5.766
Өзгелер	26.655	18.485
	321.489	272.738

31. ҚАРЖЫЛЫҚ КІРІС

31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішіндегі қаржылық кіріс мыналарды қамтиды:

Миллион теңгемен	2015	2014 (қайта есептелді)
Кредит мекемелеріндегі қаражат және ақша қаражаты мен олардың баламалары бойынша сыйақы	96.364	84.138
Шығарылған борыштық бағалы қағаздарды мерзімінен бұрын өтеуден болатын пайда	54.837	–
Міндеттемелерді есептен шығарудан пайда	44.412	–
Қарыздар және қаржы активтері бойынша кіріс	31.663	15.133
Ұзақ мерзімді дебиторлық берешек дисконтының амортизациясы	10.725	6.088
Алынған дивидендтер бойынша кіріс	7.067	–
Берілген кепілдіктер бойынша кіріс	5.959	5.614
Өзгелер	31.095	17.756
	282.122	128.729

31. ҚАРЖЫЛЫҚ КІРІС (жалғасы)

2015 жылдың аяғында Топ жалпы сомасы 3,68 миллиард АҚШ долларына Лондон Қор Биржасында облигацияларды мерзімінен бұрын сатып алуды жүзеге асырды, осы мәміленің нәтижесінде 54.837 миллион теңге мөлшерінде пайда алынды (17-ескертпе).

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша МДК (Ойл энд Газ Н Блок Казахстан) ГМБХ «Н» жобасында 24,50% тең қатысу үлесін Топқа қайта табыстады. Осы мәміленің нәтижесінде Топ 37.329 миллион теңге мөлшерінде міндеттемелерді есептен шығарудан пайданы таныды.

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı-мен (бұдан әрі – «ТПАО») сатып алу-сату шартының талаптары негізінде Топ ТПАО КМТ-ға өз үлесін сатқан кезде Топтың борыш талабының өз құқықтарынан бас тартқаны туралы қорытындыға келді. Тиісінше Топ 38.231 мың АҚШ доллары (2015 жылғы 6 айға орташа бағам бойынша 7.083 миллион теңгеге баламалы) сомасында ТПАО алдындағы міндеттемелерін есептен шығарудан өзге кірісті таныды.

32. БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАР МЕН ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯЛАР КІРІСІНДЕГІ ҮЛЕС, НЕТТО

31 желтоқсанда аяқталатын жылдар ішіндегі бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың пайдасындағы / (залалындағы) үлесі мыналарды қамтиды:

Миллион теңгемен	2015	2014
Теңізшевройл БК ЖШС	162.160	315.828
«ҚазРесГаз» АҚ	36.253	29.484
«КАТКО» БК ЖШС	24.753	7.868
Маңғыстау Инвестментс БВ	19.703	56.939
«Оңтүстік тау-кен химия компаниясы» БК ЖШС	10.435	[19]
«Қаратау» ЖШС	10.043	4.476
«Ақбастау» БК ЖШС	8.080	3.931
Forum Muider B.V.	6.121	3.939
“KLPE” ЖШС	4.829	331
«Инкай» БК ЖШС	3.842	3.235
Kazakhstan Petrochemical Industries Inc ЖШС	3.808	[189]
«Екібастұз МАЭС-2» АҚ	(12.768)	5.129
«Қазмырыш» ЖШС	(16.339)	1.987
ПетроҚазақстан Инк.	(16.466)	23.008
«Қазақстан-Қытай құбыры» ЖШС (мұнай құбыры)	(17.541)	(6.496)
«Бейнеу-Шымкент газ құбыры» ЖШС (газ құбыры)	(60.433)	(13.861)
Өзгелер	(17.057)	21.351
	149.423	456.941

33. ТЕРІС БАҒАМДЫҚ АЙЫРМА, НЕТТО

2015 жылғы 20 тамызда Ұлттық Банк пен Қазақстан Республикасының Үкіметі валюталық дәлізді алып тастап және еркін өзгермелі теңге айырбастау бағамына өтіп, инфляциялық таргеттеу режиміне негізделген жаңа кредит-ақша саясатын іске асыру туралы шешім қабылдады.

Осы шешімнің нәтижесінде АҚШ долларына және басқа негізгі валюталарға қатысты теңге айырбастау бағамы түзетілді. Түзеткенге дейін айырбастау бағамдары 2015 жылғы тамызда және 2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 1 АҚШ долларына тиісінше 188,35 теңгені және бір АҚШ долларына 340,01 теңгені құрады, бұл 2015 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде бағамдық айырмадан айтарлықтай кірістер мен шығыстарға алып келді.

34. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР

31 желтоқсанда аяқталатын жылдар ішіндегі табыс салығы бойынша шығыстар мыналарды қамтыды:

Миллион теңгемен	2015	2014
Ағымдағы табыс салығы бойынша шығыстар		
Корпоративтік табыс салығы (КТС)	200.960	136.141
Дивидендтер мен сыйақылар бойынша төлем көзінен ұсталатын салық	27.431	44.790
Үстеме пайда салығы	8.131	11.534
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша шығыс/ (үнем):		
Корпоративтік табыс салығы (КТС)	(44.360)	(16.844)
Дивидендтер мен сыйақылар бойынша төлем көзінен ұсталатын салық	79.045	28.384
Үстеме пайда салығы	2.812	(1.784)
Табыс салығы бойынша шығыстар	274.019	202.221

Бухгалтерлік пайдадан бастап табыс салығы бойынша шығыстарға табыс салығының нормативтік мөлшерлемесі бойынша табыс салығын есептегенге дейін есептелген табыс салығы бойынша шығыстарды салыстыру 31 желтоқсанда аяқталатын жылдар ішінде (2015 және 2014 жылдары 20%) былайша көрсетіліп отыр:

Миллион теңгемен	2015	2014
Жалғасып отырған қызметтен табыс салығын есептегенге дейінгі пайда/(залал)	317.190	(297.504)
Тоқтатылған қызметтен табыс салығын есептегенге дейінгі пайда	240.594	726.964
Бухгалтерлік пайда бойынша табыс салығы бойынша шығыстар	111.557	85.892
Шегерімге жатқызылмайтын немесе салық салу мақсатында салық салуға жатқызылмайтын баптардың салықтық әсері	14.235	92.232
Кейінге қалдырылған салық бойынша танылмаған активтердегі өзгерістер	73.307	41.539
Үстеме пайда салығы	10.943	9.750
Корпоративтік табыс салығының әртүрлі мөлшерлемелерінің әсері	3.082	(9.077)
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың салық салынбайтын пайдадағы үлесі	(5.190)	(43.059)
Өзге де айырмалар	45.048	17.691
Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстардың жиынтығы	252.982	194.968
Тоқтатылған қызметке жатқызылған табыс салығы бойынша үнем ескерілген	21.037	7.253
Жалғасып отырған қызметтен корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар	274.019	202.221

Ақтивтер мен міндеттемелерді есептеу үшін салық негізімен шоғыландырылған қаржылық есептілікте көрсетілген сома арасындағы уақытша айырмаларға есептік күні қолданылған заңмен белгіленген салық мөлшерлемесін қолдану арқылы есептелген 31 желтоқсанға кейінге қалдырылған салық салық досы мыналарды қамтиды:

Миллион теңгемен	2015			2014				
	Корпоративтік табыс салығы	Үстеме пайда салығы	Төлем көзінен ұсталатын салық	Жиыны	Корпоративтік табыс салығы	Үстеме пайда салығы	Төлем көзінен ұсталатын салық	Жиыны
Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер								
Негізгі құралдар	127.736	(1.900)	-	125.836	72.782	(1.619)	-	71.163
Ауыстырылған салықтық залалдар	325.717	-	-	325.717	219.984	-	-	219.984
Жұмыскерлерге қатысты есептелген міндеттемелер	13.635	7	-	13.642	10.293	107	-	10.400
Қаржы активтерінің құнсыздануы	8.250	-	-	8.250	5.190	-	-	5.190
Қоршаған ортаны ластағаны үшін міндеттемелер бойынша резерв	14.794	-	-	14.794	7.180	9	-	7.189
Өзге де есептеулер	3.000	31	-	3.031	7.094	1.774	-	8.868
Өзгелер	42.390	-	-	42.390	33.846	-	-	33.846
Минус: кейінге қалдырылған салық бойынша танылмаған активтер	(241.084)	-	-	(241.084)	(138.815)	-	-	(138.815)
Минус: кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелермен бірге есептелген кейінге қалдырылған салық бойынша активтер	(176.133)	-	-	(176.133)	(115.389)	-	-	(115.389)
Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер	118.305	(1.862)	-	116.443	102.165	271	-	102.436
Кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелер								
Негізгі құралдар	538.376	2	-	538.378	538.579	177	-	538.756
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың бөлінбеген пайдасы	-	-	154.154	154.154	-	-	75.187	75.187
Өзгелер	10.615	-	-	10.615	13.699	-	-	13.699
Минус: кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелермен есепке алынған кейінге қалдырылған салық бойынша активтер	(176.133)	-	-	(176.133)	(115.389)	-	-	(115.389)
Кейінге қалдырылған міндеттемелер	372.858	2	154.154	527.014	436.889	177	75.187	512.253
Кейінге қалдырылған салық бойынша таза міндеттемелер	(254.553)	(1.864)	(154.154)	(410.571)	(334.724)	94	(75.187)	(409.817)

34. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР (жалғасы)

31 желтоқсанда аяқталған жылдарға кейінге қалдырылған салық бойынша таза міндеттемелердегі өзгерістер былайша берілген:

Миллион теңгемен	2015				2014			
	Корпоративтік табыс салығы	Үстеме пайда салығы	Төлем көзінен ұсталатын салық	Жиынды	Корпоративтік табыс салығы	Үстеме пайда салығы	Төлем көзінен ұсталатын салық	Жиынды
1 қаңтардағы сальдо	334.724	(94)	75.187	409.817	287.544	1.490	46.801	335.835
Есептілік валютасын қайта есептеу	7.120	(854)	(78)	6.188	5.427	200	-	5.627
Өзге де жиынтық кірісте көрсетілгені	(8.107)	-	-	(8.107)	2.218	-	-	2.218
Еншілес компаниялардың сатып алуы	4.768	-	-	4.768	75.198	-	-	75.198
Тоқтатылған қызмет (5-ескертпе)	(39.592)	-	-	(39.592)	(1.923)	-	-	(1.923)
Пайдалар мен шығындарда көрсетілгені	(44.360)	2.812	79.045	37.497	(33.740)	(1.784)	28.386	(7.138)
31 желтоқсандағы сальдо	254.553	1.864	154.154	410.571	334.724	(94)	75.187	409.817

Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер оған қатысты актив пайдаланылуы мүмкін болашақта салық салынатын пайданың болу ықтималдығы бар сол деңгейде ғана танылады. Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер оларға байланысты салық жеңілдіктері іске асырылуы мүмкін ықтималдық одан әрі болмайтын сол дәрежеде азайтылады. 2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кейінге қалдырылған салық бойынша танылмаған активтер, негізінен, 241.084 миллион теңге (2014 жылы: 138.815 миллион теңге) сомда ауыстырылған салық шығындарына жатқызылды.

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қазақстан Республикасында ауыстырылған салық шығындары салық салу мақсатында олар туындаған сәттен бастап 10 (он) жыл өткеннен кейін мерзімі өтеді.

35. ШОҒЫРЛАНДЫРУ

Мына еншілес ұйымдар осы шоғырландырылған қаржылық есептілікке енгізілді:

	Иелену үлесі	
	2015	2014
1 «ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы» АҚ («ҚМГ» ҰК) және еншілес ұйымдары	90% – 1	100,00%
2 «ҚМГ Қашаған Б.В.» ЖШЖК	100,00%	100,00%
3 «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» АҚ («ҚТЖ» ҰК) және еншілес ұйымдары	100,00%	100,00%
4 «Қазатомөнеркәсіп» ұлттық атом компаниясы» АҚ («ҚАӨ» ҰАК) және еншілес ұйымдары	100,00%	100,00%
5 «Самұрық-Энерго» АҚ («Самұрық-Энерго») және еншілес ұйымдары	100,00%	100,00%
6 «Электр желілерін басқару жөніндегі Қазақстан компаниясы» АҚ («KEGOC») және еншілес ұйымдары	90% + 1	90% + 1
7 «Қазпочта» АҚ және еншілес ұйымдары	100,00%	100,00%
8 «Қазақтелеком» АҚ («ҚТК») және еншілес ұйымдары	51,00%	51,00%
9 «Эйр Астана» АҚ («Эйр Астана»)	51,00%	51,00%
10 «Қазақстан Инжиниринг» ұлттық компаниясы» АҚ («Қазақстан Инжиниринг») және еншілес ұйымдары	100,00%	100,00%
11 «Самұрық-Қазына» жылжымайтын мүлік қоры» АҚ	100,00%	100,00%
12 «Тау-Кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» АҚ және еншілес ұйымдары	100,00%	100,00%
13 «Біріккен химия компаниясы» ЖШС («БХК») және еншілес ұйымдары	100,00%	100,00%
14 «Самұрық-Қазына Инвест» ЖШС	100,00%	100,00%
15 «Самұрық-Қазына Келісімшарт» ЖШС	100,00%	100,00%
16 «КОРЭМ» АҚ	100,00%	100,00%
17 «Атырау халықаралық әуежайы» АҚ	100,00%	100,00%
18 «Ақтөбе халықаралық әуежайы» АҚ	100,00%	100,00%
19 «Павлодар әуежайы» АҚ	100,00%	100,00%
20 «Қарағандыгипрошахтасы және К» ЖШС	–	90,00%
21 «СҚ Финанс» ЖШС	100,00%	100,00%
22 «Академик Ш.Ш. Шөкин атындағы энергетика ҚазҒЗИ» АҚ	–	50% + 1
23 KGF IM	–	100,00%
24 «Qazaq Air» АҚ	100,00%	–
25 «Қазақстан атом электр станциялары» АҚ	100,00%	100,00%
26 «AirKazakhstan» авиация компаниясы» АҚ	53,55%	53,65%

36. ЕЛЕУЛІ АҚШАЛАЙ ЕМЕС МӘМІЛЕЛЕР

2015 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде мынадай елеулі ақшалай емес операциялар ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есептен алынып тасталды:

1. Шетелдік бөлімшелер ретінде АҚШ долларымен берілген Топтың белгілі бір қарыздарға қарсы жіктелетін кейбір еншілес ұйымдарға таза инвестицияларды хеджирлеу. 2015 жылға қатысты хеджирлеу нәтижесі 2.416.727 миллион теңгені құрады, ол есептілік валютасын қайта есептеу бойынша резерв бабына өзге жиынтық кірісінің құрамына пайда мен шығындардан қайта жіктелді (17-ескертпе).
2. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі сатып алған Қордың облигациялар бойынша дисконты 318.664 миллион теңгені құрады (18-ескертпе).
3. «Каспий Құбыр Консорциум-К» АҚ-дан 126.591 миллион теңге мөлшерінде төлем талап ету құқығын беру арқылы мүлктік салым нысанында Қордың жарғылық капиталына жарна (16.1-ескертпе).
4. 81.922 миллион теңге мөлшерінде шетелдік валютада берілген қаржылық жалдау және қарыздар бойынша міндеттемелерге қарсы кейбір еншілес ұйымдардың болашақ түсімінен таза ақша ағынын хеджирлеу.

37. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАР ТУРАЛЫ АҚПАРАТТЫ АШУ

24 «Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашу» БЕХС-ке сәйкес, егер бір тарап екінші тарапты бақылау мүмкіндігі болса немесе оның қаржылық немесе операциялық шешім қабылдауы кезінде екінші тарапқа біршама ықпалын жүзеге асыру мүмкіндігі болса, тараптар байланысты болып саналады. Әрбір байланысты тараппен қатынастардың болу мүмкіндігін бағалау кезінде заңды ресімделуіне ғана емес өзара қарым-қатынастардың мәніне де назар аударылады.

Байланысты тараптар Топтың негізгі басқарушы персоналын, Топтың негізі басқарушы персоналына біршама қатысу үлесі тікелей немесе жанама түрде тиесілі ұйымды, сондай-ақ Үкімет бақылайтын өзге де кәсіпорындарды қамтиды. Байланысты тараптармен мәмілелер байланысты және үшінші тарапқа ұсынылатын тарифтер негізінде берілген кейбір реттелетін қызметтерді қоспағанда, нарық мөлшерлемелеріне сәйкес келуі міндетті емес тараптар арасында келісілген талаптар бойынша жүзеге асырылды.

Мына кесте байланысты тараптармен 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жасалған мәмілелердің жалпы сомасын көрсетеді:

Миллион теңгемен		Қауымдасқан компаниялар	Топ қатысушы болып табылатын бірлескен кәсіпорындар	Мемлекет бақылайтын өзге де кәсіпорындар
Байланысты тараптардың берешегі	2015 2014	45.744 34.735	39.058 29.722	10.771 10.837
Байланысты тараптарға берешек	2015 2014	43.127 36.929	91.496 45.164	1.836 1.945
Тауарлар мен қызметтерді сату	2015 2014	48.968 86.812	261.978 271.549	189.293 112.771
Тауарлар мен қызметтерді сатып алу	2015 2014	163.644 147.254	239.436 254.639	11.691 10.509
Өзге де пайдалар (залалдар)	2015 2014	95.576 [65]	63.453 [6.301]	(91.085) [5.222]
қша қаражаты және оның баламалары және кредиттік мекемелердегі қаражат (активтер)	2015 2014	– –	– –	145.923 258.142
Клиенттерге қарыздар	2015 2014	217.010 49.723	237.449 148.513	193.667 5.765
Алынған қарыздар	2015 2014	– 32.224	217 6	1.746.804 915.279
Өзге де активтер	2015 2014	10.591 2.424	48.843 50.203	14.385 8.822
Өзге де міндеттемелер	2015 2014	2.614 3.686	13.349 836	26.842 9.437
Алынған сыйақы	2015 2014	17.557 3.515	18.061 10.634	14.546 7.393
Есептелген сыйақы	2015 2014	3.066 165	86 688	63.012 80.764

37. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАР ТУРАЛЫ АҚПАРАТТЫ АШУ (жалғасы)

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 87.901 миллион теңге сомасында (2014 жылғы 31 желтоқсанда: 55.201 миллион теңге) Топтың бірқатар қарыздарына Қазақстан Республикасының Үкіметі кепілдік берді.

Қоса берілген жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте жалпы және әкімшілік шығыстарға қосылған негізгі басқарушы персоналға төленген жалпы сыйақы сомасы 2015 жылы 31 желтоқсанда аяқталған жылы 16.717 миллион теңгені құрады (2014: 13.405 миллион теңге). Негізгі басқарушы персоналға төленген сыйақы келісімшарттарда белгіленген жалақы бойынша шығыстардан және операциялық нәтижелерге қол жеткізуге негізделген өзге де төлемдерден басым тұрады.

38. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ, ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ МАҚСАТТАРЫ ЖӘНЕ САЯСАТЫ

Топтың негізгі қаржы құралдары қарыздарды, ҚР Үкіметінен қарыздарды, қаржылық жалдау бойынша міндеттемелерді, клиенттердің қаражатын, туынды құралдарды, ақша қаражатын және оның баламаларын, клиенттерге қарыздарды, кредит мекемелеріндегі қаражатты, өзге де қаржылық активтерді, сондай-ақ дебиторлық және кредиторлық берешектерді қамтиды. Топтың қаржы құралдары бойынша туындайтын негізгі тәуекелдер – бұлар пайыздық мөлшерлемелердегі өзгерістер тәуекелі, валюталық тәуекел және кредиттік тәуекел. Топ барлық қаржы құралдары бойынша туындайтын өтімділікке байланысты тәуекелдерді де қадағалайды.

ПАЙЫЗДЫҚ МӨЛШЕРЛЕМЕЛЕРДЕГІ ӨЗГЕРІСТЕР ТӘУЕКЕЛІ

Пайыздық мөлшерлемелердегі өзгерістер тәуекелі нарықтағы сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруі нәтижесінде қаржы құралы құнының ауытқу тәуекелін білдіреді. Топ оларда өзінің жеке және қарыз қаражаты, сондай-ақ оның инвестициялары көрсетілген валюталар бойынша сыйақы мөлшерлемелерінің өзгерістеріне бақылауды жүзеге асыру арқылы пайыздық мөлшерлемелердегі өзгерістер тәуекелін шектейді.

Топтың пайыздық мөлшерлемелердегі өзгерістер тәуекеліне бейімділігі, негізінен, өзгермелі пайыздық мөлшерлемелермен Топтың ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді қарыздарына қатысты болады (17-ескертпе).

Мына кестеде Топтың табыс салығын (өзгермелі сыйақы мөлшерлемелерімен қарыздарының болуы салдарынан) және капиталды есепке алғанға дейін (сату үшін қолда бар инвестициялардың әділ құнындағы өзгерістер салдарынан) пайдасының LIBOR өзгермелі пайыздық мөлшерлемелерінде болатын ықтимал өзгерістерге барлық қалған параметрлер тұрақты шама ретінде қабылданатын талаппен сезімталдығы көрсетілген.

Миллион теңгемен	Базистік пункттердегі ұлғаю/ (азаяу)*	Пайда мен шығындарға ықпалы	Капиталға өзге де ықпал
2015 АҚШ доллары Теңге	50/(12) 50/(12)	3.256/(781) (19)/3	(552)/133 (23)/5
2014 АҚШ доллары Теңге	2/(2) 2/(2)	(1.072)/1.072 (29)/29	(822)/822 (29)/29

* 1 базистік пункт = 0,01%.

38. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ, ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ МАҚСАТТАРЫ ЖӘНЕ САЯСАТЫ (жалғасы)

ВАЛЮТАЛЫҚ ТӘУЕКЕЛ

АҚШ долларында көрсетілген қарыздардың, қаржылық жалға алу бойынша міндеттемелердің және сауда кредиторлық берешектің, банктердегі салымдардың, ақша қаражаты мен олардың баламаларының, кредиттік мекемелердегі қаражаттың және дебиторлық берешектің елеулі сомасының болуы нәтижесінде Топтың шоғырландырылған қаржылық жағдайына теңгеге АҚШ долларының айырбас бағамының өзгеруі біршама әсер етуі мүмкін.

Мына кестеде Топ пайдасының табыс салығын есептегенде дейін АҚШ доллары және евро айырбас бағамындағы ықтимал өзгерістерге, барлық қалған параметрлеріне тұрақты шама ретінде қабылданған жағдай талабымен сезімталдығы көрсетілген.

Миллион теңгемен	Айырбастау бағамдарындағы ұлғаю / (кему)	Пайда мен шығынға әсері
2015		
АҚШ доллары	60,00%/(20,00%)	818.961/(288.318)
Евро	60,00%/(20,00%)	68.987/(22.996)
2014		
АҚШ доллары	17,37%/(17,37%)	237.018/(250.234)
Евро	18,36%/(18,36%)	(906)/895

КРЕДИТТІК ТӘУЕКЕЛ

Контрагенттердің Топтың қаржы құралдарымен жасалған шарттардың талаптарын орындамауы нәтижесінде туындаған кредиттік тәуекел, әдетте, контрагенттер міндеттемелерінің шамасы Топтың осы контрагенттердің алдындағы міндеттемелерінен асатын осындай жағдайлар болған кезде, сомамен шектеледі. Топ саясаты кредитке қабілетті контрагенттермен бірге қаржы құралдарымен операциялар жасауды көздейді. Кредиттік тәуекелге бейімділіктің ең жоғарғы шамасы әрбір қаржы активінің теңгерім құнына тең. Топ өз тәуекелінің ең жоғары шамасы есепті күні көрсетілген құнсыздануға резервтерді шегергенде, клиенттер қарыздарының сомасында (9-ескертпе), кредит мекемелеріндегі қаражат сомасында (10-ескертпе), сауда-дебиторлық берешек пен өзге де ағымдағы активтерде (14-ескертпе), өзге де қаржы активтерінде (11-ескертпе) және ақша қаражаты мен оның баламаларында (15-ескертпе) көрінеді деп санайды.

Кредиттік тәуекелдің жинақталуы оларға қатысты экономикалық жағдайлардың немесе өзге де жағдайлардың өзгеруі олардың өз міндеттемелерін орындау қабілетіне бірдей әсер етеді деп күтуге негіз бар бір қарыз алушының немесе бірдей қызмет шарттарымен қарыз алушылар тобы берешегінің бірнеше сомасы болған кезде туындауы мүмкін.

Топта баламалы кредиттік тарихы бар контрагенттермен мәмілелер жасасуға және белгіленген кредит беру лимиттерінен асырмауға тұрақты бақылауды көздейтін саясат қолданылады. Топ өзінің контрагенттерінің көпшілігімен алдын ала төлем негізінде жұмыс істеу фактісінің арқасында кредиттік тәуекел азаяды.

ӨТІМДІЛІК ТӘУЕКЕЛІ

Өтімділік тәуекелі Топ өзінің қаржылық міндеттемелерін орындау үшін қаражат тартқан кезде қиындықтарға кездесуі мүмкіндігіне байланысты. Өтімділік тәуекелі қаржы активін оның әділ құнына жақын құн бойынша жедел сатудың мүмкін еместігі нәтижесінде туындауы мүмкін.

Өтімділікке қойылатын талаптар ұдайы бақыланады және басшылық міндеттемелерді олардың туындауына қарай орындау үшін жеткілікті көлемде қаражаттың болуын қадағалайды.

Мына кестеде осы міндеттемелерді өтеудің мерзімі бөлінісінде Топтың қаржылық міндеттемелері бойынша шарттық дисконтталмаған төлемдер туралы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ақпарат берілген.

38. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ, ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ МАҚСАТТАРЫ ЖӘНЕ САЯСАТЫ (жалғасы)

ӨТІМДІЛІК ТӘУЕКЕЛІ (жалғасы)

Миллион теңгемен	Талап етілгенге дейін	1 айдан артық, бірақ 3 айдан аспайтын	3 айдан артық, бірақ 1 жылдан аспайтын	1 жылдан артық, бірақ 5 жылдан аспайтын	5 жылдан артық	Жиыны
2015 жылғы 31 желтоқсанға						
Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары	13	24	36.168	166.616	2.831.991	3.034.812
Қарыздар	63.408	70.753	727.895	4.236.512	3.157.838	8.256.406
Қаржылық жалдау бойынша міндеттемелер	70	6.170	18.687	77.294	76.986	179.207
Клиенттердің қаражаты	21.049	8	12	17	–	21.086
Сауда және өзге кредиторлық берешек	103.738	248.023	153.794	1.698	4.731	511.984
Туынды қаржы құралдары	–	–	236	–	–	236
Өзге де қысқа мерзімді міндеттемелер	51.594	27.331	23.474	792.596	15.444	910.439
	239.872	352.309	960.266	5.274.733	6.086.990	12.914.170
2014 жылғы 31 желтоқсанға						
Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары	13	24	12.262	74.490	1.647.892	1.734.681
Қарыздар	27.879	426.678	565.480	1.874.776	3.531.769	6.426.582
Қаржылық жалдау бойынша міндеттемелер	29	5.156	13.425	47.187	50.585	116.382
Клиенттердің қаражаты	20.685	–	–	–	–	20.685
Сауда және өзге кредиторлық берешек	126.939	131.505	20.765	446.277	12	725.498
Туынды қаржы құралдары	–	182	1.974	–	–	2.156
Өзге де міндеттемелер	28.021	20.668	90.244	17.132	6.833	162.898
	203.566	584.213	704.150	2.459.862	5.237.091	9.188.882

КАПИТАЛДЫ БАСҚАРУ

Топ ең бастысы өзінің еншілес ұйымдарының капиталын басқару арқылы және өзінің бақылау функцияларын іске асыра отырып, өзінің капиталын басқарады. Капиталды басқарудың басты мақсаты Топтың еншілес ұйымдары берешек пен капиталға қатысты оңтайландыру арқылы Акционерге кірістерді көбейтумен қатар қызметтің үздіксіз болуы қағидатын ұстануды жалғастыру жағдайында болуын қамтамасыз ету болып табылады.

Топ әрбір еншілес ұйымның бизнесінің мұқтаждығын және қызметінің ерекшелігін ескере отырып әзірленген қызметтің белгілі бір көрсеткіштерін белгілей отырып, өзінің еншілес ұйымдарының капиталын басқарады. Топ өзінің еншілес ұйымдарының капиталын басқару үшін пайдаланатын қызметтің негізгі көрсеткіштері – бұл мына коэффициенттер: Пайызды, Салық салуды, Тозуды және Амортизацияны Есепке алғанға дейін Кіріске Бөріш («D/EBITDA»); және Капиталға бөріш («D/E»). Бөріш ақша қаражаты мен олардың баламалары құнына кемітілген тиісті еншілес ұйымдардың қарыздары, бөріш қағаздары, кепілдіктері және қаржылық жалдауы бойынша міндеттемелеріне теңестіріледі. Капитал негізгі компанияның Акционерінің үлесіне жатқызылатын еншілес ұйымның бүкіл капиталына теңестіріледі.

38. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ, ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ МАҚСАТТАРЫ ЖӘНЕ САЯСАТЫ (жалғасы)

КАПИТАЛДЫ БАСҚАРУ (жалғасы)

Рұқсат етілген ең жоғарғы көрсеткіштер әрбір еншілес ұйымға оның бизнесінің мұқтаждығы және ерекшелікті артықшылығы негізінде мақұлданды және мынадай диапазондар шегінде өзгереді (Топ үшін қызметтің шоғырландырылған негізгі көрсеткіштері анықтамалық түрде берілді, өйткені Топ шоғырландырылған деңгейде қызметтің негізгі көрсеткіштерін бақыламайды):

Қызметтің негізгі көрсеткіштері	2015	2014
D/EBITDA	4,93	4,39
D/E	0,81	0,81

Миллион теңгемен	2015	2014
Қарыздар (17-ескертпе)	6.353	5.642
Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары (18-ескертпе)	866	414
СКЖ қатысу үлесін сатып алғаны үшін берешек (19-ескертпе)	766	396
Қаржылық жалдау бойынша міндеттемелер (20-ескертпе)	154	106
Клиенттердің қаражаты (23-ескертпе)	21	21
Туынды қаржы құралдары	–	2
Қор Тобына кірмейтін компаниялардың міндеттемелері бойынша кепілдік берілетін негізгі борыштың номинал сомасы	281	–
Борыш	8.441	6.581
Жалғасқан қызметтен табыс салығының есебіне дейінгі пайда	558	429
Пайыздық шығыстар	290	250
Тозу, ескіру және амортизация	404	418
Құнсызданудан болатын шығын	459	478
ЕМАЭС-1 50% қатысу үлесін қайта бағалаудан кіріс	–	(75)
EBITDA	1.711	1.500
Капиталдың жиыны	10.401	8.132

Қарыздар сомасы сату үшін активтерге байланысты міндеттемелер ретінде сыныпталған жалпы сомасы 30 миллиард теңге болатын «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ мен «Ресей Жинақбанкі» АҚ-да кредит желісі бойынша «Алтел» АҚ борышын қамтиды.

ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫНЫҢ ӘДІЛ ҚҰНЫ

Топ қаржы құралдарының әділ құнын анықтау және бағалау моделінің бөлінісінде ол туралы ақпаратты ашу үшін мынадай сатылылықты пайдаланады:

1-деңгей: бірдей активтер немесе міндеттемелер бойынша белсенді нарыққа арналған бағалар (ешқандай да түзетулерсіз).

2-деңгей: барлық бастапқы деректері нарықта не тікелей, не тікелей емес бақыланатын, әділ құнды көрсетуге біршама әсерін тигізетін басқа да әдістер.

3-деңгей: бақыланатын нарықтық ақпаратқа негізделмейтін әділ құнды көрсетуге біршама әсер ететін бастапқы деректерде қолданылатын әдістер.

38. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ, ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ МАҚСАТТАРЫ ЖӘНЕ САЯСАТЫ (жалғасы)

ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫНЫҢ ӘДІЛ ҚҰНЫ (жалғасы)

2015 және 2014 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың қаржы құралдарының теңгерімдік құны төменде берілген қаржы құралдарын қоспағанда, олардың әділ құнына негіздемелі түрде жақындау болып табылады:

Миллион теңгемен	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей	2015 жылғы 31 желтоқсан
Қаржы құралдарының санаты				
Активтер				
Сату үшін қолда бар қаржылық активтер	29.907	10.335	1.166	41.408
Пайда мен шығын арқылы әділ құн бойынша ескерілетін қаржылық активтер	–	–	10.276	10.276
Туынды қаржылық активтер	–	–	383	383
Міндеттемелер				
Туынды қаржылық міндеттемелер	–	175	61	236

Миллион теңгемен	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей	2014 жылғы 31 желтоқсан
Қаржы құралдарының санаты				
Активтер				
Сату үшін қолда бар қаржылық активтер	70.042	907	78	71.027
Пайда мен шығын арқылы әділ құн бойынша ескерілетін қаржылық активтер	–	4.079	3.368	7.447
Туынды қаржылық активтер	–	12.102	379	12.481
Міндеттемелер				
Туынды қаржылық міндеттемелер	–	2.156	–	2.156

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құнның сатылығы негізінде 3-деңгей бойынша бастапқы және түпкі сальдоны салыстырып тексеру былайша берілген:

Миллион теңгемен	Сату үшін қолда бар қаржылық активтер	Пайда/шығын арқылы әділ құн бойынша ескерілетін қаржылық активтер	Туынды қаржылық активтер	Қаржылық активтердің жиыны
2014 жылғы 1 қаңтардағы	726	–	–	726
Пайда мен шығында танылған бүкіл пайда/ (шығын)	–	1.118	379	1.497
Сатып алу	–	517	–	517
Сату	[648]	–	–	[648]
1-деңгейден және 2-деңгейден ауыстырулар	–	1.733	–	1.733
2014 жылғы 31 желтоқсанға	78	3.368	379	3.825

38. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ, ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ МАҚСАТТАРЫ ЖӘНЕ САЯСАТЫ (жалғасы)

ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫНЫҢ ӘДІЛ ҚҰНЫ (жалғасы)

Миллион теңгемен	Сату үшін қолда бар қаржылық активтер	Пайда/шығын арқылы әділ құн бойынша ескерілетін қаржылық активтер	Туынды қаржылық активтер	Қаржылық активтердің жиыны
Пайда мен шығында танылған бүкіл пайда/ (шығын)	–	88	(26)	62
Сатып алу	156	2.741	30	2.927
1-деңгейден және 2-деңгейден ауыстырулар	–	4.079	–	4.079
Өзгелер	932	–	–	932
2015 жылғы 31 желтоқсанға	1.166	10.276	383	11.825

2015 жылғы 31 желтоқсанға					
Мыналарды пайдалана отырып, әділ құнды бағалау					
Миллион теңгемен	Теңгерім (ағымдағы) құны	Әділ құны	Белсенді нарықтағы котировкалар (1-деңгей)	Елеулі бақыланатын бастапқы деректер (2-деңгей)	Елеулі бақыланбайтын бастапқы деректер (3-деңгей)
Қаржылық активтер					
Кредиттік мекемелердегі қаражат	2.158.850	2.138.505	1.094.521	971.906	72.078
Қаржылық міндеттемелер					
Қарыздар	6.092.711	5.532.497	3.153.781	1.994.714	384.002
Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары	866.437	849.567	–	849.567	–

2014 жылғы 31 желтоқсанға					
Мыналарды пайдалана отырып, әділ құнды бағалау					
Миллион теңгемен	Теңгерім (ағымдағы) құны	Әділ құны	Белсенді нарықтағы котировкалар (1-деңгей)	Елеулі бақыланатын бастапқы деректер (2-деңгей)	Елеулі бақыланбайтын бастапқы деректер (3-деңгей)
Қаржылық активтер					
Кредиттік мекемелердегі қаражат	1.838.604	1.806.337	897.699	862.997	45.641
Қаржылық міндеттемелер					
Қарыздар	5.642.262	5.379.111	2.980.365	2.225.469	173.277
Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары	413.744	348.835	–	348.835	–

Жоғарыда көрсетілген қаржы құралдарының әділ құны иеленетін пайыздық мөлшерлемелер бойынша ақшалай қаражаттың күтілетін болашақтағы ағындарын дисконттау арқылы есептелген.

39. ШАРТТЫ ЖӘНЕ ШАРТТЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ОРТА

Қазақстанда экономикалық реформа және құқықтық, салықтық және әкімшілік инфрақұрылым жалғасуда, ол нарықтық экономиканың талаптарына жауап беретін еді. Болашақтағы қазақстан экономикасының тұрақтылығы көбінесе осы реформалардың барысына, сондай-ақ экономика, қаржы және ақша-кредит саясатының саласында Үкімет қабылдайтын шаралардың тиімділігіне байланысты болады.

2015 жылғы 20 тамызда Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі инфляциялық таргеттеу режиміне өтті. Осы режимді енгізу нәтижесінде ресми валюта бағамы 2015 жылғы 31 желтоқсанда бір АҚШ долларына 188,35 теңгеден бір АҚШ долларына 340,01 теңгеге дейін өсті.

2015 жылы шикі мұнайға бағаның біршама түсуі және қазақстандық теңгенің біршама құнсыздануы қазақстан экономикасына жағымсыз әсер етті. Көрсетілген факторлардың жиынтығы капиталдың қол жетімділігінің төмендеуіне, капитал құнының ұлғаюына, инфляцияның өсуіне және экономикалық өсуге қатысты екіұштылыққа әкеп соқтырды, ол болашақта Топтың қаржылық жағдайына, операциялардың қорытындыларына және экономикалық перспективаларға жағымсыз әсер етуі мүмкін. Топтың басшылығы ол ағымдағы жағдайларда Топтың экономикалық тұрақтылығын қолдау жөнінде тиісті шаралар қабылдайды деп санайды.

САЛЫҚ САЛУ

Қазақстандық салық салу заңнамасы және нормативтік құқықтық актілер тұрақты өзгерістер мен әртүрлі түсіндірулердің мәні болып табылады. Жергілікті, өңірлік және республикалық салық органдары арасында пікір қайшылығы жиі кездесетін жағдай. Қазақстанда қолданыстағы заңдардың негізінде анықталған құқық бұзушылықтарға қазіргі уақытта қолданылатын айыппұлдар мен өсімпұлдар жүйесі барынша қатал. Айыппұл санкциялары, әдетте, қосымша есептелген салықтар сомасының 50%-ы мөлшерінде айыппұлдарды және 2,5-ға көбейтілген Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген қайта қаржыландыру мөлшерлемесі бойынша есептелген өсімпұлды қамтиды. Нәтижесінде айыппұл санкциялары мен өсімпұлдар сомасы қоса есептеуге жататын салықтар сомасынан бірнеше рет асып кетуі мүмкін. Қаржы кезеңдері тексеру өткізілетін жылдың алдыңғы 5 (бес) күнтізбелік жылы ішінде салық органдары тексеру үшін ашық болып қалады. Белгілі бір мән-жайлар кезінде салықтық тексерулер біршама ұзақ кезеңдерді қамтуы мүмкін. Қазақстандық салық салу жүйесіне тән екі ұштылықтың нәтижесінде салықтардың әлеуетті сомасы, айыппұл санкциялары және өсімақылар, егер мұндайлар болса, қазіргі уақытта және 2015 жылғы 31 желтоқсанда есептелген шығыстарға жатқызылған сомадан асып кетуі мүмкін.

Басшылық 2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша оны қолданыстағы заңнамада талқылау тиісті болып табылады әрі резервтер есептелген немесе осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте ашылған жағдайлардан басқа жағдайда салық бойынша Топтың ұстанымы расталғанына ықтималдық бар деп санайды.

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша салық салу мәселелеріне байланысты шартты міндеттемелер мыналарды қамтыды:

2009–2012 жылдары ҚМГ БӨ (ҚМГ ҰК) кешенді салықтық тексеру

2015 жылғы 2 қыркүйекте ҚМГ ҰК еншілес ұйымы ҚМГ БӨ 38.511 миллион теңге сомаға 2009–2012 жылдарғы кешенді салықтық тексеру қорытындылары бойынша түпкілікті хабарлама алды, оның қосымша салықтық есептеулер сомасы 18.620 миллион теңгені, өсімақы сомасы – 9.697 миллион теңгені және айыппұл сомасы – 10.194 миллион теңгені құрайды. Мемлекеттік кіріс комитетінің 2015 жылғы 28 қыркүйектегі шешімі бойынша әкімшілік айыппұл мөлшері 10.194 миллион теңгеден 9.306 миллион теңгеге дейін азайтылды. ҚМГ БӨ салықтық тексеру қорытындыларына келіспеді және 2015 жылғы 7 қыркүйекте қосымша салық есептеуіне шағымдана отырып, Мемлекеттік кіріс комитетіне апелляция жіберді. Апелляция қорытындыларын күте отырып, ҚМГ БӨ басшылығы тиісті сот инстанциясына жүгінгенін қоса алғанда, бірақ онымен шектелмей одан әрі іс-қимылды қарастырады.

ҚМГ БӨ (ҚМГ ҰК) өтеуге ҚҚС

«Өзенмұнайгаз» АҚ және «Ембімұнайгаз» АҚ (ҚМГ БӨ еншілес ұйымдары) активтерін сатуға байланысты өтеуге ҚҚС 2012 жылы 46.558 миллион теңгені құрады. Әртүрлі салықтық тексерулер нәтижесінде салық органдары төленген сома өтелген болып табылмайтынын анықтады. ҚМГ БӨ ҚҚС-ға қатысты өз ұстанымын қайта қарады және ҚҚС өтеуге ҚМГ БӨ талаптарын

39. ШАРТТЫ ЖӘНЕ ШАРТТЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

САЛЫҚ САЛУ (жалғасы)

ҚМГ БӨ (ҚМГ ҰК) өтеуге ҚҚС (жалғасы)

қанағаттандырудан біршама ықтимал бас тарту деп санайды, оның нәтижесінде 42.306 миллион теңге сомаға бағалау резерві құрылды. 2015 жыл бойы салық органдары 2013–2014 жылдардағы кезеңге «Өзенмұнайгаз» АҚ және «Ембімұнайгаз» АҚ ҚҚС бойынша тақырыптық тексеру жүргізді. Тексеру нәтижесінде өтелмейтін ҚҚС сомасы 4.447 миллион теңгені құрады, оған осы қаржылық есептілікке резерв құрылды.

ҚАӨ ҰАК тобы кәсіпорындарына кешенді салық тексерулері

2014 жылғы 30 маусымда салық органдары 2009–2012 жылдарға уран өнімін өндіру және өткізу бойынша қызметті жүзеге асыратын ҚАӨ ҰАК қауымдасқан кәсіпорны «КАТКО» БК» ЖШС кешенді салық тексеруін аяқтады. Тексеру қорытындылары бойынша салық органдары жалпы сомасы шамамен 12 миллиард теңге сомаға «КАТКО» БК» ЖШС талап-арыз берді (ҚАӨ ҰАК үлесі шамамен 6 миллиард теңге). ҚАӨ ҰАК тобының басқа да еншілес кәсіпорындарының тәсілдемесіне сәйкес «КАТКО» БК» ЖШС мүлік салығына және пайдалы қазбаларды өндіру салығына қатысты міндеттемені таныды (мүлік салығын есептеу бөлігінде).

Салықтық тексеру қорытындыларына «КАТКО» БК» ЖШС басшылығы шағым жасады және Оңтүстік Қазақстан облысы бойынша Салық департаментінде қосымша тексеру сатысында. Қазақстан Республикасы Салық кодексінің 111-1-бабына және 310-бабының 2-тармағының 6) тармақшасына өзгерістер енгізуді ескере отырып, қоса есептелген корпоративтік табыс салығы мен пайдалы қазбалары өндіру салығының сомасын азайту күтілуде. Бар салықтық тәуекелдерді бағалау бойынша «КАТКО» БК» ЖШС 6.210 миллион теңгеге, оның ішінде 2.996 миллион теңге сомаға салықтар, 1.648 миллион теңгесомға өсімақы және 1.566 миллион теңгеге айыппұл бойынша резерв құрды.

Басшылық салық заңнамасына өзгерістерді ескере отырып, Топтың кәсіпорындарына кешенді салықтық тексерулер бойынша қоса есептелген салықтардың, өсімақылардың және айыппұлдардың негізгі сомасы атынып тасталады деп күтуде. Қазіргі сәтте кәсіпорындарда қосымша салықтық тексерулер өткізілуде, оған байланысты жиынтық салықтық есептеулердің мәні дұрыс бағаланбайды, бірақ мәнді болуы мүмкін. Басшылық оны қолданыстағы заңнамада түсіндіру қолайлы болып табылады және ҚАӨ ҰАК тобының салықтық позициясы негіздемелі болады деп санайды.

СОТ ТАЛҚЫЛАУЛАРЫ

SC Bioromoil SRL-мен (KMG International N.V.) KazMunayGas Trading AG (бұрынғы Vector Energy AG) сот талқылаулары

2015 және 2014 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша KazMunayGas Trading AG SC Bioromoil SRL-мен сот талқылауларына тартылды. SC Bioromoil SRL 2009–2010 жылдары биодизель отынын өткізу бойынша Румыния кеден баждарына байланысты шығыстарды өтеуді және қолдан шығарылған пайдға өтем жасады талап етеді. 2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жалпы талаптар сомасы 8.700 миллион теңгені (2014 жылы: 19.100 миллион теңге) құрайды.

ҚМГ ҰК тобы тәуекелді ықтимал ретінде бағалауы нәтижесінде, 2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша резерв есептелмеді.

Азаматтық талқылау (KMG International N.V.)

2014 жылғы 7 қазанда Румыния Апелляциялық Соты Румыния Қаржы министрлігіне төлеуге жататын шығынды, сондай-ақ 2001 жылғы 5 қаңтардан бастап нақты төлем күніне дейінгі құқықтық сыйақыны білдіретін 58,5 миллион АҚШ доллары (20.182 миллион теңге) сомасына Румыния мемлекеті берген азаматтық талап-арызды ішінара қанағаттандырды. Осы азаматтық талап-арық бойынша Rompetrol SA және кейбір жеке тұлғалар жауапкершілікке тартылады.

Апелляциялық сот шешіміне құқықтық қорғаудың төтенше сот құралдары тәртібінде шағымдануға болады: алып тастау, қайта қарау және жою туралы жүгіну (соңғысы құқық мәселелері шеңберінде көбіреу). Шешім орындалатын нақты әдіске келіспеуге де болады.

Топ Румыния апелляциялық сотының шешіміне қарсы екі төтенше апелляция берді.

Төтенше апелляцияның бірін Румыния апелляциялық соты 2015 жылғы 9 сәуірде қабылдамады. 2015 жылғы

39. ШАРТТЫ ЖӘНЕ ШАРТТЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

СОТ ТАЛҚЫЛАУЛАРЫ (жалғасы)

Азаматтық талқылау (KMG International N.V.) (жалғасы)

31 желтоқсандағы жағдай бойынша сот шешімінің нәтижесінде Топ 30,2 миллион АҚШ доллары (10.419 миллион теңге) сомасына резерв есептеді.

Румыния Бәсекелестік жөніндегі кеңесімен сот талқылаулары (KMG International N.V.)

Румыния Бәсекелестік жөніндегі кеңесі (бұдан әрі «РБК») 2011 жылғы 21 желтоқсандағы №97 шешімінің негізінде Румыния Бәсекелестікті қорғау туралы Заңының және Румыния нарығында Еуропалық Одақтың жұмыс істеуіне арналған келісімнің (бекіту Румыния мұнай қауымдастығымен (РМҚ) 2007–2008 жылдары кездесу уақытында барлық ірі мұнай ойыншыларының 2008 жылы нарықтан ECO Premium отын түрін бірлесіп алуға болжамдалған өзара уағдаластыққа жатқызылады) болжамдалған бұзылуын анықтады. Нәтижесі ретінде РБК Румыния мұнай нарығында барлық негізгі ойыншыларға айыппұлдар салды. Rompetrol Downstream-ға (ҚМГ ҰК еншілес ұйымы) 46.83 миллион АҚШ доллары сомасына айыппұл салынды.

2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 22,3 миллион АҚШ доллары (4.066 миллион теңге) Rompetrol Downstream төленді. 2015 жылғы 9 шілдеде Жоғарғы сот 29,41 миллион АҚШ долларына дейін айыппұл сомасын азайтуға шешім қабылдады. Қалған бөлікті төлеуді 60 айға Румыния салық органдары ұзартты.

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сот шешімінің нәтижесінде Топ 29,6 миллион АҚШ доллары (10.212 миллион теңге) сомасына резерв есептеді.

ШИКИ ТАУАРЛАРҒА БАҒАЛАРДЫҢ ӨЗГЕРУІ

Топ кірісінің көп бөлігі шикі тауарларды, негізінен, шикі мұнай мен мұнай өнімдерін сатудан пайда болады. Ертеден осы өнімдерге баға тұрақты болмаған және ұсынысқа және сұранысқа өзгерістерге, нарықтық тұрлаусыздыққа, әлемдік және өңірлік экономика қызметіне және индустриялардағы циклдікке жауапқа біршама өзгерді.

Баға тарифтер және импорттық баждар салу, биржалық алыпсатарлық, мүмкіндікті арттыруды немесе Топтың өнімдерін негізгі нарықтарға артық жабдықтауды қоса алғанда, үкімет әрекетінің әсеріне де бейімделген. Осы сыртқы факторлар және нарықтағы өзгерістер болашақтағы бағаны бағалауды күрделендіреді.

Шикі тауарларға бағалардағы біршама немесе ұзаққа созылған төмендету Топтың қызметіне, қаржылық нәтижелеріне және операциялардан болатын ақша ағындарына біршама немесе жағымсыз әсер етуі мүмкін. Топ шикі тауарларға бағалардың өзгеруі тәуекелін біршама өзінің бейімдігін хеджирлемейді.

ӨТЕЛЕТІН ШЫҒЫНДАРДЫ ТЕКСЕРУ

Өнім бөлу туралы келісімінің («ӨБК») негізгі қағидаттарына сәйкес Үкімет жер қойнауын пайдалану ауданындағы қызметті өткізуге эксклюзивтік құқықтарды мердігерлерге берді, бірақ жеке меншікке де, жалға да осы жер қойнауын пайдалану ауданына құқықты бермеді. Мұның салдарынан, тартылған және өңделген көмірсутегінің (яғни дайын өнім) барлық көлемі мемлекеттің меншігі болып табылады. Жұмыстар орнын толтыру негізінде жүзеге асырылады, бұл ретте Үкімет мердігерлерге ақшалай емес нысанда, дайын өнім бөлігі түрінде төлемді жүзеге асырады, мұнымен мердігерлерге өз шығындарын өтеуге және пайда алуға мүмкіндік береді.

ӨБК-ге сәйкес мердігерлер көтерген шығындардың барлығы өтеле бермейді. Өтеуге кейбір шығындарды Уәкілетті орган бекітуі қажет. Уәкілетті орган өтелетін шығындарға тексеру жүргізеді. 2015 жылғы 31 желтоқсанға дейін жүргізілген шығындарды өтеуді тексеру нәтижесінде ӨБК бойынша кейбір шығындар өтелмейтін ретінде жіктеледі. ӨБК тараптары осы шығындарды өтеуге қатысты кезіссөздер жүргізеді.

39. ШАРТТЫ ЖӘНЕ ШАРТТЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

ӨТЕЛЕТІН ШЫҒЫНДАРДЫ ТЕКСЕРУ (жалғасы)

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша келісілмейтін өтелмейтін шығындардағы ҚМГ ҰК тобының үлесі 217.166 миллион теңгені (2014: 64.286 миллион теңге) құрайды. ҚМГ ҰК және ӨБК бойынша оның серіктестері осы шығындарды өтеуге қатысты Үкіметпен келіссөздер жүргізеді.

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ІШКІ НАРЫҒЫНА АРНАЛҒАН ЖЕТКІЗІЛІМДЕР БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Үкіметі шикі мұнайды өндірумен және мұнай өнімдерін сатумен айналысатын компаниялардан жыл сайынғы негізде ішкі нарықтың энергетикалық мұқтаждықты қанағаттандыру үшін, негізінен, ішкі нарықта мұнай өнімдерін жеткізу теңгерімін қолдау үшін және көктемгі егіс және күзгі жинау науқаны барысында ауыл шаруашылығы өнімдерін өндірушілерді қолдау үшін өнімнің бір бөлігін жеткізуді талап етеді.

Ішкі нарықтағы мұнайдың бағасы экспорттық бағалардан, тіпті тәуелсіз тараптар арасындағы мәмілелерде белгіленген ішкі нарықтағы қарапайым бағадан да айтарлықтай төмен. Егер Үкімет қазіргі уақытта ҚМГ ҰК тобы жеткізетін көлемнен асатын шикі мұнайдың қосымша көлемін жеткізуге міндеттеген жағдайда, мұндай жеткізілімдер нарықтық бағалар бойынша жеткізілімдерден басым болады және шикі мұнайды экспортқа сатудан түсетін түсімнен әлдеқайда аз түсімді беретін болады, бұл өз кезегінде ҚМГ ҰК тобы қызметіне, перспективасына, қаржылық жағдайына және қызмет нәтижелеріне біршама әрі теріс әсер етуі мүмкін.

2015 жылы ҚМГ ҰК бірлескен кәсіпорын қоса алғанда, өзінің міндеттемелеріне сәйкес ішкі нарыққа, 6.923.377 тонна шикі мұнай жеткізді (2014: 4.137.532 тонна).

ЖЕР ҚОЙНАУЫН ПАЙДАЛАНУҒА ЛИЦЕНЗИЯЛАР МЕН КЕЛІСІМШАРТТАР БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың Үкіметпен жасалған өнімді бөлу туралы лицензиялары, келісімдерінің және жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттарының талаптарына сәйкес ең аз жұмыстар бағдарламасын орындауға қатысты мынадай міндеттемелері бар (миллион теңгемен):

Год	Күрделі шығындар	Операциялық шығыстар
2016	122.896	52.549
2017	51.354	44.230
2018	42.804	43.521
2019	32.658	42.565
2020–2026 годы	186.450	199.092
Жиыны	436.162	381.957

ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ СИПАТТАҒЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

ҚМГ ҰК

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚМГ ҰК-нің бірлескен кәсіпорындарын қоса алғанда, оның жалпы сомасы 878.000 миллион теңгеге (2014 жылғы 31 желтоқсандағы: 832.000 миллион теңге) негізгі құралдарды сатып алу және салу бойынша шарттық міндеттемелері болды.

39. ШАРТТЫ ЖӘНЕ ШАРТТЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ СИПАТТАҒЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

ҚТЖ ҰК

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚТЖ ҰК тобында жалпы сомасы 409.412 миллион теңге (2014 жылғы 31 желтоқсан: 555.846 миллион теңге) болатын вокзал кешенін салу, Астана қаласында көп бейінді Мұз айдыны сарайын салу, құрғақ порт және «Қорғас-Шығыс қақпасы» арнайы экономикалық аймағының инфрақұрылым объектілерін салу, жүк және жолаушы электровоздарын, жүк және жолаушы вагондарын, магистралды тепловоздарды сатып алуды қоса алғанда, «Жезқазған-Бейнеу» және «Арқалық-Шұбаркөл» теміржол желілерін салу, Астана станциясының теміржол торабын дамыту бойынша шартты міндеттемелері болды.

ҚМГ Қашаған

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚМГ Қашағанда 715.389 мың АҚШ доллары (243.239 миллион теңге) мөлшерінде өңдеу сатысында мұнай-газ активтерін барлауға және бағалауға қатысудың бөлінбейтін үлесін сатып алуға, салуға немесе өңдеуге Қашағанды игеру жоспарына және бюджетіне сәйкес күрделі шығындар бойынша міндеттемелері болды. 2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша күрделі шығындар бойынша міндеттемелер 487.827 мың АҚШ долларын (88.955 миллион теңгені) құрады.

«Самұрық-Энерго» АҚ

2015 жылғы 31 желтоқсанда «Самұрық-Энерго» АҚ-да құрылыс компанияларымен шарттар бойынша 128.417 миллион теңге сомасына негізгі құралдарды сатып алу бойынша шарттық міндеттемелері болды (2014 жылғы 31 желтоқсанда: 191.853 миллион теңге).

«Самұрық-Энерго» АҚ бірлескен кәсіпорындарының күрделі сипаттағы міндеттемелері

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бірлескен кәсіпорындардың (Forum Muidar, ЕМАЭС-2) күрделі міндеттемелеріндегі Самұрық-Энерго тобының үлесі 49.037 миллион теңгені (2014 жылғы 31 желтоқсан: 14.931 миллион теңге) құрады.

«Самұрық-Энерго» АҚ инвестициялық міндеттемелері

Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігімен инвестициялық міндеттемелер туралы келісімдерге сәйкес электр энергиясын шығаруды жүзеге асыратын Самұрық-Энерго тобы компанияларының инвестициялық міндеттемелері 2015 жылғы 31 желтоқсанда 78.289 миллион теңгені (2014 жылғы 31 желтоқсан: 70.919 миллион теңге) құрайды. 2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ЕМАЭС-2 бірлескен кәсіпорындарындағы инвестициялық міндеттемелердегі Самұрық-Энерго тобының үлесі 5.301 миллион теңгені (2014 жылғы 31 желтоқсан: 9.450 миллион теңге) құрайды.

«Электр желілерін басқару жөніндегі қазақстандық компания» АҚ

Ұлттық электр желілерінің тұрақты әрі сенімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін «Электр желілерін басқару жөніндегі қазақстандық компания» (бұдан әрі – «KEGOC») күрделі инвестициялар жоспарын әзірледі. 2015 жылғы 31 желтоқсанда KEGOC-тың электр беру кіші станциялары мен желілерін салуға және электр желісін жаңғыртуға байланысты жобалар бойынша 84.277 миллион теңге (2014 жылғы 31 желтоқсанға: 103.344 миллион теңге) сомасында инвестициялық міндеттемелері болды.

БХК

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша БХК-ның инвестициялық жобалары шеңберінде негізгі құралдарды сатып алу және құрылыс салу қызметтерін көрсету бойынша 125.569 миллион теңге (2014 жылғы 31 желтоқсанға: 31.750 миллион теңге) сомаға шарттық міндеттемелері болды.

Өзге де келісімшарттық міндеттемелер

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша негізгі құралдарды сатып алу бойынша Топтың өзге де шарттық міндеттемелері 24.872 миллион теңгені (2014 жылғы 31 желтоқсан: 63.617 миллион теңге) құрады.

39. ШАРТТЫ ЖӘНЕ ШАРТТЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ЖАЛДАУ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Операциялық жалдау бойынша міндеттемелер, негізінен, 5 (бес) жылдан 10 (он) жылға дейінгі жалдау мерзімімен ұшақтарды жалдауға байланысты. Операциялық жалдаудың барлық шарттары, егер Эйр Астана оларды ұзарту мүмкіндігін пайдаланған жағдайда, нарықтық бағаларды жаңарту жөніндегі бөлімдерді қамтиды. Эйр Астана жалдау мерзімі аяқталғаннан кейін жалданған активтерді сатып алу мүмкіндігіне ие бола алмайды.

31 желтоқсандағы жағдай бойынша операциялық жалдау бойынша міндеттемелер былайша берілген:

Миллион теңгемен	2015	2014
Бір жыл ішінде	21.124	11.078
Бір жылдан бес жылға дейін	95.432	35.557
Бес жылдан жоғары	117.460	4.095
Жиыны	234.016	50.730

Операциялық жалдау бойынша міндетті төлемдер тіркелген жалдау төлемдерін, сондай-ақ ұшу сағаттарына байланысты түрлендірілетін техникалық қызмет көрсету бойынша төлемдердің белгілі бір бөлігін қамтиды.

Тіркелген және өзгермелі жалдау төлемдері көрсетілген және АҚШ долларында төлеуге жатады. Осы валюта күнделікті әуе кемелерін жалдау кезіндегі халықаралық есептерде пайдаланылады.

КЕПІЛДІКТЕР, АККРЕДИТИВТЕР БЕРУ ЖӨНІНДЕГІ МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖӘНЕ ЕСЕП ОПЕРАЦИЯЛАРЫНА ЖАТҚЫЗЫЛҒАН БАСҚА ДА МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Топ үшінші тараптардың алдында клиенттердің міндеттемелерін орындау кепілдігін беру мақсатында қаржылық кепілдіктер мен аккредитивтерді ұсынады. Осы келісімдердің тіркелген лимиттері болады және әдетте, 15 (он бес) жылға дейінгі мерзімге беріледі.

Міндеттемелердің шарттық сомалары санат бойынша мына кестеде көрсетілген. Кестеде көрсетілген міндеттемелер бойынша сомалар бұл соманың толығымен орындалатынын болжайды. Аккредитивтер бойынша кестеде көрсетілген сомалар, егер контрагенттер келісімшарт бойынша өз міндеттемелерін толығымен орындамаса, есепті күні танылған ең жоғарғы есептік шығынды білдіреді.

31 желтоқсандағы жағдай бойынша кепілдіктер беру бойынша міндеттемелер былайша берілген:

Миллион теңгемен	2015	2014
Кепілдіктер	807.285	471.472

Топ кредиттік бақылау мен басқарудың осындай саясатын теңгерімдік операцияларды жүзеге асырған кезде пайдаланылатын теңгерімделген әлеуетті міндеттемелерді өзіне қабылдаған кезде қолданады.

Жоғарыда көрсетілген кепілдіктер беру жөніндегі шарттық міндеттемелердің қолда бар жалпы сомасы ақшалай қаражаттағы болашақта қажеттіліктің өзін міндетті емес білдіреді, өйткені осы міндеттемелер олар қаржыландырылғанға дейін мерзімі өтуі немесе жабылуы мүмкін. Топ кредиттік қаржылық құралдар бойынша қамтамасыз етуді де сұрай алады.

ДАҒДАРЫСҚА ҚАРСЫ ҚАРАЖАТТЫ ҚАЙТАЛАМА ПАЙДАЛАНУ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Қазақстан Республикасы Экономикасын жаңғырту мәселелері жөніндегі мемлекеттік комиссиясы отырыстарының 2012 жылғы 5 сәуірдегі №17-5/И-380, 2013 жылғы 30 қаңтардағы №17-5/11-10 және 2013 жылғы 7 қазандағы № 17-5/И-788 хаттамаларына сәйкес Қор жалпы сомасы 571.852 миллион теңге сомаға бірқатар инвестициялық жобаларды қаржыландыруды жүзеге асыруға тиіс болды.

39. ШАРТТЫ ЖӘНЕ ШАРТТЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

ДАҒДАРЫСҚА ҚАРСЫ ҚАРАЖАТТЫ ҚАЙТАЛАМА ПАЙДАЛАНУ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

2012–2015 жылдары игерілген қаражатты ескере отырып, игеруге Қордың міндеттемелері 2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 69.825 миллион теңгені (2014 жылғы 31 желтоқсанға: 101.028 миллион теңге) құрады, оның ішінде 26.589 миллион теңге (2014 жылғы 31 желтоқсанға: 48.913 миллион теңге) мөлшерінде инвестициялық жобаларды қаржыландыру бойынша міндеттемелер және 43.236 миллион теңге (2014 жылғы 31 желтоқсан: 52.115 миллион теңге) мөлшерінде «Қол жетімді тұрғын үй – 2020» бағдарламасын қаржыландыру бойынша Қордың міндеттемелері.

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ БЮДЖЕТ ҚАРАЖАТЫ ЕСЕБІНЕН ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ЖОБАЛАР БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Қазақстан Республикасының Ұлттық қорын басқару жөніндегі кеңестің 2014 жылғы 12 қарашадағы және 14 қарашадағы отырыстарының хаттамаларына сәйкес Қорға 2015–2016 жылдары жалпы сомасы 127.200 миллион теңгеге инвестициялық жобаларды іске асыру үшін Республикалық бюджетке Ұлттық қордан мақсатты трансферттер бөлу, оның ішінде 81.000 миллион теңгесі – «Ұлттық мұнай-химия технопаркі» АЭА және «Қорғас Шығыс қақпасы» АЭА аумақтарында инфрақұрылым объектілерін қаржыландыру үшін және 46.200 миллион теңгесі – Шу-Алматы 1 учаскесінде екінші теміржол жолдарын, Боржақты – Ерсай теміржол желілерін, Құрық портында паром кешенін салу және әмбебап жүк-жолаушы паромдарын пайдалану үшін жоспарланып отыр.

2015 жылы бөлінген және игерілген қаражатты ескере отырып, 2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың міндеттемелері «Қорғас Шығыс қақпасы» АЭА инвестициялық жобасын іске асыруды қаржыландыру үшін 26.400 миллион теңгені құрайды. Осы қаражат республикалық бюджеттен бөлінді және Қор 2016 жылғы бірінші тоқсанда игерді.

40. СЕГМЕНТТІК ЕСЕПТІЛІК

Басқару мақсаты үшін Топтың қызметі өндіретін өнім түріне және көрсетілетін қызметтің түрпатына сәйкес мынадай 7 (жеті) операциялық сегментке бөлінеді:

- ▶ Мұнай-газ сегменті мұнай мен газды барлау және өндіру, мұнай мен газды тасымалдау, шикі мұнайды және қайта өңделетін өнімдерді қайта өңдеу және сату бойынша операцияларды қамтиды
- ▶ Тау-кен өнеркәсіп сегменті минералдық ресурстарды барлау, өндіру, өңдеу және сату бойынша операцияларды, қорғаныс кешені мен азаматтық машина жасау кәсіпорнын, химия саласы мен геологиялық барлауды дамыту бойынша жобаларды қамтиды.
- ▶ Тасымалдау сегменті жүктер мен жолаушыларды темір жолмен және әуе көлігімен тасымалдау жөніндегі операцияларды қамтиды.
- ▶ Телекоммуникация сегменті жергілікті, қалааралық және халықаралық байланысты қоса алғанда (ТМД-ға кіретін және кірмейтін елдерді қоса алғанда), тіркелген байланыс қызметтері; сондай-ақ байланыс арналарын жалдау, деректерді беру және сымсыз байланыс қызметтері бойынша операцияларды қамтиды.
- ▶ Энергетикалық сегмент электр энергиясын өндіру және беру жөніндегі, электр энергетикалық жүйеге электр энергиясын жіберуді техникалық диспетчерлеу және импортталатын электр энергиясын тұтыну жөніндегі операцияларды, Қазақстан Республикасының Бірыңғай электр энергетикасы жүйесінің объектілерін орталықтандырылған шұғыл-диспетчерлік басқару функцияларын қамтиды.
- ▶ Қаржы институттары және даму институттары сегменті тұрғын үй құрылысына инвестициялар беру арқылы халыққа тұрғын үйдің қол жетімділігін арттыруға мемлекетке жәрдемдесу жөніндегі операцияларды қамтиды.
- ▶ Корпоративтік орталық және жобалар сегменті Қордың инвестициялық және қаржылық операцияларын, оның ішінде байланысты және бөгде ұйымдарға қарыздар беруді қамтиды.

Жоғарыда аталған есептік сегменттердің кейбіреулері Топтың ұйымдық құрылымына сәйкес біршама шағын операциялық сегменттерді біріктіру арқылы қалыптастырылды. Әрбір есептік сегмент ҚЕХС-қа сәйкес бухгалтерлік есепті жүзеге асырады. ҚЕХС-қа сәйкес дайындалған әрбір сегмент қызметінің қаржылық нәтижелері сегментке ресурстарды бөлу және оның қызмет нәтижелерін бағалау туралы шешімдерді қабылдау мақсаты үшін Басқарма төрағасына және шешімдер қабылдауға жауапты адамға беріледі.

Төменде 2015 жыл ішіндегі Топтың операциялық сегменттерінің пайдалары мен шығындары, активтері мен міндеттемелері туралы ақпарат берілген:

Миллион теңгемен	Мұнай-газ	Тау-кен өнеркәсіп	Тасымалдау	Телекомму-никация	Энергетика	Қаржы институт-тары			Барлығы
						мен даму институт-тары	Корпоративтік орталық және жобалар	Элими-нация	
Сыртқы сатып алушыларға сатудан түсім	1.061.984	538.675	887.151	249.997	299.610	6.856	46.715	-	3.090.988
Басқа сегменттерге сатудан түсім	51.954	24.005	17.865	4.229	39.472	62	72.036	(209.623)	-
Түсімдердің жиыны	1.113.938	562.680	905.016	254.226	339.082	6.918	118.751	(209.623)	3.090.988
Жалпы пайда	(1.358)	112.874	150.661	72.857	108.633	1.418	35.457	(75.854)	404.688
Жалпы және әкімшілік шығыстар	(162.387)	(35.852)	(88.472)	(32.145)	(22.259)	(1.891)	(44.116)	6.544	(380.578)
Тасымалдау және сату бойынша шығыстар	(195.362)	(5.367)	(6.259)	(7.027)	(3.204)	-	-	5.951	(211.268)
Қаржылық кіріс	175.781	30.269	7.731	5.012	7.019	4.315	64.526	(12.531)	282.122
Қаржылық шығындар	(220.202)	(12.133)	(71.674)	(8.507)	(28.501)	(1.785)	(1.454)	22.767	(321.489)
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың пайдасындағы үлес	125.856	44.880	(12.188)	-	(10.062)	937	-	-	149.423
Бағамдық айырмадан түсетін кіріс/(шығын), нетто	520.421	(61.093)	(436.120)	4.207	(121.434)	-	(4.665)	782.043	683.359
Тозу, ескіру және амортизация	(141.966)	(20.166)	(118.218)	(32.505)	(50.015)	(175)	(578)	-	(363.623)
Негізгі құралдардың құнсыздануы	(99.300)	(22.813)	(1.990)	(35)	(3.572)	-	-	-	(127.710)
Гудвилдің құнсыздануы	(11.922)	-	-	-	-	-	-	-	(11.922)
Өзге де активтердің құнсыздануы	(112.371)	(9.680)	(2.792)	(1.043)	(129)	7	(26.630)	-	(152.638)
Табыс салығы бойынша шығыстар	(233.165)	(13.091)	4.031	(9.271)	(5.998)	(768)	(14.404)	(1.353)	(274.019)
Жалғастырылатын қызметтен бір жылғы таза (шығын)/пайда	(217.415)	22.833	(450.536)	26.805	(75.997)	2.404	8.709	726.368	43.171
Тоқтатылған қызметтен бір жылғы таза пайда/(шығын)	262.601	(1)	(465)	-	-	-	(2)	(502)	261.631
Таза пайданың / (шығынның) жиыны	45.186	22.832	(451.001)	26.805	(75.997)	2.404	8.707	725.866	304.802
Сегменттер бойынша өзге ақпарат									
Сегмент активтерінің жиыны	12.932.833	1.641.342	3.109.511	497.259	1.411.125	161.527	6.972.233	(5.836.146)	20.889.684
Сегмент міндеттемелерінің жиыны	5.672.714	466.381	2.100.302	184.982	749.528	106.757	1.843.865	(636.217)	10.488.312
Күмәнді берешек бойынша резервтер	3.744	1.166	9.947	881	(2.250)	-	(517)	1	12.972
Бірлескен кәсіпорындардағы және қауымдасқан компаниялардағы инвестициялар	1.798.243	647.563	33.003	-	104.788	21.767	(21.757)	(36.504)	2.547.103
Күрделі шығындар	701.923	67.573	291.059	41.975	127.751	88	591	1	1.230.961

40. СЕГМЕНТТІК ЕСЕПТІЛІК (жалғасы)

Төменде 2014 жыл ішіндегі Топтың операциялық сегменттерінің пайдалары мен шығындары, активтері мен міндеттемелері туралы ақпарат берілген:

Миллион теңгемен	Мұнай-газ	Тау-кен өнеркәсіп	Тасымалдау	Телекомму-никация	Энер-гетика	Қаржы институт-тары			Элими-нация	Барлығы
						институт-тары мен даму	институт-тары	Корпоративтік орталық және жобалар		
Сыртқы сатып алушыларға сатудан түсім	1.012.128	381.568	1.012.353	226.373	283.841	2.795	51.703	-	2.970.761	
Басқа сегменттерге сатудан түсім	48.463	23.433	16.431	5.531	35.802	26.225	164.543	[320.428]	-	
Түсімдердің жиыны	1.060.591	405.001	1.028.784	231.904	319.643	29.020	216.246	[320.428]	2.970.761	
Жалпы пайда	[60.920]	74.357	276.664	59.028	97.769	4.428	112.041	[145.117]	418.250	
Жалпы және әкімшілік шығыстар	[156.919]	[28.898]	[92.454]	[27.336]	[27.222]	[2.703]	[29.537]	8.175	[356.894]	
Тасымалдау және сату бойынша шығыстар	[308.538]	[5.526]	[5.946]	[6.522]	[2.682]	-	-	4.575	[324.639]	
Қаржылық кіріс	54.865	8.446	11.103	4.264	5.905	4.011	61.218	[21.083]	128.729	
Қаржылық шығындар	[187.263]	[12.324]	[51.852]	[7.696]	[28.149]	[1.602]	[9.549]	25.697	[272.738]	
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың пайдасындағы үлес	427.703	11.163	45	-	13.064	4.966	-	-	456.941	
Бағамдық айырмадан түсетін кіріс/[шығын], нетто	71.497	[19.773]	[80.917]	[7.300]	[2.469]	[2.214]	11.009	477	[29.690]	
Тозу, ескіру және амортизация	[170.488]	[20.553]	[110.046]	[40.262]	[37.326]	[181]	[467]	339	[378.984]	
Негізгі құралдардың құнсыздануы	[274.923]	[2.702]	[1.165]	[2.192]	[2.908]	-	-	-	[283.890]	
Гудвилдің құнсыздануы	[1.622]	-	-	-	[75.875]	-	-	-	[77.497]	
Өзге де активтердің құнсыздануы	[2.207]	[3.817]	[1.843]	[1.847]	[1.236]	[10.011]	972	-	[19.989]	
Табыс салығы бойынша шығыстар	[133.379]	[5.446]	[24.232]	[6.666]	[13.127]	[420]	[17.143]	[1.808]	[202.221]	
Жалғастырылатын қызметтен бір жылғы таза [шығын]/пайда	[573.614]	14.991	37.464	6.869	40.942	6.509	98.763	[131.649]	[499.725]	
Тоқтатылған қызметтен бір жылғы таза пайда/[шығын]	772.829	-	[687]	-	[4.061]	-	[38.317]	4.453	734.217	
Таза пайданың жиыны	199.215	14.991	36.777	6.869	36.881	6.509	60.446	[127.196]	234.492	
Сегменттер бойынша өзге ақпарат										
Сегмент активтерінің жиыны	8.892.801	1.189.779	3.007.926	468.891	1.282.988	156.022	5.487.572	[3.848.305]	16.637.674	
Сегмент міндеттемелерінің жиыны	4.475.689	340.441	1.541.120	185.400	600.813	102.377	1.810.681	[550.925]	8.505.596	
Құмәнді берешек бойынша резервтер	5.787	260	3.652	683	2.695	-	589	10	13.676	
Бірлескен кәсіпорындардағы және қауымдасқан компаниялардағы инвестициялар	1.217.661	431.348	37.386	-	111.520	52.424	-	[36.505]	1.813.834	
Күрделі шығындар	765.200	89.312	404.743	60.554	120.114	3.408	306	-	1.443.637	

41. ЕСЕПТІ КҮННЕН KEЙІНГІ ОҚИҒАЛАР

АЛЫНҒАН ҚАРЫЗДАР

2016 жылғы қаңтарда ҚМГ ҰК ұстаушысы «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ болып табылатын шығарылған облигациялар бойынша ішінара өтеуді жүзеге асырды. Өтеу сомасы 18.241 миллион теңге сомасында сыйақыны қоса алғанда, 46.146 миллион теңгені құрады.

2016 жылғы 18 наурызда «Локомотив» АҚ еншілес ұйымының тұлғасында ҚТЖ ҰК жалпы сомасы 157.699 миллион еуроға 2012 жылғы 31 мамырдағы ГРС-ке 2013 жылғы 27 мамырдағы № 2 жасалған қосымша келісімнің шеңберінде (COFACE) төленген сыйлықтарды ескере отырып, жалпы сомасы 38 миллион еуро (14.953 миллион теңгеге баламалы) қарыз қаражатын алды. Қарыз 3,04% сыйақы мөлшерлемесі бойынша берілді. Негізгі борышты толық өтеу 2026 жылы күтілуде.

2016 жылғы 25 наурызда Қазатомөнеркәсіп ҰАК 28 миллион АҚШ доллары (өтеу күні 9.627 миллион теңге) мөлшерінде негізгі борышты кезекті өтеуге және біріктірілген қарыз бойынша 3 миллион АҚШ доллары (1.031 миллион АҚШ доллары) мөлшерінде пайызға The Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ, Ltd банкіне 31 миллион АҚШ доллары (өтеу күні 10.659 миллион теңгеге баламалы) сомасын аударды.

2016 жылғы 28 наурызда «Интергаз Орталық Азия» АҚ еншілес ұйымының тұлғасында ҚТЖ ҰК 2013 жылғы 24 желтоқсандағы кредит желісі шеңберінде Libor 1 ай + жылдық 2% пайыздық сыйақы мөлшерлемесімен 140 миллион АҚШ доллары (48.136 миллион теңге баламалы) мөлшерінде Citybank Nassau Bahamas Branch-тен қарыз алды.

2016 жылғы 29 наурызда «Интергаз Орталық Азия» АҚ еншілес ұйымының тұлғасында ҚТЖ ҰК 4 миллион АҚШ доллары (1.165 миллион теңгеге баламалы) сомасына есептелген пайызды және 3 миллион АҚШ доллары (1.209 миллион теңгеге баламалы) сомасына сыйлықты қоса алғанда 149 миллион АҚШ доллары (өтеу күні 50.743 миллион теңгеге баламалы) мөлшерінде еврооблигацияларды ішінара өтеуді жүргізді.

ТОП ҚҰРЫЛЫМЫНДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР

2016 жылғы ақпанда ҚТЖ ҰК еншілес ұйымы «Ремлокомотив» АҚ «Электровоз құрастыру зауыты» ЖШС бірлескен кәсіпорнына өзінің 25% қатысу үлесін сатты. Сату нәтижесінде Топ «Электровоз құрастыру зауыты» ЖШС-ны бірлесіп бақылау құқығын жоғалтты, бірақ 25% қатысу үлесін және тиісінше біршама ықпалын сақтап қалды. Нәтижесінде Топ қауымдасқан компания ретінде «Электровоз құрастыру зауыты» ЖШС-ны жіктеді.

2016 жылғы қаңтарда ҚТЖ ҰК ҚҚС ескерілген жалпы сомасы 24.300 миллион теңгеге «Зүбәржат орамы» әкімшілік ғимаратын үшінші тарапқа өткізді.

2016 жылғы қаңтар-сәуір ішінде Самұрық-Энерго АҚ «Балқаш ЖЭС» АҚ-ға қатысу үлесін 12.123 миллион теңгеге ұлғайтты.

2016 жылғы 26 ақпанда «Қазақтелеком» АҚ тобының еншілес компаниясы 2015 жылғы 3 қарашадағы «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» акциясына «АЛТЕЛ» АҚ акциясын айырбастауға жазылу шартының негізінде «АЛТЕЛ» АҚ және «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС (бұдан әрі – «Операторлар») бизнестер базасында ұтқыр сегментте бірлескен кәсіпорын құру жөніндегі мәміле аяқталған. 2016 жыл бойы Операторларды бір заңды тұлғаға біріктіру болжамдалып отыр.

ОБЛИГАЦИЯЛАР

2016 жылғы 30 наурызда ҚТЖ ҰК 22,3 миллион АҚШ доллары (төлем күні 7.630 миллион теңгеге баламалы) сомасына 2010 жылдан бері 10 жылдық еврооблигациялар бойынша сыйақы төлеуді жүзеге асырды (700 миллион АҚШ доллары).

ӨТЕУГЕ ҚҚС

2016 жылғы 30 наурыз ҚТЖ ҰК 7.408 миллион теңге мөлшерінде бюджеттен ҚҚС қайтаруды жүргізді.

41. ЕСЕПТІ КҮННЕН КЕЙІНГІ ОҚИҒАЛАР (жалғасы)

ӨЗГЕ ДЕ ОҚИҒАЛАР

2016 жылғы бірінші тоқсанда Акционер ҚТЖ ҰК жүзеге асырған жобаларды қаржыландыру мақсатында 36.400 миллион теңге мөлшерінде Қордың жарғылық капиталына ақшалай жарнаны жүзеге асырды.

2016 жылғы 25 наурызда Топ «Алел» қаржы-инвестициялық корпорациясы» АҚ-мен қолданылу мерзімі 2016 жылғы 31 желтоқсанды қоса алғандағы мерзімге жалпы бағдарлы құны 37.643 миллион теңге болатын алтын және күміс жеткізуге шарт жасасты.

ГЛОССАРИЙ

Осы жылдық есепте мынадай анықтамалар мен қысқартулар пайдаланылды:

Қор, «Самұрық-Қазына» АҚ	«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамы
Қор компаниялары тобы	Қор, компаниялар, дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) 50% астамы компанияларға тиесілі олардың еншілес ұйымдары, сондай-ақ дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) 50% астамы компаниялардың көрсетілген еншілес ұйымдарына тиесілі заңды тұлғалар
Қордың компаниялары, Қоржын компаниялары	Дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) 50% астамы меншік немесе сенімгерлікпен басқару құқығында Қорға тиесілі ұлттық компаниялар және басқа да заңды тұлғалар
ҚР	Қазақстан Республикасы
ҰӘҚ	Ұлттық әл-ауқат қор(лар)ы
Эйр Астана, «Эйр Астана» АҚ	«Эйр Астана» акционерлік қоғамы
ЭБК	Электрондық банктік кепілдік
дана.	Дана
Орталық	Stewardship Asia Centre
ЖЭС	Жылу электр станциясы
ТЭН	Техникалық-экономикалық негіздеме
мың	Мың
трлн	Триллион
ТКС, «Тау-Кен Самұрық» АҚ	«Тау-Кен Самұрық» акционерлік қоғамы
АЭА	Арнайы экономикалық аймақ
С-Э, «Самұрық-Энерго» АҚ	«Самұрық-Энерго» акционерлік қоғамы
АҚШ	Америка Құрама Штаттары
ДОБ	Дабылдау, орталықтандыру және бұғаттау құрылғысы
КСРО	Кеңестік Социалистік Республикалар Одағы
СС	Сатылған өнім мен көрсетілген қызметтердің өзіндік құны
ТМД	Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы
ҚМЖ	Құрылыс-монтаж жұмыстары
БАҚ	Бұқаралық ақпарат құралдары
СКМ	«Самұрық-Қазына» АҚ ұйымдары тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатып алуындағы маркетинг» порталы
ДК	Директорлар кеңесі
ІБЖ	Ішкі бақылау жүйесі
ІАҚ	Ішкі аудит қызметі
CFA	Chartered Financial Analyst, Дипломды Қаржылық Талдаушы
РФ	Ресей Федерациясы
ТСШ	Тасымалдау және сату шығыстары
АІБ	Аудандық ішкі істер бөлімі
ЖСҚ	Жобалау-сметалық құжаттама
БТ	Басқарма төрағасы
ЭО бекеті	Электр орталықтандыру бекеті
ЖАІ	Жіктеу алдындағы іріктеу
ТШИ	Тікелей шетелдік инвестициялар
ЭЫДҰ	Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымы
«Біріккен химия компаниясы» ЖШС, БХК	«Біріккен химия компаниясы» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі

ОТӨ	Отандық тауар өндірушілер
НҚ	Негізгі құрал / Негізгі құралдар
ЖӘШ	Жалпы және әкімшілік шығыстар
МХЗ	Мұнай-химия зауыты
ҰКП	Ұлттық кәсіпкерлер палатасы
МӨЗ	Мұнай өңдеу зауыты
МЕА	Материалдық емес активтер
ҚРҰБ	Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі
МЭСИ	Мәскеу экономика-статистика институты
ҚЕХС	Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттары
ШОК	Шағын және орта кәсіпкерлік
ЖҚ	Жергілікті қамту
ҚР ҰЭМ	Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі
млрд	Миллиард
млн	Миллион
ХВҚ	Халықаралық валюта қоры
МВт	Мегаватт
ІІМ	Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі
МЗ	Текше метр
КО	«Самұрық-Қазына» АҚ корпоративтік орталығы
ҚТЖ, «ҚТЖ» ҰК» АҚ	«Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы
ҚТ	«Қазақтелеком» акционерлік қоғамы
ТБЖІБКЖ	Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау корпоративтік жүйесі
ТНК	Тиімділіктің негізгі көрсеткіштері
ҚНК	Қызметтің негізгі көрсеткіштері
ҚХР	Қытай Халық Республикасы
ҚМГ, «ҚМГ» ҰК» АҚ	«ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы
км	Километр
КБК	Корпоративтік басқару кодексі
ҚЭМБИ	Қазақстан Экономика Менеджменті және болжау институты
ҚИ, «ҚИ» АҚ	«Қазақстан Инжиниринг» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы
ҚІК	Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің құрылыс, тұрғын үй коммуналдық шаруашылық және жер ресурстарын басқару істері комитеті
ҚЖМ	Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің Қарағанды жоғары мектебі
кВт.с	Киловатт-сағат
ҚАӨ, «Қазатомөнеркәсіп» ҰАК» АҚ	«Қазатомөнеркәсіп» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы
ҚазКСР	Қазақ Кеңестік Социалистік Республикасы
Қазпочта	«Қазпочта» акционерлік қоғамы
KEGOC, «KEGOC» АҚ	«Электр желілерін басқару жөніндегі қазақстандық компания» (Kazakhstan Electricity Grid Operating Company) «KEGOC» акционерлік қоғамы
ЭСАЖ	«Самұрық-Қазына» АҚ электрондық сатып алуының ақпараттық жүйесі
АЖ	Ақпараттық жүйе
ТКШ	Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық
ҚР БЭЖ	Қазақстан Республикасының Бірыңғай электр энергетикасы жүйесі
ЕОБ	Еуропа орталық банкі
ЕО	Еуропа одағы

ЕРС-келісімшарт	Engineering, procurement and construction, құрылыс саласындағы келісімшарт тәсілі
ТЖҚБНА	Тауарлардың, жұмыстардың және қызметтердің бірыңғай номенклатуралық анықтамалығы ақпараттық анықтамалығы
ЕИБ	Еуропа Инвестициялық Банкі
Бірл.	Бірлік
ЕҚДБ	Еуропа қайта құру және даму банкі
ЕТҰ	Еншілес және тәуелді ұйымдар
ІІББ	Ішкі істер бас басқармасы
МАЭС	Мемлекеттік аудандық электр станциясы
ҚМДБ	Қытай Мемлекеттік даму банкі
МСҚБ	Мемлекеттік сәулет-құрылыс бақылауы
ТОБЖ	Талшықты-оптикалық беру желісі
РФ Ішкі істер министрлігінің БҒЗИ	«Ресей Федерациясы Ішкі істер министрлігінің бүкілресейлік ғылыми-зерттеу институты» федералдық мемлекеттік қазыналық мекемесі
ІЖӨ	Ішкі жалпы өнім
ДБ	Дүниежүзілік Банк
ҚР ЕДБ	Банки второго уровня Республики Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктері
АЭФ	Астана Экономикалық Форумы
ӘБП	Әкімшілік басқару персоналы
СБҚ	The Association Of Chartered Certified Accountants, Сертификатталған бухгалтерлер қауымдастығы
АДБ	Азия даму банкі
USD, \$, АҚШ долл.	АҚШ доллары
ROIC	Инвестицияланған капитал рентабельділігінің коэффициенті
QAZAQ AIR, «QAZAQ AIR» АҚ	«QAZAQ AIR» акционерлік қоғамы
PhD	Ғылым кандидаты
MD&A	Management discussions and analysis, Нұсқаулықты талқылау және талдау
MBA	Master of Business Administration, Іскерлік әкімшілендіру шебері
LLM	Master of Laws, Құқық магистрі
KZT	Қазақстан теңгесі
IPO	Initial Public Offering, акцияларды бастапқы жария орналастыру
IoD	Ұлыбритания Директорлар Институты
IFSWF	Егемен әл-ауқат қорларының халықаралық форумы
HR	Human Resources, Адам ресурстарын басқару
GRI	Global Reporting Initiative, Есептілік бойынша жаһандық бастама
GR	Government Relations, Мемлекеттік органдармен өзара іс-қимыл
GAP-талдау	Ажырауларды талдау – берілген мақсатқа қол жеткізу үшін қадамдар іздестіру жүзеге асырылатын стратегиялық талдау әдісі
EVA	Экономикалық қосылған құн
EMBA	Executive MBA, Қашықтықтан оқытуды іскерлік әкімшілендіру шебері
CNCEC	China National Chemical Engineering Co.,Ltd
CIMA	Chartered Institute of Management Accountants, Басқарушылық есеп жөніндегі сертификатталған маман
CFaR	Constant false alarm rate, жалған дабылдардың тұрақты ықтималдығы, CFAR бейімдеу алгоритмі
BAC	«British Aircraft Corporation» компаниясы
%	Пайыз

БАЙЛАНЫС АҚПАРАТЫ

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамы

Мекенжайы: Қазақстан Республикасы
010000, Астана қаласы,
Заңды мекенжайы: Қонаев көшесі, 8, Б блогі
Нақты мекенжайы: Қонаев көшесі, 8, Б блогі

Кеңсе: +7(7172) 554-002, 554-001

Факс: +7 (7172) 554-000

«Самұрық-Қазына» АҚ-дағы болжамдалған бұзушылықтар
туралы хабарламаға сенім телефоны: +7(7172) 554055

Сенім почтасы: Samruk.hotline@gmail.com

Тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатып алуды жүзеге асыру кезінде «Самұрық-Қазына» АҚ ЕТҰ тұлғасында Тапсырыс берушілердің заңсыз іс-қимылдарына шағымдарды қарау мәселелері бойынша мына мекенжай: Астана қ., Қонаев көшесі, 8, «Б» блогы, 8/7172/570-272, 8/7172/570-275 телефоны, (33-қабат) бойынша Уәкілетті орган «Самұрық-Қазына Келісімшарт» ЖШС атына ресми өтініш жіберуді сұраймыз. Сондай-ақ www.sk.kz ресми веб-сайтында «Сұрақ-Жауап» айдарына өзіңізді қызықтыратын сұрақтарды қоюға мүмкіндігіңіз бар.

Қордың активтерін жекешелендіру мәселелері бойынша: + 7 (7172) 552266.

Инвесторлармен байланыс департаментіне сұрақтарды ir@sk.kz электрондық мекенжайына жіберуге болады.

Осы Жылдық есеп бойынша сұрақтарды Корпоративтік басқару департаментіне governance@sk.kz электрондық мекенжайы бойынша жіберіледі.

www.sk.kz